

รายงานของผู้สอบบัญชีและงบการเงิน
บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ ผู้ถือหุ้นของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

ความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (กลุ่มบริษัท) และงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (บริษัท) ซึ่งประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงินรวมและงบแสดงฐานะการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 งบกำไรขาดทุนรวมและงบกำไรขาดทุนเฉพาะกิจการ งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมและงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จเฉพาะกิจการ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นเฉพาะกิจการ และงบกระแสเงินสดรวมและงบกระแสเงินสดเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและหมายเหตุประกอบงบการเงินเฉพาะกิจการ รวมถึงสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินรวมของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และฐานะการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ผลการดำเนินงานรวมและผลการดำเนินงานเฉพาะกิจการ และกระแสเงินสดรวมและกระแสเงินสดเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ในรายงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีความเป็นอิสระจากกลุ่มบริษัทและบริษัทตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่กำหนดโดยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่น ๆ ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและข้อกำหนดจรรยาบรรณเหล่านี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้รับเพียงพอและเหมาะสม เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

๒

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขอให้สังเกตหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 47 ซึ่งอธิบายถึงเหตุการณ์ที่ผู้ตรวจการแผ่นดินได้ฟ้องร้องบริษัทต่อศาลปกครองกลางเป็นคดีหมายเลขดำที่ 510/2559 โดยมีคำขอท้ายฟ้อง ดังนี้ (1) ให้เพิกถอนมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 18 ธันวาคม 2550 และมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 10 สิงหาคม 2553 (2) ให้กระทรวงการคลัง กระทรวงพลังงาน และบริษัทดำเนินการแบ่งแยกและโอนทรัพย์สินสุทธิตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง ณ วันที่ 30 กันยายน 2544 จำนวน 68,569.69 ล้านบาท รวมทั้งค่าตอบแทนผลประโยชน์อื่นใด และ (3) เพิกถอนการแบ่งแยกทรัพย์สินในส่วนที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน สิทธิการใช้ที่ดินเพื่อวางระบบการขนส่งปีโตรเลียมทางท่อ ตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2559 ศาลปกครองกลางมีคำสั่งเรียกบริษัทให้ทำคำให้การแก้คำฟ้อง ทั้งนี้ บริษัทได้ให้พนักงานอัยการจัดทำคำให้การและคำให้การเพิ่มเติมยื่นต่อศาลปกครองกลางแล้ว และเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2561 ศาลปกครองกลางได้มีคำสั่งสิ้นสุดแสวงหาข้อเท็จจริง ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

ทั้งนี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมิได้แสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขในเรื่องดังกล่าว

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินในการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการสำหรับงวดปัจจุบัน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยรวมและในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ทั้งนี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่ได้แสดงความเห็นแยกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ดังนี้

1. การประมาณปริมาณสำรองปีโตรเลียม

การประมาณปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วมีผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญต่องบการเงินรวมในการทดสอบการด้อยค่า การคำนวณค่าเสื่อมราคา ค่าสูญสิ้นและค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์เพื่อการสำรวจและผลิตปีโตรเลียม ปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วอาจแตกต่างกับปริมาณปีโตรเลียมที่นำมาใช้ประโยชน์ได้จริงในอนาคต เนื่องจากการประมาณปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วขึ้นอยู่กับข้อมูลที่มีอยู่ ณ เวลาที่ทำการประมาณ ซึ่งในระยะเริ่มต้นของแต่ละโครงการ ผลการประมาณอาจมีความคลาดเคลื่อนสูง แต่ความคลาดเคลื่อนจะลดลงเมื่อดำเนินการผลิตจนใกล้สิ้นสุดโครงการ ซึ่งอาจส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนของผู้บริหารเพื่อการดำรงอยู่ของกลุ่มบริษัท ทั้งนี้ ผู้บริหารได้ใช้คณะผู้เชี่ยวชาญภายในกลุ่มบริษัทประมาณปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วโดยใช้วิธีการประมาณที่ใช้กันทั่วไปในอุตสาหกรรมสำรวจและผลิตปีโตรเลียม ผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวต้องใช้ดุลยพินิจอย่างมีนัยสำคัญตลอดจนประสบการณ์ในการตัดสินใจเลือกใช้วิธีการประมาณให้เหมาะสมกับข้อมูลที่มีอยู่ ณ เวลาที่ทำการประมาณ ซึ่งปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้ว

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

อาจแตกต่างกันไปขึ้นกับดุลยพินิจและประสบการณ์เฉพาะบุคคล นอกจากนี้ ผลการประมาณปริมาณสำรองปิโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้การรับรู้ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายเปลี่ยนแปลงไปด้วยเช่นกัน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจึงให้ความสำคัญกับเรื่องนี้

กลุ่มบริษัทได้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการประมาณปริมาณสำรองปิโตรเลียมที่พิสูจน์แล้ว ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.2.14 นโยบายการบัญชี – ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.2.29 การประมาณการและข้อสมมติที่สำคัญ – การประมาณปริมาณสำรองปิโตรเลียม และหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 18 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ใช้วิธีการตรวจสอบที่สำคัญ ดังนี้

1. ทำความเข้าใจกระบวนการประมาณปริมาณสำรองปิโตรเลียมที่พิสูจน์แล้ว ประเมินความเสี่ยงพอของการควบคุมภายในที่สำคัญที่ได้ออกแบบไว้ และทดสอบการควบคุมภายในที่สำคัญของกระบวนการดังกล่าว โดยเฉพาะการควบคุมเพื่อให้แน่ใจว่าข้อมูลที่นำมาจัดทำรายงานที่เกี่ยวข้องกับปริมาณสำรองปิโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วของกลุ่มบริษัทมีความเชื่อถือได้ และการนำข้อมูลปริมาณสำรองปิโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วมาใช้ในการคำนวณค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย ตลอดจนการพิจารณาการด้อยค่าของสินทรัพย์

2. ประเมินคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญภายในกลุ่มบริษัทที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการประมาณและจัดทำข้อมูลปริมาณสำรองปิโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วของกลุ่มบริษัท

3. ใช้ผลการตรวจสอบการประมาณปริมาณสำรองปิโตรเลียมของหน่วยกำกับดูแลด้านพลังงานของประเทศไทย โดยหน่วยกำกับดูแลดังกล่าวมีกระบวนการและผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบการประมาณปริมาณสำรองปิโตรเลียมภายในประเทศที่ผู้ดำเนินการโครงการที่ได้รับสัมปทาน (Operator) ได้นำส่งรายงานไว้ ทั้งนี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ทำการเปรียบเทียบข้อมูลปริมาณสำรองปิโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วปี 2561 ของกลุ่มบริษัท กับข้อมูลปริมาณสำรองปิโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วที่หน่วยกำกับดูแลตรวจสอบได้ และได้กระทบบยอดปริมาณสำรองปิโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วตามรายงานที่เกี่ยวข้องกับปริมาณสำรองปิโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วระหว่างปี เพื่อให้ทราบปริมาณสำรองปิโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วภายในประเทศที่กลุ่มบริษัทเป็นผู้ดำเนินการโครงการที่ได้รับสัมปทาน ณ สิ้นปี 2562

4. ตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงที่มีสาระสำคัญของปริมาณสำรองปิโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วของกลุ่มบริษัทที่ได้รับรู้ในรอบระยะเวลาบัญชีที่เหมาะสม และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของกลุ่มบริษัท และการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้นำไปใช้เป็นข้อมูลในการคำนวณค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายอย่างเหมาะสม

2. ประมวลการหนี้สินค่าเรือถอนอุปกรณ์การผลิต

ประมวลการหนี้สินค่าเรือถอนอุปกรณ์การผลิตเป็นรายการที่มีนัยสำคัญรวมอยู่ในประมวลการหนี้สินค่าเรือถอนในงบการเงินรวม การเรือถอนอุปกรณ์การผลิตเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการ ซึ่งวิธีการเรือถอนจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับสภาพพื้นที่ที่ดำเนินการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม ได้แก่ แหล่งพื้นที่บนบก และแหล่งพื้นที่นอกชายฝั่ง ซึ่งมีโครงสร้างหลัก คือ แท่นผลิตกลาง (Central Processing Platforms) แท่นหลุมผลิต (Well Head Platform) หลุมพัฒนา (Development Well) ท่อขนส่ง (Pipeline) และอุปกรณ์การผลิตอื่นที่ใช้ ประกอบกับหลักเกณฑ์แต่ละประเทศที่กำหนดให้ดำเนินการเรือถอนทั้งหมดหรือบางส่วน รวมถึงการเรือถอนในอดีตมีน้อยหรือมีบางลักษณะทำให้กลุ่มบริษัทมีข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนค่าเรือถอนจำกัด สำหรับใช้อ้างอิงในการประมาณค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ทำให้การคำนวณประมวลการหนี้สินค่าเรือถอน อุปกรณ์การผลิตต้องอาศัยการใช้ดุลยพินิจอย่างมีนัยสำคัญในการกำหนดข้อสมมติเกี่ยวกับต้นทุนค่าเรือถอน อุปกรณ์การผลิต อัตราเงินเฟ้อ อัตราคิดลด และช่วงเวลาที่จะมีการเรือถอนซึ่งขึ้นอยู่กับอายุการให้ประโยชน์ของโครงการ ข้อสมมติดังกล่าวจึงอาจเปลี่ยนแปลงได้ ทั้งนี้ ผู้บริหารได้ใช้คณะผู้เชี่ยวชาญของกลุ่มบริษัท ซึ่งมาจากกลุ่มงานวิศวกรรมศาสตร์และการพัฒนา กลุ่มงานโครงการผลิต กลุ่มงานสนับสนุนปฏิบัติการ กลุ่มงานการเงินและการบัญชี ในการประมวลการหนี้สินค่าเรือถอนอุปกรณ์การผลิต สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จึงให้ความสำคัญกับเรื่องนี้

กลุ่มบริษัท ได้เปิดเผยข้อมูลประมวลการหนี้สินค่าเรือถอนอุปกรณ์การผลิตในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.2.22 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ – ประมวลการหนี้สินค่าเรือถอน หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.2.29 การประมวลการและข้อสมมติที่สำคัญ – ประมวลการหนี้สิน และหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 28 ประมวลการหนี้สินค่าเรือถอน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้ใช้วิธีการตรวจสอบที่สำคัญ ดังนี้

1. ทำความเข้าใจกระบวนการประมาณต้นทุนค่าเรือถอนอุปกรณ์การผลิต ประเมินความเพียงพอของการควบคุมภายในที่ออกแบบไว้และทดสอบการควบคุมภายในเกี่ยวกับการจัดทำประมวลการ การทบทวนและการเปลี่ยนแปลงประมวลการ และการอนุมัติ

2. ประเมินคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญของกลุ่มบริษัทที่รับผิดชอบในการจัดทำประมวลการหนี้สินค่าเรือถอนอุปกรณ์การผลิต และที่รับผิดชอบในการตรวจสอบและควบคุมคุณภาพงานทางด้านวิศวกรรม

3. ประเมินความสมเหตุสมผลของข้อสมมติที่ใช้ในการคำนวณประมวลการหนี้สินค่าเรือถอนอุปกรณ์การผลิต โดย

3.1 ประเมินความสมเหตุสมผลของต้นทุนค่าเรือถอนอุปกรณ์การผลิต โดยการซักถามผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับข้อสมมติที่นำมาใช้ โดยอาศัยความรู้ความเข้าใจของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเกี่ยวกับธุรกิจ ข้อมูลการเรือถอนจากโครงการอื่นที่มีลักษณะเทียบเคียงกันได้และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

3.2 ประเมินความเหมาะสมของช่วงเวลารีดอนที่นำมาใช้คำนวณประมาณการหนี้สินค่ารีดออน อุปกรณ์การผลิต โดยพิจารณาความสอดคล้องกับแผนการลงทุน แผนการรีดออนเบื้องต้นที่ได้นำเสนอต่อหน่วยกำกับดูแลด้านพลังงานของประเทศไทย หรือข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง

3.3 ประเมินความสมเหตุสมผลของอัตราเงินเพื่อ และอัตรารีดลดโดยการซักถามผู้เชี่ยวชาญ และเทียบเคียงกับแหล่งข้อมูลภายนอก

4. ตรวจสอบความถูกต้องตรงกันของต้นทุนค่ารีดออนที่นำมาคำนวณประมาณการหนี้สินค่ารีดออน อุปกรณ์การผลิตกับข้อมูลที่ได้รับจากวิศวกรของกลุ่มบริษัท ทั้งโครงการที่กลุ่มบริษัทเป็นผู้ดำเนินการ ในโครงการที่ได้รับสัมปทาน (Operator) และโครงการที่กลุ่มบริษัทเป็นผู้ร่วมทุน (Non-operator)

5. ตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงในระหว่างปีที่มีนัยสำคัญของต้นทุนค่ารีดออนที่ประมาณการขึ้นและการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่องบกำไรขาดทุนกับหลักฐานสนับสนุน

6. ทดสอบการคำนวณประมาณการหนี้สินค่ารีดออนอุปกรณ์การผลิต

7. สำหรับโครงการที่กลุ่มบริษัทได้มีการส่งรายงานแผนงานการรีดออนเบื้องต้น และประมาณการค่าใช้จ่ายในการรีดออนสิ่งติดตั้งที่ใช้ในกิจการปิโตรเลียมต่อหน่วยกำกับดูแลด้านพลังงานของประเทศไทย โดยรายงานดังกล่าวต้องผ่านการตรวจสอบและรับรองความถูกต้องของประมาณการค่าใช้จ่ายในการรีดออนจากผู้เชี่ยวชาญภายนอกของกลุ่มบริษัท สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ประเมินความน่าเชื่อถือของผู้เชี่ยวชาญภายนอกของกลุ่มบริษัท โดยพิจารณาคุณสมบัติ ประสบการณ์การทำงาน และความเป็นอิสระของผู้เชี่ยวชาญภายนอกของกลุ่มบริษัท ว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่หน่วยกำกับดูแลกำหนดเกี่ยวกับการใช้บุคคลภายนอกทำหน้าที่ตรวจสอบและรับรองความถูกต้องของประมาณการค่าใช้จ่ายในการรีดออน

8. เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการรีดออนที่เกิดขึ้นจริงกับประมาณการที่จัดทำขึ้น โดยกลุ่มบริษัท เพื่อประเมินความเหมาะสมของการจัดทำประมาณการ ในกรณีที่เกิดผลต่างอย่างมีนัยสำคัญได้พิจารณาความสมเหตุสมผลของคำอธิบายที่ได้รับจากกลุ่มบริษัทถึงสาเหตุของผลต่างดังกล่าว รวมถึงพิจารณาว่ากลุ่มบริษัทได้นำประสบการณ์ที่ได้รับจากการรีดออนที่เกิดขึ้นจริงในปีปัจจุบันไปเป็นข้อมูลสำหรับทบทวนการจัดทำประมาณการอย่างเหมาะสม

3. การรวมธุรกิจ

ตามที่ได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 43.1 การซื้อธุรกิจ บริษัท โกลว์ พลังงาน จำกัด (มหาชน) (โกลว์) หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 43.3 การซื้อธุรกิจ Murphy Oil Corporation ในประเทศมาเลเซีย และหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 43.5 การซื้อธุรกิจ Partex Holding B.V. กลุ่มบริษัทได้เข้าซื้อธุรกิจของโกลว์ ซึ่งดำเนินธุรกิจผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้า ไอ้่น้ำและน้ำเพื่อการอุตสาหกรรมในสัดส่วนร้อยละ 69.11 ของทุนจดทะเบียนของโกลว์ เข้าซื้อธุรกิจทั้งหมดของ Murphy Oil Corporation (Murphy) ในประเทศมาเลเซีย ผ่านการเข้าซื้อหุ้นในบริษัทย่อยซึ่งได้แก่ Murphy Sabah Oil Co., Ltd. (Murphy Sabah)

or

และ Murphy Sarawak Oil Co., Ltd. (Murphy Sarawak) ในสัดส่วนร้อยละ 100 และเข้าซื้อสัดส่วนการถือหุ้นทั้งหมดใน Partex Holding B.V. (Partex) ที่ดำเนินธุรกิจปิโตรเลียมในภูมิภาคตะวันออกกลาง โดยกลุ่มบริษัทต้องจ่ายชำระสิ่งตอบแทนในการซื้อจำนวน 93,000.93 ล้านบาท 65,724.27 ล้านบาท และ 21,604.53 ล้านบาท ตามลำดับ และมีมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิที่ระบุได้มูลค่าเท่ากับ 89,003.01 ล้านบาท 46,873.69 ล้านบาท และ 15,406.56 ล้านบาท ตามลำดับ ทั้งนี้ ผู้บริหารของกลุ่มบริษัทประเมินว่าการจ่ายซื้อเงินลงทุนในบริษัทดังกล่าวถือเป็นการรวมธุรกิจ ตามคำนิยามที่ระบุไว้ในมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 3 เรื่อง การรวมธุรกิจ

ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 3 เรื่อง การรวมธุรกิจ กลุ่มบริษัทต้องรับรู้สินทรัพย์ที่ระบุได้ที่ได้มา หนี้สินที่รับมา และสิ่งตอบแทนที่โอนให้ (มูลค่าสิ่งตอบแทนในการซื้อ) และวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ซื้อธุรกิจ และรับรู้สินทรัพย์หรือหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี และค่าความนิยมที่เกิดขึ้น รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องว่าเป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินหรือไม่ กลุ่มบริษัทได้ว่าจ้างผู้ประเมินอิสระเพื่อประเมินมูลค่ายุติธรรมของการซื้อสัดส่วนการลงทุนดังกล่าว ซึ่งการประเมินมูลค่ายุติธรรมต้องเลือกใช้วิธีการประเมิน และข้อสมมติต่าง ๆ ซึ่งอาจแตกต่างกันขึ้นกับดุลยพินิจและประสบการณ์เฉพาะบุคคลของผู้ประเมิน รวมทั้งข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณมูลค่ายุติธรรมที่ผู้ประเมินได้รับนั้นมีผลกระทบต่อมูลค่ายุติธรรมอย่างมาก สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจึงให้ความสำคัญกับเรื่องนี้

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ใช้วิธีการตรวจสอบที่สำคัญ ดังนี้

1. ตรวจสอบสัญญาซื้อขายหุ้นเพื่อทำความเข้าใจในข้อกำหนดและเงื่อนไขต่าง ๆ และเพื่อทำความเข้าใจในรายการที่เกิดขึ้นกับผู้บริหาร
2. ตรวจสอบหลักฐานการชำระเงิน และเอกสารที่เกี่ยวข้องประกอบการบันทึกบัญชีเพื่อประเมินความเหมาะสมในการระบุสินทรัพย์ที่ได้มา และหนี้สินที่รับมา รวมถึงสิ่งตอบแทนที่โอนให้
3. สืบเสาะกับผู้สอบบัญชีของบริษัทภายในกลุ่มเกี่ยวกับความเสี่ยง รวมทั้งสอบทานการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีของบริษัทภายในกลุ่มเกี่ยวกับการรับรู้รายการและการวัดมูลค่าสินทรัพย์ที่ได้มา หนี้สินที่รับมา และสิ่งตอบแทนที่โอนให้ (มูลค่าสิ่งตอบแทนในการซื้อ) ณ วันที่ซื้อธุรกิจ ที่สำคัญดังต่อไปนี้
  - 3.1 ประเมินการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารสำหรับการจัดประเภทเงินลงทุนว่าเป็นการซื้อเงินลงทุนในบริษัทย่อย และการปฏิบัติตามหลักการของการรวมธุรกิจ
  - 3.2 ประเมินความเหมาะสมของการระบุสินทรัพย์ที่ได้มาและหนี้สินที่รับมา ณ วันที่ซื้อธุรกิจ รวมถึงประเมินขั้นตอนการกำหนดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิที่ได้รับที่จัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร
  - 3.3 ประเมินความรู้ความสามารถ ความเป็นอิสระ คุณสมบัติน และประสบการณ์ในอดีตของผู้เชี่ยวชาญที่ผู้บริหารใช้

3.4 ทดสอบการคำนวณหามูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่ระบุได้ที่ได้มา และหนี้สินที่รับมา รวมทั้งสอบถามเชิงทดสอบผู้บริหารในการใช้ดุลยพินิจเกี่ยวกับข้อสมมติที่สำคัญที่ผู้บริหารใช้ในการประมาณการ กระแสเงินสดในอนาคต รวมทั้งการเปรียบเทียบข้อสมมติที่สำคัญกับสัญญาที่เกี่ยวข้องและแหล่งข้อมูลภายนอก

3.5 ประเมินอัตราคิดลดโดยการพิจารณาและเปรียบเทียบกับข้อมูลของบริษัทที่อยู่ในอุตสาหกรรมเดียวกันที่สามารถอ้างอิงได้จากข้อมูลที่เปิดเผยโดยทั่วไป

4. สอบทานการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องว่าเป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ข้อมูลอื่นประกอบด้วยข้อมูลซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปี แต่ไม่รวมถึงงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการและรายงานของผู้สอบบัญชีที่อยู่ในรายงานประจำปีนั้น ซึ่งผู้บริหารจะจัดเตรียมรายงานประจำปีให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้

ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่ได้ให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลอื่น

ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการคือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ หรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้อ่านรายงานประจำปี หากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินสรุปได้ว่าการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องสื่อสารเรื่องดังกล่าวกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเหล่านี้ โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของกลุ่มบริษัทและของบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่องตามความเหมาะสม และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่อง เว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกกลุ่มบริษัทและเลิกบริษัทหรือหยุดดำเนินงาน หรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการกำกับดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของกลุ่มบริษัทและของบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีความสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาดเนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงผลข้อมูล การแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน

- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัทและของบริษัท

- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้น โดยผู้บริหาร

- สรุปลักษณะเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหารและจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญที่เกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของกลุ่มบริษัทและของบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยให้ข้อสังเกตถึงการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการที่เกี่ยวข้อง หรือถ้าการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้กลุ่มบริษัทหรือบริษัทต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง

- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่

- ได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของบริษัทภายในกลุ่มหรือกิจกรรมทางธุรกิจภายในกลุ่มบริษัทเพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินรวม สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรับผิดชอบต่อการกำหนดแนวทาง การควบคุมดูแล และการปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มบริษัท สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวต่อความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้สื่อสารกับผู้มีส่วนที่ในการกำกับดูแลในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบ รวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้พบในระหว่างการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

Handwritten signature

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ให้คำรับรองแก่ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลว่าสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอิสระและได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งหมดตลอดจนเรื่องอื่น ซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่ามิใช่เหตุผลที่บุคคลภายนอกอาจพิจารณาว่ากระทบต่อความเป็นอิสระของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรการที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินใช้เพื่อป้องกันไม่ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขาดความเป็นอิสระ

จากเรื่อง que สื่อกสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดในการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในงวดปัจจุบันและกำหนดเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้อธิบายเรื่องเหล่านี้ในรายงานของผู้สอบบัญชีเว้นแต่กฎหมายหรือข้อบังคับไม่ให้เปิดเผยต่อสาธารณะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว หรือในสถานการณ์ที่ยากที่จะเกิดขึ้น สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินพิจารณาว่าไม่ควรสื่อสารเรื่องดังกล่าวในรายงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เพราะการกระทำดังกล่าวสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะมีผลกระทบในทางลบมากกว่าผลประโยชน์ต่อส่วนได้เสียสาธารณะจากการสื่อสารดังกล่าว

(นางสาวพศุภณ์นิชา จำปาเทศ)
รองผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

(นางสาวเมธีริย์ จันทะมาตย์)

ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุที่ 14

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม			
	31 ธันวาคม 2562	31 ธันวาคม 2561 (ปรับปรุงใหม่)	1 มกราคม 2561 (ปรับปรุงใหม่)	
สินทรัพย์				
สินทรัพย์หมุนเวียน				
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	5	292,542,457,953	292,184,322,373	166,189,023,655
เงินลงทุนชั่วคราว	6	38,263,305,589	142,420,735,568	229,651,255,278
ลูกหนี้การค้า	7	167,641,021,249	174,604,696,553	174,916,243,685
ลูกหนี้อื่น	8	49,611,747,735	78,827,069,774	50,602,704,855
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น	9.1	2,669,222,092	1,782,916,135	1,231,329,558
สินค้าคงเหลือ	11	117,746,964,312	125,279,815,840	121,871,798,713
พัสดुकงเหลือ	12	34,379,141,870	28,871,647,153	28,942,454,106
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์หมุนเวียน		3,686,309,104	5,097,686,415	1,997,546,512
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		10,558,543,395	7,894,466,941	6,768,006,749
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		717,098,713,299	856,963,356,752	782,170,363,111
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน				
เงินลงทุนเพื่อขาย	14	6,687,351,993	10,875,929,781	17,602,408,397
เงินลงทุนในการร่วมค้า	15.2	49,512,818,297	41,317,061,064	37,937,145,910
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	15.3	25,670,169,643	24,368,261,034	21,979,621,626
เงินลงทุนระยะยาวอื่น	16.1	17,931,829,711	26,970,809,757	27,668,655,084
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	9.2	12,474,409,002	13,862,709,357	19,078,604,450
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	17	7,987,227,078	6,583,172,619	7,210,899,284
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	18	1,294,979,084,151	1,120,513,021,057	1,082,415,861,982
ค่าความนิยมน	19	111,933,136,559	53,896,299,825	51,695,037,397
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	20	79,967,673,324	34,200,400,854	32,107,682,512
สินทรัพย์ที่เกิดจากการสำรวจและประเมินค่า	21	80,268,342,040	100,360,331,426	100,901,922,674
สินทรัพย์ภายใต้การควบคุม	22.3	47,611,099,702	28,498,932,833	15,101,219,955
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์ไม่หมุนเวียน		3,810,602,110	2,079,494,926	3,734,359,338
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	23	28,506,223,083	33,192,551,665	30,925,373,850
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		1,767,339,966,693	1,496,718,976,198	1,448,358,792,459
รวมสินทรัพย์		2,484,438,679,992	2,353,682,332,950	2,230,529,155,570

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม			
	31 ธันวาคม 2562	31 ธันวาคม 2561	1 มกราคม 2561	
		(ปรับปรุงใหม่)	(ปรับปรุงใหม่)	
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น				
หนี้สินหมุนเวียน				
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	26	44,440,533,236	25,561,803,923	18,126,630,943
เจ้าหนี้การค้า		158,301,915,916	160,323,070,746	160,301,286,194
เจ้าหนี้อื่น		80,763,972,530	98,429,474,944	72,994,649,729
เงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	25, 26	51,782,356,222	63,108,598,300	66,433,929,171
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย		30,136,899,332	46,487,811,196	24,094,727,080
ประมาณการหนี้สินค้ำประกันระยะสั้น	28	1,289,373,133	1,090,300,309	-
หนี้สินตราสารอนุพันธ์หมุนเวียน		2,522,074,028	2,545,871,892	4,954,839,016
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	24	10,548,182,486	10,801,967,333	8,958,513,286
รวมหนี้สินหมุนเวียน		379,785,306,883	408,348,898,643	355,864,575,419
หนี้สินไม่หมุนเวียน				
เงินกู้ยืมระยะยาว	25, 26	562,745,766,480	454,964,315,364	444,919,659,683
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	22.3	56,673,547,421	30,527,618,830	33,438,381,058
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	27	32,590,214,665	23,921,033,707	23,313,066,000
ประมาณการหนี้สินค้ำประกันระยะยาว	28	90,599,917,383	73,632,219,096	74,865,436,241
เงินมัดจำถึงก๊าซ		11,656,784,200	11,082,662,040	10,519,247,338
หนี้สินตราสารอนุพันธ์ไม่หมุนเวียน		2,702,433,432	668,918,447	2,104,348,790
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	29	46,645,091,954	32,971,055,231	37,844,233,080
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		803,613,755,535	627,767,822,715	627,004,372,190
รวมหนี้สิน		1,183,399,062,418	1,036,116,721,358	982,868,947,609

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม			
	31 ธันวาคม 2562	31 ธันวาคม 2561	1 มกราคม 2561	
		(ปรับปรุงใหม่)	(ปรับปรุงใหม่)	
<u>หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)</u>				
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
ทุนเรือนหุ้น				
ทุนจดทะเบียน				
หุ้นสามัญ 28,562,996,250 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท (1 มกราคม 2561 : หุ้นสามัญ 2,857,245,725 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท)	30.1	28,562,996,250	28,562,996,250	28,572,457,250
ทุนที่ออกและชำระแล้ว				
หุ้นสามัญ 28,562,996,250 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท (1 มกราคม 2561 : หุ้นสามัญ 2,856,299,625 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท)	30.2	28,562,996,250	28,562,996,250	28,562,996,250
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	30.2	29,211,131,966	29,211,131,966	29,211,131,966
ส่วนขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทย่อย		(36,250,864,803)	(28,483,967,693)	(24,311,625,093)
กำไรสะสม				
จัดสรรแล้ว				
ทุนสำรองตามกฎหมาย	31.1	2,857,245,725	2,857,245,725	2,857,245,725
ทุนสำรองเพื่อกองทุนประกันวินาศภัย	31.2	1,243,656,319	1,222,675,618	1,199,991,563
ยังไม่ได้จัดสรร		869,016,087,473	837,421,994,002	775,209,114,009
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น		(16,036,143,473)	3,533,173,443	5,218,737,399
รวมส่วนของบริษัทใหญ่		878,604,109,457	874,325,249,311	817,947,591,819
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม		422,435,508,117	443,240,362,281	429,712,616,142
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		<u>1,301,039,617,574</u>	<u>1,317,565,611,592</u>	<u>1,247,660,207,961</u>
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		<u>2,484,438,679,992</u>	<u>2,353,682,332,950</u>	<u>2,230,529,155,570</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นายชาญศิลป์ ตรีนุชกร)
ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่

(นางสาวพรรณนลิน มหาวงศ์ธิกุล)
ประธานเจ้าหน้าที่บริหารการเงิน

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	31 ธันวาคม 2562	31 ธันวาคม 2561 (ปรับปรุงใหม่)	1 มกราคม 2561 (ปรับปรุงใหม่)	
สินทรัพย์				
สินทรัพย์หมุนเวียน				
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	5	46,480,809,912	86,204,049,166	38,691,660,939
เงินลงทุนชั่วคราว	6	15,002,337,892	21,971,964,949	68,056,258,825
ลูกหนี้การค้า	7	111,557,959,067	138,675,854,879	144,265,155,266
ลูกหนี้อื่น	8	8,404,192,746	17,314,183,668	16,923,203,980
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น	9.1	21,369,269,521	7,334,315,325	4,648,737,018
สินค้าคงเหลือ	11	4,797,200,993	10,247,494,259	27,103,531,169
พัสดुकงเหลือ	12	5,744,178,058	5,540,731,086	5,749,466,246
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์หมุนเวียน		1,089,388,849	-	-
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		7,332,818,164	4,648,056,425	3,956,768,710
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		221,778,155,202	291,936,649,757	309,394,782,153
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน				
เงินลงทุนเพื่อขาย	14	2,986,699,279	2,579,555,315	4,533,102,500
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	15.4	335,213,563,656	315,654,139,538	218,929,325,063
เงินลงทุนในการร่วมค้า	15.5	5,961,911,690	5,927,614,973	5,927,614,973
เงินลงทุนในบริษัทร่วม		-	-	3,173,227,030
เงินลงทุนระยะยาวอื่น	16.1	4,257,167,950	13,986,905,648	15,164,124,801
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	9.2	24,981,890,696	32,895,679,795	22,754,737,237
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	17	3,742,809,674	2,032,718,766	3,851,133,751
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	18	273,820,653,535	274,350,952,691	288,795,950,908
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	20	13,375,222,267	13,813,942,896	14,403,623,166
สินทรัพย์ภายใต้การควบคุม	22.3	1,256,718,197	-	-
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์ไม่หมุนเวียน		912,740,713	708,186,115	754,506,988
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	23	1,388,658,118	5,756,487,773	6,695,815,983
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		667,898,035,775	667,706,183,510	584,983,162,400
รวมสินทรัพย์		889,676,190,977	959,642,833,267	894,377,944,553

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

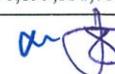
บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	31 ธันวาคม 2562	31 ธันวาคม 2561 (ปรับปรุงใหม่)	1 มกราคม 2561 (ปรับปรุงใหม่)
หนี้สินและผู้ถือหุ้น			
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้การค้า	100,570,030,799	120,085,364,132	139,418,539,503
เจ้าหนี้อื่น	22,743,735,200	27,715,747,119	25,092,296,348
เงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	25, 26	27,602,800,610	26,511,158,464
เงินกู้ยืมระยะสั้น	26	3,487,561,436	3,332,695,376
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย		2,947,212,120	22,063,437,824
หนี้สินตราสารอนุพันธ์หมุนเวียน		-	94,600,356
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	24	3,370,344,316	4,503,619,289
รวมหนี้สินหมุนเวียน	160,721,684,481	204,306,622,560	204,999,292,360
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
เงินกู้ยืมระยะยาว	25, 26	93,735,310,442	123,638,958,453
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	22.3	-	210,202,677
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	27	7,312,721,428	6,906,650,387
เงินมัดจำดังกล่าว		-	-
หนี้สินตราสารอนุพันธ์ไม่หมุนเวียน		324,316,495	160,953,165
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	29	20,275,424,442	19,857,469,279
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	121,647,772,807	150,774,233,961	191,900,239,397
รวมหนี้สิน	282,369,457,288	355,080,856,521	396,899,531,757

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	31 ธันวาคม 2562	31 ธันวาคม 2561 (ปรับปรุงใหม่)	1 มกราคม 2561 (ปรับปรุงใหม่)	
<u>หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)</u>				
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
ทุนเรือนหุ้น				
ทุนจดทะเบียน				
หุ้นสามัญ 28,562,996,250 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท (1 มกราคม 2561 : หุ้นสามัญ 2,857,245,725 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท)	30.1	28,562,996,250	28,562,996,250	28,572,457,250
ทุนที่ออกและชำระแล้ว				
หุ้นสามัญ 28,562,996,250 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท (1 มกราคม 2561 : หุ้นสามัญ 2,856,299,625 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท)	30.2	28,562,996,250	28,562,996,250	28,562,996,250
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	30.2	29,211,131,966	29,211,131,966	29,211,131,966
กำไรสะสม				
จัดสรรแล้ว				
ทุนสำรองตามกฎหมาย	31.1	2,857,245,725	2,857,245,725	2,857,245,725
ทุนสำรองเพื่อกองทุนประกันวินาศภัย	31.2	1,243,656,319	1,222,675,618	1,199,991,563
ยังไม่ได้จัดสรร		544,005,237,331	541,414,286,420	432,667,781,421
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น		1,426,466,098	1,293,640,767	2,979,265,871
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		607,306,733,689	604,561,976,746	497,478,412,796
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		889,676,190,977	959,642,833,267	894,377,944,553

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นายชาญศิลป์ ศรีนิชกร)

ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่

(นางสาวพรรณนลิน มหาวงศ์สิกุล)

ประธานเจ้าหน้าที่บริหารการเงิน

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรขาดทุน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	2562	2561 (ปรับปรุงใหม่)	2562	2561 (ปรับปรุงใหม่)	
รายได้จากการขายและการให้บริการ	33	2,219,738,671,119	2,336,154,915,594	1,200,462,897,055	1,411,021,051,033
ต้นทุนขายและการให้บริการ	35	1,967,529,006,367	2,023,038,549,872	1,144,029,399,068	1,327,673,913,481
กำไรขั้นต้น		252,209,664,752	313,116,365,722	56,433,497,987	83,347,137,552
รายได้อื่น	34	19,979,952,680	16,935,097,726	46,685,267,551	54,224,423,007
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ		15,312,831,823	6,353,510,623	7,923,624,559	6,304,992,162
กำไรก่อนค่าใช้จ่าย		287,502,449,255	336,404,974,071	111,042,390,097	143,876,552,721
ค่าใช้จ่ายในการขายและจัดจำหน่าย	35	27,573,729,167	26,653,497,122	10,167,504,226	8,185,037,318
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	35	65,002,297,170	55,183,564,436	24,614,415,403	20,618,164,425
ค่าภาคหลวงและค่าตอบแทนสำหรับปีโตรเลียม	36	17,882,466,882	16,435,234,907	-	-
กำไรจากการดำเนินงาน		177,043,956,036	238,132,677,606	76,260,470,468	115,073,350,978
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในการร่วมค้า	15.6.1	3,990,793,333	6,461,651,677	-	-
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	15.6.2	2,017,196,234	2,053,368,348	-	-
กำไรก่อนต้นทุนทางการเงินและภาษีเงินได้		183,051,945,603	246,647,697,631	76,260,470,468	115,073,350,978
ต้นทุนทางการเงิน	37	27,971,463,717	27,627,592,591	6,164,047,845	8,009,448,341
กำไรก่อนภาษีเงินได้		155,080,481,886	219,020,105,040	70,096,422,623	107,063,902,637
ภาษีเงินได้	22.1	32,988,881,950	53,646,552,942	8,439,114,919	12,588,484,038
กำไรสำหรับปีจากการดำเนินงานต่อเนื่อง		122,091,599,936	165,373,552,098	61,657,307,704	94,475,418,599
กำไรสำหรับปีจากการดำเนินงานที่ยกเลิก - สุทธิจากภาษี	13	-	-	-	70,761,721,267
กำไรสำหรับปี		122,091,599,936	165,373,552,098	61,657,307,704	165,237,139,866
การแบ่งปันกำไร					
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่					
จากการดำเนินงานต่อเนื่อง		92,950,604,143	119,647,246,552	61,657,307,704	94,475,418,599
จากการดำเนินงานที่ยกเลิก - สุทธิจากภาษี		-	-	-	70,761,721,267
		92,950,604,143	119,647,246,552	61,657,307,704	165,237,139,866
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม					
จากการดำเนินงานต่อเนื่อง		29,140,995,793	45,726,305,546	-	-
จากการดำเนินงานที่ยกเลิก - สุทธิจากภาษี		-	-	-	-
		29,140,995,793	45,726,305,546	-	-
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน					
จากการดำเนินงานต่อเนื่อง	32	3.20	4.15	2.16	3.31
จากการดำเนินงานที่ยกเลิก	32	-	-	-	2.48
		3.20	4.15	2.16	5.79

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561 (ปรับปรุงใหม่)	2562	2561 (ปรับปรุงใหม่)
กำไรสำหรับปีจากการดำเนินงานต่อเนื่อง	122,091,599,936	165,373,552,098	61,657,307,704	94,475,418,599
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่น				
รายการที่อาจถูกจัดประเภทใหม่ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง				
ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยนจากการแปลงค่าทางการเงิน	(27,899,835,334)	(2,588,215,649)	-	-
ผลกำไร(ขาดทุน)จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย	43,161,764	(881,069,476)	166,031,664	(27,281,381)
กำไรเงินได้เกี่ยวกับการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย	(21,425,435)	410,455,036	(33,206,333)	5,456,277
ผลกำไร(ขาดทุน)จากเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงกระแสเงินสด	(1,182,552,979)	684,960,036	-	-
กำไรเงินได้เกี่ยวกับเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงกระแสเงินสด	(92,552,256)	(3,027,287)	-	-
ส่วนแบ่งขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในการร่วมค้าและบริษัทร่วม	(503,105,474)	(380,456,659)	-	-
รายการที่จะไม่ถูกจัดประเภทใหม่ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง				
ผลกำไร(ขาดทุน)จากการวัดมูลค่าใหม่ของผลประโยชน์พนักงานที่กำหนดไว้	(1,095,553,888)	946,683,776	1,167,004,596	799,889,519
กำไรเงินได้เกี่ยวกับการวัดมูลค่าใหม่ของผลประโยชน์พนักงานที่กำหนดไว้	408,798,991	(183,163,864)	(233,400,919)	(159,977,904)
ส่วนแบ่งกำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่นในการร่วมค้าและบริษัทร่วม	(97,637,110)	27,573,904	-	-
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี - สุทธิจากภาษี	(30,440,701,721)	(1,966,260,183)	1,066,429,008	618,086,511
กำไรเบ็ดเสร็จสำหรับปีจากการดำเนินงานต่อเนื่อง	91,650,898,215	163,407,291,915	62,723,736,712	95,093,505,110
กำไรเบ็ดเสร็จสำหรับปีจากการดำเนินงานที่ยกเลิก - สุทธิจากภาษี	-	-	-	69,097,921,267
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	91,650,898,215	163,407,291,915	62,723,736,712	164,191,426,377
การแบ่งปันกำไรเบ็ดเสร็จรวม				
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่				
จากการดำเนินงานต่อเนื่อง	73,509,914,687	118,782,047,402	62,723,736,712	95,093,505,110
จากการดำเนินงานที่ยกเลิก - สุทธิจากภาษี	-	-	-	69,097,921,267
	73,509,914,687	118,782,047,402	62,723,736,712	164,191,426,377
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม				
จากการดำเนินงานต่อเนื่อง	18,140,983,528	44,625,244,513	-	-
จากการดำเนินงานที่ยกเลิก - สุทธิจากภาษี	-	-	-	-
	18,140,983,528	44,625,244,513	-	-

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
สำหรับไตรมาสสุดท้ายที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม											
	ส่วนของผู้ถือหุ้นบริษัทใหญ่						ส่วนของผู้ถือหุ้นบริษัทย่อย					
	ก่อนการเปลี่ยนแปลง		กำไรสะสม		กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น		ส่วนแบ่งขาดทุน		รวมองค์ประกอบอื่น		รวม	
ทุนที่ออกและชำระแล้ว	ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	ทุนสำรองตามกฎหมาย	ส่วนสำรองตามกฎหมาย	กำไรสะสม	กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	กำไรสุทธิ	กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	ส่วนแบ่งขาดทุน	รวมองค์ประกอบอื่น	ส่วนได้เสีย	รวม	
4	28,562,996,250	29,211,131,966	2,857,245,725	1,199,991,563	1,971,688,038	3,259,236,757	74,024,494	(112,215,260)	5,192,734,029	818,671,751,122	429,883,989,506	1,248,555,740,628
	-	-	-	(750,162,673)	26,003,370	-	-	-	26,003,370	(724,159,303)	(171,373,364)	(895,532,667)
31.2	28,562,996,250	29,211,131,966	2,857,245,725	1,199,991,563	1,997,691,408	3,259,236,757	74,024,494	(112,215,260)	5,218,737,399	817,947,591,819	429,712,616,142	1,247,660,207,961
	-	-	-	22,684,055	(22,684,055)	-	-	-	-	(1,225,235,598)	(651,473,178)	(1,876,708,776)
	-	-	-	-	(1,225,235,598)	-	-	-	-	101,050,715	53,729,937	154,780,652
	-	-	-	-	101,050,715	-	-	-	-	(2,600,765)	-	(2,600,765)
42	-	-	-	(57,107,862,427)	-	-	-	-	-	(57,107,862,427)	-	(57,107,862,427)
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(27,845,037,703)	-	(27,845,037,703)
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,363,403,595	-	2,363,403,595
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(4,172,342,600)	-	(4,172,342,600)
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	119,647,246,552	-	119,647,246,552
	-	-	-	-	820,364,806	(409,801,919)	333,274,017	(173,997,382)	(1,085,563,956)	(865,199,150)	(1,101,061,033)	(1,966,260,183)
	-	-	-	1,222,675,618	837,421,994,002	562,652,736	2,849,434,838	407,298,511	3,533,173,443	874,325,249,311	443,240,362,281	1,317,565,611,592
4	28,562,996,250	29,211,131,966	2,857,245,725	1,222,675,618	838,208,853,447	534,370,409	2,849,434,838	407,298,511	3,504,891,116	875,083,826,429	443,410,523,895	1,318,494,350,324
	-	-	-	-	(786,859,445)	28,282,327	-	-	28,282,327	(738,577,118)	(170,161,614)	(928,738,732)
31.2	28,562,996,250	29,211,131,966	2,857,245,725	1,222,675,618	837,421,994,002	562,652,736	2,849,434,838	407,298,511	3,533,173,443	874,325,249,311	443,240,362,281	1,317,565,611,592
	-	-	-	20,980,701	(20,980,701)	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	6,500,542	-	-	-	6,500,542	-	-	9,956,962
	-	-	-	-	(467,640,221)	-	-	-	(467,640,221)	-	-	(32,213,720,233)
	-	-	-	-	(1,085,692,828)	-	-	-	(1,085,692,828)	-	-	(825,926,719)
	-	-	-	-	61,654,845	-	-	-	61,654,845	-	-	32,782,656
	-	-	-	(59,978,979,769)	-	-	-	-	(59,978,979,769)	-	-	(59,978,979,769)
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(22,112,552,296)	-	(22,112,552,296)
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	32,105,157,138	-	32,105,157,138
	-	-	-	-	(7,766,897,110)	-	-	-	(7,766,897,110)	-	-	(42,088,433,330)
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18,386,501,562	-	18,386,501,562
	-	-	-	-	92,950,604,143	-	-	-	92,950,604,143	-	-	122,091,599,936
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(11,000,022,665)	-	(30,440,701,721)
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	878,604,109,457	-	1,301,039,617,574

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : บาท

		งบการเงินเฉพาะกิจการ					องค์ประกอบอื่น ของส่วนของผู้ถือหุ้น		รวม
		ทุนที่ออก และชำระแล้ว		ส่วนเกิน มูลค่าหุ้นสามัญ	ทุนสำรอง ตามกฎหมาย	ทุนสำรองเพื่อลงทุน ประกันวินาศภัย	ยังไม่ได้จัดสรร	เงินลงทุนเพื่อขาย	
หมายเหตุ									
4	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561 การปรับรายการ	28,562,996,250	-	29,211,131,966	2,857,245,725	1,199,991,563	433,069,636,210 (401,854,789)	2,979,265,871	497,880,267,585 (401,854,789)
42	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2562 หลังการปรับรายการ	28,562,996,250	-	29,211,131,966	2,857,245,725	1,199,991,563	432,667,781,421	2,979,265,871	497,478,412,796
31.2	การเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นสำหรับปี เงินปันผลจ่าย	-	-	-	-	-	(57,107,862,427)	-	(57,107,862,427)
13	สำรองเพื่อกองทุนประกันวินาศภัย	-	-	-	22,684,055	-	(22,684,055)	-	-
	ขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปีจากการดำเนินงานที่ยกเลิก	-	-	-	-	-	-	(1,663,800,000)	(1,663,800,000)
	กำไรสำหรับปี	-	-	-	-	-	165,237,139,866	-	165,237,139,866
	กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	-	-	-	-	-	639,911,615	(21,825,104)	618,086,511
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	28,562,996,250	-	29,211,131,966	2,857,245,725	1,222,675,618	541,414,286,420	1,293,640,767	604,561,976,746
4	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2562 การปรับรายการ	28,562,996,250	-	29,211,131,966	2,857,245,725	1,222,675,618	541,852,837,981 (438,551,561)	1,293,640,767	605,000,528,307 (438,551,561)
42	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2562 หลังการปรับรายการ	28,562,996,250	-	29,211,131,966	2,857,245,725	1,222,675,618	541,414,286,420	1,293,640,767	604,561,976,746
31.2	การเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นสำหรับปี เงินปันผลจ่าย	-	-	-	-	-	(59,978,979,769)	-	(59,978,979,769)
	สำรองเพื่อกองทุนประกันวินาศภัย	-	-	-	20,980,701	-	(20,980,701)	-	-
	กำไรสำหรับปี	-	-	-	-	-	61,657,307,704	-	61,657,307,704
	กำไรเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	-	-	-	-	-	933,603,677	132,825,331	1,066,429,008
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	28,562,996,250	-	29,211,131,966	2,857,245,725	1,243,656,319	544,005,237,331	1,426,466,098	607,306,733,689

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561 (ปรับปรุงใหม่)	2562	2561 (ปรับปรุงใหม่)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน				
กำไรส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	92,950,604,143	119,647,246,552	61,657,307,704	165,237,139,866
รายการปรับปรุงกระทบยอดกำไรสุทธิเป็นเงินสดรับ(จ่าย)				
จากกิจกรรมดำเนินงาน				
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	133,204,181,804	123,592,966,745	19,350,137,045	20,225,546,733
(กำไร)ขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์	31,182,090	2,154,902,333	(191,508,782)	(4,721,245,342)
(กำไร)ขาดทุนจากการจำหน่ายเงินลงทุน	221,275,460	(299,334)	(1,564,028,226)	(3,673,261,900)
กำไรจากการขายการค้าเงินงานที่ยกเลิก	-	-	-	(80,659,172,274)
กำไรจากการซื้อในราคาต่ำกว่ามูลค่าบัญชีรวม	(31,482,857)	(1,354,901,971)	-	-
(โอนกลับ)ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์	291,120,355	16,833,146	506,848,142	(33,926,202)
(โอนกลับ)ขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุน	(434,016,938)	-	7,347,996	22,706,862,123
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในการร่วมค้า	(3,990,793,333)	(6,461,651,677)	-	-
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	(2,017,196,234)	(2,053,368,348)	-	-
กำไรส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	29,140,995,793	45,726,305,546	-	-
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	7,063,158,543	2,487,981,308	1,839,534,053	866,200,264
(กำไร)ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน	(8,259,060,713)	(809,179,160)	(2,557,930,652)	50,548,585
(กำไร)ขาดทุนจากตราสารอนุพันธ์ที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	3,123,608,032	(4,032,097,039)	(1,225,180,475)	169,989,298
(โอนกลับ)ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	(77,020,600)	2,320,284,952	920,415	(22,636,081,165)
ค่าใช้จ่ายในการสำรวจตัดจำหน่าย	2,368,682,811	21,470,147	-	-
(โอนกลับ)ค่าเผื่อการลดมูลค่าสินค้าคงเหลือ	(3,079,361,551)	4,217,015,603	65,420,262	252,179,770
สำรองพัสดุสิ้นเปลืองเสื่อมสภาพ	453,008,357	157,216,972	40,302,822	32,955,250
เงินปันผลรับ	(383,031,136)	(347,322,347)	(29,676,712,760)	(35,265,935,239)
ภาษีเงินได้	32,988,881,950	53,646,552,942	8,439,114,919	30,796,871,638
ดอกเบี้ยรับ	(7,836,966,421)	(9,435,815,591)	(3,342,143,771)	(3,024,402,378)
ต้นทุนทางการเงิน	27,971,463,717	27,627,592,591	6,164,047,845	8,013,269,693
อื่น ๆ	4,462,664	93,326,065	354,945,076	317,895,230
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์				
และหนี้สินดำเนินงาน	303,703,695,936	357,215,059,435	59,868,421,613	98,655,433,950

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกระแสเงินสด
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
		(ปรับปรุงใหม่)		(ปรับปรุงใหม่)
สินทรัพย์ดำเนินงาน(เพิ่มขึ้น)ลดลง				
ลูกหนี้การค้า	19,001,930,521	2,430,378,448	27,250,869,944	(15,930,100,711)
ลูกหนี้อื่น	19,903,908,602	(16,941,081,482)	9,069,258,034	(13,611,836,950)
สินค้าคงเหลือ	11,866,201,784	(5,503,049,394)	5,379,178,863	(9,382,918,320)
พัสดुकงเหลือ	(512,841,370)	(339,304,377)	(137,217,232)	(141,923,476)
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	(2,264,690,933)	(1,193,783,986)	596,834,211	669,686,381
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	6,910,377,794	(5,765,733,296)	(111,213,792)	(2,553,304,770)
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น(ลดลง)				
เจ้าหนี้การค้า	(7,439,616,831)	(2,080,698,278)	(19,932,742,937)	9,250,098,045
เจ้าหนี้อื่น	(14,050,557,920)	(77,973,082)	(4,856,296,140)	8,181,472,744
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	(1,955,970,779)	2,860,720,649	(1,133,000,617)	(505,988,331)
เงินมัดจำถึงก๊าซ	574,122,160	563,414,702	-	177,938,200
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	(5,369,946,427)	(16,391,850,009)	128,310,633	393,556,331
	26,662,916,601	(42,438,960,105)	16,253,980,967	(23,453,320,857)
เงินสดรับจากการดำเนินงาน	330,366,612,537	314,776,099,330	76,122,402,580	75,202,113,093
เงินสดจ่ายภาษีเงินได้	(65,259,229,065)	(45,370,805,621)	(29,288,868,748)	(12,330,372,203)
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	265,107,383,472	269,405,293,709	46,833,533,832	62,871,740,890

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561 (ปรับปรุงใหม่)	2562	2561 (ปรับปรุงใหม่)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน				
เงินจ่ายสำหรับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	(144,336,347,465)	(108,747,405,008)	(19,013,996,689)	(22,631,738,393)
เงินจ่ายสำหรับสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(2,861,367,080)	(2,398,008,012)	(197,386,569)	(360,209,801)
เงินจ่ายสำหรับการสำรวจและประเมินค่า	(3,700,244,754)	(1,962,665,601)	-	-
เงินจ่ายสำหรับค่าเช่าที่ดินและอาคารตามสัญญาระยะยาว	-	(105,000,000)	-	(105,000,000)
เงินจ่ายสำหรับเงินลงทุนเพื่อขาย	(241,112,299)	(540,509,638)	(241,112,299)	(203,209,504)
เงินจ่ายเพื่อซื้อธุรกิจ	(164,377,947,967)	(36,464,068,838)	-	-
เงินจ่ายสำหรับเงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	(20,607,908,492)	(120,635,433,946)
เงินจ่ายสำหรับเงินลงทุนในการร่วมค้า	(4,072,414,141)	(155,360,767)	(34,296,717)	-
เงินจ่ายสำหรับเงินลงทุนในบริษัทร่วม	(783,882,750)	(1,368,071,960)	-	-
เงินจ่ายสำหรับเงินให้กู้ยืมระยะสั้น	-	(1,984,409,281)	(33,114,580,995)	(2,500,000,000)
เงินจ่ายสำหรับเงินให้กู้ยืมระยะยาว	(837,243,815)	(118,546,111)	(30,992,122,156)	(26,310,000,000)
เงินจ่ายสำหรับเงินลงทุนระยะยาวอื่น	(2,855,860,697)	(5,226,943,008)	(1,827,467,081)	(4,597,024,955)
เงินรับจากการขายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ สินทรัพย์ไม่มีตัวตน และอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	929,635,294	4,646,909,629	1,007,259,109	7,235,425,913
เงินรับจากการขายเงินลงทุนเพื่อขาย	10,693,125,237	2,944,665,157	-	24,501,220
เงินรับจากการขายการดำเนินงานที่ยกเลิก	-	-	-	117,203,264,773
เงินรับจากการขายเงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	2,612,512,600	4,618,593,100
เงินรับจากการขายเงินลงทุนในการร่วมค้า	276,267,877	33,871,046	-	-
เงินรับจากการขายเงินลงทุนในบริษัทร่วม	212,663,057	-	-	-
รับคืนเงินให้กู้ยืมระยะสั้น	269,913,000	1,659,754,291	29,709,927,871	409,068,377
รับคืนเงินให้กู้ยืมระยะยาว	3,490,281,246	4,294,182,245	28,115,283,133	36,683,534,122
เงินรับจากการขายเงินลงทุนระยะยาวอื่น	28,289,253	2,740,995,830	-	2,494,600,000
เงินรับจากการยกเลิกสัญญาเช่าในสถานีบริการน้ำมัน	16,679,180	4,712,511	-	1,400,000
เงินลงทุนชั่วคราวลดลง	108,719,156,318	93,820,520,816	17,760,919,841	49,529,998,963
เงินสดรับจากดอกเบี้ย	6,424,633,174	8,358,990,106	3,357,868,462	3,500,206,798
เงินปันผลรับ	4,787,566,316	4,814,106,863	29,676,712,760	35,646,436,864
เงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไปใน)กิจกรรมลงทุน	(188,218,211,016)	(35,752,279,730)	6,211,612,778	80,004,413,531

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561 (ปรับปรุงใหม่)	2562	2561 (ปรับปรุงใหม่)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน				
เงินสดรับจากการออกหุ้นสามัญของบริษัทย่อย	18,346,174,140	92,811,501	-	-
เงินสดรับจากการกู้ยืมระยะสั้น	-	-	154,866,060	1,564,470,776
เงินสดรับจากการกู้ยืมระยะยาว	174,649,440,702	143,626,648,847	24,031,000,790	-
เงินสดรับจากการเปลี่ยนสัดส่วนเงินลงทุนในบริษัทย่อย	3,960,400	4,670,961,898	-	-
จ่ายซื้อหุ้นทุนซื้อคืนของบริษัทย่อย	(1,187,603,325)	-	-	-
จ่ายคืนเงินกู้ยืมระยะสั้น	(701,550,500)	-	-	(1,034,818,082)
จ่ายคืนเงินกู้ยืมระยะยาว	(101,517,722,881)	(136,795,441,261)	(50,044,500,790)	(28,305,510,732)
เงินจ่ายค่างวดตามสัญญาเช่าการเงิน	(1,358,237,107)	(974,563,334)	(613,345,103)	(658,200,961)
เงินสดจ่ายจากการเปลี่ยนสัดส่วนเงินลงทุนในบริษัทย่อย	(40,806,272,121)	(13,872,690,000)	-	-
เงินสดจ่ายชำระหนี้หุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายหุ้น	(30,750,894,428)	-	-	-
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินเพิ่มขึ้น	19,910,183,786	4,967,935,595	-	-
เงินสดจ่ายต้นทุนทางการเงิน	(25,462,319,325)	(28,147,863,087)	(6,720,225,233)	(10,187,617,565)
เงินปันผลจ่าย	(81,350,824,835)	(85,035,352,791)	(59,978,979,769)	(57,107,862,427)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	(70,225,665,494)	(111,467,552,632)	(93,171,184,045)	(95,729,538,991)
ผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนในเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด				
	(3,075,298,506)	636,628,646	402,798,181	365,772,797
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน				
	(3,230,072,876)	3,173,208,725	-	-
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น(ลดลง)สุทธิ				
	358,135,580	125,995,298,718	(39,723,239,254)	47,512,388,227
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นงวด				
	292,184,322,373	166,189,023,655	86,204,049,166	38,691,660,939
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันปลายงวด				
5	292,542,457,953	292,184,322,373	46,480,809,912	86,204,049,166
รายการที่มีไม่เงินสด				
เจ้าหน้าที่จากการซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	21,829,487,413	39,104,581,381	4,072,072,617	3,403,535,367
เจ้าหน้าที่จากการซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	212,468,939	268,340,332	91,630,970	39,762,075

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

หมายเหตุ	หัวข้อเรื่อง
1	ข้อมูลทั่วไป
2	เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน
3	นโยบายการบัญชี
4	การจัดประเภทและการปรับรายการ
5	เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด
6	เงินลงทุนชั่วคราว
7	ลูกหนี้การค้า
8	ลูกหนี้อื่น
9	เงินให้กู้ยืม
10	รายการระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน
11	สินค้าคงเหลือ
12	พัสดุคงเหลือ
13	การปรับโครงสร้างหน่วยธุรกิจน้ำมัน
14	เงินลงทุนเพื่อขาย
15	เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม
16	เงินลงทุนระยะยาวอื่น
17	อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน
18	ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
19	ค่าความนิยม
20	สินทรัพย์ไม่มีตัวตน
21	สินทรัพย์ที่เกิดจากการสำรวจและประเมินค่า
22	ภาษีเงินได้และภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี
23	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น
24	หนี้สินหมุนเวียนอื่น
25	เงินกู้ยืมระยะยาว
26	การเปลี่ยนแปลงของหนี้สินที่เกิดจากกิจกรรมจัดหาเงิน
27	ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน
28	ประมาณการหนี้สินค่าเรือถอน
29	หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น
30	ทุนเรือนหุ้น
31	ทุนสำรอง
32	กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน
33	รายได้จากการขายและการให้บริการ

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

หมายเหตุ	หัวข้อเรื่อง
34	รายได้อื่น
35	ค่าใช้จ่ายจำแนกตามลักษณะ
36	ค่าภาคหลวงและค่าตอบแทนสำหรับปิโตรเลียม
37	ต้นทุนทางการเงิน
38	ส่วนงานดำเนินงาน
39	การเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน
40	การวัดมูลค่ายุติธรรม
41	หุ้นกู้ค้ำยสิทธิ์ที่มีลักษณะคล้ายหุ้น
42	เงินปันผลจ่าย
43	การซื้อธุรกิจ
44	สิทธิประโยชน์ตามบัตรส่งเสริมการลงทุน
45	การดำเนินการกรณีศาลปกครองกลางมีคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวโครงการในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด
46	ภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น
47	เหตุการณ์อื่น
48	เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

1. ข้อมูลทั่วไป

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (บริษัทฯ) จัดทะเบียนจัดตั้งเป็นบริษัทมหาชนจำกัดในประเทศไทย และเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีที่อยู่ตามที่ได้จดทะเบียนคือ

สำนักงานใหญ่ของบริษัทฯ ตั้งอยู่เลขที่ 555 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจตุจักร เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

บริษัทฯ มีสถานะเป็นรัฐวิสาหกิจที่มีกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงพลังงาน

ธุรกิจหลักของบริษัทฯ เป็นการดำเนินธุรกิจด้านปิโตรเลียม โดยบริษัทฯ ลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมการงาน และบริษัทร่วม (กลุ่มบริษัท) ซึ่งประกอบธุรกิจเกี่ยวกับปิโตรเลียมขั้นต้นและก๊าซธรรมชาติ ปิโตรเลียมขั้นปลาย เทคโนโลยีและวิศวกรรม รวมถึงธุรกิจอื่น ๆ ตามรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 38 ส่วนงานดำเนินงาน

2. เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กำหนดในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ซึ่งหมายถึงมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกภายใต้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 รวมถึงแนวปฏิบัติทางการบัญชีที่ประกาศใช้โดยสภาวิชาชีพบัญชี กฏระเบียบและประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่เกี่ยวข้องภายใต้พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535

การจัดรายการในงบการเงินเป็นไปตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดรายการย่อที่ต้องมีในงบการเงิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2559 ออกตามความในมาตรา 11 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการได้จัดทำขึ้นด้วยข้อสมมติที่ว่าผู้ใช้งบการเงินมีความเข้าใจหลักการและวิธีปฏิบัติทางบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทย หลักการบัญชีที่ใช้ อาจแตกต่างไปจากหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปซึ่งใช้ในประเทศอื่น

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการได้จัดทำขึ้น โดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมในการวัดมูลค่าขององค์ประกอบของงบการเงิน ยกเว้น รายการบัญชีบางประเภทซึ่งใช้มูลค่ายุติธรรมในการวัดมูลค่าตามที่ได้อธิบายไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

รายการที่มีสาระสำคัญซึ่งเกิดขึ้นระหว่างบริษัทฯ และบริษัทย่อยได้ถูกตัดรายการในการจัดทำงบการเงินรวม

2. เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน (ต่อ)

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการจัดทำและแสดงหน่วยเงินตราเป็นเงินบาท และมีการเปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินเพื่อให้แสดงเป็นหลักด้านบาท ยกเว้นที่ระบุไว้เป็นอย่างอื่น

งบการเงินฉบับภาษาอังกฤษจัดทำขึ้นจากงบการเงินที่เป็นภาษาไทย ในกรณีที่มีเนื้อความขัดแย้งกันหรือมีการตีความในสองภาษาแตกต่างกัน ให้ใช้งบการเงินฉบับภาษาไทยเป็นหลัก

3. นโยบายการบัญชี

3.1 มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปีปัจจุบัน และที่จะมีผลบังคับใช้ในอนาคต มีรายละเอียดดังนี้

มีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562

◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การนำเสนองบการเงิน
◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง ดินค้าคงเหลือ
◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง งบกระแสเงินสด
◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด
◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน
◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง ภาษีเงินได้
◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง สัญญาเช่า
◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน
◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 20 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การบัญชีสำหรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความช่วยเหลือจากรัฐบาล
◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 23 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืม
◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน
◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 26 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การบัญชีและการรายงาน โครงการผลประโยชน์เมื่อออกจากงาน
◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง งบการเงินเฉพาะกิจการ
◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 28 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.1 มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปีปัจจุบัน และที่จะมีผลบังคับใช้ในอนาคต มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)
มีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562 (ต่อ)

◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การรายงานทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจที่เงินเฟ้อรุนแรง
◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 33 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง กำไรต่อหุ้น
◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 34 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การรายงานทางการเงินระหว่างกาล
◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์
◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 37 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง ประมวลการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น
◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 38 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน
◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 40 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน
◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 41 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง เกษตรกรรม
◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 1	เรื่อง การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินมาใช้เป็นครั้งแรก
◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์
◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 3 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การรวมธุรกิจ
◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง สัญญาประกันภัย
◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและการดำเนินงานที่ยกเลิก
◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 6 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การสำรวจและการประเมินค่าแหล่งทรัพยากรแร่
◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง ส่วนงานดำเนินงาน
◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง งบการเงินรวม
◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การร่วมกิจการงาน
◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้เสียในกิจการอื่น
◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การวัดมูลค่ายุติธรรม
◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15	เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า
◆ การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง ความช่วยเหลือจากรัฐบาล - กรณีที่ไม่มีมีความเกี่ยวข้องอย่างเฉพาะเจาะจงกับกิจกรรมดำเนินงาน
◆ การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง สัญญาเช่าดำเนินงาน - สิ่งจูงใจที่ให้แก่ผู้เช่า

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.1 มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปีปัจจุบัน และที่จะมีผลบังคับใช้ในอนาคต มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)
มีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562 (ต่อ)

◆ การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 25 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง ภาษีเงินได้ - การเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางภาษีของกิจการหรือของผู้ถือหุ้น
◆ การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การประเมินเนื้อหาสัญญาเช่าที่เพิ่มขึ้นตามรูปแบบกฎหมาย
◆ การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลของข้อตกลงสัมปทานบริการ
◆ การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 32 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - ต้นทุนเว็บไซต์
◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การเปลี่ยนแปลงในหนี้สินที่เกิดขึ้นจากการรื้อถอนการบูรณะ และหนี้สินที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน
◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การประเมินว่าข้อตกลงประกอบด้วยสัญญาเช่าหรือไม่
◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง สิทธิในส่วนได้เสียจากกองทุนการรื้อถอนการบูรณะและการปรับปรุงสภาพแวดล้อม
◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การปรับปรุงย้อนหลังภายใต้มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2561) เรื่อง การรายงานทางการเงิน ในสภาพเศรษฐกิจที่เงินเฟ้อรุนแรง
◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การรายงานทางการเงินระหว่างกาลและการด้อยค่า
◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง ข้อตกลงสัมปทานบริการ
◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 14 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง ข้อจำกัดสินทรัพย์ตามโครงการผลประโยชน์ ข้อกำหนดเงินทุนขั้นต่ำและปฏิสัมพันธ์ของ รายการเหล่านี้ สำหรับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2561) เรื่อง ผลประโยชน์ ของพนักงาน
◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การจ่ายสินทรัพย์ที่ไม่ใช่เงินสดให้เจ้าของ
◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 20 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง ต้นทุนการเปิดหน้าดินในช่วงการผลิตสำหรับ เหมืองขุดดิน
◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง เงินที่นำส่งรัฐ

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.1 มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปีปัจจุบัน และที่จะมีผลบังคับใช้ในอนาคต มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

มีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562 (ต่อ)

- ◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 22 เรื่อง รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศและสิ่งตอบแทนรับหรือจ่ายล่วงหน้า

มีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563

- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 เรื่อง การนำเสนองบการเงิน
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 2 เรื่อง สินค้าคงเหลือ
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 7 เรื่อง งบกระแสเงินสด
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 8 เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 10 เรื่อง เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 20 เรื่อง การบัญชีสำหรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความช่วยเหลือจากรัฐบาล
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 21 เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 23 เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืม
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 24 เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 26 เรื่อง การบัญชีและการรายงาน โครงการผลประโยชน์เมื่อออกจากงาน
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 27 เรื่อง งบการเงินเฉพาะกิจการ
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 28 เรื่อง เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 29 เรื่อง การรายงานทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจที่เงินเฟ้อรุนแรง
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 32 เรื่อง การแสดงรายการเครื่องมือทางการเงิน

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.1 มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน และที่จะมีผลบังคับใช้ในอนาคต มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

มีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 (ต่อ)

◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 33	เรื่อง กำไรต่อหุ้น
◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 34	เรื่อง การรายงานทางการเงินระหว่างกาล
◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 36	เรื่อง การค้ำค่าของสินทรัพย์
◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 37	เรื่อง ประมวลการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น
◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 38	เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน
◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 40	เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน
◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 41	เรื่อง เกษตรกรรม
◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 1	เรื่อง การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินมาใช้เป็นครั้งแรก
◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 2	เรื่อง การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์
◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 3	เรื่อง การรวมธุรกิจ
◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4	เรื่อง สัญญาประกันภัย
◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 5	เรื่อง สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและการดำเนินงานที่ยกเลิก
◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 6	เรื่อง การสำรวจและการประเมินค่าแหล่งทรัพยากรแร่
◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 7	เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน
◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 8	เรื่อง ส่วนงานดำเนินงาน
◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9	เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน
◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 10	เรื่อง งบการเงินรวม
◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 11	เรื่อง การร่วมการงาน
◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 12	เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้เสียในกิจการอื่น
◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13	เรื่อง การวัดมูลค่ายุติธรรม
◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15	เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า
◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16	เรื่อง สัญญาเช่า
◆ การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 10	เรื่อง ความช่วยเหลือจากรัฐบาล - กรณีที่ไม่มีมีความเกี่ยวข้องอย่างเฉพาะเจาะจงกับกิจกรรมดำเนินงาน

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.1 มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปีปัจจุบัน และที่จะมีผลบังคับใช้ในอนาคต มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

มีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 (ต่อ)

◆ การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 25	เรื่อง ภาษีเงินได้ - การเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางภาษีของกิจการหรือของผู้ถือหุ้น
◆ การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 29	เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลของข้อตกลงสัมปทานบริการ
◆ การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 32	เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - ต้นทุนเว็บไซต์
◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 1	เรื่อง การเปลี่ยนแปลงในหนี้สินที่เกิดขึ้นจากการรี้อถอนการบูรณะ และหนี้สินที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน
◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 5	เรื่อง สิทธิในส่วนได้เสียจากกองทุนการรี้อถอนการบูรณะและการปรับปรุงสภาพแวดล้อม
◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 7	เรื่อง การปรับปรุงย้อนหลังภายใต้มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 29 เรื่อง การรายงานทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจที่เงินเฟ้อรุนแรง
◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 10	เรื่อง การรายงานทางการเงินระหว่างกาลและการด้อยค่า
◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 12	เรื่อง ข้อตกลงสัมปทานบริการ
◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 14	เรื่อง ข้อจำกัดสินทรัพย์ตามโครงการผลประโยชน์ ข้อกำหนดเงินทุนขั้นต่ำและปฏิสัมพันธ์ของ รายการเหล่านี้ สำหรับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน
◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16	เรื่อง การป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธิใน หน่วยงานต่างประเทศ
◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 17	เรื่อง การจ่ายสินทรัพย์ที่ไม่ใช่เงินสดให้เจ้าของ
◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 19	เรื่อง การชำระหนี้สินทางการเงินด้วยตราสารทุน
◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 20	เรื่อง ต้นทุนการเปิดหน้าดินในช่วงการผลิตสำหรับ เหมืองผิวดิน
◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 21	เรื่อง เงินที่นำส่งรัฐ
◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 22	เรื่อง รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศและสิ่งตอบแทน รับหรือจ่ายล่วงหน้า
◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 23	เรื่อง ความไม่แน่นอนเกี่ยวกับวิธีการทางภาษีเงินได้

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.1 มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปีปัจจุบัน และที่จะมีผลบังคับใช้ในอนาคต มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

ผู้บริหารของกลุ่มบริษัทได้ประเมินผลกระทบของการนำมาตราฐานการรายงานทางการเงินที่ออกและปรับปรุงใหม่ สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 เชื่อว่า นอกจากมาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงิน และมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า การนำมาตราฐานการรายงานทางการเงินที่ออกและปรับปรุงใหม่ดังกล่าวมาถือปฏิบัติ จะไม่มีผลกระทบอย่างเป็นทางการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

มาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มเครื่องมือทางการเงิน

◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 32	เรื่อง การแสดงรายการเครื่องมือทางการเงิน
◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 7	เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน
◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9	เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน
◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16	เรื่อง การป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธิใน หน่วยงานต่างประเทศ
◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 19	เรื่อง การชำระหนี้สินทางการเงินด้วยตราสารทุน

มาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มเครื่องมือทางการเงิน กำหนดหลักการเกี่ยวกับการจัดประเภทและการวัดมูลค่าเครื่องมือทางการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรมหรือราคาทุนตัดจำหน่ายโดยพิจารณาจากประเภทของเครื่องมือทางการเงิน ลักษณะของกระแสเงินสดตามสัญญาและแผนธุรกิจของกิจการ (Business Model) หลักการเกี่ยวกับวิธีการคำนวณการด้อยค่าของสินทรัพย์ทางการเงิน โดยใช้แนวคิดของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และหลักการเกี่ยวกับการบัญชีป้องกันความเสี่ยง รวมถึงการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ กำหนดหลักการสำหรับการระบุสัญญาเช่า การรับรู้รายการ การวัดมูลค่า การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลของสัญญาเช่าทั้งทางด้านผู้เช่าและผู้ให้เช่า ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดอย่างเป็นสาระสำคัญ โดยยกเลิกการแยกประเภทระหว่างสัญญาเช่าดำเนินงานและสัญญาเช่าการเงิน ภายใต้มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 ในฝั่งผู้เช่า และกำหนดให้ผู้เช่ารับรู้รายการสินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้สินตามสัญญาเช่า ณ วันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผลสำหรับสัญญาเช่าทั้งหมด ยกเว้นสัญญาเช่าระยะสั้นและสัญญาเช่าซึ่งสินทรัพย์อ้างอิงมีมูลค่าต่ำ ทั้งนี้ การบัญชีสำหรับผู้ให้เช่ายังคงต้องจัดประเภทสัญญาเช่าเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานหรือสัญญาเช่าเงินทุน โดยใช้หลักการเช่นเดียวกับมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 17

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.1 มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปีปัจจุบัน และที่จะมีผลบังคับใช้ในอนาคต มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

กลุ่มบริษัทจะปรับใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มเครื่องมือทางการเงิน และมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 โดยรับรู้ผลกระทบสะสม โดยการปรับปรุงยอดยกมาของกำไรสะสม (Modified retrospective) ทั้งนี้ ผู้บริหารของกลุ่มบริษัทอยู่ระหว่างการประเมินผลกระทบของการนำมาตราฐานดังกล่าวมาใช้

กลุ่มบริษัทมีหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุนแสดงอยู่ในส่วนของผู้ถือหุ้น เนื่องจากกลุ่มบริษัทพิจารณาว่าหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุนดังกล่าว มีลักษณะการชำระคืนเงินต้นเพียงครั้งเดียวเมื่อเลิกกิจการ หรือเมื่อผู้ถือหุ้นกู้ใช้สิทธิไถ่ถอนหุ้นกู้ก่อนกำหนดตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ รวมทั้งสามารถเลื่อนการชำระผลตอบแทนได้ตามดุลยพินิจของผู้ถือหุ้นกู้โดยไม่จำกัดจำนวนครั้งตามดุลยพินิจของผู้ถือหุ้นกู้แต่เพียงผู้เดียว โดยผลตอบแทนที่ค้างชำระดังกล่าวจะถูกสะสมไว้โดยไม่มีการคิดดอกเบี้ย อย่างไรก็ตาม ตามย่อหน้าที่ 25 ของมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 32 เรื่อง การแสดงรายการเครื่องมือทางการเงิน ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มต้นในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 กลุ่มบริษัทต้องจัดประเภทรายการตราสารดังกล่าวเป็นหนี้สินทางการเงิน เนื่องจากเงื่อนไขบางประการตาม “ข้อกำหนดสิทธิว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ของผู้ถือหุ้นและผู้ถือหุ้นกู้” อาจตีความได้ว่าผู้ถือหุ้นกู้มีสิทธิได้รับชำระภาระผูกพันก่อนการชำระบัญชี ทั้งนี้ สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกประกาศสภาวิชาชีพบัญชีที่ 95/2562 เพื่อผ่อนผันการจัดประเภทหุ้นกู้ที่มีลักษณะคล้ายทุนที่ออกและได้รับชำระก่อนวันที่ 31 ธันวาคม 2562 เป็นส่วนหนึ่งของส่วนของผู้ถือหุ้น ได้จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2565

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 กลุ่มบริษัทมีหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุนในงบการเงินรวมจำนวน 6,018.03 ล้านบาท โดยกลุ่มบริษัทจะจัดประเภทรายการดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของส่วนของผู้ถือหุ้นภายใต้ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มต้นในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563

3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

3.2.1 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ประกอบด้วย เงินสดในมือ เงินฝากธนาคารประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม และเงินลงทุนระยะสั้นอื่นที่มีสภาพคล่องซึ่งมีระยะเวลาครบกำหนดภายในสามเดือน ส่วนเงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน แสดงเป็นหนี้สินหมุนเวียนในงบแสดงฐานะการเงิน

3.2.2 ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นแสดงด้วยมูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับ ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญพิจารณาจากลูกหนี้ที่คาดว่าจะเรียกเก็บเงินไม่ได้ โดยประมาณจากจำนวนหนี้ที่ค้างเหลืออยู่ ณ วันสิ้นงวดตามประวัติการชำระเงินและสถานะทางการเงินของลูกหนี้ในปัจจุบัน รวมทั้งพิจารณาจากอัตราวัยละตามอายุหนี้ของยอดลูกหนี้ ณ วันสิ้นงวดหนี้สงสัยจะสูญที่เกิดขึ้นรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายในการบริหาร

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.2.3 สินค้าคงเหลือ

สินค้าคงเหลือแสดงมูลค่าด้วยราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า โดยราคาทุนคำนวณตามเกณฑ์ถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ราคาทุนของสินค้าคงเหลือ ประกอบด้วยต้นทุนทั้งหมดในการซื้อ ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการซื้อ ส่วนลดรับ ส่วนลดตามปริมาณการซื้อ รวมถึงเงินนำส่งหรือเงินรับชดเชยจากภาษีและกองทุนต่าง ๆ ส่วนมูลค่าสุทธิที่จะได้รับนั้นคำนวณจากราคาโดยประมาณที่คาดว่าจะขายตามปกติของธุรกิจหักด้วยค่าใช้จ่ายที่จำเป็นเพื่อให้สินค้านั้นสำเร็จรูป และค่าใช้จ่ายในการขายที่เกี่ยวข้อง และรับรู้ส่วนของมูลค่าสุทธิที่จะได้รับที่ต่ำกว่าราคาทุนในงบกำไรขาดทุนภายใต้หัวข้อต้นทุนขาย และกลุ่มบริษัทจะรับรู้สำรองสินค้าเสื่อมสภาพเมื่อสินค้าเสื่อมสภาพ หรือเสื่อมคุณภาพ

3.2.4 พัสดुकงเหลือ

พัสดुकงเหลือแสดงด้วยราคาทุนซึ่งคำนวณตามเกณฑ์ถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก หักด้วยสำรองพัสดูเสื่อมสภาพสำหรับพัสดูที่เสื่อมสภาพ ล้าสมัย หรือไม่ได้ใช้งาน

3.2.5 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนและหนี้สินที่ถือไว้เพื่อขาย

สินทรัพย์หรือกลุ่มสินทรัพย์ที่กำหนด (ที่ประกอบด้วยสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนและหนี้สินที่ถือไว้เพื่อขาย) จะถูกจัดประเภทเป็นสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขายเมื่อมูลค่าตามบัญชีที่จะได้รับคืนส่วนใหญ่มาจากการขาย มิใช่มาจากการใช้สินทรัพย์นั้นต่อไป ซึ่งจะเกิดขึ้นเมื่อการขายนั้นมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ในระดับสูงมากและสินทรัพย์นั้นมิไว้เพื่อขายในทันทีในสภาพปัจจุบัน โดยขึ้นอยู่กับข้อตกลงที่เป็นไปตามปกติและถือปฏิบัติกันทั่วไปสำหรับการขายสินทรัพย์นั้น ซึ่งผู้บริหาร ได้ผูกมัดกับแผนการเสนอขายสินทรัพย์อย่างจริงจัง ในราคาที่เหมาะสมสอดคล้องกับมูลค่ายุติธรรมในปัจจุบันของสินทรัพย์นั้น โดยได้เริ่มดำเนินการตามแผนเพื่อหาผู้ซื้อและเพื่อทำตามแผนให้สมบูรณ์และมีความเป็นไปได้ว่าการขายจะเสร็จสมบูรณ์ภายในหนึ่งปีนับจากวันที่จัดประเภท โดยสินทรัพย์หรือกลุ่มสินทรัพย์ที่กำหนดนั้นจะวัดมูลค่าด้วยจำนวนที่ต่ำกว่าระหว่างมูลค่าตามบัญชีกับมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขาย

กลุ่มบริษัทหยุดคิดค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายสำหรับอาคารและอุปกรณ์ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ถูกจัดประเภทเป็นสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขาย ตั้งแต่วันที่ที่สินทรัพย์ดังกล่าวเข้าเงื่อนไขในการจัดประเภทเป็นสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขาย กลุ่มบริษัทยังคงรับรู้ต่อไป สำหรับหนี้สิน รวมถึงดอกเบี้ยและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหนี้สิน ซึ่งถูกจัดประเภทเป็นหนี้สินที่ถือไว้เพื่อขาย

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.2.6 เงินลงทุนในบริษัทย่อย

บริษัทย่อยเป็นกิจการที่อยู่ภายใต้การควบคุมของบริษัทใหญ่ทั้งทางตรงหรือทางอ้อม การควบคุมเกิดขึ้นเมื่อบริษัทใหญ่มีอำนาจเหนือบริษัทย่อยและมีการเปิดรับหรือมีสิทธิในผลตอบแทนผันแปรจากการเกี่ยวข้องกับบริษัทย่อย รวมถึงมีความสามารถในการทำให้เกิดผลกระทบต่อผลตอบแทนจากอำนาจเหนือบริษัทย่อย ซึ่งรวมถึงกรณีที่บริษัทใหญ่มีสิทธิในการออกเสียงน้อยกว่ากึ่งหนึ่งในบริษัทย่อย บริษัทใหญ่พิจารณาข้อเท็จจริงและสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องว่ามีอำนาจเหนือบริษัทย่อยหรือไม่

งบการเงินของบริษัทย่อยได้รวมอยู่ในงบการเงินรวมนับจากวันที่มีการควบคุมจนถึงวันที่การควบคุมสิ้นสุดลง

บริษัทใหญ่ปันส่วนกำไรหรือขาดทุน และแต่ละองค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นให้กับส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทใหญ่และส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม แม้ว่าจะทำให้ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมคิดลบ

กลุ่มบริษัทบันทึกบัญชีสำหรับการรวมธุรกิจโดยปฏิบัติตามวิธีซื้อ ยกเว้นกรณีที่เป็นการรวมธุรกิจภายใต้การควบคุมเดียวกัน ต้นทุนการรวมธุรกิจวัดมูลค่าด้วยจำนวนรวมของมูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนที่โอนให้มูลค่าส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมในบริษัทของผู้ถูกซื้อและมูลค่ายุติธรรมของส่วนได้เสียที่มีอยู่ ณ วันที่ซื้อ (หากเป็นการรวมธุรกิจที่ดำเนินการสำเร็จจากการทยอยซื้อ)

- ในการรวมธุรกิจแต่ละครั้ง กลุ่มบริษัทวัดมูลค่าของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมในผู้ถูกซื้อด้วยมูลค่ายุติธรรมหรือมูลค่าของสินทรัพย์สุทธิที่ระบุได้ของผู้ถูกซื้อตามสัดส่วนของหุ้นที่ถือโดยส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมนั้น
- กรณีการรวมธุรกิจที่ดำเนินการสำเร็จจากการทยอยซื้อ กลุ่มบริษัทวัดมูลค่าส่วนได้เสียที่ถืออยู่ก่อนหน้าการรวมธุรกิจใหม่โดยใช้มูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ซื้อและรับรู้ผลกำไรหรือขาดทุนที่เกิดขึ้นในงบกำไรขาดทุน
- ต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการซื้อ รวมถึงค่าธรรมเนียมวิชาชีพที่จ่ายให้แก่ที่ปรึกษา ผู้ประเมินราคา และค่าที่ปรึกษาอื่น ๆ บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

กลุ่มบริษัทวัดมูลค่าสินทรัพย์ที่ระบุได้ที่ได้มาและหนี้สินที่รับมาด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ซื้อ

การเปลี่ยนแปลงส่วนได้เสียของกลุ่มบริษัทในบริษัทย่อยโดยที่ไม่ได้ทำให้กลุ่มบริษัทสูญเสียอำนาจในการควบคุมกลุ่มบริษัทบันทึกการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวภายใต้หัวข้อส่วนเกินทุน(ขาดทุน)จากการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทย่อยในส่วนของผู้ถือหุ้น

เมื่อมีการจำหน่ายเงินลงทุน กลุ่มบริษัทรับรู้ผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับกับมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนในกำไรหรือขาดทุน

เงินลงทุนในบริษัทย่อยแสดงในงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยใช้วิธีราคาทุน

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.2.6 เงินลงทุนในบริษัทย่อย (ต่อ)

กลุ่มบริษัทได้เปิดเผยรายชื่อบริษัทย่อยของกลุ่มบริษัทและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับส่วนได้เสียของบริษัทย่อยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 15

3.2.7 เงินลงทุนในการร่วมค้าและบริษัทร่วม

การร่วมค้าคือการร่วมการงานซึ่งกลุ่มบริษัทมีการควบคุมร่วมและมีสิทธิในสินทรัพย์สุทธิของการร่วมการงานนั้น การควบคุมร่วมหมายถึงการร่วมกันควบคุมการงานซึ่งได้ตกลงกันไว้ในสัญญา ซึ่งการควบคุมร่วมจะมีได้ก็ต่อเมื่อการตัดสินใจใด ๆ เกี่ยวกับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องจะต้องได้รับความเห็นชอบอย่างเป็นทางการจากผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมกันควบคุมแล้วเท่านั้น

บริษัทร่วมเป็นกิจการที่กลุ่มบริษัทมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีอำนาจเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายทางการเงินและการดำเนินงานแต่ไม่ถึงระดับที่จะควบคุมหรือควบคุมร่วมในนโยบายดังกล่าว

กลุ่มบริษัทใช้วิธีซื้อเป็นวิธีการบัญชีสำหรับการบันทึกการได้มาซึ่งการร่วมค้าและบริษัทร่วม ยกเว้นกรณีที่เป็นการรวมธุรกิจภายใต้การควบคุมเดียวกัน ต้นทุนการซื้อการร่วมค้าและบริษัทร่วมที่สูงกว่ามูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินที่ระบุได้ของการร่วมค้าและบริษัทร่วม เฉพาะส่วนที่เป็นของกลุ่มบริษัทจะบันทึกเป็นค่าความนิยมซึ่งรวมอยู่ในมูลค่าตามบัญชีเงินลงทุนในการร่วมค้าและบริษัทร่วม

งบการเงินรวมของกลุ่มบริษัทได้รวมส่วนแบ่งกำไรหรือขาดทุนของการร่วมค้าและบริษัทร่วมตามวิธีส่วนได้เสีย นับจากวันที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญจนถึงวันที่การมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญสิ้นสุดลง รายการกำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่ได้เกิดขึ้นระหว่างกลุ่มบริษัทกับการร่วมค้าและบริษัทร่วมจะถูกตัดบัญชีเท่าที่กลุ่มบริษัทมีส่วนได้เสียในการร่วมค้าและบริษัทร่วมนั้น เว้นแต่มีหลักฐานว่าสินทรัพย์ที่โอนระหว่างกันดังกล่าวเกิดการด้อยค่า

กลุ่มบริษัทรับรู้ส่วนแบ่งกำไรหรือขาดทุนของการร่วมค้าและบริษัทร่วมตามสัดส่วนที่กลุ่มบริษัทมีส่วนได้เสียในกำไรหรือขาดทุนของการร่วมค้าและบริษัทร่วม เงินปันผลที่กลุ่มบริษัทได้จากการร่วมค้าและบริษัทร่วมจะนำไปหักจากมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุน

กลุ่มบริษัทจะไม่รับรู้ส่วนแบ่งขาดทุนจากการร่วมค้าและบริษัทร่วมอีกต่อไป หากส่วนแบ่งขาดทุนของกลุ่มบริษัทในการร่วมค้าและบริษัทร่วมมีมูลค่าเท่ากับหรือเกินกว่ามูลค่าส่วนได้เสียของกลุ่มบริษัทในการร่วมค้าและบริษัทร่วม เว้นแต่กลุ่มบริษัทได้ค้ำประกันหรือมีภาระผูกพันในหนี้สินตามกฎหมายหรือต้องจ่ายชำระหนี้แทนการร่วมค้าและบริษัทร่วม

เมื่อมีการจำหน่ายเงินลงทุน กลุ่มบริษัทรับรู้ผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับกับมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนในกำไรหรือขาดทุน

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.2.7 เงินลงทุนในการร่วมค้าและบริษัทร่วม (ต่อ)

เงินลงทุนในการร่วมค้าและบริษัทร่วมแสดงในงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยใช้วิธีราคาทุนและแสดงในงบการเงินรวม โดยใช้วิธีส่วนได้เสีย

กลุ่มบริษัทได้เปิดเผยรายละเอียดการร่วมค้าและบริษัทร่วมของกลุ่มบริษัทและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับส่วนได้เสียของการร่วมค้าและบริษัทร่วมไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 15

3.2.8 การดำเนินงานร่วมกัน

การดำเนินงานร่วมกันเป็นการร่วมการทำงานที่กลุ่มบริษัทมีสิทธิในสินทรัพย์และมีภาระผูกพันในหนี้สินที่เกี่ยวข้องกับการร่วมการงานนั้น กลุ่มบริษัทรับรู้สินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่ายตามส่วนได้เสียในการดำเนินงานร่วมกันในงบการเงินเฉพาะกิจการและงบการเงินรวมนับตั้งแต่วันที่มีการควบคุมร่วมจนถึงวันที่การควบคุมร่วมสิ้นสุดลง

กลุ่มบริษัทได้เปิดเผยการดำเนินงานร่วมกันและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับส่วนได้เสียของการดำเนินงานร่วมกันไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 15

3.2.9 เงินลงทุนอื่น

กลุ่มบริษัทได้จัดประเภทเงินลงทุนซึ่งมิได้จัดประเภทเป็นเงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม เป็นเงินลงทุนเพื่อขายและเงินลงทุนระยะยาวอื่น

เงินลงทุนในตราสารทุนและกองทุนรวมที่เป็นหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดถูกจัดประเภทเป็นเงินลงทุนเพื่อขาย และแสดงในงบแสดงฐานะการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรมและรับรู้ผลต่างที่เปลี่ยนแปลงไปเป็นรายการกำไร(ขาดทุน) จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขายในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และแสดงจำนวนสะสมภายใต้หัวข้อองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้นในส่วนของผู้ถือหุ้น

เงินลงทุนในตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดจะถูกจัดประเภทเป็นเงินลงทุนระยะยาวอื่น และแสดงในงบแสดงฐานะการเงินด้วยราคาทุนสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน โดยกลุ่มบริษัทจะทดสอบการด้อยค่าของเงินลงทุนเมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าเงินลงทุนนั้นอาจมีการด้อยค่าเกิดขึ้น ถ้าราคาตามบัญชีของเงินลงทุนสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน รายการขาดทุนจากการด้อยค่าจะบันทึกในกำไรหรือขาดทุนทันที

เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนดที่กลุ่มบริษัทมีความตั้งใจแน่วแน่และมีความสามารถที่จะถือตราสารดังกล่าวไปจนครบกำหนดจะจัดประเภทเป็นเงินลงทุนระยะยาวอื่น และแสดงในงบแสดงฐานะการเงินด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย โดยจะบันทึกขาดทุนจากการด้อยค่าในตราสารหนี้ดังกล่าวในกำไรหรือขาดทุนทันที เมื่อมีความเป็นไปได้ก่อนข้างต้นที่จะไม่สามารถเรียกเก็บเงินต้นหรือดอกเบี้ยทั้งหมดหรือบางส่วนตามที่ระบุไว้ในสัญญาได้

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.2.9 เงินลงทุนอื่น (ต่อ)

ในการจำหน่ายเงินลงทุน ผลต่างระหว่างเงินสดสุทธิที่ได้รับจากการจำหน่ายกับราคาตามบัญชีของเงินลงทุนนั้นจะบันทึกในกำไรหรือขาดทุน และสำหรับกรณีการจำหน่ายเงินลงทุนเพื่อขาย กลุ่มบริษัทจะบันทึกจำนวนสะสมภายใต้หัวข้อองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้นที่เกิดการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขายเป็นส่วนหนึ่งของกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายเงินลงทุน และเมื่อมีการจำหน่ายเงินลงทุนในตราสารหนี้หรือตราสารทุนชนิดเดียวกันเพียงบางส่วน ราคาตามบัญชีของเงินลงทุนที่จำหน่ายคำนวณโดยใช้วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักจากจำนวนทั้งหมดที่ถือไว้

3.2.10 บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัทฯ หมายถึง บุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมบริษัทฯ หรือถูกควบคุมโดยบริษัทฯ หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับบริษัทฯ ซึ่งหมายความรวมถึง บริษัทที่ทำหน้าที่ถือหุ้นของบริษัทย่อย และกิจการที่เป็นบริษัทย่อยในเครือเดียวกัน รวมถึงมีส่วนได้เสียในบริษัทฯ ซึ่งมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญหรือมีอำนาจควบคุมร่วม นอกจากนี้ บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันยังหมายรวมถึงบริษัทร่วม การร่วมค้า ผู้บริหารสำคัญ และกรรมการของบริษัทฯ รวมถึงกิจการที่ผู้บริหารสำคัญ หรือกรรมการของบริษัทฯ มีอำนาจควบคุม หรือมีอำนาจควบคุมร่วม หรือมีอิทธิพลอย่างมีสาระสำคัญ ไม่ว่าจะ โดยทางตรงหรือทางอ้อม

ในการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัทฯ แต่ละรายการ บริษัทฯ คำนึงถึงเนื้อหาของความสัมพันธ์มากกว่ารูปแบบทางกฎหมาย

3.2.11 การแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ

บริษัทฯ แสดงงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเป็นสกุลเงินบาท ซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของบริษัทฯ รายการต่าง ๆ ของแต่ละกิจการที่รวมอยู่ในงบการเงินรวมวัดมูลค่าด้วยสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของแต่ละกิจการนั้น

กลุ่มบริษัทแปลงค่ารายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศที่เกิดขึ้นให้เป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ที่เกิดรายการ และแปลงค่าสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงินให้เป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน กำไรและขาดทุนที่เกิดจากการรับหรือจ่ายชำระที่เป็นเงินตราต่างประเทศและที่เกิดจากการแปลงค่าสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินดังกล่าว จะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน

กลุ่มบริษัทแปลงค่างบการเงินของหน่วยงานในต่างประเทศที่จัดทำงบการเงินเป็นเงินตราต่างประเทศเป็นเงินบาท โดยแปลงค่าสินทรัพย์และหนี้สินด้วยอัตราปิด ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน และแปลงค่ากำไรขาดทุนโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนถัวเฉลี่ยระหว่างงวด ผลต่างที่เกิดขึ้นจากการแปลงค่ารายการดังกล่าว รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และแสดงจำนวนสะสมภายใต้หัวข้อองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้นในส่วนของผู้ถือหุ้น

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.2.11 การแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ (ต่อ)

เมื่อกลุ่มบริษัทจำหน่ายหน่วยงานในต่างประเทศ จะบันทึกผลต่างซึ่งแสดงภายใต้ส่วนของผู้ถือหุ้นเป็นส่วนหนึ่งของกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายหน่วยงานในต่างประเทศนั้น

3.2.12 ต้นทุนการกู้ยืม

ต้นทุนการกู้ยืม ประกอบด้วย ดอกเบี้ยและต้นทุนอื่นที่เกิดจากการกู้ยืม โดยต้นทุนการกู้ยืมที่เกี่ยวข้องกับการได้มาซึ่งการก่อสร้าง หรือการผลิตสินทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไข จะรวมเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนสินทรัพย์ดังกล่าว จนกระทั่งการดำเนินการส่วนใหญ่ที่จำเป็นในการเตรียมการก่อสร้าง หรือการผลิตสินทรัพย์ให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้ได้ ตามประสงค์เสร็จสิ้นลง ในกรณีที่เงินกู้ยืมเกิดขึ้น โดยเฉพาะ เพื่อก่อสร้างหรือผลิตสินทรัพย์ จำนวนต้นทุนการกู้ยืมที่รวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์นั้นเป็นต้นทุนการกู้ยืมที่เกิดขึ้นจริงในระหว่างปีของเงินกู้ยืมนั้น หักด้วยรายได้ที่เกิดจากการนำเงินกู้ดังกล่าวไปลงทุนเป็นการชั่วคราว กรณีที่เงินกู้ยืมมีวัตถุประสงค์ทั่วไป กลุ่มบริษัทใช้อัตราการตั้งขึ้นเป็นราคาทุนของสินทรัพย์คูณด้วยรายจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์ ในการปันส่วนต้นทุนการกู้ยืมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ ต้นทุนการกู้ยืมอื่นถือเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดรายการ

3.2.13 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน แสดงด้วยราคาทุนหักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่า ซึ่งราคาทุนรวมถึงรายจ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยตรงกับการจัดหาสินทรัพย์

กลุ่มบริษัทใช้วิธีราคาทุนสำหรับการบันทึกบัญชีอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน โดยแนวทางราคาทุนนั้นเป็นไปตามแนวทางที่กำหนดในนโยบายการบัญชีหัวข้อ “ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์”

ค่าเสื่อมราคابันทึกลงเป็นค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุน คำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้ประโยชน์ของสินทรัพย์ ซึ่งอยู่ระหว่าง 5 - 30 ปี และไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดินและงานระหว่างก่อสร้าง

3.2.14 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ แสดงด้วยราคาทุนหักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่า โดยราคาทุนรวมถึงรายจ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยตรงเพื่อให้สินทรัพย์อยู่ในสถานที่และสภาพที่พร้อมใช้งาน และประมาณการค่ารีออดอน การขนย้ายและการบูรณะสถานที่ตั้งของสินทรัพย์ ซึ่งเป็นภาระผูกพันที่เกิดจากการได้หรือใช้สินทรัพย์นั้น

ค่าซ่อมแซมและค่าบำรุงรักษาจะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนในระหว่างงวดบัญชีที่เกิดรายการขึ้น ส่วนต้นทุนของการปรับปรุงสินทรัพย์ให้ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ต้นทุนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบของรายการ ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ตามระยะเวลาที่กำหนด รวมถึงการตรวจสอบครั้งใหญ่ กลุ่มบริษัทจะรับรู้ต้นทุนดังกล่าวไว้เป็นส่วนหนึ่งของราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ ทั้งนี้ สำหรับกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลง กลุ่มบริษัทจะตัดมูลค่าตามบัญชีของส่วนประกอบที่ถูกเปลี่ยนแปลงออก

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.2.14 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (ต่อ)

การกำหนดค่าเสื่อมราคา กลุ่มบริษัทพิจารณาแต่ละส่วนแยกต่างหากจากกัน เมื่อแต่ละส่วนประกอบนั้นมีสาระสำคัญ มูลค่าคงเหลือของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ประมาณด้วยมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับในปัจจุบันจากการจำหน่ายสินทรัพย์ หลังจากหักต้นทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการจำหน่ายสินทรัพย์นั้น หากสินทรัพย์นั้นมีอายุและสภาพที่คาดว่าจะ เป็นเมื่อสิ้นสุดอายุการใช้ประโยชน์

กลุ่มบริษัททบทวนมูลค่าคงเหลือ อายุการใช้ประโยชน์ และวิธีการคิดค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์อย่างน้อยทุกสิ้นปี ค่าเสื่อมราคามันมักเป็นค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุน คำนวณโดยวิธีเส้นตรงหรือตามสัดส่วนของผลผลิตตลอดอายุ การใช้ประโยชน์ที่ประมาณการไว้ของสินทรัพย์แต่ละประเภท ดังต่อไปนี้

อาคาร และส่วนปรับปรุงอาคาร	2 - 40 ปี
เครื่องจักร และอุปกรณ์	2 - 40 ปี
สินทรัพย์เพื่อการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม	5 - 30 ปี หรือตามหน่วยของผลผลิต
สินทรัพย์เหมือง	ตามหน่วยของผลผลิต
สินทรัพย์อื่น ๆ	2 - 32 ปี

ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดินและงานระหว่างก่อสร้าง

กำไรหรือขาดทุนจากการขายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เกิดจากการเปรียบเทียบสิ่งตอบแทนที่ได้รับจากการขายกับ มูลค่าคงเหลือตามบัญชี ณ วันจำหน่าย และรับรู้ในงบกำไรขาดทุนในงวดที่เกิดขึ้น

สินทรัพย์เพื่อการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม

กลุ่มธุรกิจประเภทที่ดำเนินการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม บันทึกบัญชีเกี่ยวกับสินทรัพย์ที่ใช้เพื่อการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมโดยใช้วิธีผลสำเร็จของงาน (The Successful Efforts Method) ซึ่งมีนโยบายการบัญชี ดังนี้

ต้นทุนสินทรัพย์

ต้นทุนของสินทรัพย์ ประกอบด้วย ต้นทุนทั้งหมดเพื่อการได้มาซึ่งสิทธิในผลผลิตปิโตรเลียมหรือต้นทุนในการได้มาในสัดส่วนของสินทรัพย์ ต้นทุนค่าเรือถอนอุปกรณ์การผลิต รวมถึงเครื่องมือ และอุปกรณ์ต่าง ๆ

ต้นทุนเพื่อการขุดเจาะปิโตรเลียมของหลุมสำรวจ จะถูกบันทึกเป็นสินทรัพย์ที่เกิดจากการสำรวจและประเมินค่า และจะเปลี่ยนเป็นสินทรัพย์เพื่อการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมของโครงการที่พบปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้ว เมื่อมีการสำรวจพบปริมาณสำรองที่เพียงพอในเชิงพาณิชย์ แต่จะถูกตัดจำหน่ายเป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวนในงบกำไรขาดทุนในงวดที่มีการพิสูจน์ว่าไม่พบปริมาณสำรอง หรือพบแต่ไม่เพียงพอในเชิงพาณิชย์

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.2.14 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (ต่อ)

สินทรัพย์เพื่อการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม (ต่อ)

รายจ่ายสำรวจเพื่องานธรณีวิทยาและธรณีฟิสิกส์ ตลอดจนค่าสงวนพื้นที่ในช่วงการสำรวจ บันทึกลงเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดในงบกำไรขาดทุน

รายจ่ายเพื่อการพัฒนา ทั้งในส่วนของสินทรัพย์ที่พบปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้ว รวมถึงต้นทุนของหลุมพัฒนาที่ไม่ประสบความสำเร็จจะถูกบันทึกไว้เป็นสินทรัพย์

ค่าเสื่อมราคา

ค่าเสื่อมราคาของต้นทุนการได้มาซึ่งสิทธิในผลผลิตปิโตรเลียม คำนวณโดยวิธีสัดส่วนของผลผลิต (Unit of Production) ตลอดอายุของปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้ว (Proved Reserves) ค่าเสื่อมราคาของต้นทุนหลุมสำรวจ การพัฒนา รวมถึงต้นทุนเครื่องมืออุปกรณ์การผลิต ยกเว้น โครงการที่ยังไม่สำเร็จ คำนวณโดยวิธีสัดส่วนของผลผลิต ตลอดอายุของปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้ว (Proved Reserves) หรือปริมาณสำรองที่พิสูจน์และพัฒนาสำเร็จ (Proved Developed Reserves) กลุ่มบริษัทรับรู้การเปลี่ยนแปลงประมาณการปริมาณสำรอง โดยวิธีเปลี่ยนทันทีเป็นต้นไป

ปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้วและปริมาณสำรองที่พิสูจน์และพัฒนาสำเร็จ คำนวณ โดยวิศวกรของกลุ่มบริษัท และ ข้อมูลที่ได้รับจากผู้ร่วมดำเนินงาน

ค่าเสื่อมราคาสำหรับเครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ และอื่น ๆ คำนวณ โดยวิธีเส้นตรง ตามอายุการใช้ประโยชน์ของสินทรัพย์

รายจ่ายส่วนที่สำรองแทนรัฐบาล (Carried Cost) ภายใต้สัญญาแบ่งปันผลผลิต

กลุ่มธุรกิจประเภทที่ดำเนินการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม บันทึกบัญชีเกี่ยวกับรายจ่ายส่วนที่สำรองแทนรัฐบาล (Carried Cost) ภายใต้สัญญาแบ่งปันผลผลิต โดยมีนโยบายการบัญชี ดังนี้

ภายใต้สัญญาแบ่งปันผลผลิตที่มีรัฐบาลเป็นผู้ร่วมทุนบางสัญญา กลุ่มผู้ร่วมทุนอื่นที่ไม่ใช่รัฐบาลมีข้อผูกพันที่จะต้องจ่ายต้นทุนในช่วงระยะเวลาสำรวจทั้งหมด ซึ่งรวมถึงต้นทุนในส่วนของรัฐบาลจนกว่าจะได้รับอนุมัติพื้นที่พัฒนาปิโตรเลียม (First Development Area) ต้นทุนในช่วงระยะเวลาสำรวจที่กลุ่มผู้ร่วมทุนจ่ายแทนรัฐบาลดังกล่าว (Carried Cost) เป็นไปตามสัดส่วนที่ตกลงกัน ทั้งนี้ เมื่อโครงการได้ทำการผลิตแล้ว กลุ่มผู้ร่วมทุนจะได้รับคืน Carried Cost ในรูปของการแบ่งปันผลผลิตปิโตรเลียม หรือการหักคืนค่าใช้จ่ายที่ได้จ่ายไปแล้ว โดยปราศจากดอกเบี้ย กลุ่มบริษัทได้บันทึกรายการ Carried Cost ตามประเภทกิจกรรมปิโตรเลียม ภายใต้วิธีผลสำเร็จของงาน ซึ่งส่วนใหญ่บันทึกเป็นรายการภายใต้สินทรัพย์เพื่อการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม และสินทรัพย์ในการสำรวจและประเมินค่าในงบแสดงฐานะการเงิน รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการสำรวจปิโตรเลียมในงบกำไรขาดทุน

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.2.14 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (ต่อ)

สินทรัพย์เหมือง

กลุ่มธุรกิจประเภทถ่านหิน บันทึกบัญชีเกี่ยวกับสินทรัพย์ที่ใช้เพื่อการสำรวจและการผลิตถ่านหิน ซึ่งประกอบด้วย สิทธิในเหมืองถ่านหิน และค่าใช้จ่ายในการสำรวจและพัฒนาเหมืองรอตต์บัญชี โดยมีนโยบายการบัญชี ดังนี้

สิทธิในเหมืองถ่านหิน

สิทธิในเหมืองถ่านหิน ประกอบด้วย ต้นทุนทั้งหมดเพื่อการได้มาซึ่งสิทธิในเหมืองถ่านหิน และรวมถึงต้นทุน ค่าสำรวจและพัฒนาพื้นที่เหมืองถ่านหิน

ค่าใช้จ่ายในการสำรวจและพัฒนาเหมืองรอตต์บัญชี

ค่าใช้จ่ายเพื่อการพัฒนาเหมืองและต้นทุนในการพัฒนาพื้นที่จะถูกบันทึกเป็นสินทรัพย์เหมืองภายใต้สินทรัพย์ที่เกิดจากการสำรวจและประเมินค่า และจะเปลี่ยนเป็นสินทรัพย์เหมืองภายใต้ ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ หากเข้าเงื่อนไข และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่จะสามารถก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต แต่หากพิสูจน์แล้วว่าไม่สามารถก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต จะถูกตัดจำหน่ายเป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวนในงบกำไรขาดทุนในงวดที่เกิดขึ้น

ค่าเสื่อมราคา

ค่าเสื่อมราคาของต้นทุนการได้มาซึ่งสินทรัพย์เหมือง คำนวณโดยวิธีสัดส่วนของผลผลิต (Unit of Production) ตลอดอายุของปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้ว (Proved Reserves)

ปริมาณสัดส่วนของผลผลิตและอายุการใช้ประโยชน์ของสัมปทานเหมืองถ่านหิน จะถูกประมาณและสอบทานโดยกลุ่มบริษัท

3.2.15 ค่าความนิยม

กลุ่มบริษัทบันทึกมูลค่าเริ่มแรกของค่าความนิยมด้วยราคาทุน ซึ่งเท่ากับต้นทุนการรวมธุรกิจส่วนที่สูงกว่ามูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิที่ได้มา และทดสอบการด้อยค่าของค่าความนิยมทุกปี หรือเมื่อใดก็ตามที่มีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่าเกิดขึ้น แต่หากมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิที่ได้มาสูงกว่าต้นทุนการรวมธุรกิจ กลุ่มบริษัทจะรับรู้ส่วนที่สูงกว่าเป็นกำไรในงบกำไรขาดทุน

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.2.15 ค่าความนิยม (ต่อ)

เพื่อวัตถุประสงค์ในการทดสอบการด้อยค่า กลุ่มบริษัทจะบันทึกส่วนค่าความนิยมที่เกิดขึ้นจากการรวมธุรกิจให้กับหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด (หรือกลุ่มของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด) ที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์เพิ่มขึ้นจากการรวมธุรกิจ และกลุ่มบริษัทจะทำการประเมินมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดแต่ละรายการ (หรือกลุ่มของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด) หากมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชี กลุ่มบริษัทจะรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าในกำไรหรือขาดทุน และกลุ่มบริษัทไม่สามารถกลับบัญชีขาดทุนจากการด้อยค่าได้ในอนาคต

3.2.16 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน แสดงด้วยราคาทุนหักด้วยค่าตัดจำหน่ายสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่า ค่าตัดจำหน่ายบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุน

กลุ่มบริษัทบันทึกต้นทุนเริ่มแรกของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ได้มาจากการรวมธุรกิจตามมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์นั้น ณ วันที่ซื้อธุรกิจ ส่วนสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ได้มาจากการอื่น กลุ่มบริษัทบันทึกต้นทุนเริ่มแรกของสินทรัพย์นั้นตามราคาทุน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน ประกอบด้วย สิทธิในการใช้คอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์ สิทธิในการใช้สินทรัพย์ เช่น ท่อขนส่งก๊าซ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น ๆ เช่น สิทธิในการดำเนินงานอื่น สิทธิบัตร และสัญญาซื้อขายกับลูกค้า (Customer Contracts)

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนถูกตัดจำหน่ายและบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุน โดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้ประโยชน์ซึ่งอยู่ระหว่าง 1 - 40 ปี ยกเว้น สัญญาซื้อขายกับลูกค้า (Customer Contracts) ถูกตัดจำหน่ายตามประมาณการปริมาณขาย

กลุ่มบริษัททบทวนมูลค่าคงเหลือ อายุการใช้ประโยชน์ และวิธีการตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอย่างน้อยทุกสิ้นปี

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.2.17 สินทรัพย์ที่เกิดจากการสำรวจและประเมินค่า

สินทรัพย์ในการสำรวจและประเมินค่าแหล่งปิโตรเลียม

กลุ่มบริษัทบันทึกสินทรัพย์ในการสำรวจและประเมินค่าแหล่งปิโตรเลียมเป็นสินทรัพย์ที่เกิดจากการสำรวจและประเมินค่าโดยใช้ราคาทุน เมื่อมีการสำรวจพบปริมาณสำรองที่เพียงพอในเชิงพาณิชย์ สินทรัพย์ภายใต้โครงการนั้นจะถูกโอนไปเป็นสินทรัพย์เพื่อการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมภายใต้ ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และมีวิธีวัดมูลค่าภายหลังตามวิธีการที่ระบุไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.2.14

สำหรับโครงการที่พิสูจน์ว่าไม่พบปริมาณสำรองหรือพบแต่ไม่เพียงพอในเชิงพาณิชย์ สินทรัพย์ภายใต้โครงการนั้นจะถูกตัดจำหน่ายเป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวนในงบกำไรขาดทุน

สินทรัพย์เหมือง

ค่าใช้จ่ายในการสำรวจและประเมินค่าบันทึกเป็นต้นทุนสินทรัพย์ โดยใช้ราคาทุน เมื่อเข้าเงื่อนไขต่อไปนี้

- ก) ต้นทุนสินทรัพย์นั้นคาดว่าจะได้รับคืนเมื่อพื้นที่นั้นได้รับการพัฒนาแล้วเสร็จและเริ่มการทำเหมืองหรือจากการขายพื้นที่สำรวจ
- ข) กิจกรรมการสำรวจในพื้นที่ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ยังไม่ถึงขั้นที่สามารถประเมินถึงความมีอยู่จริงของปริมาณสำรองในเชิงพาณิชย์ได้อย่างสมเหตุสมผล และกิจกรรมการสำรวจยังดำเนินอยู่โดยต่อเนื่อง

ค่าใช้จ่ายเพื่อการสำรวจและประเมินค่าที่ไม่เข้าเงื่อนไขดังกล่าวข้างต้นจะถูกรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวนในกำไรหรือขาดทุน แต่หากพื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาและกิจกรรมการทำเหมืองเริ่มขึ้น ค่าใช้จ่ายในการสำรวจและประเมินค่าที่บันทึกไว้เป็นสินทรัพย์จะโอนไปเป็นสินทรัพย์เหมืองภายใต้ ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และมีวิธีวัดมูลค่าภายหลังตามวิธีการที่ระบุไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.2.14

3.2.18 การค้อยค่าของสินทรัพย์

กลุ่มบริษัทประเมินการค้อยค่าของสินทรัพย์ ดังนี้

- ค่าความนิยมเป็นรายปี หรือ เมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์ดังกล่าวอาจค้อยค่า
- อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ สินทรัพย์ไม่มีตัวตน และสินทรัพย์ที่เกิดจากการสำรวจและประเมินค่า เมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์ดังกล่าวอาจค้อยค่า

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.2.18 การค้ำของสินทรัพย์ (ต่อ)

กลุ่มบริษัทรับรู้ขาดทุนจากการค้ำของสินทรัพย์ เมื่อมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์มีมูลค่าต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ทั้งนี้ มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนหมายถึงมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการจำหน่ายหรือมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า ซึ่งในการประเมินมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์ กลุ่มบริษัทประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตที่คาดว่าจะได้รับจากสินทรัพย์และคำนวณคิดลดเป็นมูลค่าปัจจุบันโดยใช้อัตราคิดลดก่อนภาษีที่สะท้อนถึงการประเมินความเสี่ยงในสภาพตลาดปัจจุบันของเงินสดตามระยะเวลาและความเสี่ยงซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของสินทรัพย์ที่กำลังพิจารณาอยู่ และในการประเมินมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการจำหน่าย กลุ่มบริษัทใช้แบบจำลองการประเมินมูลค่าที่ดีที่สุดซึ่งเหมาะสมกับสินทรัพย์ ซึ่งสะท้อนถึงจำนวนเงินที่คาดว่าจะได้รับจากการจำหน่ายสินทรัพย์หักด้วยต้นทุนในการจำหน่าย ทั้งนี้ มูลค่ายุติธรรม หมายถึง ราคาที่จะได้รับจากการขายสินทรัพย์หรือจะจ่ายเพื่อโอนหนี้สินในรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ร่วมตลาด ณ วันที่วัดมูลค่า

กลุ่มบริษัทรับรู้รายการขาดทุนจากการค้ำในกำไรหรือขาดทุน

3.2.19 สัญญาเช่า

สัญญาเช่าการเงิน - กลุ่มบริษัทเป็นผู้เช่า

สัญญาเช่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่มีความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ได้โอนไปยังกลุ่มบริษัทถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน สัญญาเช่าการเงินจะบันทึกเป็นรายจ่ายฝ่ายทุนตามมูลค่าปัจจุบันสุทธิของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่า หรือมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เช่า แล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า โดยจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่าย จะบันทึกส่วนระหว่างหนี้สินและต้นทุนทางการเงิน เพื่อให้ได้อัตรากอเบิ้ลที่ต่อหนี้สินที่คงค้างอยู่ ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าหักต้นทุนทางการเงินจะแสดงรวมอยู่ในเงินกู้ยืมระยะยาว ส่วนต้นทุนทางการเงินจะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนตลอดอายุของสัญญาเช่า สินทรัพย์ที่ได้มาจากสัญญาเช่าการเงิน จะคิดค่าเสื่อมราคาตลอดอายุการใช้ประโยชน์ของสินทรัพย์นั้น หรือตามอายุของสัญญาเช่าแล้วแต่ระยะเวลาใดจะสั้นกว่า

สัญญาเช่าการเงิน - กลุ่มบริษัทเป็นผู้ให้เช่า

สัญญาเช่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่มีความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ได้โอนไปยังผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน กลุ่มบริษัทแสดงสินทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่าการเงินรวมอยู่ในรายการเงินให้กู้ยืมในงบแสดงฐานะการเงินด้วยจำนวนที่เท่ากับเงินลงทุนสุทธิตามสัญญาเช่า และบันทึกส่วนรายได้ทางการเงินตลอดอายุสัญญาเช่าด้วยเกณฑ์ที่เป็นระบบและสมเหตุสมผล โดยขึ้นอยู่กับรูปแบบที่สะท้อนให้เห็นถึงผลตอบแทนที่คงที่ในแต่ละงวดของเงินลงทุนสุทธิของผู้ให้เช่า

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.2.19 สัญญาเช่า (ต่อ)

สัญญาเช่าดำเนินงาน - กลุ่มบริษัทเป็นผู้เช่า

สัญญาเช่าสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ยังคงตกอยู่กับผู้ให้เช่า จะจัดเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน เงินที่ต้องจ่ายภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงาน จะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน โดยใช้วิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญาเช่านั้น

ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการยกเลิกสัญญาเช่าดำเนินงานก่อนหมดอายุการเช่า เช่น เบี้ยปรับที่ต้องจ่ายให้แก่ผู้ให้เช่า จะบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีที่การยกเลิกนั้นเกิดขึ้น

สัญญาเช่าดำเนินงาน - กลุ่มบริษัทเป็นผู้ให้เช่า

สัญญาเช่าสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ยังคงตกอยู่กับผู้ให้เช่า จะจัดเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน กลุ่มบริษัทแสดงสินทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานในงบแสดงฐานะการเงินตามลักษณะของสินทรัพย์ด้วยราคาทุน รับรู้ต้นทุน (ซึ่งรวมถึงค่าเสื่อมราคา) ที่เกิดขึ้นเนื่องจากการได้รับรายได้ค่าเช่าเป็นค่าใช้จ่ายและรับรู้รายได้ค่าเช่าตามเกณฑ์เส้นตรงตลอดอายุสัญญาเช่านั้น

การบัญชีสำหรับข้อตกลงที่มีสัญญาเช่าเป็นส่วนประกอบ

กลุ่มบริษัทได้มีการพิจารณาว่าข้อตกลงเป็นหรือประกอบด้วยสัญญาเช่าหรือไม่ โดยอ้างอิงจากเนื้อหาของข้อตกลง โดยข้อตกลงถือเป็นสัญญาเช่าหรือมีสัญญาเช่าเป็นส่วนประกอบ เมื่อการปฏิบัติตามข้อตกลงขึ้นอยู่กับการใช้สินทรัพย์ที่เฉพาะเจาะจงและข้อตกลงนั้นให้สิทธิแก่ผู้ซื้อ (ผู้เช่า) ในการควบคุมการใช้สินทรัพย์

กลุ่มบริษัทแยกค่าตอบแทนสำหรับสัญญาเช่าและส่วนที่เป็นองค์ประกอบอื่น โดยใช้มูลค่ายุติธรรมเป็นเกณฑ์ในการแยก หากกลุ่มบริษัทสรุปว่าเป็นสัญญาเช่าการเงิน แต่ไม่สามารถแบ่งแยกจำนวนดังกล่าวได้อย่างน่าเชื่อถือ จะรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินในจำนวนที่เท่ากับมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงนั้น หลังจากนั้นจำนวนหนี้สินจะลดลงตามจำนวนที่จ่าย และต้นทุนทางการเงินตามนัยจากหนี้สินจะรับรู้โดยใช้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมส่วนเพิ่มของกลุ่มบริษัท

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.2.20 ภาษีเงินได้

ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน

กลุ่มบริษัทคำนวณภาษีเงินได้สำหรับกิจการที่ไม่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประมวลรัษฎากร พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีโตรเลียม พ.ศ. 2514 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2532 และภาษีเงินได้นิติบุคคลในประเทศอื่น ๆ ที่กลุ่มบริษัทได้ไปลงทุน

ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน ได้แก่ ภาษีที่คาดว่าจะจ่ายชำระ ซึ่งคำนวณจากกำไรประจำปีที่ต้องเสียภาษี โดยใช้อัตราภาษีที่ประกาศใช้ ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน ซึ่งเกี่ยวกับรอบบัญชีที่คำนวณภาษีเงินได้ ตลอดจนการปรับปรุงทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับรายการในปีก่อน ๆ

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ตั้งแต่จำนวนตามวิธีบันทึกหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงิน ซึ่งเกิดจากผลแตกต่างชั่วคราวระหว่างฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินกับมูลค่าที่แสดงอยู่ในงบการเงิน ผลแตกต่างชั่วคราวตามงบการเงินรวมส่วนใหญ่เกิดจากรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน ประมาณการหนี้สินค่าเรือถอน และขาดทุนสะสมยกไป

อัตราภาษีที่มีผลบังคับใช้ ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน ใช้เป็นอัตราในการคำนวณภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี จะรับรู้เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กลุ่มบริษัทจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอต่อการนำจำนวนผลแตกต่างชั่วคราวนั้นมาใช้ประโยชน์ และจะถูกปรับลดลงเท่าที่ประโยชน์ทางภาษีจะมีโอกาสถูกใช้จริง

กลุ่มบริษัทรับรู้ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุนสำหรับงวด เว้นแต่ภาษีที่เกี่ยวข้องกับรายการที่บันทึกนอกกำไรหรือขาดทุน ทั้งในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น หรือโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นหรือการรวมธุรกิจ

สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี จะหักกลบกัน ได้ก็ต่อเมื่อมีสิทธิตามกฎหมายและสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ดังกล่าวเกี่ยวข้องกับหน่วยงานจัดเก็บภาษีเดียวกัน

กลุ่มบริษัทหักกลบสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีในการแสดงรายการในงบแสดงฐานะการเงิน

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.2.21 เงินจ่ายล่วงหน้าค่าซื้อก๊าซตามสัญญา Take-or-Pay

บริษัทฯ ได้มีการทำสัญญาซื้อก๊าซธรรมชาติ (ก๊าซฯ) กับผู้ขาย ซึ่งมีการกำหนดปริมาณการรับก๊าซฯ ขั้นต่ำในแต่ละปี (Annual Minimum Quantity) หากในปีสัญญาใด บริษัทฯ ไม่สามารถรับก๊าซฯ ได้ครบตามปริมาณขั้นต่ำที่กำหนดไว้ในสัญญา บริษัทฯ จะต้องชำระค่าซื้อก๊าซฯ ล่วงหน้าสำหรับปริมาณก๊าซฯ ในส่วนที่ไม่สามารถรับได้ (Take-or-Pay) โดยหลังจากสิ้นปีสัญญาในแต่ละปี บริษัทฯ และผู้ขาย จะทำการตกลงและยอมรับในปริมาณก๊าซฯ ที่จะนำมาใช้ในการคำนวณค่า Take-or-Pay สำหรับปีสัญญานั้น ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญา ทั้งนี้ บริษัทฯ มีสิทธิที่จะรับก๊าซฯ ที่ได้ชำระเงินล่วงหน้าไปแล้วนั้นในปีสัญญาต่อ ๆ ไป (Make-up) โดยต้องรับก๊าซฯ ให้ครบตามปริมาณรับก๊าซฯ ขั้นต่ำสำหรับปีสัญญานั้น ๆ ก่อน บริษัทฯ บันทึกการชำระค่าซื้อก๊าซฯ ภายใต้สัญญานี้เป็นเงินจ่ายล่วงหน้าค่าซื้อก๊าซ

3.2.22 ประมาณการหนี้สินค่ารื้อถอน

กลุ่มบริษัทบันทึกประมาณการหนี้สินค่ารื้อถอน (Decommissioning Costs) เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่จะเกิดการระงับหรือปิดกิจการเป็นผลเนื่องมาจากเหตุการณ์ในอดีต และสามารถประมาณการจำนวนเงินที่ต้องจ่ายได้อย่างสมเหตุสมผล

กลุ่มบริษัทรับรู้ประมาณการหนี้สินด้วยจำนวนประมาณการของต้นทุนค่ารื้อถอน ซึ่งต้นทุนดังกล่าวได้รวมเป็นส่วนหนึ่งของสินทรัพย์เพื่อการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม และอาคารและอุปกรณ์ และตัดจำหน่ายโดยวิธีตัดส่วนของผลผลิตของปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้ว และวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์แต่ละประเภท ตามลำดับ ประมาณการหนี้สินค่ารื้อถอนได้รับการประเมินขึ้นและสอบทานโดยวิศวกรของกลุ่มบริษัทและดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร

3.2.23 ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน

ประมาณการหนี้สินของกลุ่มบริษัทเกี่ยวกับผลประโยชน์ของพนักงานรับรู้และวัดมูลค่าผลประโยชน์ของพนักงาน แต่ละประเภทดังนี้

1. ผลประโยชน์ของพนักงานระยะสั้น รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุนในงวดที่เกิดรายการ
2. ผลประโยชน์หลังออกจากงาน - โครงการสมทบเงิน กลุ่มบริษัทและพนักงานได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งประกอบด้วยเงินที่พนักงานจ่ายสะสมและเงินที่กลุ่มบริษัทจ่ายสมทบให้เป็นรายเดือน สินทรัพย์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้แยกออกจากสินทรัพย์ของกลุ่มบริษัท เงินที่กลุ่มบริษัทจ่ายสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุนในงวดที่เกิดรายการ

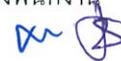
3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.2.23 ประมวลการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน (ต่อ)

ประมวลการหนี้สินของกลุ่มบริษัทเกี่ยวกับผลประโยชน์ของพนักงานรับรู้และวัดมูลค่าผลประโยชน์ของพนักงาน แต่ละประเภทดังนี้ (ต่อ)

3. ผลประโยชน์หลังออกจากงาน - โครงการผลประโยชน์ ใช้เทคนิคการประมวลการตามหลักคณิตศาสตร์ ประกันภัย และคิดลดผลประโยชน์ โดยวิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมวลการไว้ (Projected unit credit method) เพื่อกำหนดมูลค่าปัจจุบันของประมวลการหนี้สิน โดยรับรู้เป็นหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงิน และรับรู้ต้นทุนบริการปัจจุบัน ต้นทุนบริการในอดีต ดอกเบี้ยสุทธิจากหนี้สินผลประโยชน์ที่กำหนดไว้สุทธิ เป็นค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุน ทั้งนี้ ผลกำไรขาดทุนจากการวัดมูลค่าใหม่ ซึ่งรวมถึงผลกำไรขาดทุนจากการประมวลการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย (Actuarial Gain/Loss) รับรู้ในกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น และรับรู้จำนวนสะสมในบัญชีกำไรสะสมในส่วนของผู้ถือหุ้น
4. ผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงาน ใช้เทคนิคการประมวลการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย คิดลด โดยวิธีคิดลดผลประโยชน์แต่ละหน่วยที่ประมวลการไว้ (Projected unit credit method) เพื่อกำหนดมูลค่าปัจจุบันของประมวลการหนี้สิน โดยรับรู้เป็นหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงิน และรับรู้ต้นทุนบริการปัจจุบัน ต้นทุนบริการในอดีต ดอกเบี้ยสุทธิจากหนี้สินผลประโยชน์ที่กำหนดไว้สุทธิ เป็นค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุน ทั้งนี้ ผลกำไรขาดทุนจากการวัดมูลค่าใหม่ ซึ่งรวมถึงผลกำไรขาดทุนจากการประมวลการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย (Actuarial Gain/Loss) รับรู้ในกำไรหรือขาดทุนทันที
5. ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้างรับรู้เป็นหนี้สินและค่าใช้จ่าย เมื่อแสดงชัดเจนว่าผูกพันกับรายการใดรายการหนึ่ง ดังนี้
  - เลิกจ้างพนักงานหรือกลุ่มของพนักงานก่อนวันเกษียณตามปกติ
  - ให้ข้อเสนอเพื่อสนับสนุนให้มีการออกจากงานด้วยความสมัครใจของพนักงาน

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.2.24 การรับรู้รายได้

กลุ่มบริษัทรับรู้รายได้เมื่อปฏิบัติตามภาระที่ต้องปฏิบัติให้กับลูกค้าเสร็จสิ้น โดยการส่งมอบสินค้าหรือบริการที่สัญญาว่าจะให้ ให้กับลูกค้า ในจำนวนเงินที่สะท้อนถึงสิ่งตอบแทนที่คาดว่าจะมีสิทธิได้รับจากการแลกเปลี่ยนสินค้าหรือบริการนั้น ๆ ตามหลักการสำคัญตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ระบุสัญญาที่ทำกับลูกค้า
2. ประเมินสินค้าหรือบริการตามสัญญา และระบุเป็นภาระที่ต้องปฏิบัติตามข้อตกลงแต่ละข้อที่จะส่งมอบให้ลูกค้า ทั้งนี้ อาจรวมถึงข้อตกลงโดยนัยที่เป็นไปตามประเพณีปฏิบัติทางธุรกิจ
3. กำหนดจำนวนเงินของสิ่งตอบแทนซึ่งกลุ่มบริษัทคาดว่าจะมีสิทธิได้รับอย่างสมเหตุสมผล เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนกับการโอนสินค้าหรือบริการตามที่ได้ตกลงกันให้แก่ลูกค้า โดยคำนึงถึง สิ่งตอบแทนผันแปร เช่น การให้ส่วนลด ค่าปรับ เป็นต้น สิ่งตอบแทนที่ไม่ใช่เงินสด และองค์ประกอบของเงินที่มีนัยสำคัญกับสัญญา ทั้งนี้ กลุ่มบริษัทจะรวมประมาณการจำนวนเงินของสิ่งตอบแทนผันแปรเป็นส่วนหนึ่งของสิ่งตอบแทนเฉพาะในกรณีที่มีความเป็นไปได้ก่อนข้างแนในระดับสูงมากกว่าจะไม่มีการกลับรายการที่มีนัยสำคัญของจำนวนรายได้ที่รับรู้สะสม
4. ปันส่วนสิ่งตอบแทนให้กับภาระที่ต้องปฏิบัติ โดยใช้ราคาขายแบบเอกเทศเป็นเกณฑ์
5. รับรู้รายได้เมื่อ (หรือขณะที่) กลุ่มบริษัทปฏิบัติตามภาระที่ต้องปฏิบัตินั้นเสร็จสิ้น โดยการส่งมอบสินค้าหรือบริการที่สัญญาให้ลูกค้า จำนวนเงินรายได้ที่รับรู้คือจำนวนเงินที่ปันส่วนให้ภาระที่ต้องปฏิบัติเสร็จสิ้นนั้น สำหรับสัญญาการส่งมอบสินค้าเป็นภาระที่ต้องปฏิบัติเสร็จสิ้น ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง ส่วนการส่งมอบบริการเป็นภาระที่ต้องปฏิบัติเสร็จสิ้นตลอดช่วงเวลาหนึ่ง ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กลุ่มบริษัทรับรู้รายได้โดยมีการวัดระดับความก้าวหน้าของภาระที่ปฏิบัติกัน

3.2.25 เงินอุดหนุนจากรัฐบาล

เงินอุดหนุนจากรัฐบาล รวมถึงความช่วยเหลือที่ไม่เป็นตัวเงิน จะรับรู้เมื่อมีความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่าจะปฏิบัติตามเงื่อนไขของเงินอุดหนุนที่กำหนดไว้และจะได้รับเงินอุดหนุนนั้น กลุ่มบริษัทรับรู้เงินอุดหนุนจากรัฐบาลเป็นรายได้ได้อย่างเป็นระบบตลอดระยะเวลาที่รับรู้ต้นทุนที่เงินอุดหนุนนั้นจ่ายให้เป็นการชดเชย โดยรับรู้เงินอุดหนุนจากรัฐบาลเป็นส่วนหนึ่งของรายได้ในกำไรหรือขาดทุน

3.2.26 กำไรต่อหุ้น

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน คำนวณ โดยการนำกำไรส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่ปรับปรุงด้วยดอกเบี้ยจ่ายและรายการอื่นที่เกี่ยวข้องกับหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุนสุทธิจากค่าใช้จ่ายภาษีที่เกี่ยวข้องกับหุ้นกูดังกล่าว หาดด้วยจำนวนหุ้นสามัญเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ถือ โดยบุคคลภายนอกในระหว่างปี

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.2.27 เครื่องมือทางการเงิน

สินทรัพย์ทางการเงินที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงินประกอบด้วย เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เงินลงทุนชั่วคราว ลูกหนี้การค้า ลูกหนี้อื่น เงินลงทุนเผื่อขาย เงินลงทุนระยะยาวอื่น เงินให้กู้ยืม และสินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์ หนี้สินทางการเงินที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงินประกอบด้วย เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน เจ้าหนี้การค้า เจ้าหนี้อื่น เงินกู้ยืม และหนี้สินตราสารอนุพันธ์ ทั้งนี้ นโยบายการบัญชีเฉพาะสำหรับแต่ละรายการ ได้แสดงเปิดเผยแยกไว้ในแต่ละหัวข้อที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มบริษัทได้ใช้เครื่องมือทางการเงิน เพื่อลดความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ อัตราดอกเบี้ย และราคาตลาดของน้ำมันและผลิตภัณฑ์ โดยเครื่องมือทางการเงินที่สำคัญมีดังนี้

สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า

สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า เป็นเครื่องมือทางการเงินที่ใช้ในการป้องกันความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน โดยกำหนดอัตราแลกเปลี่ยน ในอนาคตที่สินทรัพย์หรือหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศที่จะได้รับหรือต้องจ่ายชำระ สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าจะรับรู้ในงบการเงิน ณ วันที่ทำสัญญา ค่าธรรมเนียมส่วนเกินหรือส่วนลดที่เกิดขึ้นจากการทำสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าจะตัดจำหน่ายตลอดอายุของสัญญา

สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย และสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย

สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย และสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย เป็นเครื่องมือทางการเงินที่ใช้ในการป้องกันความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ย สินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงินที่มีการป้องกันความเสี่ยง กลุ่มบริษัทรับรู้จำนวนสุทธิของดอกเบี้ยที่ได้รับจาก/จ่ายให้แก่คู่สัญญาตราสารอนุพันธ์ตามสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย และสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย ในต้นทุนทางการเงินตามเกณฑ์คงค้าง และรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินตราสารอนุพันธ์ตามสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย และสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย ด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน ในงบแสดงฐานะการเงิน และรับรู้การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของตราสารอนุพันธ์ในกำไรหรือขาดทุน

สัญญาป้องกันความเสี่ยงของราคาน้ำมันและผลิตภัณฑ์

สัญญาป้องกันความเสี่ยงของราคาน้ำมันและผลิตภัณฑ์เป็นสัญญาที่ทำขึ้นเพื่อป้องกันความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาน้ำมันและผลิตภัณฑ์ในตลาดโลกตามสัญญาซื้อขายน้ำมันและผลิตภัณฑ์ที่ได้ตกลงไว้ โดยมีการกำหนดราคาที่จะซื้อขายในอนาคต และรับรู้ผลต่างที่เกิดขึ้นในกำไรหรือขาดทุนเมื่อครบกำหนดสัญญา

นโยบายการบริหารความเสี่ยง ได้อธิบายไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 39

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.2.27 เครื่องมือทางการเงิน (ต่อ)

การบัญชีป้องกันความเสี่ยง

กลุ่มบริษัทพิจารณากรณีที่เข้าเงื่อนไขของการบัญชีป้องกันความเสี่ยง ดังนี้

หากเป็นการป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรม การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือป้องกันความเสี่ยง จะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน เช่นเดียวกับการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมเฉพาะส่วนของความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องของรายการที่ถูกป้องกันความเสี่ยง

หากเป็นการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือป้องกันความเสี่ยง ส่วนที่มีประสิทธิภาพจะรับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ส่วนการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงส่วนที่ไม่มีประสิทธิภาพจะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน

3.2.28 การวัดมูลค่ายุติธรรม

กลุ่มบริษัทวัดมูลค่ายุติธรรมและเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวัดมูลค่ายุติธรรมตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2561) เรื่อง การวัดมูลค่ายุติธรรม และหากต้องวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์หรือหนี้สินใด ตามที่ระบุไว้ในมาตรฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง การวัดมูลค่ายุติธรรมดังกล่าวจะเป็นไปตามหลักการของมาตรฐานฉบับนี้

กลุ่มบริษัทใช้วิธีการตลาดในการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินซึ่งมาตรฐานการรายงานทางการเงิน กำหนดให้ต้องวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ยกเว้นในกรณีที่ไม่มีตลาดที่มีสภาพคล่อง หรือไม่สามารถหาราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องได้ กลุ่มบริษัทจะใช้วิธีราคาทุนหรือวิธีรายได้ในการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ และหนี้สินดังกล่าวแทน

ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

ในการนำเทคนิคการวัดมูลค่ายุติธรรมข้างต้นมาใช้ กลุ่มบริษัทจะใช้ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ (Observable Inputs) ที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่จะวัดมูลค่ายุติธรรมให้มากที่สุด โดยกำหนดลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม ออกเป็นสามระดับ ตามประเภทของข้อมูลที่นำมาใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

- ระดับ 1 ใช้ข้อมูลราคาเสนอซื้อขายของสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกันในตลาดที่มีสภาพคล่อง
- ระดับ 2 ใช้ข้อมูลอื่นที่สามารถสังเกตได้ของสินทรัพย์หรือหนี้สิน ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางตรงหรือทางอ้อม
- ระดับ 3 ใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ของสินทรัพย์หรือหนี้สิน เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับกระแสเงินสดในอนาคตที่กลุ่มบริษัทประเมินขึ้น

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.2.29 การประมาณการและข้อสมมติที่สำคัญ

ในการจัดทำงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ผู้บริหารได้พิจารณาใช้ประมาณการ และข้อสมมติ ซึ่งมีผลกระทบต่อการรายงานสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่าย

ประมาณการและข้อสมมติที่ใช้ในการจัดทำงบการเงินจะได้รับการทบทวนอย่างต่อเนื่อง การปรับประมาณการทางบัญชีจะบันทึกในงวดบัญชีที่ประมาณการดังกล่าวได้รับการทบทวน และในงวดอนาคตที่ ได้รับผลกระทบ

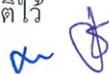
ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข้อสมมติที่สำคัญและที่มาของความไม่แน่นอนในการประมาณการ ซึ่งอาจมีผลต่อมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สินที่รายงานในงบการเงินมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประมาณการหนี้สิน

กลุ่มบริษัทรับรู้ประมาณการหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงินเมื่อกลุ่มบริษัทมีภาระผูกพันในปัจจุบันซึ่งเกิดจากเหตุการณ์ในอดีต โดยมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่จะทำให้กลุ่มบริษัทต้องสูญเสียทรัพยากรที่มีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจเพื่อชำระภาระผูกพันนั้น และสามารถประมาณมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ

กลุ่มบริษัทบันทึกประมาณการหนี้สินค่ารีดออนเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่จะเกิดภาระผูกพันอันเป็นผลเนื่องมาจากเหตุการณ์ในอดีต และสามารถประมาณการจำนวนเงินที่ต้องจ่ายได้อย่างสมเหตุสมผล โดยกลุ่มบริษัทจะรับรู้ประมาณการหนี้สินค่ารีดออนด้วยจำนวนประมาณการของต้นทุนค่ารีดออนสินทรัพย์ที่สร้างเสร็จพร้อมใช้งาน ต้นทุนดังกล่าวได้รวมเป็นส่วนหนึ่งของสินทรัพย์ และตัดจำหน่ายโดยวิธีสัดส่วนของผลผลิตของปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้วและวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์แต่ละประเภท ประมาณการหนี้สินค่ารีดออนได้รับการประเมินขึ้นและสอบทานโดยวิศวกรของกลุ่มบริษัทและดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร

การประมาณการหนี้สินขึ้นอยู่กับสถานการณ์ในปัจจุบัน ได้แก่ ข้อบังคับต่าง ๆ เทคโนโลยี และระดับราคา ดังนั้น ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากที่ประมาณการและตั้งข้อสมมติไว้

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.2.29 การประมาณการและข้อสมมติที่สำคัญ (ต่อ)

ภาษีเงินได้

กลุ่มบริษัทมีหน้าที่ต้องเสียภาษีเงินได้ในหลายประเทศ ในการประมาณการหนี้สินภาษีเงินได้ต้องใช้ดุลพินิจอย่างเป็นสาระสำคัญ เนื่องจากมีรายการค้าและการคำนวณจำนวนมากที่เกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจของกลุ่มบริษัท

กลุ่มบริษัทรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้ที่คาดว่าจะเกิด โดยใช้เกณฑ์การประมาณการภาษีส่วนเพิ่มที่จะถึงกำหนดชำระผลแตกต่างระหว่างภาษีเงินได้ที่ชำระจริงกับประมาณการจะกระทบต่อภาษีเงินได้และภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีในงวดที่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี จะรับรู้เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กลุ่มบริษัทจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอต่อการนำจำนวนผลแตกต่างชั่วคราวนั้นมาใช้ประโยชน์ ซึ่งข้อสมมติเกี่ยวกับกำไรทางภาษีในอนาคตที่ถูกกำหนดขึ้นมีความไม่แน่นอน อาจมีการเปลี่ยนแปลงซึ่งจะกระทบต่อการรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

การประมาณปริมาณสำรองปีโตรเลียม

ปริมาณสำรองปีโตรเลียม เป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการประเมินการลงทุนในโครงการต่าง ๆ ของกลุ่มธุรกิจประเภทที่ดำเนินการสำรวจและผลิตปีโตรเลียม รวมถึงการทดสอบการด้อยค่า การเปลี่ยนแปลงในปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้วจะมีผลกระทบต่อมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดสุทธิและค่าเสื่อมราคาที่คำนวณตามวิธีตัดส่วนของผลผลิต

ปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้ว คือ ปริมาณของปีโตรเลียมที่สามารถผลิตในเชิงพาณิชย์ ณ วันที่กำหนดใด ๆ โดยมีความแน่นอนสูง ภายใต้เงื่อนไขสถานะเศรษฐกิจ และวิธีการผลิตในปัจจุบัน รวมถึงกฎระเบียบของรัฐ โดยปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้ว จะมีการตรวจสอบและประเมินทุกปีโดยนักธรณีวิทยาและวิศวกรแหล่งกักเก็บปีโตรเลียมของกลุ่มบริษัท

ต้นทุนการสำรวจปีโตรเลียม

ต้นทุนเพื่อการขุดเจาะปีโตรเลียมของหลุมสำรวจของกลุ่มธุรกิจประเภทที่ดำเนินการสำรวจและผลิตปีโตรเลียมที่บันทึกเป็นสินทรัพย์จะถูกตัดจำหน่ายเป็นค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุน เว้นแต่ (1) พบปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้ว หรือ (2) พบปริมาณสำรองที่เพียงพอในเชิงพาณิชย์และมีแผนงานสำรวจ และประเมินในอนาคต ซึ่งในการตัดสินใจว่าจะตัดจำหน่ายต้นทุนเพื่อการขุดเจาะปีโตรเลียมที่บันทึกเป็นสินทรัพย์หรือไม่นั้น จำเป็นต้องใช้ข้อสมมติในการประเมินเงื่อนไขภายใต้สถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งหากมีการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติในรอบระยะเวลาบัญชีภายหลัง ต้นทุนเพื่อการขุดเจาะปีโตรเลียมที่บันทึกเป็นสินทรัพย์ดังกล่าว จะถูกตัดจำหน่ายเป็นค่าใช้จ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.2.29 การประมาณการและข้อสมมติที่สำคัญ (ต่อ)

การค้อยค่าของสินทรัพย์

กลุ่มบริษัทได้มีการพิจารณาตั้งค่าเผื่อการค้อยค่าของสินทรัพย์เมื่อมีเหตุการณ์หรือสถานการณ์บ่งชี้ว่ามูลค่าตามบัญชีอาจสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน ซึ่งหมายถึงจำนวนที่สูงกว่าระหว่างมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการจำหน่ายกับมูลค่าจากการใช้ (ซึ่งคำนวณจากการประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตคิดลด) มูลค่าตามบัญชีจะถูกปรับลดให้เท่ากับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนและส่วนปรับลดจะถูกบันทึกในกำไรหรือขาดทุน ทั้งนี้ รายการขาดทุนจากการค้อยค่าของสินทรัพย์ที่ไม่ใช่ค่าความนิยมที่กลุ่มบริษัทรับรู้ในงวดก่อนอาจถูกกลับรายการ หากประมาณการที่ใช้กำหนดมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนได้เปลี่ยนแปลงไป

กลุ่มบริษัทกำหนดให้ราคาขายซึ่งอ้างอิงจากราคาน้ำมันในตลาดโลก ปริมาณการผลิตที่คาดว่าจะผลิตได้ในอนาคต และอัตรากำไรขั้นต้นเป็นปัจจัยสำหรับทดสอบการค้อยค่าสำหรับกลุ่มธุรกิจประเภทที่ดำเนินการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม เนื่องจากกลุ่มบริษัทเชื่อว่าเป็นข้อบ่งชี้ที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการประเมินกระแสเงินสดในอนาคตที่คาดว่าจะได้รับสำหรับการวัดมูลค่าจากการใช้ ซึ่งปริมาณการผลิตที่คาดว่าจะผลิตได้ในอนาคตประกอบด้วย ปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้ว และที่ยังไม่พิสูจน์

การประมาณการกระแสเงินสดคิดลดในอนาคตสำหรับการพิจารณาการค้อยค่าของสินทรัพย์นั้น ขึ้นกับปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ ปริมาณการผลิตที่คาดว่าจะผลิตได้ในอนาคต ราคาขายในอนาคต อุปสงค์และอุปทานในตลาด ปัจจัยความเสี่ยง อัตรากำไรขั้นต้น ส่วนอัตราคิดลดที่ใช้ในการคำนวณหามูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดในอนาคตนั้น ขึ้นกับต้นทุนเงินลงทุนของหน่วยสินทรัพย์

3.2.30 การจัดการความเสี่ยงในส่วนของทุน

วัตถุประสงค์ของกลุ่มบริษัทในการบริหารทุนนั้น เพื่อสร้างผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้นและเป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้เสียอื่น และเพื่อดำรงไว้ซึ่งโครงสร้างของทุนที่เหมาะสมเพื่อลดต้นทุนทางการเงินของทุน

3.2.31 ส่วนงานดำเนินงาน

ข้อมูลส่วนงานดำเนินงานที่กลุ่มบริษัทรายงานนี้ จำแนกตามส่วนงานทางธุรกิจและสอดคล้องกับรายงานภายในของกลุ่มบริษัทที่ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานได้รับและสอบทานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อใช้ในการตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากรให้กับส่วนงานและประเมินผลการดำเนินงานของส่วนงาน

4. การจัดประเภทและการปรับรายการ

กลุ่มบริษัทได้มีการจัดประเภทอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ สิ้นทรัพย์ที่เกิดจากการสำรวจและประเมินค่าจากการเข้าซื้อธุรกิจ และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นในงบการเงินรวมใหม่โดยปรับรายการดังกล่าวในงบการเงินงวดปัจจุบันรวมถึงงบการเงินเปรียบเทียบ อย่างไรก็ตาม รายการดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่องบกำไรขาดทุนรวม และงบกระแสเงินสดรวม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

นอกจากนี้ เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2562 ศาลฎีกาได้พิจารณาคัดสินคดีของบริษัทฯ สำหรับโครงการก่อสร้างท่าอากาศยานนานาชาติบนบกรายหนึ่งตามที่ได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 46.7 ซึ่งรายการดังกล่าวมีผลกระทบต่องบแสดงฐานะการเงินรวมและงบแสดงฐานะการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และวันที่ 1 มกราคม 2561 งบกำไรขาดทุนรวมและงบกำไรขาดทุนเฉพาะกิจการ และงบกระแสเงินสดรวม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

จากเหตุการณ์ข้างต้นส่งผลให้มีผลกระทบต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเพิ่มขึ้น(ลดลง) ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม เพิ่มขึ้น(ลดลง)	งบการเงินเฉพาะกิจการ เพิ่มขึ้น(ลดลง)
งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 1 มกราคม 2561		
• อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน (หมายเหตุฯ 17)	977.47	-
• ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (หมายเหตุฯ 18)	5,509.96	1,066.02
• ค่าความนิยม (หมายเหตุฯ 19)	5,006.78	-
• สิ้นทรัพย์ที่เกิดจากการสำรวจและประเมินค่า (หมายเหตุฯ 21)	(7,857.80)	-
• สิ้นทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	(5,421.41)	-
• เจ้าหนี้อื่น	1,467.87	1,467.87
• หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (หมายเหตุฯ 22.3)	(2,357.34)	-
• กำไรสะสมยังไม่ได้จัดสรร	(750.16)	(401.85)
• องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	26.00	-
• ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(171.37)	-

4. การจัดประเภทและการปรับรายการ (ต่อ)

	หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม เพิ่มขึ้น(ลดลง)	งบการเงินเฉพาะกิจการ เพิ่มขึ้น(ลดลง)
งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561		
• อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน (หมายเหตุฯ 17)	977.47	-
• ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (หมายเหตุฯ 18)	6,338.28	1,029.32
• ค่าความนิยม (หมายเหตุฯ 19)	4,971.38	-
• สินทรัพย์ที่เกิดจากการสำรวจและประเมินค่า (หมายเหตุฯ 21)	(7,802.24)	-
• สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	(6,286.43)	-
• เจ้าหนี้อื่น	1,467.87	1,467.87
• หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (หมายเหตุฯ 22.3)	(2,340.67)	-
• กำไรสะสมยังไม่ได้จัดสรร	(786.86)	(438.55)
• องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	28.28	-
• ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(170.16)	-
งบกำไรขาดทุน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561		
• ต้นทุนขาย	36.70	36.70
• กำไรสำหรับปี	(36.70)	(36.70)
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561		
รายการที่อาจถูกจัดประเภทใหม่ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง		
• ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยนจากการแปลงค่างบการเงิน	3.49	-
• กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	3.49	-
งบกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561		
• เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	1,604.30	-
• เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	(1,604.30)	-

5. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
เงินสด	555.87	1,885.77	10.57	9.77
เงินฝากธนาคารประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	192,073.45	119,956.06	36,016.15	40,015.70
เงินฝากประจำที่มีอายุไม่เกิน 3 เดือน	87,461.44	126,019.92	5,008.14	21,237.82
ตัวเงินค้ำประกัน	593.32	16,736.58	-	-
ตัวสัญญาใช้เงิน	1,000.00	50.07	-	-
พันธบัตร	5,445.95	24,940.76	5,445.95	24,940.76
เงินฝากธนาคารที่มีข้อกำหนดในการใช้	575.19	1,087.99	-	-
เงินลงทุนอื่น	4,837.24	1,507.17	-	-
รวม	292,542.46	292,184.32	46,480.81	86,204.05

เงินฝากธนาคารประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม เงินฝากประจำที่มีอายุไม่เกิน 3 เดือน ตัวเงินค้ำประกัน ตัวสัญญาใช้เงิน พันธบัตร เงินฝากธนาคารที่มีข้อกำหนดในการใช้ และเงินลงทุนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 มีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 0.00 - 7.00 ต่อปี (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 : อัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 0.00 - 6.08 ต่อปี)

6. เงินลงทุนชั่วคราว

เงินลงทุนชั่วคราว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
เงินฝากประจำ	17,364.83	103,566.72	1,238.85	7,412.36
ตัวเงินค้ำประกัน	-	398.38	-	398.38
ตัวสัญญาใช้เงิน	-	349.10	-	-
พันธบัตร	-	2,293.92	-	1,297.84
เงินลงทุนอื่น	20,898.48	35,812.62	13,763.49	12,863.38
รวม	38,263.31	142,420.74	15,002.34	21,971.96

เงินลงทุนชั่วคราว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 มีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 0.75 - 3.60 ต่อปี (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 : อัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 0.00 - 3.28 ต่อปี)

7. ลูกหนี้การค้า

ลูกหนี้การค้า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ลูกหนี้การค้า - กิจการอื่น	166,557.70	169,681.36	55,462.29	69,440.91
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(3,126.99)	(3,083.52)	(1,885.88)	(1,889.06)
ลูกหนี้การค้า - กิจการอื่น - สุทธิ	163,430.71	166,597.84	53,576.41	67,551.85
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน - สุทธิ (หมายเหตุฯ 10.1)	4,210.31	8,006.86	57,981.55	71,124.00
รวม	167,641.02	174,604.70	111,557.96	138,675.85

โดยแยกตามอายุหนี้ได้ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ยังไม่ครบกำหนดชำระ	161,974.85	171,248.71	108,240.53	137,068.82
ครบกำหนดชำระ				
- ไม่เกิน 3 เดือน	5,216.34	2,730.43	3,005.71	993.14
- เกิน 3 - 6 เดือน	82.97	506.99	43.58	517.70
- เกิน 6 - 12 เดือน	381.51	198.70	249.01	147.44
- เกิน 12 เดือน	3,112.34	3,046.51	1,905.01	1,837.81
	170,768.01	177,731.34	113,443.84	140,564.91
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(3,126.99)	(3,126.64)	(1,885.88)	(1,889.06)
รวม	167,641.02	174,604.70	111,557.96	138,675.85

ลูกหนี้การค้า - กิจการอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ได้รวมลูกหนี้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในงบการเงินรวมจำนวน 21,957.74 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 : 20,834.35 ล้านบาท) และในงบการเงินเฉพาะกิจการจำนวน 14,679.54 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 : 17,945.50 ล้านบาท)

8. ลูกหนี้อื่น

ลูกหนี้อื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ลูกหนี้อื่น	18,649.87	37,906.98	1,660.41	1,473.57
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(713.13)	(628.18)	(432.07)	(427.97)
ลูกหนี้อื่น	17,936.74	37,278.80	1,228.34	1,045.60
เงินจ่ายล่วงหน้า	8,546.03	16,199.20	291.65	270.44
เงินชดเชยกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงค้างรับ	16,115.89	19,691.94	5,538.52	13,204.37
สินทรัพย์ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน	5,557.52	3,491.54	-	-
ลูกหนี้อื่น - กิจการอื่น - สุทธิ	48,156.18	76,661.48	7,058.51	14,520.41
ลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน - สุทธิ (หมายเหตุฯ 10.2)	1,009.94	1,709.97	1,099.34	2,440.04
เงินจ่ายล่วงหน้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุฯ 10.2)	445.63	455.62	246.34	353.73
รวม	49,611.75	78,827.07	8,404.19	17,314.18

เงินชดเชยกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงค้างรับ ส่วนใหญ่ประกอบด้วย เงินชดเชยสำหรับน้ำมันเชื้อเพลิงและก๊าซปิโตรเลียมเหลวที่ผลิตในประเทศหรือก๊าซปิโตรเลียมเหลวที่นำเข้ามาเพื่อใช้ในประเทศ รวมถึงเงินชดเชยราคาก๊าซธรรมชาติสำหรับยานยนต์ โดยจะได้รับเงินชดเชยตามอัตราที่คณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงานกำหนด

9. เงินให้กู้ยืม

9.1 เงินให้กู้ยืมระยะสั้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงินที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี - กิจการอื่น	1,106.23	700.86	-	-
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงินที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุฯ 10.2)	4.59	3.95	-	-
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น - กิจการอื่น	-	835.97	-	-
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	1,558.40	843.83	21,369.27	7,334.32
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	-	(601.69)	-	-
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน - สุทธิ (หมายเหตุฯ 10.2)	1,558.40	242.14	21,369.27	7,334.32
รวม	2,669.22	1,782.92	21,369.27	7,334.32

9.2 เงินให้กู้ยืมระยะยาว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงินระยะยาว - กิจการอื่น	7,578.47	4,653.33	-	-
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงินระยะยาว - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุฯ 10.3)	50.90	52.71	-	-
เงินให้กู้ยืมระยะยาว - กิจการอื่น	1,230.39	2,979.62	-	-
เงินให้กู้ยืมระยะยาว - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	3,614.65	6,177.05	24,981.89	32,895.68
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	-	-	-	-
เงินให้กู้ยืมระยะยาว - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน - สุทธิ (หมายเหตุฯ 10.3)	3,614.65	6,177.05	24,981.89	32,895.68
รวม	12,474.41	13,862.71	24,981.89	32,895.68

10. รายการระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

รายการระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันของงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงยอดก่อนหักการดำเนินงานที่ยกเลิก

รายการระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันที่มีสาระสำคัญ มีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

10.1 ลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
บริษัทย่อย	-	-	55,738.66	65,585.72
การร่วมค้า	2,188.15	3,747.90	1,000.49	2,213.24
บริษัทร่วม	1,055.66	1,318.08	286.88	341.80
บริษัทอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	966.50	2,984.00	955.52	2,983.24
	4,210.31	8,049.98	57,981.55	71,124.00
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	-	(43.12)	-	-
รวม (หมายเหตุฯ 7)	4,210.31	8,006.86	57,981.55	71,124.00

โดยแยกตามอายุหนี้ได้ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ยังไม่ครบกำหนดชำระ	4,163.60	7,982.56	57,981.38	71,040.94
ครบกำหนดชำระ				
- ไม่เกิน 3 เดือน	34.53	23.87	0.17	10.06
- เกิน 3 - 6 เดือน	2.88	-	-	73.00
- เกิน 6 - 12 เดือน	9.27	-	-	-
- เกิน 12 เดือน	0.03	43.55	-	-
	4,210.31	8,049.98	57,981.55	71,124.00
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	-	(43.12)	-	-
รวม (หมายเหตุฯ 7)	4,210.31	8,006.86	57,981.55	71,124.00

10. รายการระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)

10.2 ลูกหนี้อื่น เงินจ่ายล่วงหน้า ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงินที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี และเงินให้กู้ยืมระยะสั้น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
<u>ลูกหนี้อื่น</u>				
บริษัทย่อย	-	-	1,061.99	2,420.38
การร่วมค้า	322.26	416.42	29.09	16.18
บริษัทร่วม	207.52	358.17	6.06	2.91
บริษัทอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	480.16	1,018.76	2.20	0.57
	1,009.94	1,793.35	1,099.34	2,440.04
<u>หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ</u>	-	(83.38)	-	-
รวม (หมายเหตุฯ 8)	1,009.94	1,709.97	1,099.34	2,440.04
 <u>เงินจ่ายล่วงหน้า</u>				
บริษัทย่อย	-	-	6.38	73.77
บริษัทอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	445.63	455.62	239.96	279.96
รวม (หมายเหตุฯ 8)	445.63	455.62	246.34	353.73

10. รายการระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)

10.2 ลูกหนี้อื่น เงินจ่ายล่วงหน้า ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงินที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี และเงินให้กู้ยืมระยะสั้น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
<u>ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน</u>				
<u>ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี</u>				
การรวมค่า (หมายเหตุฯ 9.1)	4.59	3.95	-	-
<u>เงินให้กู้ยืมระยะสั้น</u>				
บริษัทย่อย	-	-	21,369.27	7,334.32
การรวมค่า	1,558.40	843.83	-	-
	1,558.40	843.83	21,369.27	7,334.32
<u>หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ</u>	-	(601.69)	-	-
รวม (หมายเหตุฯ 9.1)	1,558.40	242.14	21,369.27	7,334.32

การเปลี่ยนแปลงเงินให้กู้ยืมระยะสั้น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม	242.14	-	2,500.00	-
- ให้เงินกู้	-	369.65	33,114.58	2,990.02
- รับคืนเงินให้กู้	(224.91)	-	(29,709.93)	(899.08)
- กำไร(ขาดทุน)จากอัตราแลกเปลี่ยน	(17.23)	7.33	8.08	(19.78)
- จำหน่าย	(575.64)	-	-	-
- โอนกลับ(รับรู้)ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	575.64	(134.84)	-	428.84
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม	-	242.14	5,912.73	2,500.00
<u>บวก ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี</u> (หมายเหตุฯ 10.3)	1,558.40	-	15,456.54	4,834.32
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม - สุทธิ	1,558.40	242.14	21,369.27	7,334.32

เงินให้กู้ยืมระยะสั้น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ในงบการเงินเฉพาะกิจการ มีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 1.15 - 3.25 ต่อปี (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ในงบการเงินรวม มีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 3.21 - 3.71 ต่อปี และงบการเงินเฉพาะกิจการ มีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2.81 ต่อปี)

10. รายการระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)

10.3 ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงินระยะยาว และเงินให้กู้ยืมระยะยาว - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
<u>ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงินระยะยาว</u>				
การร่วมค้า (หมายเหตุฯ 9.2)	50.90	52.71	-	-
<u>เงินให้กู้ยืมระยะยาว</u>				
บริษัทย่อย	-	-	24,981.89	32,895.68
การร่วมค้า	803.69	3,651.76	-	-
บริษัทร่วม	2,810.96	2,525.29	-	-
	3,614.65	6,177.05	24,981.89	32,895.68
<u>หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ</u>	-	-	-	-
รวม (หมายเหตุฯ 9.2)	3,614.65	6,177.05	24,981.89	32,895.68

ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
<u>ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน</u>				
- ภายใน 1 ปี	6.67	6.00	-	-
- เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	26.60	24.00	-	-
- เกิน 5 ปี	34.00	40.00	-	-
รายได้ทางการเงินในอนาคต	(11.78)	(13.34)	-	-
รวม	55.49	56.66	-	-

10. รายการระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)

10.3 ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงินระยะยาว และเงินให้กู้ยืมระยะยาว - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 (ต่อ)

การเปลี่ยนแปลงเงินให้กู้ยืมระยะยาว - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม	6,177.05	9,282.31	37,730.00	27,403.48
- ให้เงินกู้	837.24	9.95	30,992.12	26,310.00
- รับคืนเงินให้กู้	(1,834.84)	(3,212.38)	(28,115.28)	(36,949.24)
- กำไร(ขาดทุน)จากอัตราแลกเปลี่ยน	(215.66)	98.22	(168.41)	(1,154.76)
- ซื้อธุรกิจ	220.00	-	-	-
- ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	(10.74)	(1.05)	-	-
- โอนกลับค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	-	-	-	22,120.52
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม	5,173.05	6,177.05	40,438.43	37,730.00
หัก ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี (หมายเหตุฯ 10.2)	(1,558.40)	-	(15,456.54)	(4,834.32)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม - สุทธิ	3,614.65	6,177.05	24,981.89	32,895.68

เงินให้กู้ยืมระยะยาว - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ในงบการเงินรวม มีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 3.00 - 7.38 ต่อปี (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 : อัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 3.66 - 6.94 ต่อปี) และงบการเงินเฉพาะกิจการ มีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 2.57 - 4.68 ต่อปี (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 : อัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 2.88 - 4.68 ต่อปี)

10. รายการระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)

10.4 เจ้าหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
บริษัทย่อย	-	-	29,990.07	38,012.70
การร่วมค้า	807.72	1,078.38	245.62	260.85
บริษัทร่วม	337.71	320.34	-	-
บริษัทอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	4.49	8.51	-	-
รวม	1,149.92	1,407.23	30,235.69	38,273.55

10.5 เจ้าหนี้อื่น หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี และเงินกู้ยืมระยะสั้น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
<u>เจ้าหนี้อื่น</u>				
บริษัทย่อย	-	-	6,696.00	11,927.90
การร่วมค้า	58.38	46.58	15.48	7.25
บริษัทร่วม	19.37	24.23	12.12	16.31
บริษัทอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	51.18	88.86	35.43	57.51
รวม	128.93	159.67	6,759.03	12,008.97

หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน
ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี

บริษัทย่อย	-	-	0.77	-
การร่วมค้า	374.86	400.42	374.86	400.42
รวม	374.86	400.42	375.63	400.42

เงินกู้ยืมระยะสั้น*

บริษัทย่อย	-	-	3,487.56	3,332.70
------------	---	---	----------	----------

* บริษัทฯ มีนโยบายการบริหารจัดการสภาพคล่อง (Liquidity management) โดยการบริหารการเงินรวมภายในกลุ่มบริษัท ซึ่งบริษัทฯ ทำหน้าที่บริหารเงินระยะสั้น เพื่อจัดการสภาพคล่องส่วนเกินและส่วนขาดของแต่ละบริษัท โดยวิธีการกู้ยืมเงินระยะสั้นระหว่างกัน และคิดอัตราดอกเบี้ยซึ่งอิงอัตราดอกเบี้ยในท้องตลาด

10. รายการระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)

10.6 หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินระยะยาว และเงินกู้ยืมระยะยาว - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
<u>หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินระยะยาว</u>				
บริษัทย่อย	-	-	2.98	-
การร่วมค้า	3,180.60	3,841.51	3,180.60	3,841.51
รวม	3,180.60	3,841.51	3,183.58	3,841.51
<u>เงินกู้ยืมระยะยาว</u>				
บริษัทย่อย	-	-	23,872.73	-

หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
<u>หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน</u>				
- ภายใน 1 ปี	422.95	453.54	424.00	453.54
- เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	1,688.31	1,815.42	1,691.73	1,815.42
- เกิน 5 ปี	1,688.31	2,270.20	1,688.31	2,270.20
ค่าใช้จ่ายทางการเงินในอนาคต	(244.11)	(297.23)	(244.83)	(297.23)
รวม	3,555.46	4,241.93	3,559.21	4,241.93

10. รายการระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)

10.6 หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินระยะยาว และเงินกู้ยืมระยะยาว - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 (ต่อ)

การเปลี่ยนแปลงเงินกู้ยืมระยะยาว - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม	-	-	-	-
- เงินกู้	-	-	24,031.00	-
- กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน	-	-	(158.27)	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม	-	-	23,872.73	-
หัก ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	-	-	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม - สุทธิ	-	-	23,872.73	-

เงินกู้ยืมระยะยาว - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ในงบการเงินเฉพาะกิจการ มีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 4.95 - 6.38 ต่อปี

10. รายการระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)

10.7 รายได้และค่าใช้จ่ายที่เป็นรายการกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

สำหรับปีสิ้นสุดในวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
รายได้				
<u>ค่าขายสินค้าและบริการ</u>				
บริษัทย่อย	-	-	634,492.33	779,669.46
การร่วมค้า	23,455.62	26,668.00	12,630.61	14,684.61
บริษัทร่วม	13,679.54	15,619.60	3,595.99	3,508.30
บริษัทอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	11,885.12	14,117.04	11,868.71	14,104.03
<u>ดอกเบี้ยรับ</u>				
บริษัทย่อย	-	-	1,834.77	1,183.95
การร่วมค้า	161.44	280.09	-	-
บริษัทร่วม	170.44	160.11	-	-
<u>เงินปันผลรับ</u>				
บริษัทย่อย	-	-	28,896.20	33,810.30
การร่วมค้า	-	-	657.21	610.12
บริษัทร่วม	-	-	-	684.21
บริษัทอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	293.00	253.43	116.00	112.00
<u>รายได้อื่น</u>				
บริษัทย่อย	-	-	8,103.35	90,701.41
การร่วมค้า	389.53	311.71	117.72	84.00
บริษัทร่วม	244.43	75.00	18.63	45.94
บริษัทอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	107.00	47.51	43.47	46.67

10. รายการระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)
- 10.7 รายได้และค่าใช้จ่ายที่เป็นรายการกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ค่าใช้จ่าย				
<u>ค่าซื้อสินค้าและบริการ</u>				
บริษัทย่อย	-	-	288,485.19	475,921.74
การร่วมค้า	8,369.60	9,571.74	1,406.76	1,530.35
บริษัทร่วม	3,469.02	3,487.43	0.31	1,126.98
บริษัทอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	1,335.03	1,294.43	257.36	304.35
<u>ดอกเบี้ยจ่าย</u>				
บริษัทย่อย	-	-	224.32	35.18
การร่วมค้า	53.12	58.10	53.12	58.10
<u>ค่าใช้จ่ายอื่น</u>				
บริษัทย่อย	-	-	3,878.49	3,739.28
การร่วมค้า	11.47	166.20	0.03	0.14
บริษัทร่วม	82.09	54.40	4.20	4.52
บริษัทอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	381.57	408.66	144.13	226.10

รายการกับกิจการที่เกี่ยวข้องกันดังกล่าวข้างต้น มิได้รวมถึงส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

การกำหนดราคาระหว่างบริษัทฯ กับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน เป็นไปตามปกติของธุรกิจเช่นเดียวกับที่กำหนดกับบุคคลหรือกิจการอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกัน สำหรับราคาสินค้าที่ซื้อจากบริษัทย่อยเป็นไปตามราคาขายตามปกติของบริษัทย่อยที่อ้างอิงจากราคาตลาดโลก

- 10.8 ภาระผูกพันต่อบริษัทย่อยและการร่วมค้า มีรายละเอียดตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 46.1

10. รายการระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)

10.9 รายการซื้อขายน้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูปที่ไม่มีการส่งมอบจริงกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน โดยมีวัตถุประสงค์ในการรักษาระดับสำรองน้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูป รวมถึงการบริหารสินค้า ซึ่ง ได้กลับรายการในงบการเงินแล้ว

รายละเอียดของรายการดังกล่าว สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
<u>ค่าขาย</u>				
บริษัทย่อย	-	-	4,752.72	3,135.86
<u>ค่าซื้อ</u>				
บริษัทย่อย	-	-	4,820.16	3,249.95

10.10 ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

รายละเอียดของค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
<u>ค่าตอบแทนกรรมการ</u>				
ค่าเบี้ยประชุมและโบนัส	503.67	386.42	64.41	62.35
<u>ค่าตอบแทนผู้บริหาร</u>				
เงินเดือน โบนัส และผลประโยชน์อื่น ๆ	1,230.29	1,100.95	94.67	97.57
ผลประโยชน์หลังออกจากงาน	56.02	14.52	2.14	2.35
รวม (หมายเหตุฯ 35)	1,789.98	1,501.89	161.22	162.27

ผู้บริหาร หมายถึง บุคคลที่มีอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบในการวางแผน สั่งการ และควบคุมกิจกรรมต่าง ๆ ของกิจการไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม

11. สินค้ำคงเหลือ

สินค้ำคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ผลิตภัณฑ์น้ำมัน	86,698.62	88,625.35	2,492.12	5,653.44
ผลิตภัณฑ์ก๊าซ	2,867.37	4,648.77	2,398.14	4,150.09
ผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี	25,173.33	32,596.48	33.59	502.44
อื่น ๆ	4,623.42	4,022.72	509.85	512.93
	119,362.74	129,893.32	5,433.70	10,818.90
หัก ค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสุทธิ ที่จะได้รับและสำรองเสื่อมสภาพ	(1,615.78)	(4,613.50)	(636.50)	(571.41)
รวม	117,746.96	125,279.82	4,797.20	10,247.49

ภายใต้พระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 ตามประกาศกรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง กำหนดชนิดและอัตรา หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคำนวณปริมาณสำรองน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2558 กำหนดให้ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 7 สำรองน้ำมันดิบ และน้ำมันสำเร็จรูป ไว้ที่อัตราร้อยละ 1 - 20 ของปริมาณการผลิตหรือนำเข้า โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 สินค้ำคงเหลือสำรองตามกฎหมาย ในงบการเงินรวม มีจำนวน 24,732.99 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 : 26,382.19 ล้านบาท) และงบการเงินเฉพาะกิจการจำนวน 802.20 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 : 853.07 ล้านบาท) ซึ่งเป็นจำนวนสุทธิจากค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ

ต้นทุนของสินค้ำคงเหลือที่บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายและได้รวมในบัญชีต้นทุนขาย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ต้นทุนขาย	1,891,038.67	1,734,967.60	1,140,733.49	1,567,916.35
ค่าเผื่อ(กลับรายการ)การลดลงของมูลค่าสุทธิ ที่จะได้รับและสำรองเสื่อมสภาพ	(2,997.72)	4,211.19	65.09	242.13
รวม	1,888,040.95	1,739,178.79	1,140,798.58	1,568,158.48

12. พัสดुकงเหลือ

พัสดुकงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
อะไหล่ อุปกรณ์ และอื่น ๆ	36,269.15	30,390.29	5,838.42	5,594.67
หัก สำรองพัสดुकงเสื่อมสภาพ	(1,890.01)	(1,518.64)	(94.24)	(53.94)
รวม	34,379.14	28,871.65	5,744.18	5,540.73

13. การปรับโครงสร้างหน่วยธุรกิจน้ำมัน

เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2561 บริษัทฯ และบริษัท ปตท. น้ำมันและการค้าปลีก จำกัด (มหาชน) (OR) ได้ลงนามในสัญญาโอนกิจการ (Business Transfer Agreement) เพื่อโอนสินทรัพย์และหนี้สิน ตลอดจนหุ้นของบริษัทที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ BAFS PTCL PTTOM TLBC THAPPLINE PAT IPS และ FPT ให้แก่ OR โดยบริษัทฯ ได้เริ่มดำเนินการกระบวนการโอนสินทรัพย์และหนี้สิน ตลอดจนหุ้นของบริษัทที่เกี่ยวข้องดังกล่าว ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2561 โดยมีราคาซื้อขายกิจการรวมทั้งสิ้น 117,203.26 ล้านบาท ซึ่ง ณ วันที่ 28 มิถุนายน 2561 OR ได้ชำระราคาซื้อขายเบื้องต้นจำนวน 85,366.92 ล้านบาท และ ณ วันที่ 28 กันยายน 2561 OR ได้ชำระราคาซื้อขายกิจการส่วนที่เหลือจำนวน 31,836.34 ล้านบาทครบถ้วนแล้ว

ทั้งนี้ การประเมินมูลค่าการโอนกิจการข้างต้น ได้ประเมินโดยที่ปรึกษาทางการเงิน ซึ่งได้ประเมินมูลค่ากิจการตามหลักสากลเพื่อกำหนดราคาที่เหมาะสมในการซื้อขายระหว่างกัน

กรณีการโอนทรัพย์สินและหนี้สินที่ต้องมีการจดทะเบียนเพื่อโอนความเป็นเจ้าของ หากไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายใน 6 เดือน นับแต่วันโอนกิจการได้ บริษัทฯ จะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในสัญญาโอนกิจการ โดยจะต้องส่งมอบ และตกลงให้ OR มีสิทธิครอบครองและใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน และมีสิทธิได้รับผลประโยชน์ ดอกผล หรือผลกำไรที่เกิดขึ้นจากทรัพย์สินดังกล่าว นับแต่วันโอนกิจการ จนกว่าการดำเนินการทางทะเบียนจะเสร็จสิ้น

เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2562 บริษัทฯ และ OR ได้ลงนามบันทึกข้อตกลงแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาโอนกิจการ เพื่อยายระยะเวลาการจดทะเบียนโอนทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบภายใต้สัญญาต่าง ๆ ตามสัญญาโอนกิจการ ในกรณีที่การดำเนินการโอนสิทธิและหน้าที่ภายใต้สัญญาที่จะโอนไม่แล้วเสร็จภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทฯ และ OR จะหาวิธีดำเนินการร่วมกันเพื่อรักษาผลประโยชน์สูงสุด

โดยเมื่อวันที่ 12 มกราคม 2563 บริษัทฯ และ OR ได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาโอนกิจการ เพื่อยายระยะเวลาการจดทะเบียนโอนทรัพย์สินและสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบภายใต้สัญญาต่าง ๆ ตามสัญญาโอนกิจการ ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2563 โดยบันทึกข้อตกลงดังกล่าวให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 ทั้งนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 มีทรัพย์สินบางรายการและสัญญาบางฉบับที่ยังไม่สามารถดำเนินการโอนให้แล้วเสร็จตามสัญญา

13. การปรับโครงสร้างหน่วยธุรกิจน้ำมัน (ต่อ)

ผลจากสัญญาโอนกิจการดังกล่าว บริษัทฯ จึงแสดงผลการดำเนินงานของหน่วยธุรกิจน้ำมันที่เกี่ยวข้องเป็นส่วนการดำเนินงานที่ยกเลิก โดยบริษัทฯ ได้แสดงผลการดำเนินงานของส่วนการดำเนินงานที่ยกเลิกแยกออกจากผลการดำเนินงานปกติในงบการเงินเฉพาะกิจการ และบริษัทฯ ได้มีการจัดประเภทของรายการสำหรับส่วนงานนี้ที่เกิดขึ้นในปี 2561 ใหม่ อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ นำเสนองบกระแสเงินสดด้วยยอดก่อนหักการดำเนินงานที่ยกเลิก

ผลการดำเนินงานของการดำเนินงานที่ยกเลิกในข้อมูลทางการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท งบการเงิน เฉพาะกิจการ
	2561
งบกำไรขาดทุน	
รายได้จากการขายและการให้บริการ	288,790.50
ต้นทุนขายและการให้บริการ	(271,949.15)
กำไรขั้นต้น	16,841.35
รายได้อื่น	2,432.59
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	285.71
กำไรก่อนค่าใช้จ่าย	19,559.65
ค่าใช้จ่ายในการขายและจัดจำหน่าย	(7,424.75)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	(3,820.15)
กำไรก่อนต้นทุนทางการเงินและภาษีเงินได้	8,314.75
ต้นทุนทางการเงิน	(3.82)
กำไรก่อนภาษีเงินได้	8,310.93
ภาษีเงินได้	(1,967.25)
กำไรสำหรับปีจากการดำเนินงานที่ยกเลิก - สุทธิจากภาษี	6,343.68
กำไรจากการขายการดำเนินงานที่ยกเลิก	80,659.17*
ภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับการขายการดำเนินงานที่ยกเลิก	(16,241.13)*
รวมกำไรสำหรับปีจากการดำเนินงานที่ยกเลิก - สุทธิจากภาษี	70,761.72

* รวมกำไรและภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการจัดประเภทรายการใหม่จากการขายเงินลงทุนเพื่อขาย

13. การปรับโครงสร้างหน่วยธุรกิจน้ำมัน (ต่อ)

ผลการดำเนินงานของการดำเนินงานที่ยกเลิกในข้อมูลทางการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีรายละเอียดดังนี้(ต่อ)

	หน่วย : ล้านบาท
	งบการเงิน
	เฉพาะกิจการ
	<u>2561</u>
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	
รายการที่อาจถูกจัดประเภทใหม่ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง	
ผลขาดทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย	(2,079.75)
ภาษีเงินได้เกี่ยวกับการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย	415.95
ขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปีจากการดำเนินงานที่ยกเลิก - สุทธิจากภาษี	<u>(1,663.80)*</u>

* รวมขาดทุนจากการปรับปรุงการจัดประเภทรายการใหม่จากการขายเงินลงทุนเพื่อขาย 1,114.80 ล้านบาท

ทั้งนี้ ในภาพรวมการขายการดำเนินงานที่ยกเลิกดังกล่าว ไม่มีผลกระทบต่องบการเงินรวมของกลุ่มบริษัท เนื่องจากเป็นการรวมธุรกิจภายใต้การควบคุมเดียวกัน ยกเว้นผลกระทบจากค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับการขายการดำเนินงานที่ยกเลิกที่เกิดขึ้นจำนวน 6,032.97 ล้านบาท ในงบการเงินรวม โดยค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ดังกล่าวหมายถึงภาษีเงินได้ของปี 2561 สุทธิจากภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

กระแสเงินสดสุทธิของการดำเนินงานที่ยกเลิก สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท
	งบการเงิน
	เฉพาะกิจการ
	<u>2561</u>
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	1,273.75
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	(3,563.77)
เงินสดสุทธิใช้ไปในการดำเนินงานที่ยกเลิก	<u>(2,290.02)</u>

14. เงินลงทุนเพื่อขาย

14.1 รายละเอียดของเงินลงทุนเพื่อขาย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		เงินปันผลรับ	
			2562	2561	2562	2561	2562	2561		
เงินลงทุนเพื่อขายเป็นตราสารทุน										
บริษัท ๑										
บริษัท ทีพีพีประกันภัย จำกัด (มหาชน) (TTP)	ไทย	ประกันภัย	13.33	13.33	312.00	312.00	312.00	312.00	116.00	112.00
กลุ่มบริษัท PTTGP										
Wentworth Resources Limited (WRL)	แคนาดา	สำรวจแหล่งน้ำมัน และก๊าซธรรมชาติ	1.18	1.18	33.59	34.91	-	-	0.32	-
กลุ่มบริษัท OR										
บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	ไทย	บริการเติมน้ำมันอากาศยาน	7.06	7.06	24.00	24.00	-	-	61.65	56.70
(BAFS)										
กลุ่มบริษัท IRPC										
บริษัท บางกอกสหประกันภัย จำกัด (มหาชน) (BU)	ไทย	ประกันภัย	0.35	0.35	2.35	2.35	-	-	-	-
บริษัท ทีทีไอ โพลีน จำกัด (มหาชน) (TTPL)	ไทย	อสังหาริมทรัพย์ ก่อสร้าง และวิศวกรรม	0.14	0.14	64.86	64.86	-	-	1.43	0.62
กลุ่มบริษัท PTTGM										
Xanadu Mines Ltd. (XML)	มองโกเลีย	สำรวจแหล่งแร่	3.46	3.80	221.28	238.13	-	-	-	-
รวม										
			658.08	676.25	312.00	312.00	312.00	312.00		
เงินลงทุนเพื่อขายเป็นตราสารหนี้										
กลุ่มบริษัท PTTGC										
ตราสารหนี้ที่เป็นหลักทรัพย์เพื่อขาย (ในกองทุนส่วนบุคคล) (DSAFS)	ไทย	กองทุนส่วนบุคคล			1,481.91	5,967.16	-	-	-	-
รวม										
			1,481.91	5,967.16	-	-	-	-		

or

14. เงินลงทุนเพื่อขาย (ต่อ)

14.1 รายละเอียดของเงินลงทุนเพื่อขาย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 (ต่อ)

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		หน่วย : ล้านบาท	
			2562	2561	2562	2561	2562	2561	2562	2561
เงินลงทุนเพื่อขายในกองทุนรวม										
บริษัท 1										
กองทุน Corporate Venture Capital (CVC)	สหรัฐอเมริกา/ อังกฤษ/ญี่ปุ่น/ เนเธอร์แลนด์	กองทุนรวม			627.59	386.48	627.59	386.48	-	-
กลุ่มบริษัท										
กองทุนเบ็ดเตล็ด โฮเอมบี - พรินซิเพิล คิงนิธุรกิจพลังงาน และธุรกิจปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ (CIMB - PRINCIPAL EPIF)*	ไทย	กองทุนรวม			854.03	854.03	254.03	254.03	21.70	8.68
กองทุนรวมวายุภัณฑ์ หนึ่งใน (VAYU)**	ไทย	กองทุนรวม			14.64	15.00	10.00	10.00	0.09	0.09
รวม					1,496.26	1,255.51	891.62	650.51		
รวมเงินลงทุนเพื่อขายก่อนปรับมูลค่าเงินลงทุน					3,636.25	7,898.92	1,203.62	962.51		
ค่าเผื่อการปรับมูลค่า					3,086.73	3,015.36	1,783.08	1,617.05		
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า					(35.63)	(38.35)	-	-		
รวม					6,687.35	10,875.93	2,986.70	2,579.56	201.19	178.09

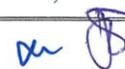
* คือ โดยบริษัท กลุ่มบริษัท PTTGC และกลุ่มบริษัท TOP

** คือ โดยบริษัท PTT LNG EICo PTTTRC กลุ่มบริษัท PTT TANK กลุ่มบริษัท PTTINGD กลุ่มบริษัท OR กลุ่มบริษัท PTTT และกลุ่มบริษัท PTTTER

14. เงินลงทุนเพื่อขาย (ต่อ)

14.2 การเปลี่ยนแปลงของเงินลงทุนเพื่อขาย มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ณ วันที่ 1 มกราคม	10,875.93	17,602.41	2,579.56	4,533.10
- เงินลงทุนเพิ่ม	241.11	177.49	241.11	177.49
- โอนเปลี่ยนประเภท	-	(3,284.29)	-	-
- จำหน่ายเงินลงทุน	(4,485.58)	(2,737.43)	-	(24.00)
- ผลกำไร(ขาดทุน)จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย	60.26	(880.56)	166.03	(2,107.03)
- ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	(4.37)	(1.69)	-	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	6,687.35	10,875.93	2,986.70	2,579.56

15. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม

15.1 ข้อมูลบริษัทย่อย และการดำเนินงานร่วมกัน ของบริษัทย่อยของบริษัทฯ

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	
			2562	2561
<u>บริษัทย่อย ของกลุ่ม PTTEP :</u>				
บริษัท ปตท.สผ.อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (PTTEPI)	ไทย	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Offshore Investment Company Limited (PTTEPO)	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Southwest Vietnam Company Limited (PTTEP SV)	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Kim Long Vietnam Company Limited (PTTEP KV)	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Hoang-Long Company Limited (PTTEP HL)	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Hoan-Vu Company Limited (PTTEP HV)	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Algeria Company Limited (PTTEP AG)	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
บริษัท พีทีทีอีพี เซอร์วิส จำกัด (PTTEP Services)	ไทย	ให้บริการสนับสนุนบุคลากร	100.00	100.00
บริษัท ปตท.สผ.สยาม จำกัด (PTTEPS)	ไทย	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Holding Company Limited (PTTEPH)	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Indonesia Company Limited (PTTEP ID)	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Africa Investment Limited (PTTEP AI)	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Australia Pty Limited (PTTEP AU)	ออสเตรเลีย	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP South Asia Limited (PTTEP SA)	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Semai II Limited (PTTEP SM)	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Australia Perth Pty Limited (PTTEP AP)	ออสเตรเลีย	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP International Holding Company Limited (PTTEP IH)	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	100.00	100.00

15. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

15.1 ข้อมูลบริษัทย่อย และการดำเนินงานร่วมกัน ของบริษัทย่อยของบริษัทฯ (ต่อ)

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	
			2562	2561
<u>บริษัทย่อย ของกลุ่ม PTTEP (ต่อ) :</u>				
PTTEP Southwest Vietnam Pipeline Company Limited (PTTEP SVPC)	หมู่เกาะเคย์แมน	ท่อขนส่งก๊าซ	100.00	100.00
PTTEP FLNG Holding Company Limited (PTTEP FH)*	ฮ่องกง	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Netherland Holding Limited (PTTEP NL)	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
JV Marine Limited (JV Marine)	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP South Mandar Limited (PTTEP SMD)	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP South Sageri Limited (PTTEP SS)	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Sadang Limited (PTTEP SD)	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Malunda Limited (PTTEP ML)	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Netherlands Coöperatie U.A. (PTTEP NC)	เนเธอร์แลนด์	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Canada Limited (PTTEP CA)	แคนาดา	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Canada International Finance Limited (PTTEP CIF)	แคนาดา	ให้บริการจัดหาเงินทุนเพื่อธุรกิจ ของกลุ่มบริษัท	100.00	100.00
PTTEP HK Holding Limited (PTTEP HK)	ฮ่องกง	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Netherlands Holding Coöperatie U.A. (PTTEP NH)	เนเธอร์แลนด์	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Brazil Investment B.V. (PTTEP BI)	เนเธอร์แลนด์	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Brazil Investments in Oil and Gas Exploration and Production Limitada (PTTEP BL)	บราซิล	ปิโตรเลียม	100.00	100.00

* เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2560 PTTEP อนุมัติให้จดทะเบียนเลิก PTTEP FH ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการปิดบริษัท

15. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

15.1 ข้อมูลบริษัทย่อย และการดำเนินงานร่วมกัน ของบริษัทย่อยของบริษัทฯ (ต่อ)

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	
			2562	2561
<u>บริษัทย่อย ของกลุ่ม PTTEP (ต่อ) :</u>				
PTTEP Australia Offshore Pty Ltd (PTTEP AO)	ออสเตรเลีย	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Australia Browse Basin Pty Ltd (PTTEP AB)	ออสเตรเลีย	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Australia Timor Sea Pty Ltd (PTTEP AT)	ออสเตรเลีย	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Australasia (Operations) Pty Ltd (PTTEP AAO)	ออสเตรเลีย	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Australasia (Ashmore Cartier) Pty Ltd (PTTEP AAA)	ออสเตรเลีย	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Australasia (Staff) Pty Ltd (PTTEP AAS)	ออสเตรเลีย	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
Cove Energy Limited (Cove)	อังกฤษ	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
Cove Energy Mozambique Rovuma Onshore Limited (CEMROL)*	ไซปรัส	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
Cove Energy East Africa Limited (CEEAL)	ไซปรัส	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Mozambique Area 1 Limited (PTTEP MZA1)	ไซปรัส	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
Cove Energy Kenya Limited (CEKL)*	เคนยา	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
Sinphuhorm Holdings Limited (SHL)	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP SP Limited (PTTEP SP)	อังกฤษ	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
บริษัท ปตท. สผ. จี 7 จำกัด (PTTEP G7)	ไทย	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP HK Offshore Limited (PTTEP HKO)	ฮ่องกง	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
บริษัท ปตท.สผ. ศูนย์บริหารเงิน จำกัด (PTTEP TC)	ไทย	บริหารจัดการด้านการเงิน ของกลุ่มบริษัท	100.00	100.00
บริษัท ปตท.สผ. ศูนย์บริหารธุรกิจ จำกัด (PTTEP BC)	ไทย	ปิโตรเลียม	100.00	100.00

* เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2560 PTTEP อนุมัติให้จดทะเบียนเลิก CEMROL และ CEKL ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการปิดบริษัท

15. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

15.1 ข้อมูลบริษัทย่อย และการดำเนินงานร่วมกัน ของบริษัทย่อยของบริษัทฯ (ต่อ)

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	
			2562	2561
<u>บริษัทย่อย ของกลุ่ม PTTEP (ต่อ) :</u>				
PTTEP Mexico E&P Limited, S. de R.L. de C.V. (PTTEP MEP)	เม็กซิโก	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
บริษัท ปตท.สผ. เอนเนอร์ยี่ โฮลดิ้ง (ประเทศไทย) จำกัด (PTTEP EH)	ไทย	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
บริษัท ปตท.สผ. เอนเนอร์ยี่ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (PTTEP ED)	ไทย	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
บริษัท อีพี-เทค เวเนเจอร์ส โฮลดิ้ง จำกัด (EP-Tech)	ไทย	ธุรกิจเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับ ปิโตรเลียม	100.00	100.00
บริษัท เอไอ แอนด์ โรโบติกส์ เวนเจอร์ส จำกัด (ARV)	ไทย	ธุรกิจเทคโนโลยี	100.00	100.00
PTTEP MENA Limited (PTTEP MENA)	ฮ่องกง	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Sabah Oil Limited (PTTEP SBO)	บาหลี	ปิโตรเลียม	100.00	-
PTTEP Sarawak Oil Limited (PTTEP SKO)	บาหลี	ปิโตรเลียม	100.00	-
Partex Holding B.V. (PHBV)	เนเธอร์แลนด์	ปิโตรเลียม	100.00	-
Partex Oil and Gas (Holdings) Corporation (POGHC)	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	100.00	-
Partex (Kazakhstan) Corporation (PKC)	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	100.00	-
Partex (Angola) Corporation (PANG)	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	100.00	-
Partex (Brazil) Corporation (PBC)	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	100.00	-
Partex Gas Corporation (PGC)	ปานามา	ปิโตรเลียม	100.00	-
Partex Services Corporation (PSC)	ปานามา	ให้บริการสนับสนุนบุคลากร	100.00	-
Participations and Explorations Corporation (PEC)	ปานามา	ปิโตรเลียม	100.00	-
Partex (Oman) Corporation (POC)	ปานามา	ปิโตรเลียม	100.00	-
Partex Services Portugal - Serviços para a Indústria Petrolífera, S.A. (PSP)	โปรตุเกส	ให้บริการสนับสนุนบุคลากร	100.00	-

15. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

15.1 ข้อมูลบริษัทย่อย และการดำเนินงานร่วมกัน ของบริษัทย่อยของบริษัทฯ (ต่อ)

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	
			2562	2561
<u>บริษัทย่อย ของกลุ่ม PTTEP (ต่อ) :</u>				
Partex Brasil Ltda. (PBL)	บราซิล	ปิโตรเลียม	100.00	-
Partex Brasil Operações Petrolíferas Ltda (PBO)	บราซิล	ให้บริการสนับสนุนบุคลากร	100.00	-
<u>บริษัทย่อย ของกลุ่ม PTTNGD :</u>				
บริษัท อมตะ จัดจำหน่ายก๊าซธรรมชาติ จำกัด (AMATA NGD)	ไทย	ก๊าซธรรมชาติ	80.00	80.00
<u>บริษัทย่อย ของกลุ่ม PTTGL :</u>				
PTTGL Investment Limited (PTTGLI)	ฮ่องกง	ลงทุนในธุรกิจก๊าซธรรมชาติเหลว	100.00	100.00
<u>บริษัทย่อย ของกลุ่ม GPSC :</u>				
บริษัท ผลิต ไฟฟ้าและพลังงานร่วม จำกัด (CHPP)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า และน้ำเย็น/รับเหมาก่อสร้างและ ติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้า	100.00	100.00
บริษัท นที ซินเนอร์ยี จำกัด (NSC)	ไทย	ธุรกิจลงทุน	100.00	100.00
บริษัท ไออาร์พีซี คลีน พาวเวอร์ จำกัด (IRPCCP) (กลุ่มบริษัทถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 100)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า ไอน้ำ และน้ำเพื่อการอุตสาหกรรม	51.00	51.00
Ichinoseki Solar Power 1 GK (ICHINOSEKI)	ญี่ปุ่น	ผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า	99.00	99.00
GPSC International Holdings Limited (GPSCIH)	ฮ่องกง	ธุรกิจลงทุน	100.00	100.00
บริษัท โกลบอล รีนิวเอเบิล เพาเวอร์ จำกัด (GRP)	ไทย	ธุรกิจลงทุน	100.00	100.00
บริษัท โกลว์ พลังงาน จำกัด (มหาชน) (GEN) (เดิม : GLOW)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า	99.83	-
บริษัท จีพีเอสซี โฮลดิ้ง (ไทยแลนด์) จำกัด (GHT) (เดิมชื่อ : บริษัท เอ็นจี โฮลดิ้ง ประเทศไทย จำกัด (EHT))	ไทย	ธุรกิจลงทุน	100.00	-
บริษัท เอนเนอจี รีคอปเวอร์ ยูนิค จำกัด (ERU)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า	100.00	-
บริษัท โกลว์ จำกัด (GCO)	ไทย	ให้บริการด้านการจัดการ ที่ปรึกษาและให้คำแนะนำ ด้านการบริหารงาน แก่บริษัท ที่เกี่ยวข้องกัน	100.00	-

15. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

15.1 ข้อมูลบริษัทย่อย และการดำเนินงานร่วมกัน ของบริษัทย่อยของบริษัทฯ (ต่อ)

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	
			2562	2561
<u>บริษัทย่อย ของกลุ่ม GPSC (ต่อ) :</u>				
บริษัท โกลว์ เอสพีพี 2 จำกัด (GSPP2)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า และไอน้ำเพื่อการอุตสาหกรรม	100.00	-
บริษัท โกลว์ เอสพีพี 3 จำกัด (GSPP3)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า ไอน้ำและน้ำเพื่อการ อุตสาหกรรม	100.00	-
บริษัท โกลว์ เอสพีพี 11 จำกัด (GSPP11)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า และน้ำเพื่อการอุตสาหกรรม	100.00	-
บริษัท โกลว์ ไอพีพี 3 จำกัด (GIPP3)	ไทย	พัฒนาโครงการผลิตพลังงาน ไฟฟ้า	100.00	-
บริษัท โกลว์ ไอพีพี 2 โฮลดิ้ง จำกัด (GIPP2)	ไทย	ลงทุนในบริษัทอื่น	100.00	-
บริษัท ห้วยเหาะ ไทย จำกัด (HHTC)	ไทย	ลงทุนในบริษัทอื่น	49.00	-
บริษัท โกลว์ ไอพีพี จำกัด (GIPP)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า ให้กับ กฟผ.	95.00	-
บริษัท เก็ค โคะ-วัน จำกัด (GHECO1)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า ให้กับ กฟผ.	65.00	-
บริษัท ไฟฟ้า ห้วยเหาะ จำกัด (HHPC)	ลาว	ผลิตและจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า ให้กับ กฟผ. และการไฟฟ้าลาว	67.25	-
บริษัท โกลว์ เอ็นเนอร์จี เมียนมาร์ จำกัด (GEMM)	เมียนมา	ให้บริการทางเทคนิคและ คำปรึกษาสำหรับภาคธุรกิจ ไฟฟ้า	100.00	-

15. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

15.1 ข้อมูลบริษัทย่อย และการดำเนินงานร่วมกัน ของบริษัทย่อยของบริษัทฯ (ต่อ)

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศไทย	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	
			2562	2561
<u>บริษัทย่อย ของกลุ่ม OR :</u>				
บริษัท ปตท. บริหารธุรกิจค้าปลีก จำกัด (PTTRM)	ไทย	บริหารสถานีบริการน้ำมันและ ร้านสะดวกซื้อ	100.00	100.00
บริษัท ปตท. บริการธุรกิจค้าปลีก จำกัด (PTTRS)	ไทย	บริหารบุคลากร	100.00	100.00
บริษัท ไทยลูบเบลิค จำกัด (TLBC)	ไทย	ผสมและบรรจุน้ำมันหล่อลื่น	100.00	100.00
PTT Philippines Trading Corporation (PTTTC)	ฟิลิปปินส์	การตลาดน้ำมัน	100.00	100.00
PTT Philippines Corporation (PTTPC)	ฟิลิปปินส์	การตลาดน้ำมัน	100.00	100.00
PTT (Cambodia) Limited (PTTCL)	กัมพูชา	การตลาดน้ำมัน	100.00	100.00
PTT Oil Myanmar Co., Ltd. (PTTOM)	เมียนมา	ให้บริการด้านธุรกิจ	100.00	100.00
PTT (Lao) Co., Ltd (PTT Lao)	ลาว	การตลาดน้ำมัน	100.00	100.00
PTTOR China (Shanghai) Co., Ltd. (PTTOR China)	จีน	น้ำมันหล่อลื่น	100.00	100.00
PTTOR Singapore Pte. Ltd. (PTTORSG)	สิงคโปร์	ธุรกิจค้าปลีกสินค้า	100.00	100.00
บริษัท พีทีทีโออาร์ อินเตอร์เนชั่นแนล โฮลดิ้งส์ (ประเทศไทย) จำกัด (THHOLDCO)	ไทย	ลงทุนในบริษัทอื่น	100.00	-
บริษัท พีทีทีโออาร์ อินเตอร์เนชั่นแนล โฮลดิ้งส์ (สิงคโปร์) จำกัด (SGHOLDCO)	สิงคโปร์	ลงทุนในบริษัทอื่น	100.00	-
<u>บริษัทย่อย ของกลุ่ม PTTT :</u>				
PTT International Trading DMCC (PTTT DMCC)	สหรัฐอาหรับ เอมิเรตส์	การค้าสากลน้ำมัน	100.00	100.00
<u>บริษัทย่อย ของกลุ่ม PTTGC :</u>				
บริษัท พีทีที ฟีนอล จำกัด (PPCL)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ปิโตรเคมี	100.00	100.00
บริษัท จีซี เมนเทนแนนซ์ แอนด์ เอนจิเนียริง จำกัด (GCME)	ไทย	บริการบำรุงรักษาโรงงานผลิต และงานวิศวกรรม	100.00	100.00
บริษัท ไทยแท็งก์เทอร์มินัล จำกัด (TTT)	ไทย	บริการจัดเก็บและขนถ่าย เคมีภัณฑ์เหลว น้ำมัน และก๊าซ	51.00	51.00

15. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

15.1 ข้อมูลบริษัทย่อย และการดำเนินงานร่วมกัน ของบริษัทย่อยของบริษัทฯ (ต่อ)

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	
			2562	2561
<u>บริษัทย่อย ของกลุ่ม PTTGC (ต่อ) :</u>				
บริษัท เอ็นพีซี เซฟตี้ แอนด์ เอ็นไวรอนเมนทอล เซอร์วิส จำกัด (NPCSE)	ไทย	บริการด้านความปลอดภัยและ สิ่งแวดล้อม	100.00	100.00
บริษัท จีซี สเตรีนิกส์ จำกัด (GCS)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ปิโตรเคมี	100.00	100.00
PTTGC International (Netherlands) B.V. (GCINTERNL)	เนเธอร์แลนด์	ลงทุน และดำเนินธุรกิจ กิจการต่างประเทศ	100.00	100.00
บริษัท จีซี ไกลคอล จำกัด (Glycol)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ปิโตรเคมี	100.00	100.00
บริษัท โกลบอลกรีนเคมีคอล จำกัด (มหาชน) (GGC)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ เคมีภัณฑ์ชีวภาพ	72.29	72.29
บริษัท โซลูชั่น ครีเอชั่น จำกัด (SOLUTIONCRE)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ปิโตรเคมี และผลิตภัณฑ์ที่ เกี่ยวข้องในกลุ่มสุขภาพและ โภชนาการ	100.00	100.00
บริษัท ไบโอ สเปคตรัม จำกัด (BIOSPEC)*	ไทย	ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ เคมีภัณฑ์ชีวภาพ	-	100.00
บริษัท ออเรีย ไบโอเคมีคอลส์ จำกัด (AURIA)**	ไทย	วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ เคมีภัณฑ์ชีวภาพ	-	100.00
PTTGC International Private Limited (GC Inter)	สิงคโปร์	ลงทุน และดำเนินธุรกิจ กิจการต่างประเทศ	100.00	100.00
บริษัท จีซี ออกซีเรน จำกัด (GCO)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ปิโตรเคมี	100.00	100.00
บริษัท จีซี โพลีออลส์ จำกัด (GCP)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ปิโตรเคมี	82.10	82.10

* ข้าราชการตั้งแต่วันที่ 18 มกราคม 2562

** ข้าราชการตั้งแต่วันที่ 4 เมษายน 2562

15. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

15.1 ข้อมูลบริษัทย่อย และการดำเนินงานร่วมกัน ของบริษัทย่อยของบริษัทฯ (ต่อ)

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	
			2562	2561
<u>บริษัทย่อย ของกลุ่ม PTTGC (ต่อ) :</u>				
บริษัท จีซี ศูนย์บริหารเงิน จำกัด (GCTC)	ไทย	บริหารจัดการด้านการเงินของ กลุ่มบริษัท	100.00	100.00
บริษัท จีซี โลจิสติกส์ โซลูชั่นส์ จำกัด (GCL)	ไทย	บริการขนส่ง บริหารคลังสินค้า และการบรรจุเม็ดพลาสติก	100.00	100.00
บริษัท จีซี มาร์เก็ตติ้ง โซลูชั่นส์ จำกัด (GCM)	ไทย	พัฒนา ดำเนินกิจกรรมทาง การตลาดและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ โพลีเมอร์ ผลิตภัณฑ์พลอยได้ และผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวกับ โพลีเมอร์	100.00	100.00
PTTGC International (USA) Inc. (GCINTERUSA)	สหรัฐอเมริกา	ลงทุน และดำเนินธุรกิจ กิจการต่างประเทศ	100.00	100.00
บริษัท ไทยเฟดตีแอลกอฮอล์ จำกัด (TFA)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ เคมีภัณฑ์ชีวภาพ	72.29	72.29
PTTGC Innovation America Corporation (GCIA)	สหรัฐอเมริกา	วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ เคมีภัณฑ์ชีวภาพ	100.00	100.00
PTTGC America Corporation (AMERICACORP)	สหรัฐอเมริกา	ลงทุน และดำเนินธุรกิจ ในกิจการต่างประเทศ	100.00	100.00
PTTGC America LLC (AMERICALLC)	สหรัฐอเมริกา	ดำเนินธุรกิจปิโตรเคมี	100.00	100.00
บริษัท รักษาความปลอดภัย เอ็นพีซี เอสแอนด์อี จำกัด (NPCSG)	ไทย	บริการด้านความปลอดภัย	100.00	100.00
บริษัท เวนคอเรกซ์ (ไทยแลนด์) จำกัด (VENCOREXTH)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ เคมีภัณฑ์ชนิดพิเศษ	100.00	100.00
Vencorex France S.A.S. (VCF)	ฝรั่งเศส	ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ เคมีภัณฑ์ชนิดพิเศษ	100.00	100.00

15. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

15.1 ข้อมูลบริษัทย่อย และการดำเนินงานร่วมกัน ของบริษัทย่อยของบริษัทฯ (ต่อ)

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	
			2562	2561
<u>บริษัทย่อย ของกลุ่ม PTTGC (ต่อ) :</u>				
Vencorex Holding (VCR)	ฝรั่งเศส	ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ เคมีภัณฑ์ชนิดพิเศษ	90.82	90.82
บริษัท พีแอล โกลบอล ทรานสปอร์ต จำกัด (PLGT)	ไทย	ขนส่งเม็ดพลาสติกโพลีเอทิลีน	100.00	100.00
GCM Polymer Trading DMCC (GCM DMCC) (เดิมชื่อ : Polymer Marketing DMCC (PM DMCC))	สหรัฐอาหรับ เอมิเรตส์	จำหน่ายผลิตภัณฑ์โพลีเมอร์และ ผลิตภัณฑ์อื่นๆ ที่เกี่ยวกับโพลีเมอร์	100.00	100.00
GC Marketing Solutions Vietnam Company Limited (GCM Vietnam) (เดิมชื่อ : Polymer Marketing Vietnam Company Limited (PM Vietnam))	เวียดนาม	จำหน่ายผลิตภัณฑ์โพลีเมอร์และ ผลิตภัณฑ์อื่นๆ ที่เกี่ยวกับโพลีเมอร์	100.00	100.00
บริษัท จีซี เอสเตท จำกัด (GCEC)	ไทย	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์เพื่อให้เช่า สำหรับลงทุนในอุตสาหกรรม ปิโตรเคมีและอุตสาหกรรม เกี่ยวเนื่อง	100.00	100.00
บริษัท จีซี เวนเจอร์ส จำกัด (GCV)	ไทย	ลงทุนในรูปแบบ Corporate Venture Capital (CVC)	100.00	100.00
GC Ventures America Corporation (GCVA)	สหรัฐอเมริกา	ลงทุนในรูปแบบ Corporate Venture Capital (CVC) ใน ต่างประเทศ	100.00	100.00
GC Marketing Solutions Myanmar Company Limited (GCM Myanmar) (เดิมชื่อ : Polymer Marketing Myanmar Company Limited (PM Myanmar))	เมียนมา	จำหน่ายผลิตภัณฑ์โพลีเมอร์และ ผลิตภัณฑ์อื่นๆ ที่เกี่ยวกับโพลีเมอร์	100.00	100.00
บริษัท จีซี-เอ็ม พีทีเอ จำกัด (GCMPTA) (เดิมชื่อ : บริษัท สยามมิคซูย พี ที เอ จำกัด (SMPC))	ไทย	ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ปิโตรเคมี	74.00	74.00
บริษัท ไทย เพ็ท เรซิน จำกัด (TPRC)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ปิโตรเคมี	74.00	74.00

15. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

15.1 ข้อมูลบริษัทย่อย และการดำเนินงานร่วมกัน ของบริษัทย่อยของบริษัทฯ (ต่อ)

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	
			2562	2561
<u>บริษัทย่อย ของกลุ่ม PTTGC (ต่อ) :</u>				
บริษัท จีจีซี ไบโอเคมิคอล จำกัด (GGC Biochemicals)	ไทย	ลงทุน และดำเนินธุรกิจใน กิจการในประเทศ	100.00	100.00
GC Logistics Solutions (Vietnam) Co., Ltd. (GCLSVN)	เวียดนาม	บริการขนส่ง บริหารคลังสินค้า และการบรรจุเม็ดพลาสติก โพลีเอทิลีน	100.00	-
PT GCM Marketing Solutions Indonesia (GCMINDONESIA)	อินโดนีเซีย	จำหน่ายผลิตภัณฑ์โพลีเมอร์และ ผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวกับ โพลีเมอร์	67.00	-
<u>บริษัทย่อย ของกลุ่ม TOP :</u>				
บริษัท ไทยออยล์เพาเวอร์ จำกัด (TP) (กลุ่มบริษัทถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 100)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้า และไอน้ำ	73.99	73.99
บริษัท ไทยพาราไซลีน จำกัด (TPX)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายพาราไซลีน	99.99	99.99
บริษัท ไทยลูบเบส จำกัด (มหาชน) (TLB)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายน้ำมัน หล่อลื่นพื้นฐาน	99.99	99.99
บริษัท ไทยออยล์มารีน จำกัด (TM)	ไทย	ให้บริการขนส่งผลิตภัณฑ์น้ำมัน ปิโตรเลียมและผลิตภัณฑ์ เคมีเหลวทางเรือ	99.99	99.99
บริษัท ไทยออยล์ เอทานอล จำกัด (TET)	ไทย	ลงทุนในธุรกิจเอทานอลและ ผลิตภัณฑ์ในกลุ่มพลังงาน ทางเลือก	99.99	99.99
บริษัท ไทยออยล์ เอนเนอร์ยี เซอร์วิส จำกัด (TES)	ไทย	ให้บริการบริหารงาน ด้านทรัพยากรบุคคล	99.99	99.99
บริษัท ไทยออยล์ โซลเว้นท์ จำกัด (TOS)	ไทย	ลงทุนในธุรกิจผลิตภัณฑ์ สารทำละลายและเคมีภัณฑ์	99.99	99.99
บริษัท ท็อป เอสพีพี จำกัด (TOPSPP)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้า และไอน้ำ	99.99	99.99
บริษัท ไทยออยล์ ศูนย์บริหารเงิน จำกัด (TTC)	ไทย	ให้บริการจัดการด้านการเงิน ของกลุ่มบริษัท	99.99	99.99

15. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

15.1 ข้อมูลบริษัทย่อย และการดำเนินงานร่วมกัน ของบริษัทย่อยของบริษัทฯ (ต่อ)

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	
			2562	2561
<u>บริษัทย่อย ของกลุ่ม TOP (ต่อ) :</u>				
บริษัท ทรัพย์ทิพย์ จำกัด (SAPTHIP)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ เอทานอล	50.00	50.00
บริษัท ท็อป โซลเว้นท์ จำกัด (TS)	ไทย	จัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ สารทำละลายและเคมีภัณฑ์	99.99	99.99
บริษัท ศักดิ์ไชยสิทธิ์ จำกัด (SAKC)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ สารทำละลายและเคมีภัณฑ์	80.52	80.52
TOP Solvent (Vietnam) LLC. (TSV)	เวียดนาม	จัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ สารทำละลายและเคมีภัณฑ์	100.00	100.00
Thaioil Marine International Pte. Ltd. (TOMI)	สิงคโปร์	ลงทุนในธุรกิจให้บริการขนส่ง น้ำมันดิบและผลิตภัณฑ์ ปิโตรเลียมทางเรือ	100.00	100.00
บริษัท ท็อป มาริไทม์ เซอร์วิส จำกัด (TMS)	ไทย	ให้บริการเดินเรือรับส่งลูกเรือ และสัมภาระทางทะเล ในอ่าวไทย	99.99	99.99
บริษัท ลาบิกซ์ จำกัด (LABIX)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ สารลิเเนียร์แอลคิลเบนซีน	75.00	75.00
บริษัท ทรัพย์ทิพย์ กรีน เอ็นเนอร์ยี จำกัด (SGE)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้า จากก๊าซชีวภาพ	99.99	99.99
PT.Tirta Surya Raya (PTSR)	อินโดนีเซีย	จัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ สารทำละลายและเคมีภัณฑ์	67.00	-
บริษัท ท็อป เวนเจอร์ส จำกัด (TVT)	ไทย	ลงทุนในกองทุน Venture Capital และ/หรือธุรกิจ สตาร์ทอัพ	99.99	-
TOP Ventures Hong Kong Limited (TVHK)	ฮ่องกง	ลงทุนในกองทุน Venture Capital และ/หรือธุรกิจ สตาร์ทอัพ	100.00	-

15. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

15.1 ข้อมูลบริษัทย่อย และการดำเนินงานร่วมกัน ของบริษัทย่อยของบริษัทฯ (ต่อ)

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	
			2562	2561
<u>บริษัทย่อย ของกลุ่ม TOP (ต่อ) :</u>				
TOP Ventures America LLC (TVUSLLC)	อเมริกา	ลงทุนในกองทุน Venture Capital และ/หรือธุรกิจ สตาร์ทอัพ	100.00	-
<u>บริษัทย่อย ของกลุ่ม IRPC :</u>				
บริษัท ไทย เอบีเอส จำกัด (TABS)*	ไทย	ผลิตและจำหน่ายเม็ดพลาสติก	-	99.99
บริษัท ไออาร์พีซี เอ แอนด์ แอล จำกัด (IRPCAL)	ไทย	จำหน่ายผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี	57.48	59.98
บริษัท น้ำมัน ไออาร์พีซี จำกัด (OIRPC)	ไทย	จำหน่ายผลิตภัณฑ์น้ำมันและก๊าซ	99.99	99.99
บริษัท รัษฎาปิโตร จำกัด (RAKPHASAK)	ไทย	ให้บริการเช่าเรือบรรทุกน้ำมัน	99.99	99.99
บริษัท เทคโนโลยี ไออาร์พีซี จำกัด (TECHIRPC)	ไทย	โรงเรียนอาชีวะ	99.99	99.99
บริษัท อาร์. โชลูชั่น จำกัด (IRPCS)**	ไทย	ให้บริการรักษาความปลอดภัย	-	99.50
บริษัท ไอพอลิเมอร์ จำกัด (IPOL)	ไทย	จำหน่ายเม็ดพลาสติกและเคมีภัณฑ์ผ่านระบบ E-commerce	55.00	99.99
<u>บริษัทย่อย ของกลุ่ม PTTGM :</u>				
PTT Mining Limited (PTTML)	ฮ่องกง	ลงทุนในบริษัทอื่น	100.00	100.00
Straits (Brunei) Pte. Ltd. (Straits (Brunei))	สิงคโปร์	ลงทุนในบริษัทอื่น	100.00	100.00
Sakari Resources Ltd. (SAR)	สิงคโปร์	ลงทุนในธุรกิจเหมืองถ่านหิน	95.82	95.82
Yoxford Holdings (YOXFORD)	เมอริเชียส	ลงทุนในบริษัทอื่น	100.00	100.00
Madagascar Consolidated Mining SA (MCM)	มาดากัสการ์	เหมืองถ่านหิน	80.00	80.00
Tiger Energy Trading Pte. Ltd. (TET)	สิงคโปร์	การตลาดเหมืองถ่านหิน	100.00	100.00
Sakari Energy Pte. Ltd. (SAEnergy)	สิงคโปร์	ลงทุนในบริษัทอื่น	100.00	100.00
Reyka Wahana Digidjaya Pte. Ltd. (RWD)	สิงคโปร์	ลงทุนในบริษัทอื่น	100.00	100.00
Sakari Energy Trading Pte. Ltd. (SET)	สิงคโปร์	ลงทุนในบริษัทอื่น	100.00	100.00
Sakari Marine & Infrastructure Pte. Ltd. (SMI)	สิงคโปร์	วิศวกรรมทางทะเล	100.00	100.00

* ในไตรมาส 2 ปี 2562 IRPC ได้ตัดจำหน่ายเงินลงทุนทั้งหมดใน TABS

** ในไตรมาส 1 ปี 2562 IRPC ได้ตัดจำหน่ายเงินลงทุนทั้งหมดใน IRPCS

15. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

15.1 ข้อมูลบริษัทย่อย และการดำเนินงานร่วมกัน ของบริษัทย่อยของบริษัทฯ (ต่อ)

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	
			2562	2561
<u>บริษัทย่อย ของกลุ่ม PTTGM (ต่อ) :</u>				
PT Straits Consultancy Services (SCS)	อิน โดนีเซีย	ให้บริการบริหารงาน	100.00	100.00
PT Bahari Perdana Persada (BPPD)	อิน โดนีเซีย	ลงทุนในบริษัทอื่น	100.00	100.00
PT Bahari Putra Perdana (BPPN)	อิน โดนีเซีย	ลงทุนในบริษัทอื่น	100.00	100.00
PT Reyka Wahana Digdjava (RWD)	อิน โดนีเซีย	ลงทุนในบริษัทอื่น	100.00	100.00
PT Bahari Cakrawala Sebuku (BCS)	อิน โดนีเซีย	เหมืองถ่านหิน	100.00	100.00
PT Bumi Borneo Metalindo (BBM)	อิน โดนีเซีย	ลงทุนในบริษัทอื่น	100.00	100.00
PT Citra Pertiwi Nusantara (CPN)	อิน โดนีเซีย	อุปกรณ์ลำเลียงและขนส่ง ถ่านหิน	100.00	100.00
PT Bumiborneo Pertiwi Nusantara (BPN)	อิน โดนีเซีย	ลงทุนในบริษัทอื่น	100.00	100.00
PT Karbon Mahakam (KM)	อิน โดนีเซีย	เหมืองถ่านหิน	100.00	100.00
PT Metalindo Bumi Raya (MBR)	อิน โดนีเซีย	เหมืองถ่านหิน	100.00	100.00
PT Borneo Citrapertiwi Nusantara (BCN)	อิน โดนีเซีย	ลงทุนในบริษัทอื่น	100.00	100.00
PT Separi Energy (SE)	อิน โดนีเซีย	ลงทุนในบริษัทอื่น	100.00	100.00
PT Jembayan Muarabara (JMB)	อิน โดนีเซีย	เหมืองถ่านหิน	100.00	100.00
PT Kemilau Rindang Abadi (KRA)	อิน โดนีเซีย	เหมืองถ่านหิน	100.00	100.00
PT Arzara Baraindo Energitama (ABE)	อิน โดนีเซีย	เหมืองถ่านหิน	100.00	100.00
PT Cakrawala Abadi Jaya (CAJ)	อิน โดนีเซีย	ลงทุนในบริษัทอื่น	100.00	100.00
PT Sakti Utama Luas (SUL)	อิน โดนีเซีย	ลงทุนในบริษัทอื่น	100.00	100.00
Tri Tunggal Lestari Bersama (TTLB)	อิน โดนีเซีย	ธุรกิจโครงสร้างพื้นฐาน	100.00	100.00
PT Makassar Prima Coal (MPC)*	อิน โดนีเซีย	เหมืองถ่านหิน	-	70.00
PTT International Holding Limited (PTTIH)	ฮ่องกง	ลงทุนในบริษัทอื่น	100.00	100.00
PTT International Investment Limited (PTTII)	ฮ่องกง	ลงทุนในบริษัทอื่น	100.00	100.00
PTT International (Singapore) Company Pte. Limited (PTT Inter (Sing))	สิงคโปร์	ลงทุนในบริษัทอื่น	100.00	100.00

* ดำเนินการปิดบริษัทแล้วเสร็จเมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2562

15. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

15.1 ข้อมูลบริษัทย่อย และการดำเนินงานร่วมกัน ของบริษัทย่อยของบริษัทฯ (ต่อ)

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศไทย	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	
			2562	2561
<u>บริษัทย่อย ของกลุ่ม PTTGM (ต่อ) :</u>				
Sakari Royal Limited (SRL)*	กัมพูชา	เหมืองถ่านหิน	70.00	70.00
บริษัท โกลบอล แมนเนจเม้นท์ โฮลดิ้ง จำกัด (GMH)	ไทย	ลงทุนในประเทศ	100.00	-
บริษัท สยาม แมนเนจเม้นท์ โฮลดิ้ง จำกัด (SMH)	ไทย	ลงทุนในประเทศ	100.00	-
PT Sentika Mitra Persada (SMP)	อินโดนีเซีย	เหมืองถ่านหิน	100.00	-
PT Mutiara Kapuas (MK)	อินโดนีเซีย	เหมืองถ่านหิน	100.00	-
<u>บริษัทย่อย ของกลุ่ม PTTGE :</u>				
Sabran Brothers Pte. Ltd. (Sabran)**	สิงคโปร์	ลงทุนในบริษัทอื่น	-	100.00
บริษัท ปตท กรีน เอ็นเนอร์ยี่ (ประเทศไทย) จำกัด (PTTGE TH)	ไทย	ให้บริการบริษัทในเครือ	100.00	100.00
<u>บริษัทย่อย ของกลุ่ม BSA :</u>				
บริษัท สपोर्ट เซอร์วิสเชส อัลไลแอนซ์ จำกัด (SSS) (เดิม : SSA)	ไทย	บริหารสโมสรฟุตบอล	100.00	100.00
บริษัท บีซิเนส โปรเฟสชันเนล โซลูชันส์ จำกัด (BPS)	ไทย	บริหารจัดการด้านธุรกิจ	100.00	100.00
<u>การดำเนินงานร่วมกันของกลุ่ม PTTEP :</u>				
Carigali - PTTEPI Operating Company Sdn. Bhd. (CPOC)	มาเลเซีย	ปิโตรเลียม	50.00	50.00
Moattama Gas Transportation Company (MGTC)	เบอร์มิวดา	ท่อขนส่งก๊าซ	25.50	25.50
Taninthayi Pipeline Company LLC (TPC)	หมู่เกาะเคย์แมน	ท่อขนส่งก๊าซ	19.32	19.32
บริษัท ออเรนจ์ เอ็นเนอร์ยี่ จำกัด (Orange)	ไทย	ปิโตรเลียม	53.95	53.95
บริษัท บี 8/32 พาร์ทเนอร์ จำกัด (B8/32 Partners)	ไทย	ปิโตรเลียม	25.00	25.00
Andaman Transportation Limited (ATL)	หมู่เกาะเคย์แมน	ท่อขนส่งก๊าซ	80.00	80.00
Groupement Bir Seba (GBRS)	แอลจีเรีย	ปิโตรเลียม	35.00	35.00

* อยู่ระหว่างการชำระบัญชี

** คณะกรรมการ ปตท. มีมติอนุมัติให้ปิดบริษัท Sabran เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการปรับโครงสร้าง ของกลุ่ม ปตท. โดยดำเนินการปิดบริษัทแล้วเสร็จวันที่ 14 พฤศจิกายน 2562

15. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

15.1 ข้อมูลบริษัทย่อย และการดำเนินงานร่วมกัน ของบริษัทย่อยของบริษัทฯ (ต่อ)

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	
			2562	2561
<u>การดำเนินงานร่วมกันของกลุ่ม PTTEP (ต่อ) :</u>				
Natuna 2 B.V. (Natuna 2)	เนเธอร์แลนด์	ปิโตรเลียม	50.00	50.00
Hoang-Long Joint Operating Company (HL JOC)	เวียดนาม	ปิโตรเลียม	28.50	28.50
Hoan-Vu Joint Operating Company (HV JOC)	เวียดนาม	ปิโตรเลียม	25.00	25.00
Petroleum Development Oman LLC (PDO)	โอมาน	ปิโตรเลียม	2.00	-
Abu Dhabi Gas Industries Limited (ADGP)	สหรัฐอาหรับ เอมิเรตส์	ปิโตรเลียม	2.00	-
Private Oil Holdings Oman Limited (POHOL)	อังกฤษ	ปิโตรเลียม	5.00	-

Handwritten signature/initials

15. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

15.2 รายละเอียดของเงินลงทุนในการร่วมค้าในการรวมค่าในงบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561

ชื่อบริษัท บริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	งบการเงินรวม						เงินปันผลรับ	
			สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)		วิธีราคาทุน		วิธีส่วนได้เสีย			
			2562	2561	2562	2561	2562	2561		
การร่วมค้า										
บริษัท										
บริษัท ทรานส์ ไทย-มาเลเซีย (ประเทศไทย) จำกัด (TTM(T))	ไทย	ก๊าซธรรมชาติ	50.00	50.00	4,341.80	4,341.80	4,124.60	4,360.08	438.52	408.13
Trans Thai-Malaysia (Malaysia) Sdn. Bhd. (TTM(M))	มาเลเซีย	ก๊าซธรรมชาติ	50.00	50.00	1,001.31	1,001.31	1,096.73	1,287.38	199.99	182.33
บริษัท ไฟฟ้าและน้ำเย็น จำกัด (DCAP) กลุ่มบริษัท PTTGP	ไทย	ผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าและน้ำเย็น	35.00	35.00	584.50	584.50	985.60	936.03	18.70	19.67
Erawan 2 FSO Bahamas Limited (Erawan 2)	บาฮามาส	ให้เช่าเรือ FSO	13.11	13.11	470.43	506.26	545.78	565.02	77.31	95.26
APICO LLC (APICOLLC)	สหรัฐอเมริกา	ปิโตรเลียม	72.82	-	3,938.96	-	3,841.17	-	196.99	-
Oman LNG LLC (OLNG) กลุ่มบริษัท GPSC	รัฐดูบัน โอมาน	ปิโตรเลียม	2.00	-	2,501.44	-	2,408.86	-	95.29	-
บริษัท ไทยโซลาร์ รีนิวเอเบิล จำกัด (TSR)	ไทย	ธุรกิจลงทุน	40.00	40.00	1,697.00	1,697.00	1,579.05	1,638.80	404.37	382.43
บริษัท ไฟฟ้า นวัตกรรม 1 จำกัด (NLIPC)	ลาว	ผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า	40.00	40.00	494.33	427.63	554.92	463.49	-	-
บริษัท ผลิตไฟฟ้า นวนคร จำกัด (NNEG) กลุ่มบริษัท PTTGC	ไทย	ผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า	30.00	30.00	488.40	488.40	482.37	536.28	120.00	108.00
บริษัท ไทย อีทอกซีเลท จำกัด (TEX)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์เคมีภัณฑ์	50.00	50.00	210.00	210.00	584.84	735.69	222.60	91.35
Emery Oleochemicals (M) Sdn. Bhd. (EOM)	มาเลเซีย	ผลิตและจำหน่ายเคมีภัณฑ์ชีวภาพ	50.00	50.00	4,965.77	4,965.77	4,494.76	4,519.32	-	-
Emery Specialty Chemicals Sdn. Bhd. (ESC)	มาเลเซีย	ผลิตและจำหน่ายเคมีภัณฑ์ชนิดพิเศษ	50.00	50.00	407.04	407.04	-	-	-	-
NatureWorks LLC (NTR)	สหรัฐอเมริกา	ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์พลาสติกชีวภาพ	50.00	50.00	4,793.33	4,793.33	3,274.20	2,842.40	316.09	321.00

W
D

15. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การรวมค่า และบริษัทร่วม (ต่อ)

15.2 รายละเอียดของเงินลงทุนในการร่วมค้าในการรวมค่า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 (ต่อ)

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	งบการเงินรวม						เงินปันผลรับ
			สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)		วิธีราคาทุน		วิธีส่วนได้เสีย		
			2562	2561	2562	2561	2562	2561	
การร่วมค้า (ต่อ)									
<i>กลุ่มบริษัท PTTGC (ต่อ)</i>									
บริษัท พีทีที เอ็มซีซี ปิไอคอม จำกัด (PTTMCC)	ไทย	ปิโตรเคมี	50.00	50.00	930.12	930.12	176.14	214.68	-
บริษัท พีทีที อากาศ เคมีคอล จำกัด (PTTAC)	ไทย	ปิโตรเคมี	50.00	50.00	6,909.41	6,909.41	10,877.75	9,569.39	-
บริษัท เอ็มซีซี โปลิเอเธนส์ จำกัด (HMC)	ไทย	ปิโตรเคมี	41.44	41.44	9,117.12	9,117.12	12,337.39	12,885.23	827.86
บริษัท จีซี เคทีเอส โปไอน์คัสเทรียล จำกัด (GKBI)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายเชื้อเพลิงชีวภาพ	50.00	-	523.75	-	512.34	-	-
Revolve Group Limited (RGL)	อังกฤษ	ผลิตและจำหน่ายเคมีภัณฑ์	49.00	-	269.54	-	195.53	-	-
<i>กลุ่มบริษัท TOP</i>									
TOP-NTL Pte. Ltd. (TOP-NTL)	สิงคโปร์	ให้บริการจัดการกองทุน	50.00	50.00	0.25	0.25	17.96	15.80	-
TOP-NTL Shipping Trust (TOP-NTL(BT))	สิงคโปร์	ลงทุนในบริษัทอื่น	50.00	50.00	24.05	24.05	73.54	67.29	-
TOP-NYK MarineOne Pte. Ltd. (TOP-NYK)	สิงคโปร์	ให้บริการขนส่งน้ำมันทางเรือ	50.00	50.00	273.88	273.88	404.89	432.28	34.00
บริษัท ท็อป นอดิคอล สตาร์ จำกัด (TOP-NS)	ไทย	ให้บริการจัดเก็บและขนส่งน้ำมันทางเรือ	35.00	35.00	52.50	52.50	119.93	110.19	-
<i>กลุ่มบริษัท IRPC</i>									
บริษัท ไออาร์พีซี โพลีเอทิลีน จำกัด (IRPCP)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายเคมีภัณฑ์สำหรับผลิตภัณฑ์โพลีเอทิลีน	50.00	50.00	150.00	150.00	-	45.92	-
บริษัท ดับบลิวเอชเอ อินดัสเทรียล เอสเตท ะยะอง จำกัด (WHA IER)	ไทย	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์	40.00	40.00	260.00	65.00	257.28	64.50	-

Handwritten signature and initials.

15. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

15.2 รายละเอียดของเงินลงทุนในการร่วมค้าในงบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 (ต่อ)

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	งบการเงินรวม						เงินปันผลรับ
				วิธีราคาทุน		วิธีส่วนได้เสีย		วิธีส่วนได้เสีย		
				2562	2561	2562	2561	2562	2561	
การร่วมค้า (ต่อ)										
<i>กลุ่มบริษัท PTTGM</i>										
บริษัท โอจีพี เอนเนอร์จี โซลูชั่นส์ จำกัด (OGPS)	ไทย	บริหารจัดการด้านพลังงานและบริการที่เกี่ยวข้อง พลังงาน	40.00	40.00	55.46	38.23	41.79	27.29	-	-
FEE (Btu) Pte. Ltd. (FEEBRU)	สิงคโปร์	เหมืองถ่านหิน	35.00	35.00	198.23	213.32	124.73	134.23	-	-
<i>กลุ่มบริษัท PTTGE</i>										
Chancellor Oil Pte. Ltd. (Chancellor)*	สิงคโปร์	ลงทุนในบริษัทอื่น	-	77.56	-	2,949.98	-	1,288.56	-	-
<i>กลุ่มบริษัท OR</i>										
Brighter PTT Oil and Retail Business Company Limited (BOR)	เมียนมา	ธุรกิจลงทุนในตลาดน้ำมันและค้าปลีกสินค้า	51.00	-	7.15	-	6.34	-	-	-
Brighter Energy Company Limited (BE)	เมียนมา	คลังและท่าส่งปิโตรเลียม	35.00	-	494.14	-	486.83	-	-	-
<i>กลุ่มบริษัท</i>										
บริษัท มาบตาพุด แอร์ โปรดักส์ จำกัด (MAP)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายก๊าซอุตสาหกรรม	51.00	-	35.63	-	32.23	-	-	-
(บริษัทฯ ถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 49.00)										
หัก ค่าเผื่อการซื้อค่า										
รวม				44,847.31	36,983.59	49,512.82	41,317.06	2,917.72	2,884.38	

* เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2562 PTTGE จำหน่ายเงินลงทุนทั้งหมดใน Chancellor

15. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

15.3 รายละเอียดของเงินลงทุนในบริษัทร่วมในงบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561

บริษัทร่วม	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	งบการเงินรวม						เงินปันผลรับ
			สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)		วิธีราคาทุน		วิธีส่วนได้เสีย		
			2562	2561	2562	2561	2562	2561	
บริษัทร่วม									
<i>กลุ่มบริษัท PTTEP</i>									
บริษัทร่วมของกลุ่มบริษัท PTTEP AP*	ออสเตรเลีย	ให้บริการฐานปฏิบัติการทางเดินอากาศ	50.00	50.00	45.16	48.59	149.90	231.54	-
Leismer Aerodrome Limited (LAL)	แคนาดา	ให้บริการการเดินทางอากาศ	32.00	32.00	128.31	131.78	115.66	125.65	-
<i>กลุ่มบริษัท GPSC</i>									
บริษัท บงปะอิน โดจามเออร์ตัน จำกัด (BIC)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า	25.00	25.00	923.75	923.75	866.26	879.02	131.87
บริษัท โซเชอวีร์ พาวเวอร์ จำกัด (XPCL)	ลาว	ผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า	25.00	25.00	6,993.51	6,672.53	6,727.87	6,168.79	-
บริษัท อีสท์วีร์เชอร์ค คัดิน เอ็นเนอร์ยี่ จำกัด (ESCE)	ไทย	สำรวจ ผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้าเพื่อการอุตสาหกรรม	33.33	-	339.27	-	332.90	-	-
รวมถึงผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังงานทดแทน									
<i>กลุ่มบริษัท OR</i>									
FST Aviation Services Limited (FST)	ฮ่องกง	บริการเติมน้ำมันอากาศยาน	25.00	25.00	0.69	0.72	1.20	1.30	-
บริษัท บีโตร์เอเชีย (ประเทศไทย) จำกัด (PAT)	ไทย	การตลาดน้ำมัน	35.00	35.00	131.25	131.25	8.87	-	-
<i>กลุ่มบริษัท PTTC</i>									
PT Indo Thai Trading (ITT)**	อินโดนีเซีย	ปิโตรเคมี	-	49.00	-	125.28	-	220.27	-
บริษัท วินิไทย จำกัด (มหาชน) (VNT)	ไทย	ปิโตรเคมี	24.98	24.98	3,297.39	3,297.39	5,641.76	5,130.10	384.85
บริษัท ไทยอีสทีริ่ง ท็อปซิดส์ ออยล์ จำกัด (TETSO)	ไทย	ปิโตรเคมี	30.00	30.00	66.60	66.60	28.17	57.06	-
บริษัท เอส. ที. เพ็ทแพค อินเตอร์ กรุ๊ป จำกัด (SPPETPACK)	ไทย	ปิโตรเคมี	25.00	25.00	50.00	50.00	48.94	45.84	-

หน่วย : ล้านบาท

* บริษัทร่วมของกลุ่มบริษัท PTTEP AP ได้แก่ Munggalu Trusscott Airbase Pty Ltd. และ Troughton Island Pty Ltd.

** เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2562 บริษัทย่อยในกลุ่ม PTTC จำหน่ายเงินลงทุนทั้งหมดใน ITT

15. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

15.4 รายละเอียดของเงินลงทุนในบริษัทย่อยในงบการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561

บริษัทย่อย	จัดตั้งขึ้น ในประเทศไทย	ประเภทธุรกิจ	งบการเงินเฉพาะกิจการ			เงินปันผลรับ
			สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	วิธีราคาทุน	2562	
บริษัทย่อย			2562	2561	2562	2561
บริษัท ปตท. สารวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) (PTTEP)	ไทย	สำรวจและผลิตปิโตรเลียม	65.29	71,390.42	14,255.23	11,663.37
บริษัท พีทีที แอลเอ็นจี จำกัด (PTTLNG)	ไทย	ก๊าซธรรมชาติ	100.00	22,422.34	2,117.14	1,728.87
บริษัท ปตท. จำกัดก๊าซธรรมชาติ จำกัด (PTINGD)	ไทย	ก๊าซธรรมชาติ	58.00	418.14	986.00	1,160.00
บริษัท พีทีที โกลบอล แอลเอ็นจี จำกัด (PTTGL) (กลุ่มบริษัทถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 100)	ไทย	ลงทุนในธุรกิจก๊าซธรรมชาติเหลว	50.00	5,210.72	-	-
บริษัท เอนเนอร์ยี คอมเพล็กซ์ จำกัด (EnCo) (กลุ่มบริษัทถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 100)	ไทย	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์เพื่อให้เช่า	50.00	900.00	69.90	64.00
บริษัท พีทีที เอนเนอร์ยี โซลูชันส์ จำกัด (PTTES) (กลุ่มบริษัทถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 100)	ไทย	ให้บริการทางเทคนิคและดำเนินงาน	40.00	62.50	-	-
บริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี จำกัด (มหาชน) (GPSC) (กลุ่มบริษัทถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 75.23)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าฟอสซิลและน้ำเพื่อการผลิตสาหรรม	22.81	22,024.95	439.75	422.83
บริษัท ปตท. น้ำมันและการค้าปลีก จำกัด (มหาชน) (OR) (เดิม : PTTOR)	ไทย	รับจ้างบริหารงานและการตลาดน้ำมัน	100.00	90,000.00	-	-
บริษัท พีทีที แทงค์ เทอร์มินัล จำกัด (PTT TANK)	ไทย	ทำแท้งเรือและคลังผลิตภัณฑ์	100.00	2,500.37	120.00	121.00
PTT International Trading Pte. Ltd. (PTTI)	สิงคโปร์	การค้าระหว่างประเทศ	100.00	2.50	8.09	38.21
PTT International Trading London Limited (PTTI LDN)	อังกฤษ	การค้าระหว่างประเทศ	100.00	347.75	10.85	-
บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน) (PTTGC) (กลุ่มบริษัทถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 48.42)	ไทย	ปิโตรเคมีและการกลั่น	47.92	46,933.98	7,581.07	9,301.33

หน่วย : ล้านบาท

15. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

15.4 รายละเอียดของเงินลงทุนในบริษัทย่อยในงบการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 (ต่อ)

บริษัทย่อย (ต่อ)	ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	งบการเงินเฉพาะกิจการ				หน่วย : ล้านบาท
				สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	วิธีการลงทุน	เงินปันผลรับ		
						2562	2561	
บริษัทย่อย (ต่อ)								
บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน) (TOP) (กลุ่มบริษัทถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 48.03)		ไทย	การกลั่นน้ำมัน	47.53	11,016.30	11,132.20	2,096.29	5,225.83
บริษัท โออาร์พีซี จำกัด (มหาชน) (IRPC) (กลุ่มบริษัทถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 48.05)		ไทย	ปิโตรเคมีและการกลั่น	47.55	41,899.40	42,339.93	883.77	3,829.68
บริษัท ไทยออยล์เพาเวอร์ จำกัด (TP) (กลุ่มบริษัทถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 100)		ไทย	ผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าและไอน้ำ	26.00	2,304.76	2,304.76	237.45	182.65
บริษัท พีทีที เอนเนอร์ยี ริซอร์สเซส จำกัด (PTTER)		ไทย	ให้คำปรึกษาด้านการลงทุนในธุรกิจพลังงานและเหมืองแร่	100.00	33,702.67	33,702.67	-	-
บริษัท ปตท. โกลบอล แมนเนจเม้นท์ จำกัด (PTTGM)		ไทย	ลงทุนในและต่างประเทศ	100.00	54,428.65	54,404.22	-	-
PTT Green Energy Pte. Ltd. (PTTGE)		สิงคโปร์	ลงทุนในธุรกิจป่าสัมปทาน	100.00	12,403.10	12,403.10	-	-
PTT Regional Treasury Center Pte. Ltd. (PTTRTC)		สิงคโปร์	ให้บริการทางการเงิน	100.00	31.40	31.40	39.61	-
บริษัท ปตท. ศูนย์บริหารเงิน จำกัด (PTT TCC)		ไทย	ให้บริการทางการเงิน	100.00	20.00	20.00	-	-
บริษัท บิซิเนส เซอร์วิสเทส อัลไลแอนซ์ จำกัด (BSA)		ไทย	รับจ้างบริหารงาน	100.00	0.50	0.50	33.45	55.00
บริษัท พีทีที ดิจิตอล โซลูชั่น จำกัด (PTT DIGITAL) (กลุ่มบริษัทถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 100)		ไทย	ให้บริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	20.00	30.00	30.00	17.60	16.40
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า					418,050.45	398,491.03		
รวม					(82,836.89)	(82,836.89)		
					335,213.56	315,654.14	28,896.20	33,809.17

15. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

15.5 รายละเอียดของเงินลงทุนในการร่วมค้าในงบการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศไทย	ประเภทธุรกิจ	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
			สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	วิธีการลงทุน	เงินปันผลรับ	
			2562	2561	2562	2561
การร่วมค้า						
บริษัท ทรานส์ ไทย-มาเลเซีย (ประเทศไทย) จำกัด (TTM(T))	ไทย	กิจการธรรมชาติ	50.00	50.00	4,341.80	408.13
Trans Thai-Malaysia (Malaysia) Sdn. Bhd. (TTM(M))	มาเลเซีย	กิจการธรรมชาติ	50.00	50.00	1,001.31	182.33
บริษัท ผลิตไฟฟ้าและน้ำเย็น จำกัด (DCAP)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าและน้ำเย็น	35.00	35.00	584.50	19.67
บริษัท มาบตาพุด แอร์โปรดักส์ จำกัด (MAP)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายก๊าซอุตสาหกรรม	49.00	-	34.30	-
(กลุ่มบริษัทถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 51.00)						
รวม			5,961.91	5,927.61	657.21	610.13

หน่วย : ล้านบาท

(Signature)

15. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

15.6 การเปลี่ยนแปลงของเงินลงทุนในงบการเงินรวม และงบการเงินเฉพาะกิจการ

15.6.1 การเปลี่ยนแปลงของเงินลงทุนในการร่วมค้า ซึ่งบันทึกโดยวิธีส่วนได้เสียในงบการเงินรวม มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	2562	2561
ณ วันที่ 1 มกราคม	41,317.06	37,937.15
- ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในการร่วมค้า	3,990.79	6,461.65
- เงินปันผลรับ	(2,917.71)	(2,884.38)
- เงินลงทุนเพิ่ม	5,666.51	155.36
- ซื้อธุรกิจ (หมายเหตุฯ 43.5)	2,502.52	-
- โอนเปลี่ยนแปลงประเภท	-	104.79
- จำหน่ายเงินลงทุน	(2,822.29)	(5.68)
- โอนกลับขาดทุนจากการค้อยค่า	2,822.29	-
- ลดทุน	-	(33.87)
- ส่วนแบ่งขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในการร่วมค้า	(987.71)	(412.37)
- ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	(58.64)	(5.59)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	<u>49,512.82</u>	<u>41,317.06</u>

15.6.2 การเปลี่ยนแปลงของเงินลงทุนในบริษัทร่วม ซึ่งบันทึกโดยวิธีส่วนได้เสียในงบการเงินรวม มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	2562	2561
ณ วันที่ 1 มกราคม	24,368.26	21,979.62
- ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	2,017.20	2,053.37
- เงินปันผลรับ	(1,497.51)	(1,221.25)
- เงินลงทุนเพิ่ม	783.88	1,368.07
- ซื้อธุรกิจ (หมายเหตุฯ 43.1)	330.03	-
- โอนเปลี่ยนแปลงประเภท	-	131.15
- จำหน่ายเงินลงทุน	(212.12)	-
- ส่วนแบ่งกำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่นในบริษัทร่วม	(88.45)	58.36
- ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	(31.12)	(1.06)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	<u>25,670.17</u>	<u>24,368.26</u>

15. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

15.6 การเปลี่ยนแปลงของเงินลงทุนในงบการเงินรวม และงบการเงินเฉพาะกิจการ (ต่อ)

15.6.3 การเปลี่ยนแปลงของเงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม ซึ่งบันทึกโดยวิธีราคาทุนในงบการเงินเฉพาะกิจการ มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	2562	2561
ณ วันที่ 1 มกราคม	321,581.75	228,030.17
- เงินลงทุนเพิ่ม	20,642.20	120,635.44
- จำหน่ายเงินลงทุน	(1,048.48)	(4,508.24)
- ขาดทุนจากการด้อยค่า	-	(22,706.87)
- โอนกลับขาดทุนจากการด้อยค่า	-	131.25
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	341,175.47	321,581.75

15. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

15.7 ข้อมูลทางการเงิน โดยสรุปของการร่วมค้าที่สำคัญ ของกลุ่มบริษัท มีรายละเอียดดังนี้

งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561

	หน่วย : ล้านบาท									
	2562					2561				
	TTM(T)	TTM(M)	DCAP	PTTAC	HMC	TTM(T)	TTM(M)	DCAP	PTTAC	HMC
สินทรัพย์หมุนเวียน	4,842.76	2,353.64	1,024.00	5,158.25	7,509.71	5,101.82	2,322.60	1,045.57	6,063.62	9,017.95
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	11,276.34	3,694.31	2,263.64	21,186.05	25,477.63	13,367.07	4,599.63	2,419.54	21,710.38	26,441.47
หนี้สินหมุนเวียน	(1,400.26)	(780.85)	(466.42)	(1,428.39)	(5,364.59)	(1,583.90)	(856.05)	(716.28)	(1,415.41)	(4,826.40)
หนี้สิน ไม่หมุนเวียน	(6,469.64)	(3,073.64)	(5.22)	(3,160.40)	(5,186.35)	(8,164.82)	(3,491.44)	(74.45)	(7,219.80)	(6,876.61)
สินทรัพย์สุทธิ (ร้อยละ100)	8,249.20	2,193.46	2,816.00	21,755.51	22,436.40	8,720.17	2,574.74	2,674.38	19,138.79	23,756.41
สินทรัพย์สุทธิส่วนที่เป็นของกลุ่มบริษัท	4,124.60	1,096.73	985.60	10,877.75	9,297.64	4,360.08	1,287.38	936.03	9,569.39	9,844.66
รายการปรับปรุง	-	-	-	-	3,039.75	-	-	-	-	3,040.57
มูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนในการร่วมค้า	4,124.60	1,096.73	985.60	10,877.75	12,337.39	4,360.08	1,287.38	936.03	9,569.39	12,885.23

15. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค่า และบริษัทร่วม (ต่อ)

15.7 ข้อมูลทางการเงินโดยสรุปของการร่วมค่าที่มีสาระสำคัญ ของกลุ่มบริษัท มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

งบกำไรขาดทุน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561

	หน่วย : ล้านบาท									
	2562					2561				
	TTM(T)	TTM(M)	DCAP	PTTAC	HMC	TTM(T)	TTM(M)	DCAP	PTTAC	HMC
รายได้*	3,067.96	665.04	2,776.51	13,941.63	27,557.12	3,038.23	740.81	2,686.63	18,753.80	32,416.09
ค่าใช้จ่าย	(1,946.64)	(306.19)	(2,531.19)	(11,329.33)	(25,723.51)	(2,022.33)	(351.00)	(2,423.65)	(12,726.66)	(27,855.97)
กำไรก่อนภาษีเงินได้	1,121.32	358.85	245.32	2,612.30	1,833.61	1,015.90	389.81	262.98	6,027.14	4,560.12
ภาษีเงินได้	(91.53)	(16.96)	(49.42)	4.41	(177.48)	(143.23)	(143.78)	(52.83)	1.33	(557.89)
กำไรสุทธิ	1,029.79	341.89	195.90	2,616.71	1,656.13	872.67	246.03	210.15	6,028.47	4,002.23

* รวมกำไร(ขาดทุน)จากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

15. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

15.8 ข้อมูลทางการเงิน โดยสรุปของบริษัทร่วมที่มีสาระสำคัญ ของกลุ่มบริษัท มีรายละเอียดดังนี้

งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561

	2562				2561				หน่วย : ล้านบาท
	THAPPLINE	XPCL	UCHA	THAPPLINE	XPCL	UCHA			
สินทรัพย์หมุนเวียน	4,763.87	2,857.48	5,879.94	4,547.65	841.16	6,917.07			
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	6,727.03	126,999.51	8,406.22	6,861.20	124,116.66	8,393.98			
หนี้สินหมุนเวียน	(544.04)	(4,662.70)	(815.03)	(603.69)	(1,946.53)	(1,264.01)			
หนี้สินไม่หมุนเวียน	(205.89)	(98,263.33)	(155.16)	(117.48)	(98,414.20)	(85.63)			
สินทรัพย์สุทธิ (ร้อยละ 100)	10,740.97	26,930.96	13,315.97	10,687.68	24,597.09	13,961.41			
สินทรัพย์สุทธิตัวส่วนที่เป็นของกลุ่มบริษัท	5,285.63	6,732.74	3,328.99	5,259.90	6,149.27	3,490.35			
รายการปรับปรุง	(172.58)	(4.87)	1,587.86	(173.08)	19.52	1,623.28			
มูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนในบริษัทร่วม	5,113.05	6,727.87	4,916.85	5,086.82	6,168.79	5,113.63			

15. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

15.8 ข้อมูลทางการเงินโดยสรุปของบริษัทร่วมที่มีสาระสำคัญ ของกลุ่มบริษัท มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

งบกำไรขาดทุน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561

	2562		2561		หน่วย : ล้านบาท	
	THAPPLINE	XPCL	UCHA	THAPPLINE	XPCL	UCHA
รายได้*	3,635.95	3,154.42	10,380.63	3,584.99	-	16,074.77
ค่าใช้จ่าย	(1,349.17)	(2,104.48)	(10,775.22)	(1,279.49)	(100.14)	(14,850.97)
กำไร(ขาดทุน)ก่อนภาษีเงินได้	2,286.78	1,049.94	(394.59)	2,305.50	(100.14)	1,223.80
ภาษีเงินได้	(457.08)	-	72.83	(461.26)	-	(179.99)
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	1,829.70	1,049.94	(321.76)	1,844.24	(100.14)	1,043.81

* รวมกำไร(ขาดทุน)จากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

15. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

15.9 รายการสำคัญที่เกิดขึ้นในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

PTTLNG

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท พีทีที แอลเอ็นจี จำกัด (PTTLNG) ครั้งที่ 2/2562 เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2562 มีมติอนุมัติให้เรียกชำระค่าหุ้นเพิ่มทุนส่วนที่เหลือเป็นจำนวนเงิน 1,069.00 ล้านบาท ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้ชำระค่าหุ้นเพิ่มทุนดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่ 22 เมษายน 2562

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการของ PTTLNG ครั้งที่ 6/2562 เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2562 มีมติอนุมัติให้เรียกชำระค่าหุ้นเพิ่มทุนในส่วนที่ยังชำระไม่เต็มมูลค่าเป็นจำนวนเงิน 1,865.40 ล้านบาท ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้ชำระค่าหุ้นเพิ่มทุนดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2562

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการของ PTTLNG ครั้งที่ 12/2562 เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2562 มีมติอนุมัติให้เรียกชำระค่าหุ้นเพิ่มทุนในส่วนที่ยังชำระไม่เต็มมูลค่าเป็นจำนวนเงิน 574.05 ล้านบาท ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้ชำระค่าหุ้นเพิ่มทุนดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2562

PTTGM

ตามมติที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัท ปตท. โกลบอล แมนเนจเม้นท์ จำกัด (PTTGM) ครั้งที่ 1/2562 เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2562 มีมติพิเศษให้เพิ่มทุนจดทะเบียนของ PTTGM จำนวน 40,300 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100.00 บาท เป็นจำนวนเงิน 4.03 ล้านบาท ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้ชำระค่าหุ้นเพิ่มทุนจำนวน 1.43 ล้านบาทแล้ว เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2562

ตามมติที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของ PTTGM ประจำปี 2562 เมื่อวันที่ 25 เมษายน 2562 มีมติให้เพิ่มทุนจดทะเบียนของ PTTGM จำนวน 120,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100.00 บาท เป็นจำนวนเงิน 12.00 ล้านบาท ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้ชำระค่าหุ้นเพิ่มทุนจำนวน 3.00 ล้านบาทแล้ว เมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2562

ตามมติที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของ PTTGM ครั้งที่ 3/2562 เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2562 มีมติให้เพิ่มทุนจดทะเบียนของ PTTGM จำนวน 200,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100.00 บาท เป็นจำนวนเงิน 20.00 ล้านบาท ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้ชำระค่าหุ้นเพิ่มทุนดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2562

15. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

15.9 รายการสำคัญที่เกิดขึ้นในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 (ต่อ)

PTTGC

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทฯ ครั้งที่ 3/2562 เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2562 มีมติอนุมัติแนวทางการบริหาร สัดส่วนการถือหุ้นบริษัทในกลุ่มของบริษัทฯ ในการนี้ บริษัทฯ ได้จำหน่ายหุ้นสามัญของบริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน) (PTTGC) ในระหว่างปี จำนวน 22.54 ล้านหุ้น เป็นจำนวนเงิน 1,427.01 ล้านบาท และ บริษัทฯ รับรู้กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุนในงบการเงินเฉพาะกิจการจำนวน 934.95 ล้านบาท ทั้งนี้ การจำหน่าย หุ้นดังกล่าวเป็นการจำหน่ายให้แก่บริษัทย่อยแห่งหนึ่งของกลุ่มบริษัท จึงไม่มีผลกระทบต่องบการเงินรวม

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการของ PTTGC เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2562 มีมติอนุมัติโครงการหุ้นทุนซื้อคืน เพื่อการบริหารทางการเงิน (Treasury Stock) จำนวนไม่เกิน 50 ล้านหุ้น หรือประมาณร้อยละ 1.1 ของหุ้นที่จำหน่าย ได้แล้วทั้งหมด และมีวงเงินสูงสุดที่จะใช้ในการซื้อหุ้นคืนไม่เกิน 3,000.00 ล้านบาท เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2562 PTTGC ได้ซื้อคืนหุ้นสามัญภายใต้โครงการดังกล่าวเป็นจำนวนรวมทั้งสิ้น 22.30 ล้านหุ้น ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 0.50 ของหุ้นที่ออกและชำระแล้ว รวมเป็นมูลค่า 1,187.60 ล้านบาท

ผลจากการจำหน่ายหุ้นและซื้อคืนหุ้นสามัญดังกล่าวทำให้ส่วนได้เสียใน PTTGC ของบริษัทฯ ลดลงเป็นร้อยละ 47.92

TOP

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทฯ ครั้งที่ 3/2562 เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2562 มีมติอนุมัติแนวทางการบริหาร สัดส่วนการถือหุ้นบริษัทในกลุ่มของบริษัทฯ ในการนี้ บริษัทฯ ได้จำหน่ายหุ้นสามัญของบริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน) (TOP) ในระหว่างปีจำนวน 10.20 ล้านหุ้น เป็นจำนวนเงิน 658.31 ล้านบาท ทำให้ส่วนได้เสียในบริษัท ดังกล่าวลดลงเป็นร้อยละ 47.53 และบริษัทฯ รับรู้กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุนในงบการเงินเฉพาะกิจการจำนวน 542.41 ล้านบาท ทั้งนี้ การจำหน่ายหุ้นดังกล่าวเป็นการจำหน่ายให้แก่บริษัทย่อยแห่งหนึ่งของกลุ่มบริษัท จึงไม่มีผลกระทบต่องบการเงินรวม

IRPC

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทฯ ครั้งที่ 3/2562 เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2562 มีมติอนุมัติแนวทางการบริหาร สัดส่วนการถือหุ้นบริษัทในกลุ่มของบริษัทฯ ในการนี้ บริษัทฯ ได้จำหน่ายหุ้นสามัญของบริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน) (IRPC) ในระหว่างปี จำนวน 102.17 ล้านหุ้น เป็นจำนวนเงิน 527.20 ล้านบาท ทำให้ส่วนได้เสียในบริษัท ดังกล่าวลดลงเป็นร้อยละ 47.55 และบริษัทฯ รับรู้กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุนในงบการเงินเฉพาะกิจการจำนวน 86.67 ล้านบาท ทั้งนี้ การจำหน่ายหุ้นดังกล่าวเป็นการจำหน่ายให้แก่บริษัทย่อยแห่งหนึ่งของกลุ่มบริษัท จึงไม่มีผลกระทบต่องบการเงินรวม

15. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

15.9 รายการสำคัญที่เกิดขึ้นในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 (ต่อ)

GPSC

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทฯ ครั้งที่ 7/2562 เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2562 มีมติสนับสนุนแผนการเพิ่มทุนจดทะเบียนของบริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี จำกัด (มหาชน) (GPSC) โดยเป็นการซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนตามสัดส่วนการถือหุ้นเดิมและซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนเกินกว่าสิทธิ รวมเป็นจำนวน 304.91 ล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละ 56.00 บาท เป็นจำนวนเงิน 17,075.02 ล้านบาท ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้ชำระค่าหุ้นเพิ่มทุนดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2562 ผลจากการซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนดังกล่าวทำให้ส่วนได้เสียใน GPSC ของบริษัทฯ เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 22.81

MAP

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทฯ ครั้งที่ 11/2561 เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2561 มีมติอนุมัติให้จัดตั้งบริษัท มาบตาพุด แอร์โปรดักส์ จำกัด (MAP) โดยเป็นการร่วมทุนระหว่างบริษัทฯ (สัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 49.00) บริษัทในกลุ่มบริษัท (สัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 2.00) กับบริษัท บางกอกอินดัสเทรียลแก๊ส จำกัด (BIG) (สัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 49.00) เพื่อรองรับการดำเนินธุรกิจผลิตและจำหน่ายก๊าซอุตสาหกรรม โดย MAP มีทุนจดทะเบียนเริ่มต้น 1.00 ล้านบาท ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้ชำระค่าหุ้นจำนวน 0.49 ล้านบาทแล้ว เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2562

ตามมติที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของ MAP ครั้งที่ 2/2562 เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2562 มีมติอนุมัติให้เรียกชำระค่าหุ้นเพิ่มทุนเป็นจำนวนเงิน 33.81 ล้านบาท ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้ชำระค่าหุ้นเพิ่มทุนดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2562

15.10 ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมที่มีสาระสำคัญ

ข้อมูลทางการเงินของบริษัทย่อยซึ่งมีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมที่มีสาระสำคัญมีดังนี้

สัดส่วนของส่วนได้เสียในความเป็นเจ้าของ
ที่ถือโดยส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม
(ร้อยละ)

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้นในประเทศ	2562	2561
บริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) (PTTEP)	ไทย	34.71	34.71
บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน) (TOP)	ไทย	51.97	51.97
บริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน) (IRPC)	ไทย	51.95	51.95
บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน) (PTTGC)	ไทย	51.58	51.82
บริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี จำกัด (มหาชน) (GPSC)	ไทย	24.77	25.00

15. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

15.10 ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมที่มีสาระสำคัญ (ต่อ)

ข้อมูลทางการเงิน โดยสรุปของบริษัทย่อยที่มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมที่มีสาระสำคัญ ซึ่งเป็นข้อมูลหลังปรับนโยบายการบัญชี ก่อนการตัดรายการระหว่างกัน

สรุปรายการฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561

	2561										2562										หน่วย : ล้านบาท
	PTTEP	TOP	IRPC	PTTGC	GPSC	PTTEP	TOP	IRPC	PTTGC	GPSC	PTTEP	TOP	IRPC	PTTGC	GPSC	PTTEP	TOP	IRPC	PTTGC	GPSC	
สินทรัพย์หมุนเวียน	142,124.52	134,676.29	44,267.61	104,494.27	38,919.32	186,783.42	164,743.46	46,917.65	144,310.01	12,163.88	(61,841.11)	(38,666.70)	(45,706.56)	(53,033.14)	(36,706.40)	(80,663.14)	(38,020.05)	(48,895.93)	(73,858.25)	(4,727.37)	
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	527,339.48	148,849.69	134,578.12	348,020.12	213,015.49	448,303.91	103,870.15	136,348.55	324,945.33	52,196.15	(250,564.18)	(121,267.49)	(48,896.09)	(105,885.90)	(106,311.74)	(164,360.80)	(104,232.20)	(46,398.81)	(91,914.88)	(17,383.76)	
สินทรัพย์สุทธิ	357,058.71	123,591.79	84,243.08	293,595.35	108,916.67	390,063.39	126,361.36	87,971.46	303,482.21	42,248.90	229,181.82	57,456.38	40,412.40	138,009.38	75,232.07	229,698.21	58,397.70	42,229.46	142,641.24	29,919.00	
ส่วนของบริษัทใหญ่	127,876.89	66,135.41	43,830.68	155,585.97	33,684.60	160,365.18	67,963.66	45,742.00	160,840.97	12,329.90											
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม																					

15. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

15.10 ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมที่มีสาระสำคัญ (ต่อ)

ข้อมูลทางการเงินโดยสรุปของบริษัทย่อยที่มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมที่มีสาระสำคัญ ซึ่งเป็นข้อมูลหลังปรับนโยบายการบัญชี ก่อนการตัดรายการระหว่างกัน (ต่อ)

สรุปรายการกำไรหรือขาดทุนเบ็ดเสร็จ ถ้าได้รับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561

หน่วย : ล้านบาท

	2562										2561									
	PTTEP	TOP	IRPC	PTTGC	GPSC	PTTEP	TOP	IRPC	PTTGC	GPSC	PTTEP	TOP	IRPC	PTTGC	GPSC					
รายได้*	195,796.31	369,385.42	243,440.28	423,292.72	68,635.26	174,432.71	392,200.76	282,815.92	529,734.02	25,880.89										
ค่าใช้จ่าย	(126,042.07)	(361,629.61)	(245,115.37)	(409,974.87)	(62,386.95)	(114,462.13)	(379,848.83)	(273,572.84)	(486,477.09)	(21,748.89)										
กำไร(ขาดทุน)ก่อนภาษีเงินได้	69,754.24	7,755.81	(1,675.09)	13,317.85	6,248.31	59,970.58	12,351.93	9,243.08	43,256.93	4,132.00										
ภาษีเงินได้	(20,951.70)	(1,239.41)	778.67	(649.36)	(247.49)	(23,764.29)	(1,982.79)	(1,146.59)	(2,985.96)	(242.79)										
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	48,802.54	6,516.40	(896.42)	12,668.49	6,000.82	36,206.29	10,369.14	8,096.49	40,270.97	3,889.21										
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่น	(24,950.59)	(185.79)	(1,019.52)	(1,841.68)	(902.88)	(2,929.13)	(161.55)	(1.30)	268.34	(55.09)										
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จรวม	23,851.95	6,330.61	(1,915.94)	10,826.81	5,097.94	33,277.16	10,207.59	8,095.19	40,539.31	3,834.12										
ส่วนของบริษัทใหญ่	15,572.08	2,928.54	(934.38)	4,922.14	2,681.58	21,725.46	4,788.58	3,873.95	19,454.10	2,478.21										
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	8,279.87	3,402.07	(981.56)	5,904.67	2,416.36	11,551.70	5,419.01	4,221.24	21,085.21	1,355.91										
เงินปันผลจ่ายให้กับส่วนได้เสียที่ไม่มี																				
อำนาจควบคุม	7,579.30	2,282.08	983.26	8,732.67	1,753.03	6,200.60	5,597.24	4,152.43	10,437.75	468.22										

* รวมกำไร(ขาดทุน)จากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

15. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

15.10 ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมที่มีสาระสำคัญ (ต่อ)

ข้อมูลทางการเงิน โดยสรุปของบริษัทย่อยที่มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมที่มีสาระสำคัญ ซึ่งเป็นข้อมูลหลังปรับนโยบายการบัญชี ก่อนการตัดรายการระหว่างกัน (ต่อ)

สรุปรายการกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561

	2562				2561				หน่วย : ล้านบาท	
	PTTEP	TOP	IRPC	PTTGC	GPSC	PTTEP	TOP	IRPC	PTTGC	GPSC
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	109,165.77	12,775.00	7,720.82	30,168.05	17,338.06	104,710.90	18,544.52	17,848.87	52,024.71	5,849.84
เงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไป)กิจกรรมลงทุน	(103,769.44)	23,680.90	(6,151.96)	(41,773.00)	(82,124.26)	5,102.58	(25,913.14)	(6,133.88)	(31,237.25)	(3,358.35)
เงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไป)กิจกรรมจัดหาเงิน	(17,180.75)	8,129.24	(870.39)	(6,460.64)	77,927.38	(55,685.33)	25,380.10	(11,522.20)	(27,397.36)	(718.26)
อื่นๆ	(6,287.50)	(3,446.89)	-	161.85	(52.19)	(354.06)	406.56	-	(75.45)	(25.03)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	(18,071.92)	41,138.25	698.47	(17,903.74)	13,088.99	53,774.09	18,418.04	192.79	(6,685.35)	1,748.20

16. เงินลงทุนระยะยาวอื่น

16.1 รายละเอียดของเงินลงทุนระยะยาวอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	ราคาทุน/ ราคาทุนตัดจำหน่าย		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		เงินปันผลรับ
			2562	2561	2562	2561	2562	2561	
เงินลงทุนระยะยาวในตราสารทุน									
บริษัทที่:									
Petro Asia (Sanshui) Co., Ltd. (PA (Sanshui))	จีน	การตลาดน้ำมัน	25.00	25.00	6.06	6.06	6.06	6.06	-
Petro Asia (Maoming) Co., Ltd. (PA (Maoming))	จีน	การตลาดน้ำมัน	20.00	20.00	14.83	14.83	14.83	14.83	-
บริษัท บานีเย (ประเทศไทย) จำกัด (Baania)	ไทย	เว็บไซต์ซื้อขายและให้ข้อมูลสิ่งทอรีทรีพัช	2.89	3.57	10.00	10.00	10.00	10.00	-
บริษัท คัลเลอร์วิชั่น อินเตอร์เนชันแนล จำกัด (Compus)	ไทย	ผลิตเส้นใยสังเคราะห์รูป	-	0.48	-	0.60	-	0.60	-
บริษัท เอชจี โร โบริติกส์ จำกัด (HG Robotics)	ไทย	บริการและออกแบบหุ่นยนต์อัตโนมัติ	9.49	9.49	18.50	18.50	18.50	18.50	-
บริษัท อินโนสเปซ (ประเทศไทย) จำกัด (InnoSpace)	ไทย	ลงทุนในบริษัทอื่น	19.42	-	25.00	-	25.00	-	-
กลุ่มบริษัท PTTEP									
Mozambique LNG1 Company Pte. Ltd. (MZ LNG1)*	สิงคโปร์	ปิโตรเลียม	-	8.50	-	6.90	-	-	-
Moz LNG1 Holding Company Ltd. (HOLDCO)*	สหรัฐอเมริกา	ปิโตรเลียม	8.50	-	8.97	-	-	-	-
กลุ่มบริษัท PTGL									
Petronas LNG 9 Sdn. Bhd. (PL9SB)	มาเลเซีย	แปรรูปก๊าซธรรมชาติเป็นก๊าซธรรมชาติเหลว	10.00	10.00	8,987.40	9,671.67	-	-	-
กลุ่มบริษัท GPSC									
24M Technologies, Inc. (24M)	สหรัฐอเมริกา	วิจัยและพัฒนาแบตเตอรี่	29.50	29.50	1,066.15	1,005.80	-	-	-
บริษัท ราชาปูรีเทคเจอร์ จำกัด (RPCL)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า	15.00	15.00	888.75	888.75	-	177.00	135.00
กลุ่มบริษัท OR									
บริษัท บริการน้ำมันอากาศยาน จำกัด (IPS)	ไทย	บริการเติมน้ำมันอากาศยาน	16.67	16.67	0.02	0.02	-	-	-

* เมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2562 บริษัทซื้อหุ้นกลุ่ม PTTEP โดยเงินลงทุนในหุ้นของ MZ LNG1 ไปเป็นเงินลงทุนในหุ้นของ HOLDCO

16. เงินลงทุนระยะยาวอื่น (ต่อ)

16.1 รายละเอียดของเงินลงทุนระยะยาวอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 (ต่อ)

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	ราคาทุน/ ราคาทุนตัดจำหน่าย					
			สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
			2562	2561	2562	2561	2562	2561
เงินลงทุนระยะยาวในตราสารทุน (ต่อ)								
<i>กลุ่มบริษัท OR (ต่อ)</i>								
บริษัท ขนส่งน้ำมันทางท่อ จำกัด (FPT)*	ไทย	ทอขนส่งน้ำมัน	-	-	0.02	-	-	-
<i>กลุ่มบริษัท PTTT</i>								
KIC Oil Terminal Sdn. Bhd. (KOT)	มาเลเซีย	บริการด้านโลจิสติกส์	10.00	10.00	105.95	114.02	-	-
Kadriah Integrated Facilities Sdn. Bhd. (KIF)	มาเลเซีย	บริการด้านโลจิสติกส์	10.00	10.00	43.91	47.25	-	-
Kadriah I Ltd. (K I)	มาเลเซีย	บริการด้านโลจิสติกส์	10.00	10.00	220.69	237.49	-	-
Kadriah II Ltd. (K II)	มาเลเซีย	บริการด้านโลจิสติกส์	10.00	10.00	58.99	63.48	-	-
ICE Futures Abu Dhabi Holdings Limited (IFAD)	สหรัฐอาหรับ เอมิเรตส์	ลงทุนในบริษัทอื่น	1.00	-	30.15	-	-	-
<i>กลุ่มบริษัท PTTGC</i>								
Alliance Petrochemical Investment (Singapore) Pte. Ltd. (API)	สิงคโปร์	ลงทุนในบริษัทอื่น	-	-	-	-	-	6.43
Exelium SAS (EXS)	ฝรั่งเศส	ธุรกิจไฟฟ้า	4.00	4.00	238.22	282.88	-	-
TPBI & Myanmar Star Co., Ltd. (TPBIMS)	เมียนมา	ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์เซโพลีเมอร์	10.00	10.00	15.88	15.88	-	-
<i>กลุ่มบริษัท IRPC</i>								
บริษัท ทีพีไอ อีโอดีจี จำกัด (TPIE)	ไทย	การให้สินเชื่อ	36.31	36.31	828.94	828.94	-	-
บริษัท ทีพีไอ โสตถิ์ จำกัด (TPIH)	ไทย	ลงทุนในบริษัทอื่น	35.01	35.01	1,415.90	1,415.90	-	-
บริษัท พรชัยวิสาหกิจ จำกัด (PEC)	ไทย	ให้เช่าอสังหาริมทรัพย์	23.65	23.65	1,118.95	1,118.95	-	-
บริษัท อุตสาหกรรมเหล็กกล้าไทย จำกัด (มหาชน) (TSSI)	ไทย	ผลิตเหล็กถาวร	16.24	16.24	673.35	673.35	-	-

* ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 สัดส่วนความเป็นเจ้าของร้อยละ 0.0000090 จำนวน 66 หุ้น เป็นเงินจำนวน 22,220.00 บาท

16. เงินลงทุนระยะยาวอื่น (ต่อ)

16.1 รายละเอียดของเงินลงทุนระยะยาวอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 (ต่อ)

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	ราคาทุน/ ราคาทุนตัดจำหน่าย				เงินเป็นดอลลาร์	
			สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ	2562		2561
เงินลงทุนระยะยาวในตราสารทุน (ต่อ)								
กลุ่มบริษัท IRPC (ต่อ)								
บริษัท ระยอง อะเซททีลีน จำกัด (RAC)	ไทย	ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	13.04	15.00	-	-	-	
บริษัท ไคอะ โพลีเอทิลีน จำกัด (DIA)	ไทย	ผลิตภัณฑ์พลาสติก	3.65	8.50	-	0.69	-	
Guangzhou Saiju Performance Polymet Ltd. (GZSJ)	จีน	พลาซิกซ์อิเล็กทรอนิกส์	15.00	600.38	-	-	-	
กลุ่มบริษัท								
บริษัท สานพลัง วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด (SPSE)*	ไทย	ธุรกิจเพื่อสังคม	100.00	9.94	2.49	2.00	0.50	
อื่น ๆ			-	327.11	43.22	-	-	
เงินลงทุนระยะยาวในตราสารทุน				16,737.56	16,490.50	76.39	50.49	
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า				(3,487.20)	(3,954.52)	(20.89)	(14.14)	
รวม				13,250.36	12,535.98	55.50	36.35	
							177.69	141.43

เงินลงทุนระยะยาวในตราสารหนี้

บริษัทฯ	ประเทศ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ	เงินเป็นดอลลาร์
บริษัท กรุงเทพธุรกิจ จำกัด (มหาชน) (BDMS)	ไทย	บริการทางการแพทย์	-	420.37	-	420.37
บริษัท อินโครามา เวนเจอร์ส จำกัด (มหาชน) (IVL)	ไทย	ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์	-	500.00	-	500.00
The Commercial Bank (P.S.Q.C.) (CBQ)	กาตาร์	ธนาคาร	-	6,456.96	-	6,456.96
Emirates NBD (ENBD)	สหรัฐอาหรับ เอมิเรตส์	ธนาคาร	2,098.37	4,519.87	2,098.37	4,519.87
บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) (SCC)	ไทย	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	-	103.36	-	103.36
บริษัท ไทยเบฟเวอเรจ จำกัด (มหาชน) (TBEV)	ไทย	ผลิตและจัดจำหน่ายเครื่องดื่มและอาหาร	1,400.00	300.00	1,400.00	300.00

* ชื่อโดยบริษัท ร้อยละ 20 กลุ่มบริษัท PTTEP กลุ่มบริษัท PTTGC กลุ่มบริษัท TOP กลุ่มบริษัท IRPC กลุ่มบริษัท OR กลุ่มบริษัท GPSC กลุ่มบริษัท และร้อยละ 10

16. เงินลงทุนระยะยาวอื่น (ต่อ)

16.1 รายละเอียดของเงินลงทุนระยะยาวอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 (ต่อ)

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศไทย	ประเภทธุรกิจ	ราคาทุน/ ราคาทุนตัดจำหน่าย		เงินปันผลรับ	
			งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
			2562	2561	2562	2561
เงินลงทุนระยะยาวในตราสารหนี้ (ต่อ)						
<i>บริษัทฯ (ต่อ)</i>						
บริษัท บางจาก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (BCP)	ไทย	พลังงานและสาธารณูปโภค	-	500.00	-	-
บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน) (CPF)	ไทย	อาหารและเครื่องดื่ม	-	1,150.00	-	-
บริษัท กัลฟ์ เอ็นเนอร์จี ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน) (GULF)	ไทย	พลังงานและสาธารณูปโภค	203.30	-	203.30	-
บริษัท บีทีเอส กรุ๊ป โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) (BTS&G)	ไทย	ขนส่งและโลจิสติกส์	500.00	-	500.00	-
รวม			479.80	484.27	-	-
รวมทั้งสิ้น			4,681.47	14,434.83	4,201.67	13,950.56
			17,931.83	26,970.81	4,257.17	13,986.91
					177.69	141.43

หน้า ๑

16. เงินลงทุนระยะยาวอื่น (ต่อ)

16.2 การเปลี่ยนแปลงของเงินลงทุนระยะยาวอื่น มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
เงินลงทุนระยะยาวในตราสารทุน				
ณ วันที่ 1 มกราคม	12,535.98	12,512.43	36.35	7.89
- เงินลงทุนเพิ่ม	1,029.45	203.03	26.50	28.50
- โอนเปลี่ยนแปลงประเภท	-	179.64	-	-
- จำหน่ายเงินลงทุน	(7.19)	(290.24)	(0.60)	(0.04)
- โอนกลับ(ขาดทุน)จากการค้อยค่า	434.62	-	(6.75)	-
- ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	(742.50)	(68.88)	-	-
เงินลงทุนระยะยาวในตราสารทุน				
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	13,250.36	12,535.98	55.50	36.35
เงินลงทุนระยะยาวในตราสารหนี้				
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	4,681.47	14,434.83	4,201.67	13,950.56
รวมเงินลงทุนระยะยาวอื่น				
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	17,931.83	26,970.81	4,257.17	13,986.91

16.3 รายการสำคัญที่เกิดขึ้นในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

SPSE

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท สานพลัง วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด (SPSE) ครั้งที่ 2/2562 เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2562 มีมติอนุมัติให้เรียกชำระค่าหุ้นส่วนที่เหลือเป็นจำนวนเงิน 1.50 ล้านบาท ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้ชำระค่าหุ้นดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2562

InnoSpace

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทฯ ครั้งที่ 8/2562 เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2562 มีมติสนับสนุนโครงการส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรม ผู้ประกอบการ และวิสาหกิจเริ่มต้น โดยเมื่อวันที่ 9 กันยายน 2562 บริษัทฯ ได้ลงนามสัญญาผู้ถือหุ้นเพื่อลงทุนในบริษัท อินโนสเปซ (ประเทศไทย) จำกัด (InnoSpace) ในวงเงิน 100.00 ล้านบาท และเป็นผู้ถือหุ้นจำนวน 100,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1,000.00 บาท เป็นจำนวนเงิน 100.00 ล้านบาท ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้ชำระค่าหุ้นจำนวน 25.00 ล้านบาทแล้ว เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2562 และวันที่ 15 พฤศจิกายน 2562 ตามลำดับ

17. อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม				รวม
	ที่ดิน	อาคารและส่วน ปรับปรุงอาคาร	สินทรัพย์ อื่น ๆ	งานระหว่าง ก่อสร้าง	
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561					
ราคาทุน	5,202.33	2,374.80	-	4.77	7,581.90
การจัดประเภทและการปรับรายการ (หมายเหตุฯ 4)	977.47	-	-	-	977.47
<u>หัก</u> ค่าเสื่อมราคาสะสม	-	(1,081.52)	-	-	(1,081.52)
ค่าเพื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	(266.95)	-	-	-	(266.95)
มูลค่าตามบัญชี	5,912.85	1,293.28	-	4.77	7,210.90
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561					
มูลค่าตามบัญชีต้นปี	4,935.38	1,293.28	-	4.77	6,233.43
- การจัดประเภทและการปรับรายการ (หมายเหตุฯ 4)	977.47	-	-	-	977.47
มูลค่าตามบัญชีต้นปีหลังการจัดประเภทและ การปรับรายการ	5,912.85	1,293.28	-	4.77	7,210.90
- เพิ่มขึ้น	12.42	123.54	3.69	27.44	167.09
- โอนเปลี่ยนประเภท	(595.95)	57.98	-	(32.21)	(570.18)
- ขายและจำหน่าย - สุทธิ	(25.42)	(133.47)	-	-	(158.89)
- ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	(116.39)	(0.11)	-	(116.50)
- โอนกลับขาดทุนจากการด้อยค่า	50.75	-	-	-	50.75
มูลค่าตามบัญชีปลายปี	5,354.65	1,224.94	3.58	-	6,583.17
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561					
ราคาทุน	4,593.38	2,342.43	3.69	-	6,939.50
การจัดประเภทและการปรับรายการ (หมายเหตุฯ 4)	977.47	-	-	-	977.47
<u>หัก</u> ค่าเสื่อมราคาสะสม	-	(1,117.49)	(0.11)	-	(1,117.60)
ค่าเพื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	(216.20)	-	-	-	(216.20)
มูลค่าตามบัญชี	5,354.65	1,224.94	3.58	-	6,583.17

17. อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน (ต่อ)

อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม				รวม
	ที่ดิน	อาคารและส่วน ปรับปรุงอาคาร	สินทรัพย์ อื่น ๆ	งานระหว่าง ก่อสร้าง	
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562					
มูลค่าตามบัญชีต้นปี	4,377.18	1,224.94	3.58	-	5,605.70
- การจัดประเภทและการปรับรายการ (หมายเหตุ 4)	977.47	-	-	-	977.47
มูลค่าตามบัญชีต้นปีหลังการจัดประเภทและ การปรับรายการ	5,354.65	1,224.94	3.58	-	6,583.17
- เพิ่มขึ้น	6.42	12.05	0.02	-	18.49
- โอนเปลี่ยนประเภท	1,769.37	45.60	-	-	1,814.97
- ขายและจำหน่าย - สุทธิ	(464.01)	(1.21)	-	-	(465.22)
- ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	(115.67)	(0.37)	-	(116.04)
- โอนกลับขาดทุนจากการด้อยค่า	151.86	-	-	-	151.86
มูลค่าตามบัญชีปลายปี	6,818.29	1,165.71	3.23	-	7,987.23
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562					
ราคาทุน	6,882.63	2,365.58	3.71	-	9,251.92
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	-	(1,199.87)	(0.48)	-	(1,200.35)
ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	(64.34)	-	-	-	(64.34)
มูลค่าตามบัญชี	6,818.29	1,165.71	3.23	-	7,987.23

17. อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน (ต่อ)

อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			รวม
	ที่ดิน	อาคารและส่วน ปรับปรุงอาคาร	งานระหว่าง ก่อสร้าง	
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561				
ราคาทุน	3,571.06	503.64	4.77	4,079.47
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	-	(228.34)	-	(228.34)
มูลค่าตามบัญชี	3,571.06	275.30	4.77	3,851.13
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561				
มูลค่าตามบัญชีต้นปี	3,571.06	275.30	4.77	3,851.13
- เพิ่มขึ้น	-	1.36	27.44	28.80
- โอนเปลี่ยนประเภท	(0.05)	410.81	(32.21)	378.55
- ขายและจำหน่าย - สุทธิ	(1,926.37)	(133.47)	-	(2,059.84)
- ขายการดำเนินงานที่ยกเลิก - สุทธิ	-	(134.30)	-	(134.30)
- ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	(31.62)	-	(31.62)
มูลค่าตามบัญชีปลายปี	1,644.64	388.08	-	2,032.72
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561				
ราคาทุน	1,644.64	1,229.13	-	2,873.77
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	-	(841.05)	-	(841.05)
มูลค่าตามบัญชี	1,644.64	388.08	-	2,032.72
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562				
มูลค่าตามบัญชีต้นปี	1,644.64	388.08	-	2,032.72
- โอนเปลี่ยนประเภท	1,769.37	(0.09)	-	1,769.28
- ขายและจำหน่าย - สุทธิ	-	(20.64)	-	(20.64)
- ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	(38.55)	-	(38.55)
มูลค่าตามบัญชีปลายปี	3,414.01	328.80	-	3,742.81
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562				
ราคาทุน	3,414.01	1,174.72	-	4,588.73
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	-	(845.92)	-	(845.92)
มูลค่าตามบัญชี	3,414.01	328.80	-	3,742.81

18. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม							รวม
	ที่ดิน	อาคารและ ส่วนปรับปรุง อาคาร	เครื่องจักร และ อุปกรณ์	สินทรัพย์ การสำรวจและ ผลิตปิโตรเลียม	สินทรัพย์ เหมือง	สินทรัพย์ อื่น ๆ	งานระหว่าง ก่อสร้าง	
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561								
ราคาทุน	38,369.18	288,813.65	966,165.37	879,673.52	53,209.26	23,852.24	68,250.88	2,318,334.10
การจัดประเภทและการปรับรายการ (หมายเหตุฯ 4)	(977.47)	-	8,849.67	-	-	-	-	7,872.20
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม ค่าเสื่อมราคาสะสม - การจัดประเภท และการปรับรายการ (หมายเหตุฯ 4)	-	(150,417.72)	(407,753.27)	(580,556.01)	(26,775.94)	(15,552.03)	-	(1,181,054.97)
มูลค่าตามบัญชี	37,292.06	137,688.42	561,671.97	258,909.59	12,560.60	7,753.85	66,539.37	1,082,415.86

18. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (ต่อ)

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

	งบการเงินรวม							รวม
	ที่ดิน	อาคารและ ส่วนปรับปรุง อาคาร	เครื่องจักร และ อุปกรณ์	สินทรัพย์เพื่อ การสำรวจและ ผลิตปิโตรเลียม	สินทรัพย์ เหมือง	สินทรัพย์ อื่น ๆ	งานระหว่าง ก่อสร้าง	
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561								
มูลค่าตามบัญชีต้นปี	38,269.53	137,688.42	555,184.54	258,909.59	12,560.60	7,753.85	66,539.37	1,076,905.90
- การจัดประเภทและการปรับรายการ (หมายเหตุฯ 4)	(977.47)	-	6,487.43	-	-	-	-	5,509.96
มูลค่าตามบัญชีต้นปีหลังการจัดประเภทและ	37,292.06	137,688.42	561,671.97	258,909.59	12,560.60	7,753.85	66,539.37	1,082,415.86
การปรับรายการ								
- ซื้อธุรกิจ	1,922.60	337.47	7,353.87	43,209.77	-	-	70.18	52,893.89
- เพิ่มขึ้น	4,527.66	2,120.71	3,638.68	33,350.65	1,496.71	1,201.51	72,132.13	118,468.05
- ต้นทุนการกู้ยืม	-	-	-	-	-	-	1,314.84	1,314.84
- โอนเปลี่ยนประเภท	2,564.16	6,944.18	35,303.37	1,675.88	101.48	4,349.88	(51,113.05)	(174.10)
- ขายและจำหน่าย - สุทธิ	-	(477.45)	(1,070.90)	(13,098.15)	(56.51)	(344.40)	(213.97)	(15,261.38)
- ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	(11,496.03)	(44,075.33)	(59,490.77)	(1,537.65)	(2,099.31)	-	(118,699.09)
- โอนกลับ(ขาดทุน)จากการซื้อขาย	-	40.30	818.69	-	-	-	(41.62)	817.37
- ผิดต่างจากการแปลงค่าทางการเงิน	(16.30)	(95.85)	(340.99)	(2,477.49)	(88.81)	(2.42)	(64.57)	(3,086.43)
- อื่น ๆ	-	-	1,824.01	-	-	-	-	1,824.01
มูลค่าตามบัญชีปลายปี	46,290.18	135,061.75	565,123.37	262,079.48	12,475.82	10,859.11	88,623.31	1,120,513.02

18. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (ต่อ)

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม							รวม
	ที่ดิน	อาคารและ ส่วนปรับปรุง อาคาร	เครื่องจักร และ อุปกรณ์	สินทรัพย์เพื่อ การสำรวจและ ผลิตปิโตรเลียม	สินทรัพย์ เหมือง	สินทรัพย์ อื่น ๆ	งานระหว่าง ก่อสร้าง	
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561								
ราคาทุน	47,367.30	295,838.40	1,023,831.31	859,932.18	54,380.77	27,210.84	90,219.80	2,398,780.60
การจัดประเภทและการปรับรายการ (หมายเหตุฯ 4)	(977.47)	-	10,530.81	-	-	-	-	9,553.34
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	-	(160,113.91)	(462,814.33)	(586,991.28)	(28,130.33)	(16,334.64)	-	(1,254,384.49)
ค่าเสื่อมราคาสะสม - การจัดประเภทและ การปรับรายการ (หมายเหตุฯ 4)	-	-	(3,215.06)	-	-	-	-	(3,215.06)
ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	(99.65)	(662.74)	(3,209.36)	(10,861.42)	(13,774.62)	(17.09)	(1,596.49)	(30,221.37)
มูลค่าตามบัญชี	46,290.18	135,061.75	565,123.37	262,079.48	12,475.82	10,859.11	88,623.31	1,120,513.02

18. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (ต่อ)

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม							รวม
	ที่ดิน	อาคารและ ส่วนปรับปรุง อาคาร	เครื่องจักร และ อุปกรณ์	สินทรัพย์เพื่อ การสำรวจและ ผลิตปิโตรเลียม	สินทรัพย์ เหมือง	สินทรัพย์ อื่น ๆ	งานระหว่าง ก่อสร้าง	
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562								
มูลค่าตามบัญชีต้นปี	47,267.65	135,061.75	557,807.62	262,079.48	12,475.82	10,859.11	88,623.31	1,114,174.74
- การจัดประเภทและการปรับรายการ (หมายเหตุ 4)	(977.47)	-	7,315.75	-	-	-	-	6,338.28
มูลค่าตามบัญชีต้นปีหลังการจัดประเภทและ	46,290.18	135,061.75	565,123.37	262,079.48	12,475.82	10,859.11	88,623.31	1,120,513.02
การปรับรายการ	648.51	303.67	74,255.30	64,256.13	395.31	13.49	207.01	140,079.42
- ชื่อธุรกิจ (หมายเหตุ 43)	957.23	3,485.62	6,061.54	42,792.16	1,345.61	1,127.89	98,616.74	154,386.79
- เพิ่มขึ้น	-	-	-	-	-	-	3,517.52	3,517.52
- ต้นทุนการขุด	(72.75)	7,915.07	31,200.52	30,843.54	100.33	645.25	(43,179.23)	27,452.73
- โอนเปลี่ยนแปลงประเภท	(0.29)	(133.89)	(311.39)	(1,078.36)	(41.06)	(189.73)	(44.64)	(1,799.36)
- ขายและจำหน่าย - สุทธิ	-	(11,600.83)	(48,329.86)	(61,750.25)	(2,017.92)	(2,263.83)	-	(125,962.69)
- ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	27.10	154.36	(612.14)	-	-	(0.03)	-	(430.71)
- โอนกลับ(ขาดทุน)จากการซื้อขาย	(121.15)	(420.88)	(1,473.52)	(19,448.27)	(883.26)	(20.47)	(410.09)	(22,777.64)
- ผิดต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	47,728.83	134,764.87	625,913.82	317,694.43	11,374.83	10,171.68	147,330.62	1,294,979.08

18. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (ต่อ)

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม							รวม
	ที่ดิน	อาคารและ ส่วนปรับปรุง อาคาร	เครื่องจักร และ อุปกรณ์	สินทรัพย์เพื่อ การสำรวจและ ผลิตปิโตรเลียม	สินทรัพย์ เหมือง	สินทรัพย์ อื่น ๆ	งานระหว่าง ก่อสร้าง	
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562								
ราคาทุน	47,801.38	302,477.99	1,166,627.33	933,235.17	52,262.94	28,221.21	148,833.28	2,679,459.30
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	-	(167,200.77)	(537,817.83)	(605,447.77)	(28,088.03)	(18,032.41)	-	(1,356,586.81)
ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	(72.55)	(512.35)	(2,895.68)	(10,092.97)	(12,800.08)	(17.12)	(1,502.66)	(27,893.41)
มูลค่าตามบัญชี	47,728.83	134,764.87	625,913.82	317,694.43	11,374.83	10,171.68	147,330.62	1,294,979.08

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 กลุ่มบริษัทมีสินทรัพย์ที่อยู่ในภาวะค่าประกัน เป็นเงินจำนวน 78,983.48 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 : 50,740.55 ล้านบาท)

18. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (ต่อ)

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					รวม
	ที่ดิน	อาคารและ ส่วนปรับปรุง อาคาร	เครื่องจักร และ อุปกรณ์	สินทรัพย์ อื่น ๆ	งานระหว่าง ก่อสร้าง	
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561						
ราคาทุน	11,030.38	47,075.51	383,419.77	15,128.11	20,237.17	476,890.94
การปรับรายการ (หมายเหตุฯ 4)	-	-	1,467.87	-	-	1,467.87
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	-	(19,098.62)	(158,630.96)	(11,342.11)	-	(189,071.69)
ค่าเสื่อมราคาสะสม - การปรับรายการ (หมายเหตุฯ 4)	-	-	(401.85)	-	-	(401.85)
ค่าเพื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	-	(53.00)	(36.32)	-	-	(89.32)
มูลค่าตามบัญชี	11,030.38	27,923.89	225,818.51	3,786.00	20,237.17	288,795.95
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561						
มูลค่าตามบัญชีต้นปี	11,030.38	27,923.89	224,752.49	3,786.00	20,237.17	287,729.93
- การปรับรายการ (หมายเหตุฯ 4)	-	-	1,066.02	-	-	1,066.02
มูลค่าตามบัญชีต้นปีหลังการปรับรายการ	11,030.38	27,923.89	225,818.51	3,786.00	20,237.17	288,795.95
- เพิ่มขึ้น	316.71	229.16	839.99	604.18	23,186.86	25,176.90
- ต้นทุนการกู้ยืม	-	-	-	-	697.49	697.49
- โอนเปลี่ยนแปลง	1,206.22	1,951.04	13,220.00	4,214.04	(21,903.18)	(1,311.88)
- ขายและจำหน่าย - สุทธิ	-	(400.94)	(81.37)	(144.06)	(0.62)	(626.99)
- ขายการดำเนินงานที่ยกเลิก - สุทธิ	(5,182.14)	(4,565.43)	(8,336.34)	(473.12)	(1,465.38)	(20,022.41)
- ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	(1,839.30)	(15,112.35)	(1,432.90)	-	(18,384.55)
- โอนกลับขาดทุนจากการด้อยค่า	-	26.44	-	-	-	26.44
มูลค่าตามบัญชีปลายปี	7,371.17	23,324.86	216,348.44	6,554.14	20,752.34	274,350.95
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561						
ราคาทุน	7,371.17	38,360.19	369,986.08	17,819.69	20,752.34	454,289.47
การปรับรายการ (หมายเหตุฯ 4)	-	-	1,467.87	-	-	1,467.87
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	-	(15,008.77)	(154,630.64)	(11,265.55)	-	(180,904.96)
ค่าเสื่อมราคาสะสม - การปรับรายการ (หมายเหตุฯ 4)	-	-	(438.55)	-	-	(438.55)
ค่าเพื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	-	(26.56)	(36.32)	-	-	(62.88)
มูลค่าตามบัญชี	7,371.17	23,324.86	216,348.44	6,554.14	20,752.34	274,350.95

18. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (ต่อ)

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					รวม
	ที่ดิน	อาคารและ ส่วนปรับปรุง อาคาร	เครื่องจักร และ อุปกรณ์	สินทรัพย์ อื่น ๆ	งานระหว่าง ก่อสร้าง	
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562						
มูลค่าตามบัญชีต้นปี	7,371.17	23,324.86	215,319.12	6,554.14	20,752.34	273,321.63
การปรับรายการ (หมายเหตุฯ 4)	-	-	1,029.32	-	-	1,029.32
มูลค่าตามบัญชีต้นปีหลังการปรับรายการ	7,371.17	23,324.86	216,348.44	6,554.14	20,752.34	274,350.95
- เพิ่มขึ้น	8.62	91.61	251.57	431.04	19,817.16	20,600.00
- ต้นทุนการกู้ยืม	-	-	-	-	995.92	995.92
- โอนเปลี่ยนแปลง	(1,720.92)	879.97	6,947.55	303.78	(9,499.34)	(3,088.96)
- ขายและจำหน่าย - สุทธิ	(0.13)	(292.79)	(66.15)	(47.25)	(394.02)	(800.34)
- ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	(1,708.83)	(14,573.18)	(1,459.33)	-	(17,741.34)
- ขาดทุนจากการด้อยค่า	-	(6.16)	(489.39)	(0.03)	-	(495.58)
มูลค่าตามบัญชีปลายปี	5,658.74	22,288.66	208,418.84	5,782.35	31,672.06	273,820.65
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562						
ราคาทุน	5,658.74	38,795.75	378,010.70	18,386.39	31,672.06	472,523.64
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	-	(16,474.37)	(169,066.15)	(12,604.01)	-	(198,144.53)
ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	-	(32.72)	(525.71)	(0.03)	-	(558.46)
มูลค่าตามบัญชี	5,658.74	22,288.66	208,418.84	5,782.35	31,672.06	273,820.65

ต้นทุนการกู้ยืมที่ได้บันทึกเป็นส่วนหนึ่งของราคาทุนของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ในระหว่างปี กลุ่มบริษัทใช้อัตรา
การตั้งขึ้นเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ร้อยละ 0.85 - 5.25 ต่อปี (2561 : ร้อยละ 1.10 - 5.67 ต่อปี)

18. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (ต่อ)

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 สิ้นทรัพย์ตามสัญญาเช่าการเงิน ซึ่งรวมอยู่ในเครื่องจักรและอุปกรณ์ และ สิ้นทรัพย์อื่น ๆ ได้แก่ ท่อส่งก๊าซธรรมชาติ และสิ้นทรัพย์ประเภทยานพาหนะ มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ราคาทุน	10,806.99	10,664.03	9,537.43	9,516.59
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(5,429.42)	(4,849.07)	(4,893.69)	(4,406.14)
มูลค่าตามบัญชี	5,377.57	5,814.96	4,643.74	5,110.45

19. ค่าความนิยม

การเปลี่ยนแปลงในค่าความนิยม มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม	
	2562	2561
มูลค่าตามบัญชี ณ วันที่ 1 มกราคม	48,924.92	46,688.26
- การจัดประเภทและการปรับรายการ (หมายเหตุฯ 4)	4,971.38	5,006.78
มูลค่าตามบัญชี ณ วันที่ 1 มกราคม หลังการจัดประเภทและการปรับรายการ	53,896.30	51,695.04
- ซื้อธุรกิจ (หมายเหตุฯ 43)	61,151.61	2,521.18
- โอนเปลี่ยนประเภท	205.36	-
- ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	(3,320.13)	(319.92)
มูลค่าตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม	111,933.14	53,896.30

20. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม			รวม
	คอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์	สิทธิการใช้	สินทรัพย์ ไม่มีตัวตนอื่น	
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561				
ราคาทุน	19,996.09	32,687.28	9,228.14	61,911.51
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(10,860.71)	(13,645.30)	(4,438.74)	(28,944.75)
ค่าเพื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	-	(837.23)	(21.85)	(859.08)
มูลค่าตามบัญชี	9,135.38	18,204.75	4,767.55	32,107.68
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561				
มูลค่าตามบัญชีต้นปี	9,135.38	18,204.75	4,767.55	32,107.68
- ซื้อธุรกิจ	10.54	3.37	-	13.91
- เพิ่มขึ้น	1,235.35	103.43	1,185.34	2,524.12
- โอนเปลี่ยนแปลงประเภท	2,116.54	1,261.50	(19.97)	3,358.07
- ขายและจำหน่าย - สุทธิ	(0.13)	(85.82)	(2.49)	(88.44)
- ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	(2,148.00)	(1,069.06)	(522.14)	(3,739.20)
- โอนกลับขาดทุนจากการด้อยค่า	-	85.82	-	85.82
- ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	(15.94)	(26.76)	(18.86)	(61.56)
มูลค่าตามบัญชีปลายปี	10,333.74	18,477.23	5,389.43	34,200.40
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561				
ราคาทุน	23,154.90	33,816.97	10,348.07	67,319.94
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(12,821.16)	(14,595.60)	(4,936.79)	(32,353.55)
ค่าเพื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	-	(744.14)	(21.85)	(765.99)
มูลค่าตามบัญชี	10,333.74	18,477.23	5,389.43	34,200.40

20. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (ต่อ)

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม			
	คอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์	สิทธิการใช้	สินทรัพย์ ไม่มีตัวตนอื่น	รวม
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562				
มูลค่าตามบัญชีต้นปี	10,333.74	18,477.23	5,389.43	34,200.40
- ซื้อธุรกิจ (หมายเหตุฯ 43)	138.92	45,360.16	1,124.87	46,623.95
- เพิ่มขึ้น	1,343.85	573.07	1,256.58	3,173.50
- โอนเปลี่ยนแปลงประเภท	559.13	2,162.14	(548.94)	2,172.33
- ขายและจำหน่าย - สุทธิ	(2.26)	-	(95.72)	(97.98)
- ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	(2,331.18)	(2,748.34)	(534.28)	(5,613.80)
- ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	(172.34)	(74.14)	(244.25)	(490.73)
มูลค่าตามบัญชีปลายปี	9,869.86	63,750.12	6,347.69	79,967.67
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562				
ราคาทุน	24,860.92	82,886.51	11,675.47	119,422.90
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(14,991.06)	(18,444.89)	(5,305.93)	(38,741.88)
ค่าเพื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	-	(691.50)	(21.85)	(713.35)
มูลค่าตามบัญชี	9,869.86	63,750.12	6,347.69	79,967.67

20. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (ต่อ)

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			รวม
	คอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์	สิทธิการใช้	สินทรัพย์ ไม่มีตัวตนอื่น	
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561				
ราคาทุน	6,691.53	19,963.08	67.50	26,722.11
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(3,982.62)	(8,326.24)	(9.63)	(12,318.49)
มูลค่าตามบัญชี	2,708.91	11,636.84	57.87	14,403.62
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561				
มูลค่าตามบัญชีต้นปี	2,708.91	11,636.84	57.87	14,403.62
- เพิ่มขึ้น	226.78	-	-	226.78
- โอนเปลี่ยนแปลง	1,061.40	166.10	-	1,227.50
- ขายและจำหน่าย - สุทธิ	(3.92)	-	-	(3.92)
- ขายการดำเนินงานที่ยกเลิก - สุทธิ	(395.65)	-	(55.82)	(451.47)
- ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	(1,060.29)	(526.23)	(2.05)	(1,588.57)
มูลค่าตามบัญชีปลายปี	2,537.23	11,276.71	-	13,813.94
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561				
ราคาทุน	7,178.44	20,129.18	-	27,307.62
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(4,641.21)	(8,852.47)	-	(13,493.68)
มูลค่าตามบัญชี	2,537.23	11,276.71	-	13,813.94
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562				
มูลค่าตามบัญชีต้นปี	2,537.23	11,276.71	-	13,813.94
- เพิ่มขึ้น	246.82	3.00	-	249.82
- โอนเปลี่ยนแปลง	773.72	18.82	-	792.54
- ขายและจำหน่าย - สุทธิ	(27.29)	-	-	(27.29)
- ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	(925.66)	(528.13)	-	(1,453.79)
มูลค่าตามบัญชีปลายปี	2,604.82	10,770.40	-	13,375.22
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562				
ราคาทุน	8,131.08	20,151.00	-	28,282.08
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(5,526.26)	(9,380.60)	-	(14,906.86)
มูลค่าตามบัญชี	2,604.82	10,770.40	-	13,375.22

21. สินทรัพย์ที่เกิดจากการสำรวจและประเมินค่า

สินทรัพย์ที่เกิดจากการสำรวจและประเมินค่า มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		รวม
	สินทรัพย์ในการสำรวจ และประเมินค่า แหล่งปิโตรเลียม	สินทรัพย์เหมือง	
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561			
ราคาทุน	166,614.27	847.84	167,462.11
การจัดประเภทและการปรับรายการ (หมายเหตุฯ 4)	(7,857.80)	-	(7,857.80)
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	(58,539.28)	(163.11)	(58,702.39)
มูลค่าตามบัญชี	100,217.19	684.73	100,901.92
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561			
มูลค่าตามบัญชีต้นปี	108,074.99	684.73	108,759.72
- การจัดประเภทและการปรับรายการ (หมายเหตุฯ 4)	(7,857.80)	-	(7,857.80)
มูลค่าตามบัญชีต้นปีหลังการจัดประเภทและ การปรับรายการ	100,217.19	684.73	100,901.92
- เพิ่มขึ้น	1,968.02	6.38	1,974.40
- โอนเปลี่ยนประเภท	(1,675.87)	-	(1,675.87)
- ขายและจำหน่าย - สุทธิ	(2.36)	-	(2.36)
- ผลต่างจากการแปลงค่าทางการเงิน	(824.03)	(13.73)	(837.76)
มูลค่าตามบัญชีปลายปี	99,682.95	677.38	100,360.33
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561			
ราคาทุน	160,814.99	839.34	161,654.33
การจัดประเภทและการปรับรายการ (หมายเหตุฯ 4)	(7,802.24)	-	(7,802.24)
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	(53,329.80)	(161.96)	(53,491.76)
มูลค่าตามบัญชี	99,682.95	677.38	100,360.33

21. สินทรัพย์ที่เกิดจากการสำรวจและประเมินค่า (ต่อ)

สินทรัพย์ที่เกิดจากการสำรวจและประเมินค่า มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

	หน่วย : ล้านบาท		
	งบการเงินรวม		
	สินทรัพย์ในการสำรวจ และประเมินค่า แหล่งปิโตรเลียม	สินทรัพย์เหมือง	รวม
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562			
มูลค่าตามบัญชีต้นปี	107,485.19	677.38	108,162.57
- การจัดประเภทและการปรับรายการ (หมายเหตุฯ 4)	(7,802.24)	-	(7,802.24)
มูลค่าตามบัญชีต้นปีหลังการจัดประเภทและ การปรับรายการ	99,682.95	677.38	100,360.33
- ซื้อธุรกิจ (หมายเหตุฯ 43)	15,607.92	27.38	15,635.30
- เพิ่มขึ้น	3,700.24	27.46	3,727.70
- โอนเปลี่ยนประเภท	(30,914.47)	-	(30,914.47)
- ขายและจำหน่าย - สุทธิ	(2,043.21)	-	(2,043.21)
- ผลต่างจากการแปลงค่าทางการเงิน	(6,442.37)	(54.94)	(6,497.31)
มูลค่าตามบัญชีปลายปี	79,591.06	677.28	80,268.34
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562			
ราคาทุน	131,643.14	827.78	132,470.92
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	(52,052.08)	(150.50)	(52,202.58)
มูลค่าตามบัญชี	79,591.06	677.28	80,268.34

22. ภาษีเงินได้และภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

กลุ่มบริษัทเสียภาษีเงินได้ตามรายละเอียดดังนี้

	<u>อัตราร้อยละ</u>
ภาษีเงินได้จากการประกอบธุรกิจปิโตรเลียมในประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. 2514 และ พ.ศ. 2532	50
ภาษีเงินได้ตามประมวลรัษฎากรของบริษัทฯ และบริษัทย่อย	20
ภาษีเงินได้นิติบุคคลในต่างประเทศ	1 - 80
ภาษีเงินได้จากการประกอบธุรกิจปิโตรเลียมในพื้นที่พัฒนาร่วมไทย-มาเลเซีย ตามพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2541	0 - 20
ภาษีเงินได้จากการใช้ประโยชน์ในทรัพยากรปิโตรเลียมในประเทศออสเตรเลีย	40
ภาษีเงินได้ปิโตรเลียมในต่างประเทศ*	38

* อัตรากำไรเงินได้ปิโตรเลียมสำหรับแหล่งปิโตรเลียมขนาดเล็ก (Marginal field) ที่ได้รับการอนุมัติสิทธิประโยชน์ทางภาษีลดอัตรากำไรเงินได้ปิโตรเลียมเหลืออัตราร้อยละ 25

22.1 ภาษีเงินได้ในงบกำไรขาดทุน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ภาษีเงินได้ของปีปัจจุบัน				
ภาษีเงินได้ของปีปัจจุบัน	48,568.51	67,814.56	10,203.25	12,806.19
ภาษีเงินได้ของปีก่อนที่รับรู้ในปีปัจจุบัน	(1,176.02)	1,495.93	(30.61)	(215.60)
	47,392.49	69,310.49	10,172.64	12,590.59
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
การเปลี่ยนแปลงของผลแตกต่างชั่วคราว	(13,574.05)	(15,204.04)	(1,733.53)	(2.11)
ผลกระทบทางภาษีของผลต่าง				
จากการแปลงค่าฐานภาษี	(829.56)	(459.90)	-	-
	(14,403.61)	(15,663.94)	(1,733.53)	(2.11)
รวม	32,988.88	53,646.55	8,439.11	12,588.48

22. ภาษีเงินได้และภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (ต่อ)

22.2 การกระทบยอดภาษีเงินได้ กับผลคูณของกำไรก่อนภาษีเงินได้กับอัตราภาษีที่ใช้ มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
กำไรก่อนภาษีเงินได้จากดำเนินงาน				
ต่อเนื่อง	155,080.48	219,056.80	70,096.42	107,100.60
กำไรก่อนภาษีเงินได้จากดำเนินงานที่				
ยกเลิก	-	-	-	88,970.10
กำไรก่อนภาษีเงินได้	155,080.48	219,056.80	70,096.42	196,070.70
การปรับรายการ (หมายเหตุฯ 4)	-	(36.70)	-	(36.70)
กำไรก่อนภาษีเงินได้หลังการปรับรายการ	155,080.48	219,020.10	70,096.42	196,034.00
ภาษีคำนวณจากอัตราภาษี ร้อยละ 20	31,016.10	43,804.02	14,019.28	39,206.80
ผลกระทบ :				
รายได้ที่ไม่ต้องเสียภาษี	(4,382.39)	(8,616.73)	(5,935.34)	(8,563.77)
ค่าใช้จ่ายที่ถือเป็นรายจ่ายทางภาษีไม่ได้	1,902.70	15,681.81	342.59	471.55
ค่าใช้จ่ายที่มีสิทธิหักได้เพิ่ม	(418.89)	(471.64)	(81.76)	(92.88)
(กำไร)ขาดทุนจากกิจการ				
ที่ไม่ต้องเสียภาษี	902.54	(128.74)	-	-
การปรับปรุงจากงวดก่อน	(1,176.02)	1,495.93	(30.61)	(215.60)
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนใน				
การร่วมค้าและบริษัทร่วม	(1,082.88)	(1,731.67)	-	-
ค่าภาคหลวงที่ใช้เป็นเครดิตภาษี	(15,693.36)	(14,561.41)	-	-
ภาษีเงินได้นิติบุคคลต่างประเทศที่ใช้				
เป็นเครดิตภาษี	-	(375.26)	-	-
ผลต่างของอัตราภาษี	21,824.85	11,904.42	-	-
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจากผลของ				
สกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน	(829.56)	(459.90)	-	-
ผลกระทบจากการปรับโครงสร้าง				
หน่วยธุรกิจน้ำมัน (หมายเหตุฯ 13)	-	6,032.97	-	-
อื่น ๆ	925.79	1,072.75	124.95	(9.24)
ภาษีเงินได้รวม	32,988.88	53,646.55	8,439.11	30,796.86
หัก ภาษีเงินได้ของการดำเนินงานที่ยกเลิก	-	-	-	(18,208.38)
ภาษีเงินได้	32,988.88	53,646.55	8,439.11	12,588.48

22. ภาษีเงินได้และภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (ต่อ)

22.3 การเปลี่ยนแปลงในภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม										
	ณ วันที่ 31 ธ.ค. 62										
	ยอดสุทธิ ณ วันที่ 1 ม.ค. 62	การจัดประเภทและการปรับรายการ (หมายเหตุ 4)	ยอดสุทธิ ณสิ้นปีและงบกำไร(ขาดทุน) ปรับรายการ	กำไร(ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น							
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(58,068.11)	2,340.67	(55,727.44)	8,589.12	-	(21,632.13)	3,912.54	(22.37)	(64,880.28)	11,154.78	(76,035.06)
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	7,153.63	-	7,153.63	(203.44)	-	(9,035.08)	3.14	(0.25)	(2,082.00)	6,846.09	(8,928.09)
เงินลงทุน	70.36	-	70.36	14.56	-	-	-	-	84.92	84.92	-
เงินลงทุนเผื่อขาย	(333.37)	-	(333.37)	0.01	(21.43)	-	0.01	-	(354.78)	42.96	(397.74)
ถูกหักการตัดและลูกหนี้อื่น	(4,082.88)	-	(4,082.88)	747.20	-	-	2.23	-	(3,333.45)	464.27	(3,797.72)
สินค้างเหลือ	(39.21)	-	(39.21)	210.81	-	-	(0.01)	-	171.59	211.31	(39.72)
เงินกู้ยืม	(128.50)	-	(128.50)	(257.65)	-	-	-	0.18	(385.97)	-	(385.97)
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์											
พนักงาน	5,854.70	-	5,854.70	1,569.56	408.80	80.37	(186.67)	3.66	7,730.42	7,730.42	-
ประมาณการหนี้สินสำรอง	26,911.88	-	26,911.88	2,313.46	-	3,448.68	(1,992.88)	-	30,681.14	30,681.14	-
ขาดทุนสะสมยกไป	10,394.14	-	10,394.14	975.46	82.05	15.34	(592.79)	-	10,874.20	10,874.20	-
ผลกระทบทางภาษีจากการแปลงค่าฐานภาษี	2,482.96	-	2,482.96	830.04	-	-	(225.39)	-	3,087.61	3,123.51	(35.90)
อื่น ๆ	5,415.04	-	5,415.04	(385.52)	64.28	4,348.21	(276.32)	178.46	9,344.15	10,767.03	(1,422.88)
ยอดรวมก่อนหักผลรายการของภาษี	(4,369.36)	2,340.67	(2,028.69)	14,403.61	533.70	(22,774.61)	643.86	159.68	(9,062.45)	81,980.63	(91,043.08)
การหักผลรายการของภาษี										(34,369.53)	34,369.53
สินทรัพย์(หนี้สิน)ภาษีเงินได้										47,611.10	(56,673.55)
รอการตัดบัญชี - สุทธิ											

22. ภาษีเงินได้และภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (ต่อ)

22.3 การเปลี่ยนแปลงในภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

	งบการเงินรวม										
	ณ วันที่ 31 ธ.ค. 61										
	ยอดสุทธิ ณ วันที่ 1 ม.ค. 61	การจัดประเภท และการปรับรายการ (หมายเหตุ 4)	ยอดสุทธิ หลังการจัดประเภทและการปรับรายการ	กำไร(ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น	กำไร(ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น	ซื้อธุรกิจ	การแปลงค่า งบการเงิน	อื่น ๆ	ยอดสุทธิ รอการตัดบัญชี	สินทรัพย์ ภาษีเงินได้ รอการตัดบัญชี	หนี้สิน ภาษีเงินได้ รอการตัดบัญชี
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(57,969.58)	2,357.34	(55,612.24)	4,448.29	-	(3,870.02)	(693.47)	-	(55,727.44)	8,920.09	(64,647.53)
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	18.17	-	18.17	7,136.72	-	-	(1.26)	-	7,153.63	7,299.68	(146.05)
เงินลงทุน	55.75	-	55.75	14.61	-	-	-	-	70.36	70.36	-
เงินลงทุนต่อขาย	(743.83)	-	(743.83)	-	410.46	-	-	-	(333.37)	14.79	(348.16)
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	(3,137.13)	-	(3,137.13)	(945.90)	-	-	0.30	(0.15)	(4,082.88)	481.37	(4,564.25)
สินค้าคงเหลือ	177.41	-	177.41	(217.73)	-	1.54	-	(0.43)	(39.21)	216.19	(255.40)
เงินกู้ยืม	(140.50)	-	(140.50)	12.00	-	-	-	-	(128.50)	-	(128.50)
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์											
พนักงาน	6,001.54	-	6,001.54	31.50	(183.16)	18.67	(16.37)	2.52	5,854.70	5,854.70	-
ประมาณการหนี้สินกร้อตอน	19,992.74	-	19,992.74	3,093.89	-	4,003.69	(178.44)	-	26,911.88	26,911.88	-
ขาดทุนสะสมยกไป	7,029.89	-	7,029.89	1,877.27	100.57	157.81	1,240.16	(11.56)	10,394.14	10,394.14	-
ภาษีเงินได้จากการใช้ประโยชน์ทรัพย์สิน											
วิโตรีเดิมในประเทศออสเตรเลีย	2,265.76	-	2,265.76	(29.39)	-	-	(1.89)	(2,234.48)	-	-	-
ผลกระทบทางภาษีจากการแปลงค่าฐานภาษี	2,041.88	-	2,041.88	459.91	-	-	(18.83)	-	2,482.96	2,511.42	(28.46)
อื่น ๆ	3,713.40	-	3,713.40	(217.23)	(16.62)	2,098.89	(180.76)	17.36	5,415.04	6,328.98	(913.94)
ยอดรวมก่อนหักงบรายการของภาษี	(20,694.50)	2,357.34	(18,337.16)	15,663.94	311.25	2,410.58	149.44	(2,226.74)	(2,028.69)	69,003.60	(71,032.29)
การหักงบรายการของภาษี									-	(40,504.67)	40,504.67
สินทรัพย์(หนี้สิน)ภาษีเงินได้											
รอการตัดบัญชี - สุทธิ									(2,028.69)	28,498.93	(30,527.62)

22. ภาษีเงินได้และภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (ต่อ)

22.3 การเปลี่ยนแปลงในภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

		งบการเงินเฉพาะกิจการ					
		ณ วันที่ 31 ธ.ค. 62					
	ยอดสุทธิ ณ วันที่	กำไร(ขาดทุน)	ขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น	ยอดสุทธิ	สินทรัพย์ ภาษีเงินได้ รอการตัดบัญชี	หนี้สิน ภาษีเงินได้ รอการตัดบัญชี	
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(587.69)	157.97	-	(429.72)	-	(429.72)	
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	135.74	2.20	-	137.94	137.94	-	
เงินลงทุน	54.89	-	-	54.89	54.89	-	
เงินลงทุนต่อขาย	(323.40)	-	(33.21)	(356.61)	-	(356.61)	
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	(2,008.02)	1,679.13	-	(328.89)	420.52	(749.41)	
สินค้าคงเหลือ	70.68	(13.66)	-	57.02	57.02	-	
เงินกู้ยืม	(90.53)	(245.03)	-	(335.56)	-	(335.56)	
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	1,381.33	314.60	(233.40)	1,462.53	1,462.53	-	
อื่นๆ	1,156.80	(161.68)	-	995.12	996.76	(1.64)	
ยอดรวมก่อนหักกลบรายการของภาษี	(210.20)	1,733.53	(266.61)	1,256.72	3,129.66	(1,872.94)	
การหักกลบรายการของภาษี				-	(1,872.94)	1,872.94	
สินทรัพย์(หนี้สิน)ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ				1,256.72	1,256.72	-	

22. ภาษีเงินได้และภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (ต่อ)

22.3 การเปลี่ยนแปลงในภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

		งบการเงินเฉพาะกิจการ					
		ณ วันที่ 31 ธ.ค. 61					
	ยอดสุทธิ ณ วันที่ 1 ม.ค. 61	กำไร(ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น	กำไร(ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น	ยอดสุทธิ	สินทรัพย์ ภาษีเงินได้ รอการตัดบัญชี	หนี้สิน ภาษีเงินได้ รอการตัดบัญชี	
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(533.59)	(54.10)	-	(587.69)	-	(587.69)	
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	132.59	3.15	-	135.74	135.74	-	
เงินลงทุน	54.89	-	-	54.89	54.89	-	
เงินลงทุนต่อขาย	(744.81)	-	421.41	(323.40)	-	(323.40)	
ดูหน้การค่าและดูกหน้อื่น	(1,914.08)	(93.94)	-	(2,008.02)	460.00	(2,468.02)	
สินค้าคงเหลือ	61.71	8.97	-	70.68	70.68	-	
เงินกู้ยืม	(124.52)	33.99	-	(90.53)	-	(90.53)	
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	1,775.60	(234.29)	(159.98)	1,381.33	1,381.33	-	
อื่น ๆ	818.47	338.33	-	1,156.80	1,156.80	-	
ยอดรวมก่อนหักกลบรายการของภาษี	(473.74)	2.11	261.43	(210.20)	3,259.44	(3,469.64)	
การหักกลบรายการของภาษี				-	(3,259.44)	3,259.44	
สินทรัพย์(หนี้สิน)ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ				(210.20)	-	(210.20)	

23. สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
	(ปรับปรุงใหม่)			
ลูกหนี้ระยะยาว	1,433.93	1,375.95	45.24	8.39
เงินจ่ายล่วงหน้าและค่าใช้จ่ายรอดักบัญชี	12,868.11	16,283.11	1,062.72	1,176.88
เงินจ่ายล่วงหน้าค่าซื้อก๊าซ	-	-	82.59	61.83
เงินกองทุนค่าเรือดอนูปกรณ์การผลิต	7,154.48	5,247.82	-	-
อื่น ๆ*	7,049.70	10,285.67	198.11	4,509.39
รวม	28,506.22	33,192.55	1,388.66	5,756.49

บริษัทฯ ได้จ่ายเงินค่าซื้อก๊าซล่วงหน้าสำหรับปริมาณก๊าซที่ยังไม่สามารถรับมอบได้ตามปริมาณขั้นค่าที่ระบุในสัญญาซื้อขายก๊าซ (Take-or-Pay) ซึ่งบริษัทฯ มีสิทธิที่จะรับก๊าซที่ได้ชำระเงินล่วงหน้าไปแล้วในปีสัญญาต่อ ๆ ไป (Make-up Right) โดยไม่มีกำหนดเวลา

ทั้งนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 เงินจ่ายล่วงหน้าค่าซื้อก๊าซประกอบด้วย เงินจ่ายล่วงหน้าค่าซื้อก๊าซจากแหล่งสิริกิติ์ในประเทศไทย ซึ่งเป็นยอดคงเหลือสำหรับปริมาณก๊าซที่ยังไม่สามารถรับมอบได้ของปี 2560 - 2561

* ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ มีเงินฝากธนาคารที่มีข้อจำกัดในการใช้ จำนวน 4,372.75 ล้านบาท เนื่องจากนำไปวางเป็นหลักประกันการงดการบังคับคดีต่อศาล ทั้งนี้ ในระหว่างปี บริษัทฯ บันทึกเงินฝากธนาคารที่มีข้อจำกัดในการใช้ดังกล่าวเป็นสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

24. หนี้สินหมุนเวียนอื่น

หนี้สินหมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ภาษีขายที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	3,762.68	4,945.93	2,975.26	4,364.83
ประมาณการหนี้สินค่าตอบแทน				
การต่อระยะเวลาการผลิตปิโตรเลียม	2,348.14	2,890.32	-	-
อื่น ๆ	4,437.36	2,965.72	395.08	138.79
รวม	10,548.18	10,801.97	3,370.34	4,503.62

25. เงินกู้ยืมระยะยาว

เงินกู้ยืมระยะยาว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

เงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
เงินกู้ยืม - สกุลบาท	20,796.77	12,344.94	1,000.00	-
เงินกู้ยืม - สกุลต่างประเทศ	3,525.16	2,439.19	-	-
หุ้นกู้ - สกุลบาท	26,118.00	47,504.98	26,118.00	26,000.00
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	1,342.43	819.49	484.80	511.16
รวม	51,782.36	63,108.60	27,602.80	26,511.16

เงินกู้ยืมระยะยาว

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
เงินกู้ยืม - สกุลบาท	118,469.88	118,096.85	-	1,000.00
เงินกู้ยืม - สกุลต่างประเทศ	44,347.33	21,304.70	23,872.73	6,830.15
หุ้นกู้ - สกุลบาท	204,024.66	147,477.25	57,583.70	83,715.20
หุ้นกู้ - สกุลต่างประเทศ	188,176.39	163,462.61	8,806.94	27,969.16
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	7,727.51	4,622.90	3,471.94	4,124.45
รวม	562,745.77	454,964.31	93,735.31	123,638.96

25. เงินกู้ยืมระยะยาว (ต่อ)

สกุลเงินดั้งเดิม ของเงินกู้ - สกุลต่างประเทศ และหุ้นกู้ - สกุลต่างประเทศ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีดังนี้
เงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
เงินกู้ยืม - สกุลต่างประเทศ				
ดอลลาร์สหรัฐ	109.17	47.74	-	-
ยูโร	1.20	10.92	-	-
เยน	408.57	408.57	-	-
กีบ	12,855.64	12,855.64	-	-
คอง	28,879.60	228,506.04	-	-

เงินกู้ยืมระยะยาวและหุ้นกู้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
เงินกู้ยืม - สกุลต่างประเทศ				
ดอลลาร์สหรัฐ	1,026.18	219.80	575.05	-
ยูโร	149.14	141.01	-	-
เยน	29,341.05	29,749.62	23,000.00	23,000.00
กีบ	25,711.28	38,566.93	-	-
คอง	216,857.20	-	-	-
หุ้นกู้ - สกุลต่างประเทศ				
ดอลลาร์สหรัฐ	6,239.28	5,020.33	290.36	857.56

25. เงินกู้ยืมระยะยาว (ต่อ)

เงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี และเงินกู้ยืมระยะยาว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 จำแนกตามประเภทของอัตราดอกเบี้ยได้ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
อัตราดอกเบี้ยลอยตัว	173,324.03	143,045.16	-	-
อัตราดอกเบี้ยคงที่	441,204.10	375,027.75	121,338.11	150,150.12
รวม	614,528.13	518,072.91	121,338.11	150,150.12

อัตราดอกเบี้ยของเงินกู้ยืมระยะยาว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ร้อยละต่อปี			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
เงินกู้ยืม - สกุลบาท	1.50 - 7.83	1.22 - 7.83	7.83	7.83
เงินกู้ยืม - สกุลต่างประเทศ				
- ดอลลาร์สหรัฐ	1.89 - 5.00	1.00 - 6.00	5.00 - 6.38	-
- ยูโร	1.65 - 2.50	2.50	-	-
- เยน	1.50 - 4.45	1.50 - 4.45	4.95	4.45
- กีบ	4.75	4.75	-	-
- ดอง	6.40	6.40	-	-
หุ้นกู้ - สกุลบาท	1.97 - 6.80	2.21 - 6.80	3.50 - 6.80	3.50 - 6.80
หุ้นกู้ - สกุลต่างประเทศ				
- ดอลลาร์สหรัฐ	3.50 - 6.35	3.63 - 6.51	4.50 - 5.88	4.50 - 5.88
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	1.10 - 10.73	1.15 - 12.00	1.15 - 8.28	1.15 - 8.28

25. เงินกู้ยืมระยะยาว (ต่อ)

25.1 เงินกู้ยืม

เงินกู้ยืม - สกฤบาท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 เงินกู้ยืมระยะยาวสกฤบาทที่ค่าประกัน โดยกระทรวงการคลังของบริษัทฯ มีรายละเอียดดังนี้

สกุลเงิน	วงเงิน (หน่วย : ล้านบาท)	อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ (ต่อปี)	ระยะเวลาชำระคืน
----------	-----------------------------	---------------------------------	-----------------

บาท	1,000	คงที่	ชำระคืนเงินต้นเต็มจำนวน ณ วันสิ้นสุดสัญญาในเดือนกรกฎาคม 2563
-----	-------	-------	--

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 เงินกู้ยืมระยะยาวสกฤบาทจากสถาบันการเงินของบริษัทย่อย มีรายละเอียดดังนี้

สกุลเงิน	วงเงิน (หน่วย : ล้านบาท)	อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ (ต่อปี)	ระยะเวลาชำระคืน
----------	-----------------------------	---------------------------------	-----------------

บาท	10,000	FDR 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 24 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2560
บาท	169	คงที่	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 29 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2560
บาท	3,500	THBFIX 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 22 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2563
บาท	1,000	BIBOR 3 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 17 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2563
บาท	500	BIBOR 3 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 13 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2563
บาท	4,000	คงที่	ชำระคืนเงินต้นเต็มจำนวน ณ วันสิ้นสุดสัญญาในเดือนพฤษภาคม 2566
บาท	9,960	THBFIX 3 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 33 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2551

25. เงินกู้ยืมระยะยาว (ต่อ)

25.1 เงินกู้ยืม (ต่อ)

เงินกู้ยืม - สตงบาท (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินของบริษัทย่อย มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

สกุลเงิน	วงเงิน (หน่วย : ล้านบาท)	อัตราดอกเบี้ย		ระยะเวลาชำระคืน
		อัตราดอกเบี้ย	ร้อยละ (ต่อปี)	
บาท	3,700	THBFX 3 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม		ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 10 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่เดือนกรกฎาคม 2558
บาท	3,000	FDR 6เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม		ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 10 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่เดือนกันยายน 2560
บาท	5,000	FDR 6เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม		ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 10 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่เดือนพฤษภาคม 2563
บาท	4,000	FDR 6เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม		ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 12 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่เดือนธันวาคม 2561
บาท	10,000	FDR 6เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม		ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 12 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่เดือนมิถุนายน 2559
บาท	15,000	FDR 6เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม		ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 10 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่เดือนพฤศจิกายน 2563
บาท	450	THBFX 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม		ชำระคืนเงินต้นทุก 3 เดือน จำนวน 14 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่เดือนเมษายน 2566
บาท	2,500	FDR 6เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม		ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 10 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่เดือนมีนาคม 2565
บาท	3,000	FDR 6เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม		ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 10 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่เดือนกรกฎาคม 2566
บาท	3,000	FDR 6เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม		ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 10 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่เดือนมิถุนายน 2566
บาท	3,000	อัตราสูงสุดของเงินฝากประจำ 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม		ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 10 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่เดือนกรกฎาคม 2558
บาท	7,000	อัตราสูงสุดของเงินฝากประจำ 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม		ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 15 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่เดือนกันยายน 2556

25. เงินกู้ยืมระยะยาว (ต่อ)

25.1 เงินกู้ยืม (ต่อ)

เงินกู้ยืม - สกุดบาท (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 เงินกู้ยืมระยะยาวสกุดบาทจากสถาบันการเงินของบริษัทย่อย มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

สกุลเงิน	วงเงิน (หน่วย : ล้านบาท)	อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ (ต่อปี)	ระยะเวลาชำระคืน
บาท	3,000	อัตราสูงสุดของเงินฝากประจำ 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 14 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2557
บาท	6,000	อัตราสูงสุดของเงินฝากประจำ 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 10 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2559
บาท	5,000	THBFIX 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้น 2 งวด ในเดือนธันวาคม 2563 และเดือนธันวาคม 2566
บาท	8,654	อัตราสูงสุดของเงินฝากประจำ 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 17 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2561
บาท	575	BIBOR 3 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 3 เดือน จำนวน 13 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2562
บาท	700	BIBOR 3 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 3 เดือน จำนวน 16 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2559
บาท	1,000	คงที่	ชำระคืนเงินต้นทุก 3 เดือน จำนวน 16 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2559
บาท	900	อัตราสูงสุดของเงินฝากประจำ 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 14 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2559
บาท	900	อัตราสูงสุดของเงินฝากประจำ 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 14 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2559
บาท	900	อัตราสูงสุดของเงินฝากประจำ 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 12 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2560
บาท	500	คงที่	ชำระคืนเงินต้นทุก 3 เดือน จำนวน 13 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2564
บาท	14,357	THBFIX 3 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 24 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2564

25. เงินกู้ยืมระยะยาว (ต่อ)

25.1 เงินกู้ยืม (ต่อ)

เงินกู้ยืม - สกลบาท (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 เงินกู้ยืมระยะยาวสกลบาทจากสถาบันการเงินของบริษัทย่อย มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

สกุลเงิน	วงเงิน (หน่วย : ล้านบาท)	อัตราดอกเบี้ย		ระยะเวลาชำระคืน
		อัตราดอกเบี้ย	ร้อยละ (ต่อปี)	
บาท	6,004	THBFIX 3 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม		ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 20 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่ 2564
บาท	500	คงที่		ชำระคืนเงินต้นทุก 3 เดือน จำนวน 10 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่ 2562
บาท	500	THBFIX 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม		ชำระคืนเงินต้นเต็มจำนวน ณ วันสิ้นสุดสัญญาในเดือนพฤศจิกายน 2563
บาท	5,000	FDR 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม		ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 17 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่ 2563
บาท	10,000	MLR หักอัตราส่วนลด		ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 16 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่ 2564
บาท	10,000	THBFIX 3 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม		ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 12 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่ 2564
บาท	9,500	BIBOR 3 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม		ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 9 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่ 2563
บาท	3,000	BIBOR 3 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม		ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 15 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่ 2563
บาท	24,000	FDR 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม		ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 17 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่ 2563
บาท	5,400	THBFIX บวกอัตราส่วนเพิ่ม		ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 20 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่ 2562
บาท	1,500	MLR หักอัตราส่วนลด		ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 24 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่ 2555
บาท	300	MLR หักอัตราส่วนลด		ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 12 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่ 2558
บาท	800	FDR บวกอัตราส่วนเพิ่ม		ชำระคืนเงินต้นทุก 3 เดือน จำนวน 36 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่ 2563
บาท	141	FDR 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม		ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 8 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่ 2560

25. เงินกู้ยืมระยะยาว (ต่อ)

25.1 เงินกู้ยืม (ต่อ)

เงินกู้ยืม - สกุลบาท (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 เงินกู้ยืมระยะยาวสกุลบาทจากสถาบันการเงินของบริษัทย่อย มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

สกุลเงิน	วงเงิน (หน่วย : ล้านบาท)	อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ (ต่อปี)	ระยะเวลาชำระคืน
บาท	8,500	THBFIX 3 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 38 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่เดือนมิถุนายน 2561
บาท	1,800	FDR 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 16 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่เดือนมิถุนายน 2558
บาท	504	THBFIX บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นตามเงื่อนไขที่ระบุในสัญญา
บาท	56	MLR หักอัตราส่วนลด	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 8 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่เดือนธันวาคม 2562
บาท	44	MLR หักอัตราส่วนลด	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 10 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่เดือนมิถุนายน 2563

25. เงินกู้ยืมระยะยาว (ต่อ)

25.1 เงินกู้ยืม (ต่อ)

เงินกู้ยืม - สกุลต่างประเทศ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 เงินกู้ยืมระยะยาวสกุลต่างประเทศของบริษัทฯ ของบริษัทฯ มีรายละเอียดดังนี้

สกุลเงิน	วงเงิน (หน่วย : ล้านบาท)	อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ (ต่อปี)	ระยะเวลาชำระคืน
ดอลลาร์สหรัฐ	245	คงที่	ชำระคืนเงินต้นเต็มจำนวน ณ วันที่สิ้นสุดสัญญาในเดือนสิงหาคม 2578
ดอลลาร์สหรัฐ	330	คงที่	ชำระคืนเงินต้นเต็มจำนวน ณ วันที่สิ้นสุดสัญญาในเดือนตุลาคม 2585
เยน	23,000	คงที่	ชำระคืนเงินต้นเต็มจำนวน ณ วันที่สิ้นสุดสัญญาในเดือนเมษายน 2579

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 เงินกู้ยืมระยะยาวสกุลต่างประเทศสถาบันการเงินของบริษัทฯ มีรายละเอียดดังนี้

สกุลเงิน	วงเงิน (หน่วย : ล้านบาท)	อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ (ต่อปี)	ระยะเวลาชำระคืน
ดอลลาร์สหรัฐ	86	USD-LIBOR 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นเต็มจำนวน ณ วันที่สิ้นสุดสัญญาในเดือนกุมภาพันธ์ 2565
ดอลลาร์สหรัฐ	82	LIBOR 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 18 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่เดือนมิถุนายน 2558
ดอลลาร์สหรัฐ	460	LIBOR 3 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 33 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่เดือนตุลาคม 2555
ดอลลาร์สหรัฐ	200	LIBOR บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 9 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่เดือนมิถุนายน 2563
ดอลลาร์สหรัฐ	480	LIBOR 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นเต็มจำนวน ณ วันที่สิ้นสุดสัญญาในเดือนตุลาคม 2567

25. เงินกู้ยืมระยะยาว (ต่อ)

25.1 เงินกู้ยืม (ต่อ)

เงินกู้ยืม - สกุลต่างประเทศ (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 เงินกู้ยืมระยะยาวสกุลต่างประเทศจากสถาบันการเงินของบริษัทย่อย มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

สกุลเงิน	วงเงิน		ระยะเวลาชำระคืน
	(หน่วย : ล้านบาท)	อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ (ต่อปี)	
ดอลลาร์สหรัฐ	120	LIBOR 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นเต็มจำนวน ณ วันสิ้นสุดสัญญาในเดือนตุลาคม 2567
ดอลลาร์สหรัฐ	100	LIBOR 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 10 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่เดือนมีนาคม 2559
ยูโร	180	EURIBOR 3 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 12 เดือน จำนวน 6 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่ 2564
เยน	7,900	JPY-LIBOR บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 37 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่เดือนพฤษภาคม 2561
เยน	23,000*	คงที่	ชำระคืนเงินต้นเต็มจำนวน ณ วันสิ้นสุดสัญญาในเดือนเมษายน 2579
กีป	81,500	คงที่	ชำระคืนเงินต้นทุก 3 เดือน จำนวน 20 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่เดือนมีนาคม 2561
ดอง	310,791	คงที่	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 18 งวด เริ่มตั้งแต่วันที่เดือนกรกฎาคม 2562

* ค่าประกัน โดยบริษัทฯ ซึ่งมีความรับผิดชอบสูงสุดภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงาน ก.ล.ต. 125 ของเงินต้น หรือคิดเป็น 28.750.00 ล้านบาท

กลุ่มบริษัทได้เตรียมมือป้องกันความเสี่ยงในการบริหารความเสี่ยงทางการเงินจากอัตราแลกเปลี่ยนและอัตราดอกเบี้ยสำหรับเงินกู้ยืมระยะยาว ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 39.2 ถึง 39.4

25. เงินกู้ยืมระยะยาว (ต่อ)

25.2 หุ้นกู้

หุ้นกู้ - สตงลบาท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 หุ้นกู้สตงลบาทประเภทไม่มีหลักประกัน ไม่ค่อยสิทธิ ของบริษัทฯ มีรายละเอียดดังนี้

สกุลเงิน	วงเงิน (หน่วย : ล้านบาท)	มูลค่าที่ตราไว้		อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ) ต่อปี	ระยะเวลาชำระคืน
		หุ้นละ	ระยะเวลา (ปี)		
บาท	22,000	1,000	6 ปี 11 เดือน 19 วัน	4.75	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนพฤศจิกายน 2563
บาท	4,118	1,000	15	5.95	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนสิงหาคม 2563
บาท	1,030	1,000	15	6.53	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนพฤษภาคม 2564
บาท	10,000	1,000	6 ปี 11 เดือน	4.00	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนพฤศจิกายน 2564
บาท	4,200	1,000	6 ปี 27 วัน	3.50	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนพฤศจิกายน 2564
บาท	4,000	1,000	12	4.50	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนกุมภาพันธ์ 2565
บาท	10,000	1,000	10	6.58	ชำระดอกเบี้ยครึ่งเดียว ณ วันครบกำหนดไถ่ถอนในเดือนกันยายน 2566

25. เงินกู้ยืมระยะยาว (ต่อ)

25.2 หุ้นกู้ (ต่อ)

หุ้นกู้ - สตงบาท (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 หุ้นกู้สตงบาทประเภทไม่มีหลักประกัน ไม่เคยลืมหัก โดยผู้ถือหุ้นกู้สามารถใช้บริการได้ก่อนกำหนดได้ของบริษัทฯ มีรายละเอียดดังนี้

สกุลเงิน	วงเงิน (หน่วย : ล้านบาท)	มูลค่าที่ตราไว้ หุ้นละ	ระยะเวลา (ปี)	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ) ต่อปี	ระยะเวลาชำระคืน
บาท	14,967	1,000	15	ปีที่ 1-5 : 5.00 ปีที่ 6-8 : 6.20 ปีที่ 9-15 : 6.80	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนมีนาคม 2567 (ผู้ถือหุ้นกู้สามารถไถ่ถอนก่อนกำหนดได้ ณ สิ้นปีที่ 8)
บาท	9,387	1,000	15	ปีที่ 1-5 : 4.25 ปีที่ 6-10 : 5.50 ปีที่ 11-15 : 5.75	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนกรกฎาคม 2567 (ผู้ถือหุ้นกู้สามารถไถ่ถอนก่อนกำหนดได้ ณ สิ้นปีที่ 10)
บาท	4,000	1,000	100	5.90	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนธันวาคม 2653 (ผู้ถือหุ้นกู้สามารถไถ่ถอนก่อนกำหนดได้ ณ สิ้นปีที่ 50 และ 75 และกรณีอื่นที่ระบุใน

ข้อกำหนดว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ของผู้ถือหุ้นและผู้ถือหุ้นกู้

25. เงินกู้ยืมระยะยาว (ต่อ)

25.2 หุ้นกู้ (ต่อ)

หุ้นกู้ - สกุลบาท (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 หุ้นกู้สกุลบาทประเภทไม่มีหลักประกัน ไม่โดยสิทธิ ของบริษัทย่อย มีรายละเอียดดังนี้

สกุลเงิน	วงเงิน		มูลค่าที่ตราไว้		อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ) ต่อปี	ระยะเวลาชำระคืน
	(หน่วย : ล้านบาท)	หุ้นละ	หุ้นละ	ระยะเวลา (ปี)		
บาท	3,500	1,000	4	2.21	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนด 6 เดือนเดือนกันยายน 2564	
บาท	1,500	1,000	7	2.82	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนด 6 เดือนเดือนกันยายน 2567	
บาท	5,555	1,000	10	5.00	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนด 6 เดือนเดือนสิงหาคม 2564	
บาท	4,000	1,000	10	3.95	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนด 6 เดือนเดือนกันยายน 2568	
บาท	3,000	1,000	10	2.81	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนด 6 เดือนเดือนพฤษภาคม 2569	
บาท	2,000	1,000	3	1.97	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนด 6 เดือนเดือนพฤศจิกายน 2565	
บาท	5,000	1,000	5	2.24	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนด 6 เดือนเดือนพฤศจิกายน 2567	
บาท	6,000	1,000	7	2.52	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนด 6 เดือนเดือนพฤศจิกายน 2569	
บาท	8,000	1,000	10	2.86	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนด 6 เดือนเดือนพฤศจิกายน 2572	
บาท	7,500	1,000	12	3.15	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนด 6 เดือนเดือนพฤศจิกายน 2574	
บาท	6,500	1,000	15	3.25	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนด 6 เดือนเดือนพฤศจิกายน 2577	
บาท	6,890	1,000	7	4.96	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนด 6 เดือนเดือนพฤษภาคม 2564	
บาท	11,400	1,000	15	4.82	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนด 6 เดือนเดือนมิถุนายน 2572	

25. เงินกู้ยืมระยะยาว (ต่อ)

25.2 หุ้นกู้ (ต่อ)

หุ้นกู้ - สกุดบาท (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 หุ้นกู้สกุดบาทประเภทไม่มีหลักประกัน ไม่ค่อยลืทธิ ของบริษัทย่อย มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

สกุลเงิน	วงเงิน		มูลค่าที่ตราไว้ หุ้นละ	ระยะเวลา (ปี)	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ) ต่อปี	ระยะเวลาชำระคืน
	(หน่วย : ล้านบาท)	หุ้นละ				
บาท	15,000	1,000	3	2.26	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไ้ก่อนเดือนมิถุนายน 2565	
บาท	10,000	1,000	7	4.50	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไ้ก่อนเดือนสิงหาคม 2564	
บาท	1,500	1,000	5	2.20	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไ้ก่อนเดือนกันยายน 2567	
บาท	7,000	1,000	7	2.43	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไ้ก่อนเดือนกันยายน 2569	
บาท	1,500	1,000	10	2.75	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไ้ก่อนเดือนกันยายน 2572	

25. เงินกู้ยืมระยะยาว (ต่อ)

25.2 หุ้นกู้ (ต่อ)

หุ้นกู้ - สตูลบาท (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 หุ้นกู้สตูลบาทประเภทไม่มีหลักประกัน ไม่ต่อสัญญา โดยผู้ถือหุ้นได้ลงมติให้ถอนก่อนกำหนดได้ของบริษัทย่อย มีรายละเอียดดังนี้

สกุลเงิน	วงเงิน (หน่วย : ล้านบาท)	มูลค่าที่ตราไว้		อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ) ต่อปี	ระยะเวลาชำระคืน
		หุ้นละ	ระยะเวลา (ปี)		
บาท	10,000	1,000	4	3.05	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนสิงหาคม 2564
บาท	10,000	1,000	5	2.90	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนสิงหาคม 2567
บาท	3,000	1,000	12	4.80	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนเมษายน 2565
บาท	7,500	1,000	15	5.05	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนมีนาคม 2570
บาท	3,000	1,000	7	4.61	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนมีนาคม 2564
บาท	7,000	1,000	10	4.84	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนมีนาคม 2567

25. เงินกู้ยืมระยะยาว (ต่อ)

25.2 หุ้นกู้ (ต่อ)

หุ้นกู้ - สกุลต่างประเภท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 หุ้นกู้สกุลต่างประเทศประเภทไม่มีหลักประกัน ไม่ค่อยสิทธิ ของบริษัท มีรายละเอียดดังนี้

สกุลเงิน	วงเงิน (หน่วย : ล้านบาท)	มูลค่าที่ตราไว้ หุ้นละ	ระยะเวลา (ปี)	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ) ต่อปี	ระยะเวลาชำระคืน
ดอลลาร์สหรัฐ	53	1,000	30	5.875	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนสิงหาคม 2578
ดอลลาร์สหรัฐ	241	1,000	30	4.50	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนตุลาคม 2585

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 หุ้นกู้สกุลต่างประเทศประเภทไม่มีหลักประกัน ไม่ค่อยสิทธิ ของบริษัทย่อย มีรายละเอียดดังนี้

สกุลเงิน	วงเงิน (หน่วย : ล้านบาท)	มูลค่าที่ตราไว้ หุ้นละ	ระยะเวลา (ปี)	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ) ต่อปี	ระยะเวลาชำระคืน
ดอลลาร์สหรัฐ	700	1,000	10	5.692	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนเมษายน 2564
ดอลลาร์สหรัฐ	490	1,000	30	6.35	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนมิถุนายน 2585
ดอลลาร์สหรัฐ	504	1,000	10	4.25	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนกันยายน 2565
ดอลลาร์สหรัฐ	496	1,000	4	4.25	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนกันยายน 2565

25. เงินกู้ยืมระยะยาว (ต่อ)

25.2 หนี้กู้ (ต่อ)

หนี้กู้ - สกุลต่างประเทศ (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 หนี้กู้สกุลต่างประเทศประเภทไม่มีหลักประกัน ไม่ต่อสัญญา โดยผู้ถือหุ้นได้ทราบก่อนกำหนดได้ของบริษัทย่อย มีรายละเอียดดังนี้

สกุลเงิน	วงเงิน		มูลค่าที่ตราไว้		อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ) ต่อปี	ระยะเวลาชำระคืน
	(หน่วย : ล้าน)	หุ้นและ	หุ้นและ	ระยะเวลา(ปี)		
ดอลลาร์สหรัฐ	650	1,000	40	3.903	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนธันวาคม 2602	
ดอลลาร์สหรัฐ	245*	1,000	15	5.875	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนสิงหาคม 2578	
ดอลลาร์สหรัฐ	330**	1,000	23	4.50	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนตุลาคม 2585	
ดอลลาร์สหรัฐ	216	1,000	10	3.625	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนมกราคม 2586	
ดอลลาร์สหรัฐ	172	1,000	30	4.875	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนมกราคม 2566	
ดอลลาร์สหรัฐ	284	1,000	10	3.625	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนมกราคม 2566	
ดอลลาร์สหรัฐ	328	1,000	30	4.875	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนมกราคม 2586	
ดอลลาร์สหรัฐ	400	1,000	10	4.625	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนพฤศจิกายน 2571	
ดอลลาร์สหรัฐ	600	1,000	30	5.375	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนพฤศจิกายน 2591	
ดอลลาร์สหรัฐ	565	1,000	30	3.50	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนตุลาคม 2592	

* ค่าประกันโดยบริษัท ซึ่งมีค่าความรับผิดชอบสูงสุดภายใต้การรับประกันดังกล่าวไม่เกินร้อยละ 125 ของเงินต้น หรือคิดเป็นจำนวนประมาณ 306.19 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

** ค่าประกันโดยบริษัท ซึ่งมีค่าความรับผิดชอบสูงสุดภายใต้การรับประกันดังกล่าวไม่เกินร้อยละ 125 ของเงินต้น หรือคิดเป็นจำนวนประมาณ 412.61 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

กลุ่มบริษัท ได้ใช้เครื่องมือป้องกันความเสี่ยงในการบริหารความเสี่ยงทางการเงินจากอัตราแลกเปลี่ยนและอัตราดอกเบี้ยสำหรับหนี้กู้ ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

ข้อ 39.2 ถึง 39.4

25. เงินกู้ยืมระยะยาว (ต่อ)

25.3 หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน

หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน				
- ภายใน 1 ปี	1,728.97	928.78	560.31	588.63
- เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	4,982.44	2,679.59	2,017.26	2,138.29
- เกิน 5 ปี	4,060.17	2,270.20	1,688.31	2,270.20
ค่าใช้จ่ายทางการเงินในอนาคต	(1,701.64)	(436.18)	(309.14)	(361.51)
มูลค่าปัจจุบันของหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	9,069.94	5,442.39	3,956.74	4,635.61
มูลค่าปัจจุบันของหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน				
- หนี้สินหมุนเวียน	1,342.43	819.49	484.80	511.16
- หนี้สินไม่หมุนเวียน	7,727.51	4,622.90	3,471.94	4,124.45
รวม	9,069.94	5,442.39	3,956.74	4,635.61

25. เงินกู้ยืมระยะยาว (ต่อ)

25.4 กำหนดชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม					
	2562					
	เงินกู้ยืม		หุ้นกู้		หนี้สินตาม	
	เงินกู้ยืม สกุลบาท	สกุล ต่างประเทศ	หุ้นกู้ สกุลบาท	สกุล ต่างประเทศ	หนี้สินตาม สัญญาเช่า การเงิน	รวม
ภายใน 1 ปี	20,796.77	3,525.16	26,118.00	-	1,342.43	51,782.36
เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	71,903.85	30,705.03	137,686.69	66,340.34	4,079.36	310,715.27
เกิน 5 ปี	46,566.03	13,642.30	66,337.97	121,836.05	3,648.15	252,030.50
รวม	139,266.65	47,872.49	230,142.66	188,176.39	9,069.94	614,528.13

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม					
	2561					
	เงินกู้ยืม		หุ้นกู้		หนี้สินตาม	
	เงินกู้ยืม สกุลบาท	สกุล ต่างประเทศ	หุ้นกู้ สกุลบาท	สกุล ต่างประเทศ	หนี้สินตาม สัญญาเช่า การเงิน	รวม
ภายใน 1 ปี	12,344.94	2,439.19	47,504.98	-	819.49	63,108.60
เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	68,877.54	10,895.33	91,720.17	71,376.58	2,435.33	245,304.95
เกิน 5 ปี	49,219.31	10,409.37	55,757.08	92,086.03	2,187.57	209,659.36
รวม	130,441.79	23,743.89	194,982.23	163,462.61	5,442.39	518,072.91

25. เงินกู้ยืมระยะยาว (ต่อ)

25.4 กำหนดชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					รวม
	2562					
	เงินกู้ยืม สกุลบาท	เงินกู้ยืม สกุล ต่างประเทศ	หุ้นกู้ สกุลบาท	หุ้นกู้ สกุล ต่างประเทศ	หนี้สินตาม สัญญาเช่า การเงิน	
ภายใน 1 ปี	1,000.00	-	26,118.00	-	484.80	27,602.80
เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	-	-	53,583.70	-	1,838.92	55,422.62
เกิน 5 ปี	-	23,872.73	4,000.00	8,806.94	1,633.02	38,312.69
รวม	1,000.00	23,872.73	83,701.70	8,806.94	3,956.74	121,338.11

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					รวม
	2561					
	เงินกู้ยืม สกุลบาท	เงินกู้ยืม สกุล ต่างประเทศ	หุ้นกู้ สกุลบาท	หุ้นกู้ สกุล ต่างประเทศ	หนี้สินตาม สัญญาเช่า การเงิน	
ภายใน 1 ปี	-	-	26,000.00	-	511.16	26,511.16
เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	1,000.00	-	55,348.00	-	1,936.88	58,284.88
เกิน 5 ปี	-	6,830.15	28,367.20	27,969.16	2,187.57	65,354.08
รวม	1,000.00	6,830.15	109,715.20	27,969.16	4,635.61	150,150.12

26. การเปลี่ยนแปลงของหนี้สินที่เกิดจากกิจกรรมจัดหาเงิน

การเปลี่ยนแปลงของหนี้สินที่เกิดจากกิจกรรมจัดหาเงิน มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		รายการที่ไม่ใช่เงินสด					ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	
	ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	งบการเงินรวม	กระแสเงินสดจัดหาเงิน	หนี้สินตาม สัญญาเช่า การเงินเพิ่มขึ้น	(กำไร)ขาดทุน จากอัตรา แลกเปลี่ยน	ผลต่างจาก การแปลงค่า งบการเงิน	สุทธิ สุทธิ สุทธิ		อื่นๆ
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้น									
จากสถาบันการเงิน*	25,561.80	134,671.61	(114,761.43)	-	(27.60)	(965.66)	-	(38.19)	44,440.53
เงินกู้ยืมระยะสั้น	-	-	(701.55)	-	-	-	701.55	-	-
เงินกู้ยืม - สกูลบาท	130,441.79	16,989.03	(16,932.09)	-	-	-	8,725.38	42.54	139,266.65
เงินกู้ยืม - สกูด่างประเทศ	23,743.89	32,754.84	(16,363.83)	-	(845.39)	(1,494.28)	11,071.30	(994.04)	47,872.49
หุ้นกู้ - สกูลบาท	194,982.23	69,898.20	(50,698.40)	-	1,725.96	(1,843.72)	16,301.86	(223.47)	230,142.66
หุ้นกู้ - สกูด่างประเทศ	163,462.61	55,007.37	(17,523.40)	-	(7,685.59)	(5,196.84)	-	112.24	188,176.39
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	5,442.39	-	(1,358.24)	509.04	(249.48)	(99.96)	4,631.07	195.12	9,069.94
รวม	543,634.71	309,321.05	(218,338.94)	509.04	(7,082.10)	(9,600.46)	41,431.16	(905.80)	658,968.66

* เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 1.00 - 4.75 ต่อปี

26. การเปลี่ยนแปลงของหนี้สินที่เกิดจากกิจกรรมจัดหาเงิน (ต่อ)

การเปลี่ยนแปลงของหนี้สินที่เกิดจากกิจกรรมจัดหาเงิน มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	กระแสเงินสดจัดหาเงิน เพิ่มขึ้น	จ่ายชำระคืน	หนี้สินตาม สัญญาเช่า การเงิน เพิ่มขึ้น	รายการที่ไม่ใช่เงินสด กำไรจาก อัตราแลกเปลี่ยน อื่นๆ	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562
เงินกู้ยืมระยะสั้น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	3,332.70	240.49	(85.63)	-	-	3,487.56
เงินกู้ยืม - สตูลบาท	1,000.00	-	-	-	-	1,000.00
เงินกู้ยืม - สตูลต่างประเทศ	6,830.15	24,031.00	(6,507.60)	-	(480.82)	23,872.73
หุ้นกู้ - สตูลบาท	109,715.20	-	(26,013.50)	-	-	83,701.70
หุ้นกู้ - สตูลต่างประเทศ	27,969.16	-	(17,523.40)	-	(1,902.48)	8,806.94
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	4,635.61	-	(613.35)	127.25	(252.08)	3,956.74
รวม	153,482.82	24,271.49	(50,743.48)	127.25	322.97	124,825.67

27. ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน

การเปลี่ยนแปลงในมูลค่าปัจจุบันของประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ณ วันที่ 1 มกราคม	23,921.03	23,313.07	6,906.65	8,877.98
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	1,983.76	1,817.43	527.17	643.16
ต้นทุนบริการในอดีต	4,218.86	95.51	1,068.50	-
ต้นทุนดอกเบี้ย	679.92	600.11	222.18	236.74
(กำไร)ขาดทุนจากการประมาณการตามหลัก คณิตศาสตร์ประกันภัยของประมาณการ หนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออก จากงาน	1,095.55	(946.68)	(1,167.00)	(799.89)
(กำไร)ขาดทุนจากการประมาณการตามหลัก คณิตศาสตร์ประกันภัยของประมาณการ หนี้สินตามโครงการผลประโยชน์ระยะยาวอื่น	180.63	(25.07)	21.68	(13.70)
รายจ่ายที่เกิดขึ้นจริง	(1,023.07)	(969.83)	(266.46)	(236.52)
ซื้อธุรกิจ (หมายเหตุฯ 43)	1,609.69	89.61	-	-
ขายการดำเนินงานที่ยกเลิก	-	(10.04)	-	(1,801.12)
อื่น ๆ	3.93	-	-	-
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	(80.09)	(43.08)	-	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	32,590.21	23,921.03	7,312.72	6,906.65

รายละเอียดผล(กำไร)ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยของประมาณการหนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ขาดทุนจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง	639.73	335.61	0.23	493.17
(กำไร)ขาดทุนจากการเปลี่ยนข้อสมมติ ทางการเงิน	1,584.90	(1,371.90)	(369.02)	(1,293.06)
(กำไร)ขาดทุนจากการเปลี่ยนข้อสมมติ ทางประชากรศาสตร์	(1,129.08)	89.61	(798.21)	-
รวม	1,095.55	(946.68)	(1,167.00)	(799.89)

27. ประเมินการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน (ต่อ)

ค่าใช้จ่ายที่รับรู้ในงบกำไรขาดทุนและงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ต้นทุนขายและการให้บริการ	2,529.26	809.99	331.10	141.63
ค่าใช้จ่ายในการขายและจัดจำหน่าย	383.74	168.28	76.96	115.44
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	4,093.41	1,494.87	1,429.33	606.78
ค่าตอบแทนผู้บริหาร	56.76	14.84	2.14	2.35
(กำไร)ขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	1,095.55	(946.68)	(1,167.00)	(799.89)
รวม	8,158.72	1,541.30	672.53	66.31

ข้อสมมติหลักในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ใช้ในการกำหนดมูลค่าปัจจุบันของประมาณการหนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของกลุ่มบริษัท มีดังนี้

	อัตราร้อยละต่อปี	
	2562	2561
อัตราคิดลด	1.18 - 7.15	1.73 - 8.15
อัตราเงินเฟ้อ	0.00 - 5.00	0.00 - 6.50
อัตราการหมุนเวียนของพนักงาน	0.00 - 70.00	0.00 - 70.00
อัตรามรณะ	อ้างอิงตามประกาศของแต่ละประเทศ	อ้างอิงตามประกาศของแต่ละประเทศ

27. ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน (ต่อ)

การวิเคราะห์ความอ่อนไหวของข้อสมมติหลักในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ใช้ในการกำหนดมูลค่าปัจจุบันของประมาณการหนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของกลุ่มบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	การเปลี่ยนแปลงในมูลค่าปัจจุบันของประมาณการหนี้สินเพิ่มขึ้น (ลดลง)	
	2562	2561
อัตราคิดลด		
อัตราเพิ่มขึ้น 1%	(3,916.23)	(3,086.77)
อัตราลดลง 1%	4,942.54	4,115.71

ระยะเวลาถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของประมาณการหนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของกลุ่มบริษัท สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 คือ 18.14 ปี (สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 : 18.75 ปี)

พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วเมื่อวันที่ 5 เมษายน 2562 และมีผลบังคับใช้เมื่อพ้นกำหนด 30 วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฉบับนี้กำหนดอัตราค่าชดเชยเพิ่มเติมกรณีนายจ้างเลิกจ้างสำหรับลูกจ้างซึ่งทำงานติดต่อกันครบ 20 ปีขึ้นไปให้มีสิทธิได้รับค่าชดเชยไม่น้อยกว่าค่าจ้างอัตราสุดท้าย 400 วัน ซึ่งมีผลต่อกลุ่มบริษัท ยกเว้นบริษัทฯ ที่อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. 2543

ต่อมาคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. 2543 ออกประกาศคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ เรื่อง มาตรฐานขั้นต่ำของสภาพการจ้างในรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ 4) ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วเมื่อวันที่ 26 กันยายน 2562 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยประกาศฉบับนี้กำหนดอัตราค่าชดเชยเพิ่มเติมกรณีนายจ้างเลิกจ้างและกรณีเกษียณอายุสำหรับลูกจ้างซึ่งทำงานติดต่อกันครบ 20 ปีขึ้นไปให้มีสิทธิได้รับค่าชดเชยไม่น้อยกว่าค่าจ้างอัตราสุดท้าย 400 วัน ซึ่งมีผลต่อบริษัทฯ เนื่องจากเป็นกิจการที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินี้

การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวถือเป็นการแก้ไขโครงการสำหรับโครงการผลประโยชน์พนักงานหลังออกจากงานส่งผลให้ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงานในงบการเงินรวมเพิ่มขึ้น 4,218.86 ล้านบาท และงบการเงินเฉพาะกิจการเพิ่มขึ้น 1,068.50 ล้านบาท กลุ่มบริษัทได้บันทึกผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวโดยรับรู้ต้นทุนบริการในอดีตเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนแล้วในงวดที่กฎหมายดังกล่าวมีผลบังคับใช้

28. ประมาณการหนี้สินค้ำรื้อถอน

การเปลี่ยนแปลงประมาณการหนี้สินค้ำรื้อถอนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม	
	2562	2561
ณ วันที่ 1 มกราคม	74,722.52	74,865.44
- ซื้อธุรกิจ (หมายเหตุฯ 43)	10,367.26	8,007.39
- ประมาณการหนี้สินเพิ่มขึ้น	13,647.21	4,223.32
- ใช้ไประหว่างปี	(454.27)	(729.43)
- กลับรายการประมาณการหนี้สินที่ไม่เกิดขึ้น	(587.84)	(5,336.16)
- ขายและจำหน่าย	-	(5,631.24)
- ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	(5,805.59)	(676.80)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	91,889.29	74,722.52
- ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(1,289.37)	(1,090.30)
- ส่วนที่ถึงกำหนดชำระเกินกว่าหนึ่งปี	90,599.92	73,632.22

29. หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น

หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
เจ้าหนี้อื่นระยะยาว	4,457.77	3,603.00	4,148.10	3,490.10
ประมาณการหนี้สินค่าตอบแทน				
การต่อระยะเวลาการผลิตปิโตรเลียม	5,752.11	7,744.52	-	-
หนี้สินระยะยาว Make-up	10,782.35	10,782.35	10,782.35	10,782.35
รายได้รอรับรู้	19,130.34	6,609.13	4,969.25	5,244.77
อื่น ๆ	6,522.52	4,232.06	375.72	340.25
รวม	46,645.09	32,971.06	20,275.42	19,857.47

หนี้สินระยะยาว Make-up เกิดจากผลต่างของราคาก๊าซธรรมชาติสำหรับปริมาณที่บริษัทฯ ได้ชำระล่วงหน้าแล้วกับราคาก๊าซธรรมชาติ ณ วันที่รับก๊าซจริง ที่เกินกว่าภาระดอกเบี้ยเงินจ่ายล่วงหน้าค่าซื้อก๊าซสำหรับปริมาณก๊าซในส่วนที่ไม่สามารถรับได้ (Take-or-Pay) ซึ่งต้องจัดสรรให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่ร่วมรับภาระดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นจากการจ่ายเงินล่วงหน้าของค่าก๊าซแหล่งยาดานาและแหล่งเขตากูน

30. ทุนเรือนหุ้น

30.1 ทุนเรือนหุ้น - ทุนจดทะเบียน

	มูลค่าหุ้น (บาทต่อหุ้น)	จำนวนหุ้นสามัญที่จดทะเบียน (หุ้น)	มูลค่าหุ้นสามัญที่จดทะเบียน (บาท)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	1	28,562,996,250	28,562,996,250
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	1	28,562,996,250	28,562,996,250

30.2 ทุนเรือนหุ้น - ทุนที่ออกและชำระแล้ว

	จำนวนหุ้นสามัญที่ ออกและชำระเต็ม มูลค่าแล้ว (หุ้น)	มูลค่าหุ้นสามัญที่ออก และชำระเต็มมูลค่าแล้ว (บาท)	ส่วนเกินมูลค่าหุ้น สามัญ (บาท)	รวม (บาท)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	28,562,996,250	28,562,996,250	29,211,131,966	57,774,128,216
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	28,562,996,250	28,562,996,250	29,211,131,966	57,774,128,216

31. ทุนสำรอง

31.1 ทุนสำรองตามกฎหมาย

ตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชน พ.ศ. 2535 กำหนดให้บริษัทฯ ต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองตามกฎหมายไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปี จนกว่าทุนสำรองนี้จะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน ตำรองตามกฎหมายนี้ไม่สามารถนำไปจัดสรรได้ ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้จัดสรรทุนสำรองตามกฎหมายครบร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียนตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว

31.2 ทุนสำรองเพื่อกองทุนประกันวินาศภัย

การเปลี่ยนแปลงในทุนสำรองเพื่อกองทุนประกันวินาศภัย มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม	1,222.68	1,199.99	1,222.68	1,199.99
จัดสรรระหว่างปี	20.98	22.69	20.98	22.69
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม	1,243.66	1,222.68	1,243.66	1,222.68

กองทุนประกันวินาศภัยจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการรับประกันภัยเฉพาะในธุรกิจของบริษัทฯ โดยบริษัทฯ จัดสรรกำไรสุทธิที่ได้จากผลการดำเนินงานและผลตอบแทนของกองทุนฯ ในแต่ละปีสมทบเข้ากับเงินกองทุน

32. กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561 (ปรับปรุงใหม่)	2562	2561 (ปรับปรุงใหม่)
กำไรส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่				
จากการดำเนินงานต่อเนื่อง	92,950,604,143	119,647,246,552	61,657,307,704	94,475,418,599
ปรับปรุงกำไร	(1,491,678,204)	(1,124,184,883)	-	-
กำไรที่ใช้ในการคำนวณกำไรต่อหุ้น				
จากการดำเนินงานต่อเนื่อง	91,458,925,939	118,523,061,669	61,657,307,704	94,475,418,599
กำไรที่ใช้ในการคำนวณกำไรต่อหุ้น				
จากการดำเนินงานที่ยกเลิก	-	-	-	70,761,721,267
รวมกำไร	91,458,925,939	118,523,061,669	61,657,307,704	165,237,139,866
จำนวนหุ้นสามัญเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (หุ้น)	28,562,996,250	28,562,996,250	28,562,996,250	28,562,996,250
กำไรต่อหุ้นจากการดำเนินงานต่อเนื่อง				
(บาท / หุ้น)	3.20	4.15	2.16	3.31
กำไรต่อหุ้นจากการดำเนินงานที่ยกเลิก				
(บาท / หุ้น)	-	-	-	2.48
กำไรต่อหุ้น (บาท / หุ้น)	3.20	4.15	2.16	5.79

33. รายได้จากการขายและการให้บริการ

รายได้จากการขายและการให้บริการ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ผลิตภัณฑ์น้ำมัน	1,362,258.64	1,440,216.43	665,455.01	862,501.80
ผลิตภัณฑ์ก๊าซ	406,176.68	405,644.09	503,552.88	495,125.46
ผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี	348,250.81	423,744.74	26,467.05	49,693.12
ผลิตภัณฑ์เหมือง	15,078.02	20,527.20	-	-
รายได้จากรธุรกิจเสริม	17,272.74	15,914.60	416.55	300.76
รายได้จากค่าสาธารณูปโภค	60,121.36	21,413.26	-	0.75
รายได้จากการให้บริการ	9,159.22	7,732.32	3,814.26	1,696.63
อื่น ๆ	1,421.20	962.28	757.15	1,702.53
รวม	2,219,738.67	2,336,154.92	1,200,462.90	1,411,021.05

รายได้จากการขายและการให้บริการ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 ได้รวมรายได้จากการขายให้ ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในงบการเงินรวมจำนวน 132,609.09 ล้านบาท และ 111,936.72 ล้านบาท ในงบการเงินเฉพาะกิจการจำนวน 90,606.14 ล้านบาท และ 79,998.69 ล้านบาท ตามลำดับ

34. รายได้อื่น

รายได้อื่น สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
รายได้ค่าขนส่ง	4,921.71	3,667.94	6,916.45	5,074.53
เงินปันผลรับ	383.03	347.32	29,676.71	34,534.25
ดอกเบี้ยรับ	7,836.97	9,435.82	3,342.14	3,013.86
เงินชดเชยดอกเบี้ยเงินกู้ของ				
เงินจ่ายล่วงหน้าค่าซื้อก๊าซ	(2.32)	(2.20)	(2.32)	(2.20)
กำไร(ขาดทุน)จากการจำหน่ายสินทรัพย์				
และเงินลงทุน	(252.46)	(2,154.60)	1,759.09	8,398.04
กำไร(ขาดทุน)จากตราสารอนุพันธ์	(417.40)	(2,369.19)	1,225.18	(575.85)
อื่น ๆ	7,510.42	8,010.01	3,768.02	3,781.79
รวม	19,979.95	16,935.10	46,685.27	54,224.42

เงินชดเชยดอกเบี้ยเงินกู้ของเงินจ่ายล่วงหน้าค่าซื้อก๊าซ (Take-or-Pay) เป็นเงินชดเชยที่บริษัทฯ ได้รับจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และกลุ่มลูกค้าผลิตไฟฟ้าอิสระ (IPP) เพื่อลดภาระดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่บริษัทฯ ได้กู้มาเพื่อจ่ายเงินล่วงหน้าค่าซื้อก๊าซ

35. ค่าใช้จ่ายจำแนกตามลักษณะ

ค่าใช้จ่ายจำแนกตามลักษณะที่สำคัญ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
	(ปรับปรุงใหม่)	(ปรับปรุงใหม่)	(ปรับปรุงใหม่)	
การเปลี่ยนแปลงในสินค้าสำเร็จรูป				
และงานระหว่างทำ	9,260.72	(6,446.60)	5,447.31	(5,569.11)
ซื้อสินค้า และวัตถุดิบใช้ไป	1,736,549.42	1,829,951.29	1,106,202.44	1,302,747.62
ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร				
(หมายเหตุฯ 10.10)	1,789.98	1,501.89	161.22	162.27
ค่าใช้จ่ายพนักงาน	60,823.22	51,285.46	9,865.35	8,387.47
ค่าจ้างบุคคลภายนอก	12,906.63	11,132.93	6,097.12	3,744.17
ค่าขนส่ง	19,289.32	17,511.16	6,940.73	5,058.57
ค่าเสื่อมราคา และค่าตัดจำหน่าย	133,204.18	123,592.97	19,350.14	18,652.95
ค่าซ่อมแซม	19,284.71	15,394.38	2,984.52	2,634.09
ค่าสาธารณูปโภค	13,488.16	12,451.88	11,812.36	11,109.06
ค่าเช่าและค่าประกันภัยทรัพย์สิน	10,359.62	9,240.47	2,341.93	2,301.46
ค่าใช้จ่ายในการสำรวจปิโตรเลียม	3,950.74	1,481.06	-	-
(โอนกลับ)หนี้สงสัยจะสูญ	(77.02)	2,320.28	0.92	(22,646.38)
(โอนกลับ)ขาดทุนจากการค้ำของ				
สินทรัพย์และเงินลงทุน	(142.90)	16.83	514.20	22,706.87
อื่น ๆ	39,418.25	35,441.61	7,093.08	7,188.08
รวม	2,060,105.03	2,104,875.61	1,178,811.32	1,356,477.12

36. ค่าภาคหลวงและค่าตอบแทนสำหรับปิโตรเลียม

ค่าภาคหลวงและค่าตอบแทนสำหรับปิโตรเลียม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม	
	2562	2561
ค่าภาคหลวง	17,312.40	16,435.23
ผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษ	570.07	-
รวม	17,882.47	16,435.23

37. ต้นทุนทางการเงิน

ต้นทุนทางการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ดอกเบี้ยจ่าย				
เงินกู้ยืม	7,696.07	6,659.17	510.34	415.45
หุ้นกู้	13,976.53	15,883.08	5,160.49	7,211.49
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	252.50	92.92	81.34	70.93
อื่น ๆ	4,432.60	3,881.90	0.21	0.02
ต้นทุนทางการเงินอื่น	1,613.76	1,110.52	411.67	311.56
รวม	27,971.46	27,627.59	6,164.05	8,009.45

38. ส่วนงานดำเนินงาน

ส่วนงานดำเนินงานที่นำเสนอนี้สอดคล้องกับรายงานภายในของกลุ่มบริษัทที่จัดทำให้กับผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงาน ซึ่งเป็นผู้ตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรให้กับส่วนงานและประเมินผลการดำเนินงานของส่วนงานดำเนินงาน

เพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารงาน กลุ่มบริษัทจัดโครงสร้างองค์กรเป็นกลุ่มธุรกิจตามประเภทของผลิตภัณฑ์และบริการ กลุ่มบริษัทจำแนกส่วนงานตามธุรกิจหลักได้ดังนี้

กลุ่มธุรกิจปิโตรเลียมขั้นต้นและก๊าซธรรมชาติ

1. ธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียม

ดำเนินธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียมทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยเป็นผู้ดำเนินการ และร่วมลงทุนกับบริษัทสำรวจและผลิตปิโตรเลียมชั้นนำ ทั้งนี้ โครงการในประเทศส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในบริเวณอ่าวไทย โครงการในต่างประเทศครอบคลุมภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ออสเตรเลีย อเมริกา และแอฟริกา

2. ธุรกิจก๊าซธรรมชาติ

ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการจัดหา ขนส่ง จัดจำหน่ายก๊าซธรรมชาติ และดำเนินธุรกิจโรงแยกก๊าซธรรมชาติ โดยนำผลิตภัณฑ์จากโรงแยกก๊าซธรรมชาติไปเป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมปิโตรเคมีและใช้เป็นเชื้อเพลิงในภาคครัวเรือน ขนส่ง และอุตสาหกรรม

3. ธุรกิจถ่านหิน

ดำเนินธุรกิจเหมืองถ่านหิน โดยทำการสำรวจ ผลิตและจำหน่ายถ่านหินในต่างประเทศ

กลุ่มธุรกิจปิโตรเลียมขั้นปลาย

1. ธุรกิจน้ำมัน

ดำเนินธุรกิจจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมและน้ำมันหล่อลื่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ ภายใต้การจัดการจัดหา จัดส่ง และการปฏิบัติการของระบบ รับ เก็บ จ่าย ที่มีประสิทธิภาพ และดำเนินธุรกิจค้าปลีกในสถานีบริการ

2. ธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ

ดำเนินธุรกิจนำเข้า ส่งออก และการค้าระหว่างประเทศ ในผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมและผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี รวมทั้งผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการดำเนินการบริหารความเสี่ยงราคา และการจัดการขนส่งระหว่างประเทศ

3. ธุรกิจปิโตรเคมีและการกลั่น

ดำเนินธุรกิจกลั่นน้ำมัน ผลิตและจำหน่ายน้ำมันปิโตรเลียมสำเร็จรูปและผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีให้กับตลาดในประเทศและต่างประเทศ

กลุ่มเทคโนโลยีและวิศวกรรม

ดำเนินธุรกิจด้านนวัตกรรม ดิจิตอล เทคโนโลยี วิศวกรรม การผลิตและจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า ไอ้มน้ำ และน้ำเพื่อการอุตสาหกรรม และการบริหารโครงการต่าง ๆ ของกลุ่ม ปตท. รวมถึงแสวงหาโอกาสทางธุรกิจเพื่อสร้างความยั่งยืนให้กับกลุ่ม ปตท.

การดำเนินงานอื่นของกลุ่มบริษัทส่วนใหญ่ประกอบด้วย ส่วนงานอื่น ๆ ซึ่งไม่มีส่วนงานใดเป็นส่วนงานที่ต้องรายงานแยกต่างหาก

38. ส่วนงานดำเนินงาน (ต่อ)

กลุ่มบริษัทได้เปลี่ยนแปลงการจัดประเภทส่วนงานดำเนินงานโดยแยกกลุ่มเทคโนโลยีและวิศวกรรม ออกจากส่วนงานดำเนินงานอื่น เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินธุรกิจและการรายงานภายในของกลุ่มบริษัท และยังมีการจัดประเภทและการปรับรายการตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 4 ทั้งนี้ กลุ่มบริษัทได้จัดประเภทส่วนงานดำเนินงานในปี 2561 ใหม่ เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบได้กับข้อมูลปีปัจจุบัน

ราคาระหว่างกลุ่มธุรกิจใช้ราคาตลาดตามปกติ ยกเว้น ราคาระหว่างหน่วยธุรกิจภายในบริษัทฯ ใช้ราคาตลาดสุทธิจากค่าบริหารคลังปิโตรเลียมและค่าดำเนินการ

38. ส่วนงานดำเนินงาน (ต่อ)

งบการเงินรวม

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

	ปีโตรเลียมขั้นต้นและก๊าซธรรมชาติ				ปีโตรเลียมขั้นปลาย			เทคโนโลยีและ วิศวกรรม	อื่น ๆ	ปรับปรุงบัญชี ระหว่างกัน	รวม
	สำรวจและ ผลิตปีโตรเลียม	ก๊าซธรรมชาติ	ถ่านหิน	น้ำมัน	การสำรวจ ประเภท	ปีโตรเคมีและ การกลั่น	การกลั่น				
ขาย - บอกรกิจการ	36,329.66	349,411.22	15,078.02	575,776.68	596,179.89	594,595.85	52,173.87	193.48	-	2,219,738.67	
- ระหว่างกัน	154,723.07	152,699.51	301.93	3,890.78	488,849.61	381,553.85	20,511.34	3,210.05	(1,205,740.14)	-	
ขายสุทธิ	191,052.73	502,110.73	15,379.95	579,667.46	1,085,029.50	976,149.70	72,685.21	3,403.53	(1,205,740.14)	2,219,738.67	
กำไร(ขาดทุน)ขั้นต้น*	166,295.97	83,075.64	5,044.87	37,503.29	2,844.37	67,334.75	20,098.88	(166.15)	(6,821.05)	375,210.57	
กำไร(ขาดทุน)จากการดำเนินงานก่อนค่าเสื่อมราคา											
ต้นทุนทางการเงิน และภาษีเงินได้	136,853.63	71,406.65	3,731.46	17,893.81	(136.09)	45,282.58	18,489.28	(3,003.85)	(1,545.27)	288,972.20	
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	(62,810.84)	(18,923.61)	(2,437.48)	(4,109.28)	(118.00)	(35,222.68)	(9,229.25)	(353.04)	-	(133,204.18)	
กำไร(ขาดทุน)จากการดำเนินงานตามส่วนงาน	74,042.79	52,483.04	1,293.98	13,784.53	(254.09)	10,059.90	9,260.03	(3,356.89)	(1,545.27)	155,768.02	
ส่วนแบ่งกำไร(ขาดทุน)จากเงินลงทุนในการร่วมค้าและ											
บริษัทร่วม	119.97	682.44	(5.50)	902.52	-	3,402.91	905.65	-	-	6,007.99	
อื่น ๆ	0.35	(2,611.40)	(13.44)	89.26	(29.93)	1,171.23	71.92	(134.45)	-	(1,456.46)	
รายได้และค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้เป็นส่วน :											
ดอกเบี้ยรับ										7,836.97	
ขาดทุนจากตราสารอนุพันธ์										(417.40)	
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ										15,312.83	
กำไรก่อนต้นทุนทางการเงินและภาษีเงินได้										183,051.95	
กำไรสำหรับปี										122,091.60	

*กำไร(ขาดทุน)ขั้นต้น ไม่รวมค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายในต้นทุนขาย

38. ส่วนงานดำเนินงาน (ต่อ)

งบการเงินรวม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

	ปีโตรเดียมขั้นต้นและก๊าซธรรมชาติ				ปีโตรเดียมขั้นปลาย		เทคโนโลยีและวิศวกรรม	อื่น ๆ	ปรับปรุงบัญชีระหว่างกัน	รวม
	สำรวจและผลิตปีโตรเดียม	ก๊าซธรรมชาติ	ถ่านหิน	น้ำมัน	การค้าระหว่างประเทศ	ปีโตรเคมีและการกลั่น				
สินทรัพย์ของส่วนงาน	607,842.39	406,650.15	25,658.57	135,286.18	75,971.30	775,737.42	253,761.78	80,736.80	-	2,361,644.59
สินทรัพย์ระหว่างกัน	18,994.71	14,652.72	917.73	5,132.53	44,531.92	27,491.98	4,643.75	45,519.53	(161,884.87)	-
เงินลงทุนในการร่วมค้าและบริษัทร่วม	7,061.37	5,253.56	41.79	5,616.29	-	45,681.02	11,528.96	-	-	75,182.99
รวมสินทรัพย์ตามส่วนงาน	633,898.47	426,556.43	26,618.09	146,035.00	120,503.22	848,910.42	269,934.49	126,256.33	(161,884.87)	2,436,827.58
สินทรัพย์ที่ไม่ได้เป็นส่วน										47,611.10
สินทรัพย์รวม										2,484,438.68
หนี้สินของส่วนงาน	270,802.27	75,323.46	3,189.89	69,651.06	96,500.40	354,575.40	126,926.71	129,756.32	-	1,126,725.51
หนี้สินระหว่างกัน	632.50	32,453.09	2,633.51	42,668.99	9,762.01	52,975.89	10,584.54	9,918.16	(161,628.69)	-
รวมหนี้สินตามส่วนงาน	271,434.77	107,776.55	5,823.40	112,320.05	106,262.41	407,551.29	137,511.25	139,674.48	(161,628.69)	1,126,725.51
หนี้สินที่ไม่ได้เป็นส่วน										56,673.55
หนี้สินรวม										1,183,399.06
รายงานฝ่ายทุน	48,255.29	24,867.09	2,035.38	10,381.86	154.65	73,159.04	6,390.26	586.09	(1,005.65)	164,824.01

38. ส่วนงานดำเนินงาน (ต่อ)

งบการเงินรวม

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

	ปีโตรเลียมขั้นต้นและก๊าซธรรมชาติ						ปีโตรเลียมขั้นปลาย			เทคโนโลยีและ วิศวกรรม	อื่น ๆ	ปรับปรุงบัญชี ระหว่างกัน	รวม
	ปีโตรเลียมขั้นต้นและก๊าซธรรมชาติ		ถ่านหิน	น้ำมัน	ปีโตรเลียมขั้นปลาย		ปีโตรเคมีและ การกลั่น	การสำรวจ และ การผลิต					
	สำรวจและ ผลิตปีโตรเลียม	ก๊าซธรรมชาติ			การสำรวจ และ การผลิต	การสำรวจ และ การผลิต							
ขาย - นอกถักการ	24,848.91	346,496.13	20,527.20	594,808.16	661,512.22	673,931.56	13,895.55	135.19	-	-	2,336,154.92		
- ระหว่างกัน	146,960.25	143,052.68	-	6,255.59	577,608.87	458,148.48	16,128.28	2,732.71	(1,350,886.86)	-	-		
ขายสุทธิ	171,809.16	489,548.81	20,527.20	601,063.75	1,239,121.09	1,132,080.04	30,023.83	2,867.90	(1,350,886.86)	-	2,336,154.92		
กำไร(ขาดทุน)ขั้นต้น*	149,826.56	106,024.30	9,182.22	33,672.26	5,322.09	118,323.25	7,348.44	(398.60)	(2,638.19)	-	426,662.33		
กำไร(ขาดทุน)จากการดำเนินงานก่อนค่าเสื่อมราคา	126,842.63	94,083.75	7,444.80	15,270.93	2,701.46	97,820.92	7,878.25	(2,225.16)	1,578.32	-	351,395.90		
ต้นทุนทางการเงิน และภาษีเงินได้	(60,141.43)	(18,032.99)	(1,928.95)	(4,316.17)	(110.21)	(34,898.87)	(3,861.00)	(303.35)	-	-	(123,592.97)		
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	66,701.20	76,050.76	5,515.85	10,954.76	2,591.25	62,922.05	4,017.25	(2,528.51)	1,578.32	-	227,802.93		
กำไร(ขาดทุน)จากการดำเนินงานตามส่วนงาน	83.97	558.71	-	905.82	-	6,298.16	668.36	-	-	-	8,515.02		
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในการร่วมตั้งและบริษัทร่วม	(1,886.17)	(3.38)	(109.24)	(29.56)	(434.52)	(707.06)	124.17	(44.63)	-	-	(3,090.39)		
อื่น ๆ													
รายได้และค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้เป็นส่วน : ดอกเบี้ยรับ													
ขาดทุนจากตราสารอนุพันธ์													
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ													
กำไรก่อนต้นทุนทางการเงินและภาษีเงินได้													
กำไรสำหรับปี													

*กำไร(ขาดทุน)ขั้นต้น ไม่รวมค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายในต้นทุนขาย

38. ส่วนงานดำเนินงาน (ต่อ)

งบการเงินรวม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

	ปีใดก็ตามที่เกินและต่ำกว่ารวมชาติ			ปีใดก็ตามที่เกินปลาย		เทคโนโลยีและ วิศวกรรม	อื่น ๆ	ปรับปรุงบัญชี ระหว่างกัน	หน่วย : ล้านบาท รวม
	สำเร็จและ ผลิตปีใดก็ตาม	เกินรวมชาติ	ต่ำกว่า	น้ำขึ้น	การดำเนินงาน และการค้า				
สินทรัพย์ของส่วนงาน	585,364.40	414,805.70	27,195.61	126,978.19	77,049.54	69,186.31	143,277.66	-	2,259,498.08
สินทรัพย์ระหว่างกัน	24,184.24	21,277.41	329.60	8,513.94	42,484.39	4,472.01	42,202.59	(172,698.11)	-
เงินลงทุนในการร่วมค้า และบริษัทร่วม	922.20	5,674.75	-	5,088.13	-	10,622.42	-	-	65,685.32
รวมสินทรัพย์ตามส่วนงาน	610,470.84	441,757.86	27,525.21	140,580.26	119,533.93	84,280.74	185,480.25	(172,698.11)	2,325,183.40
สินทรัพย์ที่ไม่ได้เป็นส่วน สินทรัพย์รวม									28,498.93
									2,353,682.33
หนี้สินของส่วนงาน	216,808.23	91,177.23	4,192.10	71,704.14	91,809.07	22,556.47	165,953.55	-	1,005,589.10
หนี้สินระหว่างกัน	502.99	39,427.53	91.59	45,538.49	13,963.28	3,872.70	14,494.62	(173,297.24)	-
รวมหนี้สินตามส่วนงาน	217,311.22	130,604.76	4,283.69	117,242.63	105,772.35	26,429.17	180,448.17	(173,297.24)	1,005,589.10
หนี้สินที่ไม่ได้เป็นส่วน หนี้สินรวม									30,527.62
									1,036,116.72
รายการจ่ายผูกพัน	36,778.18	21,656.80	1,876.49	8,170.56	82.55	8,093.19	468.05	(6,972.15)	124,448.50

38. ส่วนงานดำเนินงาน (ต่อ)

ข้อมูลเกี่ยวกับส่วนงานภูมิศาสตร์

รายได้จากการขายและบริการแยกแสดงตามสถานที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของลูกค้านำสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียด ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม	
	2562	2561
ประเทศไทย	1,369,540.32	1,320,864.92
ทวีปเอเชีย	745,411.14	872,716.49
ทวีปยุโรป	53,150.17	117,831.47
ทวีปอเมริกา	31,870.54	11,005.66
อื่น ๆ	19,766.50	13,736.38
รวม	<u>2,219,738.67</u>	<u>2,336,154.92</u>

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน แยกแสดงตามสถานที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของสินทรัพย์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียด ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม	
	2562	2561
ประเทศไทย	1,308,326.09	1,135,697.98
ทวีปเอเชีย	226,250.42	130,414.37
ทวีปยุโรป	6,769.06	7,249.27
ทวีปอเมริกา	19,219.96	9,732.45
อื่น ๆ	111,864.68	124,413.39
รวม	<u>1,672,430.21</u>	<u>1,407,507.46</u>

Handwritten signature

39. การเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน

กลุ่มบริษัทต้องเผชิญกับความเสี่ยงทางการเงินที่สำคัญ ได้แก่ ความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน อัตราดอกเบี้ย ราคาน้ำมันในตลาดโลก กลุ่มบริษัทมีรายการซื้อขาย และกู้ยืมเงินบางส่วนที่เป็นเงินตราต่างประเทศ รวมทั้งการกู้ยืมเงินเพื่อใช้ในการดำเนินงานซึ่งต้องจ่ายอัตราดอกเบี้ยทั้งแบบคงที่และแบบลอยตัว ดังนั้น ฝ่ายบริหารจึงทำรายการตราสารอนุพันธ์ เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น เครื่องมือทางการเงินที่ใช้ในการป้องกันความเสี่ยง เช่น การทำสัญญาซื้อและขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย และสัญญาสิทธิเลือกซื้อเงินตราต่างประเทศ เป็นต้น ส่วนความเสี่ยงจากราคาน้ำมันในตลาดโลก ได้มีการป้องกันโดยการทำสัญญาซื้อขายราคาน้ำมันล่วงหน้า

หน่วยงานที่รับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน ราคาน้ำมันในตลาดโลกต้องรายงานต่อผู้บริหารเกี่ยวกับรายละเอียดของต้นทุน ราคาตลาดของเครื่องมือทางการเงินทุกประเภทรวมถึงสัญญาซื้อและขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า และสัญญาซื้อขายราคาน้ำมันล่วงหน้าที่ยังคงค้างอยู่ โดยครอบคลุมถึงในเรื่องดังต่อไปนี้

- ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
- ความเสี่ยงจากสกุลเงิน
- ความเสี่ยงจากสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย
- ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย
- ความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาน้ำมัน
- ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ

39. การเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน (ต่อ)

39.1 ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

กลุ่มบริษัทได้มีการทำสัญญาซื้อและขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า โดยมีราคาตามสัญญาและอัตราแลกเปลี่ยนตามสัญญาซื้อและขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม	
	2562	2561
สัญญาซื้อเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า		
อัตรา 0.3224 - 0.3234 บาท = 1 JPY	338.75	-
อัตรา 0.2940 - 0.3234 บาท = 1 JPY	-	461.96
อัตรา 29.9625 - 34.0525 บาท = 1 USD	76,363.05	-
อัตรา 30.4210 - 34.1175 บาท = 1 USD	-	86,864.07
อัตรา 34.1000 บาท = 1 EUR	6.18	-
อัตรา 37.1600 - 37.6300 บาท = 1 EUR	-	31.67
อัตรา 41.4270 บาท = 1 GBP	-	265.13

สัญญาขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า		
อัตรา 29.9950 - 31.1025 บาท = 1 USD	10,352.00	-
อัตรา 30.7540 - 32.8300 บาท = 1 USD	-	20,697.05
อัตรา 0.2790 - 0.2806 บาท = 1 JPY	5,595.50	-
อัตรา 0.2894 - 0.2952 บาท = 1 JPY	-	17,506.89
อัตรา 1.1125 - 1.1363 EUR = 1 USD	1,820.34	-

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561
สัญญาซื้อเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า		
อัตรา 30.1085 - 30.3866 บาท = 1 USD	21,778.19	-
อัตรา 32.3760 - 33.0504 บาท = 1 USD	-	24,429.29
สัญญาขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า		
อัตรา 29.9950 - 31.1025 บาท = 1 USD	9,536.97	-
อัตรา 32.1780 - 32.8300 บาท = 1 USD	-	14,753.80
อัตรา 0.2790 - 0.2806 บาท = 1 JPY	5,595.50	-
อัตรา 0.2894 - 0.2952 บาท = 1 JPY	-	17,506.89

Handwritten signature and stamp

39. การเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน (ต่อ)

39.2 ความเสี่ยงจากสกุลเงิน

กลุ่มบริษัทได้มีการทำสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินของเงินกู้ยืมระยะยาวในรูปแบบของสัญญาสิทธิเลือกซื้อเงินตราต่างประเทศ (Participating SWAP) ซึ่งตามเงื่อนไขในสัญญาสิทธิดังกล่าว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
23,000.00 ล้านบาท ต่อ 196.94 ดอลลาร์สหรัฐ	6,430.87	6,830.15	6,430.87	6,830.15

ทั้งนี้ สัญญาสิทธิดังกล่าวมีอายุครบกำหนดชำระเกิน 5 ปี ทั้งจำนวน

39.3 ความเสี่ยงจากสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย

กลุ่มบริษัทได้มีการทำสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ยของเงินลงทุนระยะยาวอื่น เงินกู้ยืมระยะยาวและหุ้นกู้ โดยมีเงื่อนไขตามสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 ดังต่อไปนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
26,400.00 ล้านบาท ต่อ 829.05 ดอลลาร์สหรัฐ	26,400.00	-	-	-
9,322.55 ล้านบาท ต่อ 280.00 ดอลลาร์สหรัฐ	9,322.55	-	-	-
4,000.00 ล้านบาท ต่อ 120.55 ดอลลาร์สหรัฐ	4,000.00	4,000.00	4,000.00	4,000.00
27,100.00 ล้านบาท ต่อ 844.85 ดอลลาร์สหรัฐ	-	27,100.00	-	-
8,285.45 ล้านบาท ต่อ 250.00 ดอลลาร์สหรัฐ	-	8,285.45	-	-
6,811.50 ล้านบาท ต่อ 200.00 ดอลลาร์สหรัฐ	-	6,811.50	-	-
745.00 ล้านบาท ต่อ 23.40 ดอลลาร์สหรัฐ	-	745.00	-	-
200.00 ดอลลาร์สหรัฐ ต่อ 6,880.00 ล้านบาท	5,995.34	6,456.95	5,995.34	6,456.95
70.00 ดอลลาร์สหรัฐ ต่อ 2,331.00 ล้านบาท	2,098.37	2,259.94	2,098.37	2,259.94
70.00 ดอลลาร์สหรัฐ ต่อ 2,184.00 ล้านบาท	2,098.37	2,259.94	2,098.37	2,259.94
รวม	49,914.63	57,918.78	14,192.08	14,976.83

Handwritten signature

39. การเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน (ต่อ)

39.3 ความเสี่ยงจากสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย (ต่อ)

ซึ่งสามารถวิเคราะห์ห่าอายุของสัญญาได้ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ครบกำหนดชำระภายใน 1 ปี	8,093.71	3,245.00	8,093.71	-
เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	30,420.92	43,273.78	6,098.37	14,976.83
เกิน 5 ปี	11,400.00	11,400.00	-	-
รวม	49,914.63	57,918.78	14,192.08	14,976.83

39.4 ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย

กลุ่มบริษัท ได้มีการทำสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยของเงินกู้ยืมระยะยาวและหุ้นกู้ โดยมีเงื่อนไขตามสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 ดังต่อไปนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยจากอัตราดอกเบี้ยลอยตัวเป็นอัตราดอกเบี้ยคงที่ในสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ	501.54	324.50	-	-
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยจากอัตราดอกเบี้ยคงที่เป็นอัตราดอกเบี้ยลอยตัวในสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ	-	16,148.53	-	16,148.53
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยจากอัตราดอกเบี้ยคงที่เป็นอัตราดอกเบี้ยคงที่ที่ต่ำกว่าในสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ	3,033.13	-	3,033.13	-
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยจากอัตราดอกเบี้ยลอยตัวเป็นอัตราดอกเบี้ยคงที่ในสกุลเงินบาท	6,392.66	6,241.13	-	-
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยจากอัตราดอกเบี้ยคงที่เป็นอัตราดอกเบี้ยลอยตัวในสกุลเงินบาท	16,000.00	18,000.00	16,000.00	18,000.00
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยจากอัตราดอกเบี้ยคงที่เป็นอัตราดอกเบี้ยคงที่ที่ต่ำกว่าในสกุลเงินบาท	12,000.00	-	12,000.00	-
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยจากอัตราดอกเบี้ยลอยตัวเป็นอัตราดอกเบี้ยคงที่ในสกุลเงินเยน	-	7,473.61	-	-
รวม	37,927.33	48,187.77	31,033.13	34,148.53

39. การเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน (ต่อ)

39.4 ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย (ต่อ)

ซึ่งสามารถวิเคราะห์อายุของสัญญาได้ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ครบกำหนดชำระภายใน 1 ปี	301.54	16,575.15	-	16,148.53
เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	27,233.13	8,030.95	27,033.13	6,000.00
เกิน 5 ปี	10,392.66	23,581.67	4,000.00	12,000.00
รวม	37,927.33	48,187.77	31,033.13	34,148.53

39.5 ความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาน้ำมัน

กลุ่มบริษัทได้ทำอนุพันธ์ประกันความเสี่ยงราคาน้ำมัน โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 มีปริมาณน้ำมันตามสัญญาดังกล่าว ซึ่งจะครบกำหนดภายในเดือนมกราคม - ธันวาคม 2563 ในงบการเงินรวม มีจำนวน 40.86 ล้านบาร์เรล (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 : 20.01 ล้านบาร์เรล) และงบการเงินเฉพาะกิจการ มีจำนวน 0.80 ล้านบาร์เรล (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 : 0.01 ล้านบาร์เรล)

39.6 ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ

ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการที่ลูกค้าไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในสัญญา หรือเงื่อนไขในการให้สินเชื่อ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความเสียหายทางการเงินแก่บริษัทฯ ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้มีการบริหารความเสี่ยงโดยปรับนโยบายการให้สินเชื่อแก่ลูกค้าให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน โดยนำเครื่องมือทางการเงินต่าง ๆ มาช่วยในการบริหารจัดการความเสี่ยงทางด้านสินเชื่อ อาทิ การให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน (Bank Guarantee, Letter of Guarantee หรือ Standby Letter of Credit) การชำระเงินโดย Letter of Credit (L/C) และการจัดทำประกันภัยลูกหนี้การค้า (Trade Credit Insurance) รวมถึงการบริหารจัดการความเสี่ยงทางด้านสินเชื่อในรูปแบบอื่น เช่น การให้ลูกค้านำเงินสด (Cash) มาวางเป็นหลักประกัน และการให้ลูกค้าชำระเงินค้ำสินค้าล่วงหน้าบางส่วนก่อนการทำธุรกรรมซื้อขาย (Advanced payment) ทั้งนี้ เพื่อลดความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อของบริษัทฯ พร้อมทั้งกำหนดแนวทางการป้องกันและลดความเสี่ยง รวมถึงกำหนดให้มีการประเมินความน่าเชื่อถือต่อสำหรับลูกค้าทั้งหมดของบริษัทฯ และกำหนดให้มีการทบทวนการประเมินความน่าเชื่อถือของลูกค้าเป็นประจำและ/หรือตามความจำเป็น เพื่อให้เป็นมาตรฐานและในการพิจารณาการให้สินเชื่อกับลูกค้า

40. การวัดมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินส่วนที่หมุนเวียนมีมูลค่าใกล้เคียงกับราคาตามบัญชี เนื่องจากเครื่องมือทางการเงินเหล่านี้จะครบกำหนดในระยะเวลาอันสั้น

มูลค่ายุติธรรมของเงินให้กู้ยืมระยะยาวและเงินกู้ยืมระยะยาว ซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงจากอัตราตามท้องตลาดมีมูลค่าใกล้เคียงกับราคาตามบัญชี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 กลุ่มบริษัทมีสินทรัพย์และหนี้สินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมแยกแสดงตามลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนเพื่อขาย				
ตราสารทุน	3,360.42	-	-	3,360.42
กองทุนรวม	1,170.19	-	653.49	1,823.68
ตราสารหนี้	-	1,503.25	-	1,503.25
ตราสารอนุพันธ์				
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	357.37	-	357.37
สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	-	4,949.08	-	4,949.08
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	264.63	-	264.63
สัญญาแลกเปลี่ยนราคาสินค้าโภคภัณฑ์	-	696.00	-	696.00
สัญญาอนุพันธ์อื่น ๆ	-	1,229.82	-	1,229.82
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น				
อื่น ๆ	1,353.50	-	-	1,353.50
หนี้สินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม				
ตราสารอนุพันธ์				
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	727.17	-	727.17
สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	-	154.37	-	154.37
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	2,492.38	-	2,492.38
สัญญาแลกเปลี่ยนราคาสินค้าโภคภัณฑ์	1,365.19	412.14	-	1,777.33
สัญญาอนุพันธ์อื่น ๆ	-	73.25	-	73.25
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น				
สิ่งตอบแทนที่จะจ่ายในอนาคตจากการซื้อธุรกิจ	-	-	213.94	213.94
สิ่งตอบแทนที่ต้องจ่ายจากการซื้อสัดส่วนการถือหุ้นในการร่วมค้า	-	-	1,563.84	1,563.84

40. การวัดมูลค่ายุติธรรม (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 กลุ่มบริษัทมีสินทรัพย์และหนี้สินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมแยกแสดงตามลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม ดังนี้ (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนเพื่อขาย				
ตราสารทุน	3,425.91	-	-	3,425.91
กองทุนรวม	1,104.59	-	388.27	1,492.86
ตราสารหนี้	-	5,957.16	-	5,957.16
ตราสารอนุพันธ์				
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	985.65	-	985.65
สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	-	1,672.28	-	1,672.28
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	257.46	-	257.46
สัญญาแลกเปลี่ยนราคาสินค้าโภคภัณฑ์	1,731.90	1,373.50	-	3,105.40
สัญญาอนุพันธ์อื่น ๆ	-	1,156.39	-	1,156.39
หนี้สินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม				
เจ้าหนี้อื่น				
สิ่งตอบแทนที่จะจ่ายในอนาคตจากการซื้อธุรกิจ	-	-	15,120.70	15,120.70
ตราสารอนุพันธ์				
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	556.87	-	556.87
สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	-	471.79	-	471.79
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	366.14	-	366.14
สัญญาแลกเปลี่ยนราคาสินค้าโภคภัณฑ์	-	1,738.15	-	1,738.15
สัญญาอนุพันธ์อื่น ๆ	-	81.84	-	81.84

40. การวัดมูลค่ายุติธรรม (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 กลุ่มบริษัทมีสินทรัพย์และหนี้สินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมแยกแสดงตามลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม ดังนี้ (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			รวม
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนเพื่อขาย				
ตราสารทุน	1,936.00	-	-	1,936.00
กองทุนรวม	397.21	-	653.49	1,050.70
ตราสารอนุพันธ์				
สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	-	1,763.13	-	1,763.13
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	239.00	-	239.00
หนี้สินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม				
ตราสารอนุพันธ์				
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	324.32	-	324.32

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			รวม
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนเพื่อขาย				
ตราสารทุน	1,816.00	-	-	1,816.00
กองทุนรวม	375.29	-	388.27	763.56
ตราสารอนุพันธ์				
สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	-	703.07	-	703.07
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	5.12	-	5.12
หนี้สินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม				
ตราสารอนุพันธ์				
สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	-	103.22	-	103.22
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	152.34	-	152.34

40. การวัดมูลค่ายุติธรรม (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 กลุ่มบริษัทมีสินทรัพย์และหนี้สินที่เปิดเผยด้วยมูลค่ายุติธรรมแยกแสดงตามลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ที่เปิดเผยด้วยมูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนในตราสารหนี้ระยะยาว	-	15,013.76	-	15,013.76
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	-	15,749.62	11,855.57	27,605.19
ตราสารอนุพันธ์				
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	11.30	-	11.30
สัญญาสิทธิเลือกซื้อเงินตราต่างประเทศ	-	604.46	-	604.46
สัญญาแลกเปลี่ยนราคาสินค้าโภคภัณฑ์	-	0.50	-	0.50
หนี้สินที่เปิดเผยด้วยมูลค่ายุติธรรม				
หุ้นกู้ - สกุลบาท	-	189,826.48	-	189,826.48
หุ้นกู้ - สกุลต่างประเทศ	-	203,316.58	-	203,316.58
ตราสารอนุพันธ์				
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	330.03	-	330.03
สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	-	473.20	-	473.20
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	1,281.22	-	1,281.22
สัญญาแลกเปลี่ยนราคาสินค้าโภคภัณฑ์	-	3.95	-	3.95

40. การวัดมูลค่ายุติธรรม (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 กลุ่มบริษัทมีสินทรัพย์และหนี้สินที่เปิดเผยด้วยมูลค่ายุติธรรมแยกแสดงตามลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม ดังนี้ (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ที่เปิดเผยด้วยมูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนในตราสารหนี้ระยะยาว	-	17,262.15	-	17,262.15
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	-	11,442.89	11,322.16	22,765.05
ตราสารอนุพันธ์				
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	254.90	-	254.90
สัญญาสิทธิเลือกซื้อเงินตราต่างประเทศ	-	1,139.83	-	1,139.83
หนี้สินที่เปิดเผยด้วยมูลค่ายุติธรรม				
หุ้นกู้ - สกุลบาท	-	180,413.98	-	180,413.98
หุ้นกู้ - สกุลต่างประเทศ	-	103,881.63	-	103,881.63
ตราสารอนุพันธ์				
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	166.14	-	166.14
สัญญาแลกเปลี่ยนราคาสินค้าโภคภัณฑ์	-	2.13	-	2.13

40. การวัดมูลค่ายุติธรรม (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 กลุ่มบริษัทมีสินทรัพย์และหนี้สินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรมแยกแสดงตามลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม ดังนี้ (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนในตราสารหนี้ระยะยาว	-	15,013.76	-	15,013.76
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	-	7,775.23	387.33	8,162.56
ตราสารอนุพันธ์				
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	11.13	-	11.13
สัญญาสิทธิเลือกซื้อเงินตราต่างประเทศ	-	604.46	-	604.46
สัญญาแลกเปลี่ยนราคาสินค้าโภคภัณฑ์	-	0.50	-	0.50
หนี้สินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
หุ้นกู้ - สกุลบาท	-	96,925.10	-	96,925.10
หุ้นกู้ - สกุลต่างประเทศ	-	10,123.18	-	10,123.18
ตราสารอนุพันธ์				
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	209.74	-	209.74

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนในตราสารหนี้ระยะยาว	-	17,262.15	-	17,262.15
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	-	4,111.04	436.71	4,547.75
ตราสารอนุพันธ์				
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	254.59	-	254.59
สัญญาสิทธิเลือกซื้อเงินตราต่างประเทศ	-	1,139.83	-	1,139.83
หนี้สินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
หุ้นกู้ - สกุลบาท	-	121,082.31	-	121,082.31
หุ้นกู้ - สกุลต่างประเทศ	-	28,248.78	-	28,248.78
ตราสารอนุพันธ์				
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	166.05	-	166.05
สัญญาแลกเปลี่ยนราคาสินค้าโภคภัณฑ์	-	2.13	-	2.13

40. การวัดมูลค่ายุติธรรม (ต่อ)

เทคนิคการประเมินมูลค่ายุติธรรมและข้อมูลที่ใช้สำหรับการวัดมูลค่ายุติธรรมระดับ 2

มูลค่ายุติธรรมของตราสารหนี้และตราสารอนุพันธ์คำนวณโดยใช้เทคนิคการคิดมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดในอนาคตและแบบจำลองตามทฤษฎีในการประเมินมูลค่าโดยใช้อัตราคิดลดที่ปรับด้วยความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอ ซึ่งข้อมูลที่น่านำมาใช้ในการประเมินมูลค่ายุติธรรมส่วนใหญ่เป็นข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ในตลาดที่เกี่ยวข้อง เช่น อัตราแลกเปลี่ยนทันที อัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้าของเงินตราต่างประเทศ อัตราดอกเบี้ย เส้นอัตราผลตอบแทนของตราสารหนี้ และเส้นราคาล่วงหน้าของสินค้าโภคภัณฑ์ เป็นต้น

มูลค่ายุติธรรมของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนประเภทที่ดินประเมินโดยผู้ประเมินราคาอิสระ โดยใช้วิธีราคาตลาด (Market Approach)

เทคนิคการประเมินมูลค่ายุติธรรมและข้อมูลที่ใช้สำหรับการวัดมูลค่ายุติธรรมระดับ 3

มูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนเพื่อขายประเภทเงินลงทุนในกองทุนรวม ประเมินโดยใช้ข้อมูลมูลค่าสินทรัพย์สุทธิ (Net Asset Value) ตามรายงานยื่นยันสถานะการลงทุน (Capital Call Statement) และแปลงค่าโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นงวด

มูลค่ายุติธรรมของหนี้สินไม่หมุนเวียนอื่นประเภทสิ่งตอบแทนที่จะจ่ายในอนาคตจากการซื้อธุรกิจ ประเมินโดยใช้วิธีรายได้ที่อ้างอิงจากอัตราคิดลดประมาณร้อยละ 2.76 และข้อสมมติเกี่ยวกับความน่าจะเป็นซึ่งเป็นมูลค่ายุติธรรมระดับที่ 3

มูลค่ายุติธรรมของหนี้สินไม่หมุนเวียนอื่นประเภทสิ่งตอบแทนที่ต้องจ่ายจากการซื้อสัดส่วนการถือหุ้นในการร่วมค้า ประเมินโดยใช้วิธีการคิดมูลค่าของสิ่งตอบแทนที่ต้องจ่ายหากบรรลุเงื่อนไขที่ระบุในสัญญาเป็นมูลค่ายุติธรรมตามวิธีรายได้ ที่อ้างอิงจากอัตราคิดลดร้อยละ 2.62 และข้อสมมติเกี่ยวกับความน่าจะเป็นซึ่งเป็นมูลค่ายุติธรรมระดับที่ 3

มูลค่ายุติธรรมของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนประเภทที่ดินและอาคารให้เช่า ประเมินโดยใช้วิธีรายได้ (Income Approach) ซึ่งข้อมูลที่น่านำมาใช้ในการประเมินมูลค่ายุติธรรมดังกล่าว ประกอบด้วย อัตราผลตอบแทน และต้นทุนทางการเงิน

ในระหว่างปี ไม่มีการโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

41. หุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายหุ้น

ในระหว่างปี 2562 กลุ่มบริษัท PTTEP ได้ไถ่ถอนหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายหุ้นที่เป็นสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ โดยมีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม					
	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ			หน่วย : ล้านบาท		
	ก่อนการ ไถ่ถอน	(ไถ่ถอน/ ซื้อคืน)	หลังการ ไถ่ถอน	ก่อนการ ไถ่ถอน	(ไถ่ถอน/ ซื้อคืน)	หลังการ ไถ่ถอน
PTTEP						
มูลค่าที่ออกและเสนอขาย	145.31	(145.31)	-	-	-	-
มูลค่าสุทธิจากต้นทุนทางการเงิน	144.66	(144.66)*	-	4,679.78	(4,679.78)*	-
PTTEP TC						
มูลค่าที่ออกและเสนอขาย	354.69	(354.69)	-	-	-	-
มูลค่าสุทธิจากต้นทุนทางการเงิน	354.16	(354.16)*	-	11,808.63	(11,808.63)*	-
PTTEP TC						
มูลค่าที่ออกและเสนอขาย	500.00	(469.15)	30.85	-	-	-
มูลค่าสุทธิจากต้นทุนทางการเงิน	499.29	(468.43)**	30.86	16,761.35	(15,725.31)**	1,036.04
รวม						
มูลค่าที่ออกและเสนอขาย	1,000.00	(969.15)	30.85	-	-	-
มูลค่าสุทธิจากต้นทุนทางการเงิน	998.11	(967.25)	30.86	33,249.76	(32,213.72)	1,036.04

* การไถ่ถอนหุ้นกู้ดังกล่าว เป็นการใช้สิทธิในการไถ่ถอนหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายหุ้นทั้งจำนวนครั้งแรกตามข้อกำหนดในหนังสือชี้ชวน ด้วยมูลค่าที่ตราไว้ ณ วันเสนอขาย (Par value)

** บริษัท ปตท.สผ.ศูนย์บริหารเงิน จำกัด (PTTEP TC) ได้ซื้อคืนหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายหุ้นตามเงื่อนไขและวิธีการที่กำหนดของหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายหุ้นดังกล่าว

42. เงินปันผลจ่าย

เมื่อวันที่ 11 เมษายน 2562 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2562 ของบริษัทฯ ได้มีมติอนุมัติจ่ายเงินปันผลสำหรับผลประกอบการปี 2561 ในอัตราหุ้นละ 2.00 บาท คิดเป็นจำนวนเงินประมาณ 57,123.07 ล้านบาท โดยเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2561 บริษัทฯ ได้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลจากผลประกอบการงวด 6 เดือนแรกของปี 2561 ในอัตราหุ้นละ 0.80 บาท จำนวน 28,562,591,709 หุ้น คิดเป็นเงินจำนวน 22,850.07 ล้านบาท คงเหลือเงินปันผลที่จ่ายเพิ่มดังนี้

เงินปันผล	สำหรับงวดผลการดำเนินงาน	อัตราการจ่าย เงินปันผล (บาท/หุ้น)	จำนวนหุ้น (หุ้น)	จำนวนเงินรวม (ล้านบาท)	วันที่จ่าย
ประจำปี 2561	1 ก.ค. 2561 - 31 ธ.ค. 2561	1.20	28,560,830,446	34,273.00	30 เม.ย. 2562

เมื่อวันที่ 27 กันยายน 2562 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ครั้งที่ 9/2562 ได้มีมติอนุมัติจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลสำหรับผลประกอบการงวด 6 เดือนแรกของปี 2562 ดังนี้

เงินปันผล	สำหรับงวดผลการดำเนินงาน	อัตราการจ่าย เงินปันผล (บาท/หุ้น)	จำนวนหุ้น (หุ้น)	จำนวนเงินรวม (ล้านบาท)	วันที่จ่าย
ระหว่างกาล	1 ม.ค. 2562 - 30 มิ.ย. 2562	0.90	28,562,203,593	25,705.98	25 ต.ค. 2562

43. การซื้อธุรกิจ

- 43.1 เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2561 GPSC ได้เข้าลงนามในสัญญาซื้อขายหุ้นกับ ENGIE Global Developments B.V. (ENGIE) เพื่อเข้าถือหุ้นทั้งทางตรงและทางอ้อมในบริษัท โกลว์ พลังงาน จำกัด (มหาชน) (GLOW) ซึ่งประกอบกิจการหลักในการผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้า ไอ้ น้ำ และน้ำ เป็นจำนวนหุ้นรวม 1,010,976,033 หุ้น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 69.11 ของทุนจดทะเบียนและเรียกชำระแล้ว ในราคาซื้อขายหุ้นละ 91.99 บาท คิดเป็นมูลค่ารวมทั้งสิ้น 93,000.93 ล้านบาท โดยการเข้าซื้อหุ้น GLOW ทางตรงจำนวน 218,696,260 หุ้น และทางอ้อมจำนวน 792,279,773 หุ้น จากการเข้าซื้อหุ้นทั้งหมดของบริษัท เอ็นจี โฮลดิ้ง (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งแหล่งเงินทุนที่ใช้มาจากสถาบันการเงินและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน โดย GPSC ได้จ่ายชำระเงินค่าหุ้นให้แก่ ENGIE เต็มจำนวน และได้ดำเนินการเปลี่ยนชื่อผู้ถือหุ้นเรียบร้อยแล้วในวันที่ 14 มีนาคม 2562

43. การซื้อธุรกิจ (ต่อ)

43.1 รายละเอียดของสินทรัพย์สุทธิที่ได้มาและค่าความนิยมที่เกิดขึ้น ณ วันที่ซื้อ มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท
สิ่งตอบแทนที่ใช้ในการซื้อ	93,000.93
มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิที่ได้รับ	(56,911.09)
ค่าความนิยม (หมายเหตุฯ 19)	36,089.84

สินทรัพย์และหนี้สินที่เกิดจากการซื้อธุรกิจ ณ วันที่ซื้อ มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	14,487.72
ลูกหนี้การค้า	6,133.04
ลูกหนี้อื่น	285.91
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น	306.66
สินค้าคงเหลือ	1,158.31
พัสดुकงเหลือ	4,342.64
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	34.89
เงินลงทุนในบริษัทร่วม (หมายเหตุฯ 15.6.2)	330.03
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	4,020.32
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (หมายเหตุฯ 18)	75,335.59
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (หมายเหตุฯ 20)	45,419.71
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (หมายเหตุฯ 22.3)	3,359.89
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	285.63

43. การซื้อธุรกิจ (ต่อ)

43.1 สิ้นทรัพย์และหนี้สินที่เกิดจากการซื้อธุรกิจ ณ วันที่ซื้อ มีดังนี้ (ต่อ)

	หน่วย : ล้านบาท
เจ้าหนี้การค้า	(3,128.52)
เจ้าหนี้อื่น	(1,592.04)
เงินกู้ยืมระยะสั้น (หมายเหตุฯ 26)	(701.55)
เงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี (หมายเหตุฯ 26)	(4,802.84)
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	(677.25)
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	(778.23)
เงินกู้ยืมระยะยาว (หมายเหตุฯ 26)	(31,295.70)
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (หมายเหตุฯ 22.3)	(10,706.65)
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน (หมายเหตุฯ 27)	(255.61)
ประมาณการหนี้สินค่าเรือถอน (หมายเหตุฯ 28)	(192.43)
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	(12,366.51)
มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิ	89,003.01
หัก ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(32,091.92)
มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิที่ได้รับ	56,911.09
บวก ค่าความนิยม (หมายเหตุฯ 19)	36,089.84
รวมสิ่งตอบแทนที่ใช้ในการซื้อทั้งสิ้น	93,000.93
หัก เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดของบริษัทย่อย	(14,487.72)
เงินสดที่ใช้ไปในการซื้อธุรกิจ	78,513.21

GPSC ตัดจำหน่ายสิทธิในสัญญาซื้อขายไฟฟ้าซึ่งรวมแสดงอยู่ในสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ด้วยวิธีเส้นตรงตามประมาณการอายุการให้ประโยชน์ระหว่าง 5 - 31 ปี และค่าความนิยมไม่มีการตัดจำหน่ายแต่จะทำการทดสอบการค้อยค่าเป็นประจำทุกปี

เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2562 และวันที่ 2 ธันวาคม 2562 GPSC ได้ดำเนินการทำข้อเสนอซื้อหลักทรัพย์ (Tender Offer) แล้วเสร็จ และเมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2562 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของ GLOW ได้มีมติอนุมัติการเพิกถอนหลักทรัพย์ และในวันเดียวกัน GLOW ได้ยื่นแบบคำขออนุญาตถอนหุ้นออกจากการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียน (F10-7) ต่อคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้มีคำสั่งเพิกถอนหุ้นสามัญของ GLOW จากการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนตั้งแต่วันที่ 13 ธันวาคม 2562 เป็นต้นไป

ทั้งนี้ ในปี 2562 GPSC ได้ชำระค่าซื้อหุ้นให้กับผู้ถือหุ้นรายย่อยของ GLOW จากการทำ Tender Offer เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 40,806.27 ล้านบาท ทำให้ GPSC มีเงินลงทุนใน GLOW เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 133,807.21 ล้านบาท ส่งผลให้สัดส่วนการถือหุ้นทั้งทางตรงและทางอ้อมใน GLOW เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 69.11 เป็นร้อยละ 99.83 ของทุนจดทะเบียนและเรียกชำระแล้ว กลุ่มบริษัทรับรู้ส่วนขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทย่อยจำนวน 6,513.00 ล้านบาท ในส่วนของผู้ถือหุ้นในงบการเงินรวม

43. การซื้อธุรกิจ (ต่อ)

43.2 เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัท PTTGM ได้มีการลงนามในสัญญาจะซื้อจะขายเพื่อเข้าซื้อหุ้นใน PT Sentika Mitra Persada (SMP) และ PT Mutiara Kapuas (MK) ซึ่งเป็นผู้ประกอบการธุรกิจแหล่งทรัพยากรถ่านหินในประเทศอินโดนีเซีย ได้ดำเนินการซื้อหุ้นในบริษัทดังกล่าวเสร็จสิ้นเมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2562 คิดเป็นมูลค่ารวมทั้งสิ้น 268.12 ล้านบาท และ 101.70 ล้านบาท ตามลำดับ

รายละเอียดของสินทรัพย์สุทธิที่ได้มาและค่าความนิยมที่เกิดขึ้น ณ วันที่ซื้อ มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	SMP	MK
สิ่งตอบแทนที่ใช้ในการซื้อ	268.12	101.70
มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิที่ได้รับ	(268.12)	(101.70)
ค่าความนิยม (หมายเหตุฯ 19)	-	-

สินทรัพย์และหนี้สินที่เกิดจากการซื้อธุรกิจ ณ วันที่ซื้อ มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	SMP	MK
ลูกหนี้อื่น	5.14	1.02
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (หมายเหตุฯ 18)	274.14	121.17
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (หมายเหตุฯ 20)	20.03	-
สินทรัพย์ที่เกิดจากการสำรวจและประเมินค่า (หมายเหตุฯ 21)	23.64	3.74
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (หมายเหตุฯ 22.3)	(54.83)	(24.23)
เงินสดที่ใช้ไปในการซื้อธุรกิจ	268.12	101.70

กลุ่มบริษัท PTTGM บันทึกส่วนเกินจากสิ่งตอบแทนที่ใช้ในการซื้อหุ้น SMP และ MK เป็นสิทธิในแหล่งสำรองถ่านหินซึ่งบันทึกภายใต้สินทรัพย์ไม่มีตัวตน และมีการรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ผู้บริหารของกลุ่มบริษัท PTTGM อยู่ระหว่างการปันส่วนราคาจ่ายซื้อเริ่มแรกเพื่อหามูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินที่ได้รับมา ณ วันซื้อธุรกิจ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวจะแล้วเสร็จภายใน 12 เดือนนับจากวันซื้อธุรกิจ

43. การซื้อธุรกิจ (ต่อ)

43.3 เมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2562 PTTEP HK Offshore Limited (PTTEP HKO) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของ PTTEP ได้ลงนามในสัญญาซื้อขายหุ้น (Share Sale and Purchase Agreement: SSPA) เพื่อเข้าซื้อธุรกิจทั้งหมดของ Murphy Oil Corporation (Murphy) ในประเทศมาเลเซีย ผ่านการเข้าซื้อหุ้นในบริษัทย่อยซึ่งได้แก่ Murphy Sabah Oil Co., Ltd. (Murphy Sabah) และ Murphy Sarawak Oil Co., Ltd. (Murphy Sarawak) ในสัดส่วนร้อยละ 100 ด้วยมูลค่าการซื้อประมาณ 2,130.86 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (65,724.27 ล้านบาท) ซึ่งตามเงื่อนไขของสัญญาซื้อขายหุ้น อาจมีสิ่งตอบแทนที่ต้องจ่ายเพิ่มเติมในจำนวนไม่เกิน 100.00 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หากผลการเจาะสำรวจของโครงการเอสเค 405 ปีพบปริมาณปิโตรเลียมอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ การเข้าซื้อธุรกิจดังกล่าวได้เสร็จสิ้นแล้วในวันที่ 10 กรกฎาคม 2562

รายละเอียดของสินทรัพย์สุทธิที่ได้มาและค่าความนิยมที่เกิดขึ้น ณ วันที่ซื้อ มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท
สิ่งตอบแทนที่ใช้ในการซื้อ	65,724.27
มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิที่ได้รับ	(46,873.69)
ค่าความนิยม (หมายเหตุฯ 19)	<u>18,850.58</u>

สินทรัพย์และหนี้สินที่เกิดจากการซื้อธุรกิจ ณ วันที่ซื้อ มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	1,816.86
ลูกหนี้การค้า	4,257.70
ลูกหนี้อื่น	2,331.52
สินค้าคงเหลือ	240.00
พัสดुकงเหลือ	604.51
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	347.26
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (หมายเหตุฯ 18)	50,194.82
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (หมายเหตุฯ 20)	76.71
สินทรัพย์ที่เกิดจากการสำรวจและประเมินค่า (หมายเหตุฯ 21)	12,660.24
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (หมายเหตุฯ 22.3)	3,026.87
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	1,635.75

43. การซื้อธุรกิจ (ต่อ)

43.3 สินทรัพย์และหนี้สินที่เกิดจากการซื้อธุรกิจ ณ วันที่ซื้อ มีดังนี้ (ต่อ)

	หน่วย : ล้านบาท
เจ้าหนี้การค้า	(193.74)
เจ้าหนี้อื่น	(4,918.17)
เงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี (หมายเหตุฯ 26)	(529.44)
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	(1,104.31)
เงินกู้ยืมระยะยาว (หมายเหตุฯ 26)	(4,101.63)
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (หมายเหตุฯ 22.3)	(11,184.83)
ประมาณการหนี้สินค่าเรือดอน (หมายเหตุฯ 28)	(8,286.43)
มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิที่ได้รับ	46,873.69
<u>บวก</u> ค่าความนิยม (หมายเหตุฯ 19)	18,850.58
รวมสิ่งตอบแทนที่ใช้ในการซื้อทั้งสิ้น	65,724.27
<u>หัก</u> เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดของบริษัทย่อย	(1,816.86)
เงินสดที่ใช้ไปในการซื้อธุรกิจ	63,907.41

ค่าความนิยมที่เกิดขึ้นจำนวน 611.16 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (18,850.58 ล้านบาท) ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ซึ่งเกิดจากผลต่างของมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิที่ได้มาจากการซื้อธุรกิจ กับมูลค่าตามบัญชีซึ่งเป็นฐานภาษีของสินทรัพย์สุทธินี้ ทั้งนี้ มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินที่ได้รับมาจากการซื้อธุรกิจ อาจมีการเปลี่ยนแปลง หากได้รับข้อมูลเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงและสถานการณ์แวดล้อมที่มีอยู่ ณ วันที่ซื้อ อย่างไรก็ตาม ระยะเวลาในการวัดมูลค่าต้องไม่เกินกว่าหนึ่งปีนับจากวันที่กลุ่มบริษัท PTTEP มีการควบคุมในบริษัทย่อยดังกล่าว

มูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนทั้งหมดที่โอนให้ ณ วันที่ซื้อจำนวน 2,130.86 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (65,724.27 ล้านบาท) ประกอบด้วยเงินสดจ่าย ณ วันที่ซื้อ จำนวน 2,123.76 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (65,505.43 ล้านบาท) และสิ่งตอบแทนที่จะจ่ายในอนาคตจำนวน 7.10 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (218.84 ล้านบาท) ซึ่งบันทึกเป็นส่วนหนึ่งของหนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น ๆ ในงบแสดงฐานะการเงินรวม

43. การซื้อธุรกิจ (ต่อ)

43.4 เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2562 บริษัท ทีโอพี โซลเวนท์ จำกัด (TS) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยในกลุ่มบริษัท TOP ได้ซื้อหุ้นเพื่อร่วมทุนใน PT.Tirta Surya Raya (TSR) ซึ่งประกอบกิจการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์สารทำความสะอาดและเคมีภัณฑ์ในประเทศอินโดนีเซีย จากผู้ถือหุ้นปัจจุบันของ TSR ในสัดส่วนร้อยละ 67.00 โดยเป็นการซื้อหุ้นจำนวน 15,410 หุ้น รวมเป็นจำนวนเงิน 1.28 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือเทียบเท่า 40.24 ล้านบาท

รายละเอียดของสินทรัพย์สุทธิที่ได้มาและค่าความนิยมที่เกิดขึ้น ณ วันที่ซื้อ มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท
สิ่งตอบแทนที่ใช้ในการซื้อ	40.24
มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิที่ได้รับ	(27.02)
ค่าความนิยม (หมายเหตุฯ 19)	13.22

สินทรัพย์และหนี้สินที่เกิดจากการซื้อธุรกิจ ณ วันที่ซื้อ มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	1.46
ลูกหนี้การค้า	14.79
ลูกหนี้อื่น	31.11
สินค้าคงเหลือ	4.09
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (หมายเหตุฯ 18)	3.01
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	(14.21)
มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิ	40.25
หัก ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(13.23)
มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิที่ได้รับ	27.02
บวก ค่าความนิยม (หมายเหตุฯ 19)	13.22
รวมสิ่งตอบแทนที่ใช้ในการซื้อทั้งสิ้น	40.24
หัก เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดของบริษัทย่อย	(1.46)
เงินสดที่ใช้ไปในการซื้อธุรกิจ	38.78

กลุ่มบริษัท TOP ยังอยู่ระหว่างการประเมินมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิที่ได้มาจากการซื้อธุรกิจ โดยคาดว่าจะทำการประเมินเสร็จสิ้นภายใน 12 เดือนนับตั้งแต่วันที่ซื้อธุรกิจ

43. การซื้อธุรกิจ (ต่อ)

43.5 เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2562 PTTEP HK Holding Limited (PTTEP HK) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของ PTTEP ได้ลงนามในสัญญาซื้อขายหุ้น (Share Purchase Agreement : SPA) เพื่อเข้าซื้อสัดส่วนการถือหุ้นทั้งหมดใน Partex Holding B.V. (Partex) จากมูลนิธิ Calouste Gulbenkian Foundation ด้วยมูลค่าซื้อประมาณ 716.16 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (21,604.53 ล้านบาท) โดยมูลค่าสิ่งตอบแทนในการซื้ออาจมีการเปลี่ยนแปลงตามเงื่อนไขของสัญญาซื้อขายหุ้น ทั้งนี้ การเข้าซื้อสัดส่วนการถือหุ้นดังกล่าวได้เสร็จสิ้นในวันที่ 4 พฤศจิกายน 2562

รายละเอียดของสินทรัพย์สุทธิที่ได้มาและค่าความนิยมที่เกิดขึ้น ณ วันที่ซื้อ มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท
สิ่งตอบแทนที่ใช้ในการซื้อ	21,604.53
มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิที่ได้รับ	(15,406.56)
ค่าความนิยม (หมายเหตุฯ 19)	<u>6,197.97</u>

สินทรัพย์และหนี้สินที่เกิดจากการซื้อธุรกิจ ณ วันที่ซื้อ มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	4,196.90
ลูกหนี้การค้า	1,373.26
ลูกหนี้อื่น	24.16
พัสดुकงเหลือ	418.87
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	17.24
เงินลงทุนในการร่วมค้า (หมายเหตุฯ 15.6.1)	2,502.52
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (หมายเหตุฯ 18)	14,150.69
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (หมายเหตุฯ 20)	1,107.50
สินทรัพย์ที่เกิดจากการสำรวจและประเมินค่า (หมายเหตุฯ 21)	2,947.68
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	1,776.48

43. การซื้อธุรกิจ (ต่อ)

43.5 สินทรัพย์และหนี้สินที่เกิดจากการซื้อธุรกิจ ณ วันที่ซื้อ มีดังนี้ (ต่อ)

	หน่วย : ล้านบาท
เจ้าหนี้การค้า	(1,800.82)
เจ้าหนี้อื่น	(358.44)
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	(390.66)
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	(4.52)
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (หมายเหตุฯ 22.3)	(7,190.83)
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน (หมายเหตุฯ 27)	(1,354.08)
ประมาณการหนี้สินค่าเรือถอน (หมายเหตุฯ 28)	(1,888.40)
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	(120.99)
มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิที่ได้รับ	15,406.56
บวก ค่าความนิยม (หมายเหตุฯ 19)	6,197.97
รวมสิ่งตอบแทนที่ใช้ในการซื้อทั้งสิ้น	21,604.53
หัก เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดของบริษัทย่อย	(4,196.90)
เงินสดที่ใช้ไปในการซื้อธุรกิจ	17,407.63

ค่าความนิยมที่เกิดขึ้นจำนวน 205.46 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (6,197.97 ล้านบาท) ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ซึ่งเกิดจากผลต่างของมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิที่ได้มาจากการซื้อธุรกิจกับมูลค่าตามบัญชีซึ่งเป็นฐานภาษีของสินทรัพย์สุทธินี้ ทั้งนี้ มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินที่ได้รับมาจากการซื้อธุรกิจอาจมีการเปลี่ยนแปลง หากได้รับข้อมูลเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงและสถานการณ์แวดล้อมที่มีอยู่ ณ วันที่ซื้อ อย่างไรก็ตาม ระยะเวลาในการวัดมูลค่าต้องไม่เกินกว่าหนึ่งปีนับจากวันที่กลุ่มบริษัท PTTEP มีการควบคุมในบริษัทย่อยดังกล่าว

มูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนทั้งหมดที่โอนให้ ณ วันที่ซื้อ จำนวน 716.16 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (21,604.53 ล้านบาท) PTTEP HK ชำระเป็นเงินสด ณ วันที่ซื้อทั้งจำนวน

43. การซื้อธุรกิจ (ต่อ)

43.6 เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2561 กลุ่มบริษัท PTTGC ได้มีการลงนามในสัญญาจะซื้อจะขายเพื่อเข้าซื้อหุ้นในบริษัท สยามมิทซูย พี ที เอ จำกัด ซึ่งเป็นผู้ประกอบการในธุรกิจกลุ่มผลิตภัณฑ์กรดเทรฟทาสิกบริสุทธิ์ ร้อยละ 74.00 และ บริษัท ไทย เพ็ท เรซิน จำกัด ซึ่งเป็นผู้ประกอบการในธุรกิจกลุ่มผลิตภัณฑ์เม็ดพลาสติกโพลีเอทิลีนเทรฟทาเลต ร้อยละ 74.00 ทั้งทางตรงและทางอ้อมจากบริษัท เอสซีจี เคมิคอลส์ จำกัด และ Mitsui Chemicals, Inc. ต่อมาเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัท PTTGC ได้เสร็จสิ้นการดำเนินการซื้อหุ้นในบริษัทดังกล่าว ซึ่งกลุ่มบริษัท PTTGC ได้ชำระเป็นเงินสดขั้นต้นจำนวนประมาณ 4,122.83 ล้านบาท โดยกลุ่มบริษัท PTTGC ได้ตกลงราคาซื้อขั้นสุดท้ายที่จะต้องชำระเพิ่มให้แก่ผู้ขายตามข้อตกลงในสัญญาซื้อขายหุ้นจำนวนประมาณ 1,248.88 ล้านบาท โดยได้จ่ายแล้วในเดือนมีนาคม 2562

ผู้บริหารของกลุ่มบริษัท PTTGC เชื่อว่า การซื้อธุรกิจดังกล่าวเป็นไปตามแผนกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจของกลุ่มบริษัท PTTGC ที่จะขยายการลงทุนต่อยอดและเพิ่มศักยภาพในการทำตลาดเม็ดพลาสติกของกลุ่มบริษัท PTTGC เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างหลากหลายและครบวงจร

อย่างไรก็ตาม การประเมินมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่ได้มาและหนี้สินที่รับมาได้เสร็จสิ้นแล้ว จึงมีการปรับปรุงมูลค่ายุติธรรมของรายการดังกล่าว โดยมีการรับรู้กำไรจากการซื้อในราคาต่ำกว่ามูลค่ายุติธรรม จำนวน 31.48 ล้านบาท แสดงอยู่ในรายได้อื่นของงบกำไรขาดทุนรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

43. การซื้อธุรกิจ (ต่อ)

43.6 รายละเอียดของสินทรัพย์สุทธิที่ได้มาและกำไรจากการซื้อในราคาต่ำกว่ามูลค่ายุติธรรมที่เกิดขึ้น ณ วันที่ซื้อ มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท
มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิที่ได้รับ	6,726.61
สิ่งตอบแทนที่ใช้ในการซื้อ	(5,371.71)
กำไรจากการซื้อในราคาต่ำกว่ามูลค่ายุติธรรม	1,354.90

สินทรัพย์และหนี้สินที่เกิดจากการซื้อธุรกิจ ณ วันที่ซื้อ มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	1,588.95
ลูกหนี้การค้า	2,480.47
สินค้าคงเหลือ	2,200.85
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	9,549.91
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	8.12
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	600.53
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	(2,955.00)
เจ้าหนี้การค้า	(2,777.93)
เจ้าหนี้อื่น	(182.74)
เงินกู้ยืมระยะยาว	(750.00)
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	(583.54)
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	(89.61)
มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิ	9,090.01
หัก ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(2,363.40)
มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิที่ได้รับ	6,726.61
หัก กำไรจากการซื้อในราคาต่ำกว่ามูลค่ายุติธรรม	(1,354.90)
รวมสิ่งตอบแทนที่ใช้ในการซื้อทั้งสิ้น	5,371.71
หัก เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดของบริษัทย่อย	(1,588.95)
สิ่งตอบแทนที่จะจ่ายในอนาคต	(1,248.88)
เงินสดที่ใช้ไปในการซื้อธุรกิจ	2,533.88

44. สิทธิประโยชน์ตามบัตรส่งเสริมการลงทุน

บริษัทฯ ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 สำหรับกิจการดังนี้

- ◆ โรงแยกก๊าซอีเทน
- ◆ ท่อส่งก๊าซธรรมชาติเส้นที่ 4 ระยะของ-แก่งคอย
- ◆ ท่อส่งก๊าซธรรมชาติบนบกชายแดน ไทย-สหภาพเมียนมา
- ◆ ท่อส่งก๊าซธรรมชาตินครสวรรค์
- ◆ ท่อส่งก๊าซธรรมชาตินครราชสีมา
- ◆ ท่อส่งก๊าซธรรมชาติบนบกเส้นที่ 5
- ◆ ท่อส่งก๊าซธรรมชาติจากสถานีควบคุมความดันก๊าซฯ ราชบุรี-วังน้อย ที่ 6 ไปยัง จ.ราชบุรี
- ◆ โครงการขยายอายุการใช้งานระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติบนบกเส้นที่ 1 ส่วนที่มีการวางท่อส่งก๊าซธรรมชาติใหม่ในพื้นที่จังหวัดระยอง ชลบุรี และสระบุรี

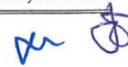
ซึ่งได้รับสิทธิประโยชน์โดยสังเขปดังนี้

- ◆ ได้รับยกเว้นภาษีอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนพิจารณาอนุมัติ
- ◆ ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิจากกิจการที่ได้รับการส่งเสริมบางกิจการ เป็นระยะเวลา 8 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการ

ในระหว่างปี 2561 บริษัทฯ ได้ใช้สิทธิประโยชน์ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับ โรงแยกก๊าซอีเทน ทั้งนี้ ปี 2562 บริษัทฯ ไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ตามบัตรส่งเสริมการลงทุนแล้ว

รายได้จากการขายและการให้บริการของบริษัทฯ แยกตามกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนและไม่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท
	งบการเงินเฉพาะกิจการ
	<u>2561</u>
กิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน	27,545.26
กิจการที่ไม่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน	<u>1,383,475.79</u>
รวม	<u>1,411,021.05</u>

44. สิทธิประโยชน์ตามบัตรส่งเสริมการลงทุน (ต่อ)

บริษัทย่อยบางบริษัท ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 โดยสังเขป ดังต่อไปนี้

กลุ่มบริษัท TOP ได้รับการบัตรส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนสำหรับกิจการผลิตกระแสไฟฟ้าและไอน้ำ การผลิตผลิตภัณฑ์จากปิโตรเคมี การผลิตผลิตภัณฑ์เคมี การผลิตเอทานอล การให้บริการขนส่งทางเรือ การให้บริการรับน้ำมันดิบกลางทะเล และเขตอุตสาหกรรม โดยได้รับยกเว้นอากรขาเข้าและภาษีสำหรับเครื่องจักรและอุปกรณ์ตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนพิจารณาอนุมัติ รวมทั้งได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิ มีกำหนดเวลา 7 ปี ถึง 8 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการ หรือระยะเวลา 8 ปี นับจากวันที่เริ่มมีรายได้ภายหลังจากการได้รับการส่งเสริม และได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้รับจากการลงทุนในอัตราร้อยละ 50 ของอัตราปกติ มีกำหนดเวลา 5 ปี นับจากวันที่พ้นกำหนดระยะเวลาที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล

กลุ่มบริษัท PTTGC ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในกิจการการผลิตผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีขั้นต้น ขั้นกลาง และขั้นปลาย กิจการผลิตสาธารณูปการ กิจการให้บริการท่าเทียบเรือสำหรับขนถ่ายสินค้าเหลวและคลังเก็บสินค้าเหลว กิจการบริการขนส่งสินค้าสำหรับเดินทะเล กิจการผลิตผลิตภัณฑ์เคมีจากปิโตรเลียม กิจการวิจัยและพัฒนาเคมีภัณฑ์โพลีเมอร์และสูตรเคมี กิจการบริการทดสอบทางวิทยาศาสตร์ และกิจการโรงกลั่นน้ำมัน โดยได้รับยกเว้นอากรขาเข้าและภาษีสำหรับเครื่องจักรตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนพิจารณาอนุมัติ รวมทั้งได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลไม่เกินร้อยละ 100 ของเงินลงทุน ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน มีกำหนดเวลา 8 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการนั้น และได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้รับจากการลงทุนในอัตราร้อยละ 50 ของอัตราปกติ มีกำหนดเวลา 5 ปี นับจากวันที่พ้นกำหนดระยะเวลาที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล

กลุ่มบริษัท GPSC ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในกิจการผลิตไฟฟ้า ไอน้ำ น้ำ น้ำเย็น เชื้อเพลิงจากขยะ และแบตเตอรี่ลิเทียม ไอออน โดยได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรที่นำเข้ามาจากต่างประเทศตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนพิจารณาอนุมัติ รวมทั้งได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิ มีกำหนดเวลา 4 ปี หรือ 8 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการ และในบางการส่งเสริมการลงทุนได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้รับจากการลงทุนในอัตราร้อยละ 50 ของอัตราปกติมีกำหนดเวลา 5 ปี นับจากวันที่พ้นกำหนดระยะเวลาที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล

44. สิทธิประโยชน์ตามบัตรส่งเสริมการลงทุน (ต่อ)

บริษัทย่อยบางบริษัท ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 โดยสังเขป ดังต่อไปนี้ (ต่อ)

กลุ่มบริษัท IRPC ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในกิจการการผลิต Compounded Plastic โครงการ โรงไฟฟ้าพลังงานร่วมและไอน้ำ (CHP) โครงการ Propylene (PRP) โครงการ EBSM Upgrading for ABS Specialties (EBSM) โครงการ Multi Product Pipeline (MPPL) โครงการ Polypropylene Resin (PPE) โครงการ Polypropylene Compound (PPC) โครงการ High Pressure HDPE Compound โครงการลงทุนในเขตอุตสาหกรรม โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตเพื่อประหยัดพลังงานของโรงกลั่นน้ำมัน (UHV) และโครงการ Floating Solar โดยได้รับยกเว้นอากรขาเข้าและภาษีสำหรับวัตถุดิบและวัสดุจำเป็นรวมถึงเครื่องจักรตามที่ได้รับอนุมัติโดยคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน รวมทั้งได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริม มีกำหนดเวลา 5 ปี ถึง 8 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการนั้น ได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 50 สำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริม มีกำหนดเวลา 5 ปี นับจากวันที่พ้นกำหนดระยะเวลาที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล และได้รับอนุญาตให้หักค่าขนส่ง ค่าไฟฟ้า และค่าประปาเป็นสองเท่าของค่าใช้จ่ายดังกล่าวเป็นระยะเวลา 10 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการนั้น

P TTLNG ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในกิจการขนถ่ายก๊าซธรรมชาติเหลว ประเภท 7.1 กิจการสาธารณูปโภคและบริการพื้นฐาน โดยได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนพิจารณาอนุมัติ รวมทั้งได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิ มีกำหนดเวลา 8 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการ และได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้รับจากการลงทุนในอัตราร้อยละ 50 ของอัตรากกติ มีกำหนดเวลา 5 ปี นับจากวันที่พ้นกำหนดระยะเวลาที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล

กลุ่มบริษัท PTT TANK ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในกิจการขนถ่ายสินค้าสำหรับเรือเดินทะเล ประเภท 7.1 กิจการสาธารณูปโภคและบริการพื้นฐาน โดยได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนพิจารณาอนุมัติ รวมทั้งการได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิ มีกำหนดเวลา 8 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการ และได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้รับจากการลงทุนในอัตราร้อยละ 50 ของอัตรากกติ มีกำหนดเวลา 5 ปี นับจากวันที่พ้นกำหนดระยะเวลาที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล นอกจากนี้ กลุ่มบริษัท PTT TANK ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในกิจการขนถ่ายสินค้าสำหรับเรือเดินทะเล ประเภท 7.1.4. กิจการขนถ่ายสินค้าสำหรับเรือบรรทุกสินค้า โดยได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนพิจารณาอนุมัติรวมทั้งการได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิ มีกำหนดเวลา 6 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการ และได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้รับจากการลงทุนในอัตราร้อยละ 50 ของอัตรากกติ มีกำหนดเวลา 5 ปี นับจากวันที่พ้นกำหนดระยะเวลาที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล

ในฐานะที่กลุ่มบริษัทได้รับการส่งเสริมการลงทุน กลุ่มบริษัทจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อกำหนดต่างๆ ตามที่ระบุไว้ในบัตรส่งเสริมการลงทุน

45. การดำเนินการกรณีศาลปกครองกลางมีคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวโครงการในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด

วันที่ 19 มิถุนายน 2552 สมาคมต่อต้านสภาวะโลกร้อนกับพวกรวม 43 ราย (ผู้ฟ้องคดี) ได้ยื่นฟ้องหน่วยงานรัฐ 8 หน่วยงานต่อศาลปกครองกลาง (ศาลฯ) เป็นคดีหมายเลขดำที่ 908/2552 พร้อมกับยื่นคำร้องขอให้ศาลฯ มีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา โดยขอให้ระงับโครงการลงทุน 76 โครงการในพื้นที่มาบตาพุด จังหวัดระยอง

วันที่ 29 กันยายน 2552 ศาลฯ มีคำสั่งเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา โดยให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดสั่งระงับโครงการ 76 โครงการที่ย้ายคำฟ้องไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลฯ จะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น ยกเว้นโครงการที่ได้รับใบอนุญาตก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 (รัฐธรรมนูญฯ พ.ศ. 2550) หรือโครงการที่ไม่ได้กำหนดให้เป็นประเภทโครงการที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (รายงาน EIA) ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 โดยโครงการที่อยู่ภายใต้คำสั่งระงับดังกล่าวข้างต้น เป็นโครงการของกลุ่มบริษัทจำนวน 25 โครงการ ซึ่งในจำนวนนี้เป็นโครงการของบริษัทฯ จำนวน 3 โครงการ

วันที่ 16 ตุลาคม 2552 กลุ่มบริษัทในฐานะผู้มีส่วนได้เสียได้ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งศาลฯ ต่อศาลปกครองสูงสุด

วันที่ 2 ธันวาคม 2552 ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำสั่งคำร้องที่ 592/2552 แก่คำสั่งศาลฯ โดยให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดสั่งระงับโครงการหรือกิจกรรมที่ย้ายคำฟ้องไว้เป็นการชั่วคราว ยกเว้น 11 โครงการที่ศาลปกครองสูงสุดเห็นว่าเป็นโครงการหรือกิจกรรมที่ไม่น่าจะก่อให้เกิดผลกระทบอย่างรุนแรงอย่างชัดเจน แต่เป็นโครงการหรือกิจกรรมที่มุ่งควบคุมหรือบำบัดมลพิษหรือติดตั้งอุปกรณ์เพิ่มเติม ซึ่งในจำนวนนี้เป็นโครงการของกลุ่มบริษัท 7 โครงการ โดยแบ่งเป็นโครงการของบริษัทฯ 1 โครงการและโครงการของบริษัทอื่นในกลุ่ม 6 โครงการ คงเหลือโครงการของบริษัทฯ ที่ยังอยู่ภายใต้คำสั่งระงับโครงการของศาลฯ 2 โครงการ

วันที่ 18 ธันวาคม 2552 พนักงานอัยการยื่นคำให้การปฏิเสธข้อกล่าวหาตามคำฟ้องทั้งหมด

วันที่ 2 กันยายน 2553 ศาลฯ มีคำพิพากษาคดี สรุปได้ว่า ให้เพิกถอนใบอนุญาตของโครงการตามเอกสารที่ย้ายคำฟ้องที่กำหนดให้เป็นโครงการประเภทที่อาจส่งผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ซึ่งยังดำเนินการไม่ครบถ้วนตามมาตรา 67 วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญฯ พ.ศ. 2550 โดยให้มีผลนับแต่วันที่มิคำพิพากษานี้ ซึ่งกลุ่มบริษัทมีโครงการที่เข้าข่ายลักษณะดังกล่าว 1 โครงการ

วันที่ 1 ตุลาคม 2553 ผู้ฟ้องคดีทั้ง 43 ราย ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลฯ ต่อศาลปกครองสูงสุด และต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดโดยพนักงานอัยการเจ้าของสำนวน ได้ยื่นคำแก้อุทธรณ์แล้วเมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2553 ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

46. ภาวะผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

การเปลี่ยนแปลงภาวะผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นที่มีสาระสำคัญ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

46.1 ภาวะผูกพันต่อบริษัทย่อยและการร่วมค้า มีรายละเอียดดังนี้

46.1.1 บริษัทฯ ได้ให้การสนับสนุนเงินกู้แก่บริษัทย่อยหลายแห่งในวงเงิน 142,277.00 ล้านบาท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทฯ ได้จ่ายเงินกู้ให้แก่บริษัทย่อยดังกล่าวไปแล้ว รวมทั้งสิ้น 94,146.51 ล้านบาท คงเหลือวงเงินจำนวน 48,130.49 ล้านบาท

46.1.2 บริษัทฯ ได้ทำสัญญาให้ความสนับสนุนทางการเงิน (Sponsor Support Agreement) กับบริษัทย่อย และการร่วมค้าหลายแห่ง เป็นจำนวนเงินเท่ากับภาระเงินกู้ที่บริษัทย่อย และการร่วมค้าดังกล่าวมีกับเจ้าหนี้เงินกู้สถาบันการเงิน ทั้งนี้ ภายใต้สัญญาดังกล่าว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทฯ มีภาวะผูกพันเป็นจำนวนเงิน 16.91 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือเทียบเท่า 512.90 ล้านบาท

46.1.3 บริษัทฯ มีภาวะผูกพันตามสัญญาระหว่างผู้ถือหุ้น (Shareholder Agreement) ที่จะต้องจ่ายชำระค่าหุ้นตามสัดส่วนการถือหุ้นจำนวนหลายฉบับโดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทฯ มีภาวะผูกพันตามสัญญาดังกล่าว คงเหลือเป็นจำนวนเงิน 2,656.46 ล้านบาท

46.2 ภาวะผูกพันตามสัญญาเช่าดำเนินงาน - กรณีที่กลุ่มบริษัทเป็นผู้เช่า จำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตตามสัญญาเช่าดำเนินงานที่ไม่สามารถยกเลิกได้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561*	2562	2561*
- ไม่เกิน 1 ปี	6,422.59	2,607.35	442.66	441.86
- เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	11,407.19	6,210.69	1,374.01	1,453.18
- เกินกว่า 5 ปี	29,996.76	27,995.30	3,031.04	3,254.79
รวม	47,826.54	36,813.34	4,847.71	5,149.83

* บริษัทฯ ได้ปรับปรุงรายการใหม่ เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบกันได้กับการนำเสนองบการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

ค่าเช่าตามสัญญาเช่าที่รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 ในงบการเงินรวมจำนวน 11,633.94 ล้านบาท (ปี 2561 : 5,066.58 ล้านบาท) และงบการเงินเฉพาะกิจการจำนวน 1,936.39 ล้านบาท (ปี 2561 : 2,837.45 ล้านบาท)

46.3 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 กลุ่มบริษัทมีภาวะผูกพันรายจ่ายฝ่ายทุนในงบการเงินรวมจำนวน 94,215.41 ล้านบาท

46.4 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 กลุ่มบริษัทมีภาวะผูกพันซึ่งเป็นเลตเตอร์ออฟเครดิตที่ธนาคารออกให้ในงบการเงินรวมจำนวน 44,966.06 ล้านบาท และในงบการเงินเฉพาะกิจการจำนวน 2,745.86 ล้านบาท

46.5 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 กลุ่มบริษัทมีภาระหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นซึ่งเป็นหนังสือค้ำประกัน (Letter of Guarantee) ในงบการเงินรวมจำนวน 28,682.96 ล้านบาท และในงบการเงินเฉพาะกิจการจำนวน 71.32 ล้านบาท

46. ภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น (ต่อ)

การเปลี่ยนแปลงภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นที่มีสาระสำคัญ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (ต่อ)

- 46.6 บริษัทย่อยแห่งหนึ่งมีสัญญาขายผลิตภัณฑ์ให้แก่บริษัทฯ เพื่อนำไปขายต่อให้แก่บริษัทจดทะเบียนแห่งหนึ่ง โดยสัญญามีกำหนดระยะเวลา 15 ปี ซึ่งครบกำหนดสัญญาในวันที่ 31 มกราคม 2555 ก่อนครบกำหนดสัญญา บริษัทย่อยดังกล่าวได้แจ้งไม่ต่ออายุสัญญากับบริษัทฯ บริษัทฯ จึงมีความจำเป็นต้องแจ้งไม่ต่ออายุสัญญากับบริษัทจดทะเบียนดังกล่าวซึ่งเป็นการแจ้งล่วงหน้าตามเงื่อนไขและข้อกำหนดในสัญญา โดยเมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2552 บริษัทจดทะเบียนดังกล่าวได้ยื่นคำเสนอซื้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้บริษัทฯ และบริษัทย่อย ในฐานะผู้ขายและผู้ผลิตให้ปฏิบัติตามสัญญา โดยขายผลิตภัณฑ์ให้แก่บริษัทจดทะเบียนดังกล่าว หรือให้ร่วมกัน ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2553 บริษัทย่อยได้ยื่นคำร้องต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ ขอให้จำหน่ายข้อพิพาทในส่วนของบริษัทย่อยออก ซึ่งสถาบันอนุญาโตตุลาการ ได้มีคำสั่งให้จำหน่ายข้อพิพาทในส่วนของบริษัทย่อยออก

บริษัทฯ ได้มอบคดีให้สำนักงานอัยการสูงสุดยื่นคำคัดค้านแก้คดี ซึ่งพนักงานอัยการ ได้ยื่นคำคัดค้านต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ ให้แก่บริษัทฯ แล้วเมื่อวันที่ 28 เมษายน 2553 โดยคณะอนุญาโตตุลาการ ได้ดำเนินการสืบพยาน คู่พิพาทเสร็จสิ้น และปรากฏต่อมาว่า เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2559 คณะอนุญาโตตุลาการ ได้มีคำชี้ขาดให้บริษัทฯ ชำระค่าเสียหายบางส่วน ให้แก่บริษัทจดทะเบียนดังกล่าว แต่เนื่องจากบริษัทฯ เห็นว่าคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ ดังกล่าวอาจมีความคลาดเคลื่อนในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย ซึ่งบริษัทฯ มีสิทธิที่จะคัดค้านคำชี้ขาดต่อศาลที่มีเขตอำนาจเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งเพิกถอนคำชี้ขาดดังกล่าวได้ และเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2559 บริษัทฯ โดยพนักงานอัยการ ได้ยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการแล้ว ต่อมาเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2559 บริษัทจดทะเบียนได้ยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งขอให้บังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ และบริษัทฯ โดยพนักงานอัยการ ได้ยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาลแพ่งแล้ว และเมื่อวันที่ 19 กันยายน 2562 ศาลแพ่งมีคำพิพากษาให้บังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ โดยให้บริษัทฯ จ่ายค่าเสียหายตามคำชี้ขาดดังกล่าว ในอัตรา 390.00 ล้านบาทต่อปี นับตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2555 จนถึงวันที่ 25 มีนาคม 2559 พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.50 ต่อปีนับตั้งแต่วันที่อนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดจนถึงวันที่บริษัทฯ ชำระเงินครบถ้วน แต่อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ยังไม่อาจเห็นพ้องด้วยกับคำพิพากษาของศาลแพ่ง ดังนั้น บริษัทฯ จึงจะใช้สิทธิยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลแพ่งต่อศาลฎีกาตามกฎหมายต่อไป

46. ภาวะผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น (ต่อ)

การเปลี่ยนแปลงภาวะผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นที่มีสาระสำคัญ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (ต่อ)

46.7 เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2553 บริษัทผู้รับเหมาก่อสร้างโครงการก่อสร้างท่าอากาศยานนานาชาติบนบรายนหนึ่ง ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องค่าจ้างค่าจ้างชำระและค่าเสียหายจากการดำเนินงานในโครงการดังกล่าวจากบริษัทฯ ซึ่งบริษัทฯ เห็นว่า การใช้สิทธิเรียกร้องดังกล่าวไม่เป็นไปตามกระบวนการและขั้นตอนที่ตกลงกันไว้ในสัญญาอนุญาโตตุลาการ บริษัทฯ จึงได้คัดค้านการยื่นคำเสนอข้อพิพาทของบริษัทผู้รับเหมา รวมทั้งได้ตั้งข้อสงวนสิทธิในการคัดค้านประเด็นที่บริษัทผู้รับเหมาไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในสัญญาอนุญาโตตุลาการไว้แล้ว ต่อมาหลังจากยื่นคำเสนอข้อพิพาทนี้ บริษัทผู้รับเหมาได้ถูกศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด เป็นผลให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แต่ผู้เดียวมีอำนาจในการดำเนินคดีเกี่ยวกับทรัพย์สินของบริษัทผู้รับเหมา โดยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้เข้าดำเนินการข้อพิพาทอนุญาโตตุลาการแทนบริษัทผู้รับเหมาแล้ว ซึ่งในคดีล้มละลายดังกล่าว บริษัทฯ ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้เป็นเจ้าหนี้รายหนึ่งด้วย ส่วนในข้อพิพาทอนุญาโตตุลาการนั้น บริษัทฯ ได้ยื่นคำคัดค้านปฏิเสธข้อเรียกร้องของบริษัทผู้รับเหมาทั้งสิ้น พร้อมทั้งยื่นข้อเรียกร้องแย้ง เรียกร้องค่าเสียหายจากบริษัทผู้รับเหมาด้วย ต่อมาปรากฏว่า คณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาดให้บริษัทฯ ชำระหนี้บางส่วนแก่บริษัทผู้รับเหมา แต่เนื่องจากบริษัทฯ เห็นว่า คำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการมีการวินิจฉัยคลาดเคลื่อนในสาระสำคัญทั้งในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย บริษัทฯ จึงได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ ส่วนบริษัทผู้รับเหมาได้ยื่นคำร้องขอบังคับตามคำชี้ขาดดังกล่าวต่อศาลแพ่ง และเมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2560 ศาลแพ่งได้มีคำพิพากษาให้บังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ โดยปรับลดจำนวนเงินลงบางส่วน อย่างไรก็ดี บริษัทฯ ได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลแพ่งต่อศาลฎีกา พร้อมทั้งนำสมุดบัญชีเงินฝากธนาคารวางต่อศาลเป็นหลักประกันการงดการบังคับคดีแล้วตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 23 และต่อมาบริษัทผู้รับเหมาก่อสร้างก็ได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลแพ่งต่อศาลฎีกาเช่นกัน เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2562 ศาลฎีกามีคำพิพากษาไม่รับอุทธรณ์ของบริษัทฯ ไว้พิจารณา คดีถึงที่สุด เป็นผลให้บริษัทฯ ต้องจ่ายเงินตามคำพิพากษาของศาลแพ่ง และเมื่อวันที่ 8 มกราคม 2563 บริษัทฯ ได้วางเงินชำระหนี้ตามคำพิพากษาเป็นเงินประมาณ 4,543.51 ล้านบาท ต่อศาลแพ่งแล้ว

เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2553 บริษัทผู้รับเหมาโดยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเป็นอีกข้อพิพาทหนึ่ง เรียกร้องค่าจ้าง และค่าเสียหายจากการดำเนินงานก่อสร้างวางท่อส่งก๊าซธรรมชาติอีกโครงการหนึ่ง ซึ่งบริษัทฯ เห็นว่า การใช้สิทธิเรียกร้องดังกล่าวไม่เป็นไปตามกระบวนการ และขั้นตอนที่ตกลงกันไว้ในสัญญาอนุญาโตตุลาการ จึงได้คัดค้านและตั้งข้อสงวนสิทธิในการคัดค้านไว้เช่นกัน โดยบริษัทฯ ได้ยื่นคำคัดค้านปฏิเสธข้อเรียกร้องของบริษัทผู้รับเหมา พร้อมทั้งยื่นข้อเรียกร้องแย้ง เรียกร้องค่าเสียหายจากบริษัทผู้รับเหมาด้วย และได้มีการแต่งตั้งคณะอนุญาโตตุลาการเพื่อชี้ขาดข้อพิพาทแล้ว ต่อมาเมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2561 คณะอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดให้ยกคำเสนอข้อพิพาทของบริษัทผู้รับเหมาและให้ยกข้อเรียกร้องแย้งของบริษัทฯ อย่างไรก็ดี บริษัทฯ ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ตามข้อเรียกร้องแย้งไว้แล้วในคดีล้มละลาย ต่อมา บริษัทผู้รับเหมาได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่อศาลแพ่ง และบริษัทฯ โดยพนักงานอัยการได้ยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาลแพ่งแล้ว คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลแพ่ง

46. ภาวะผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น (ต่อ)

การเปลี่ยนแปลงภาวะผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นที่มีสาระสำคัญ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (ต่อ)

- 46.8 เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2557 บริษัทผู้รับเหมาก่อสร้าง โครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติบนบรายนหนึ่ง เป็นโจทก์ยื่นฟ้อง บริษัทฯ เป็นจำเลยต่อศาลแพ่ง กล่าวหาว่า บริษัทฯ บอกลิขสัญญาโดยไม่มีสิทธิและปฏิบัติผิดสัญญา และเรียกร้องให้ บริษัทฯ จ่ายค่าจ้างค่าชำระและค่าเสียหาย ซึ่งบริษัทฯ เห็นว่า การดำเนินการของบริษัทฯ เป็นไปโดยชอบด้วยสัญญา ทั้งสิ้น จึงได้ส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาแก้ต่างคดีให้แก่บริษัทฯ ซึ่งบริษัทฯ โดยพนักงานอัยการได้ยื่น คำให้การต่อศาลแล้ว ต่อมาศาลแพ่งได้มีคำสั่งให้โอนคดีไปพิจารณาพิพากษาที่ศาลปกครองกลาง เนื่องจากศาลแพ่ง และ ศาลปกครองกลางเห็นพ้องต้องกันว่า คดีนี้เป็นคดีปกครอง ซึ่งศาลแพ่งได้ดำเนินการโอนคดีไปยังศาลปกครองกลางแล้ว ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

หลังจากบริษัทฯ ได้บอกลิขสัญญาต่อบริษัทผู้รับเหมาก่อสร้างดังกล่าวแล้ว บริษัทฯ จึงได้ดำเนินการก่อสร้าง โครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติต่อไปจนแล้วเสร็จ และต่อมาเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2561 บริษัทฯ จึงได้ยื่นคำฟ้องต่อ ศาลปกครองกลาง เรียกร้องให้บริษัทผู้รับเหมาก่อสร้างชดเชยค่าเสียหายจากการปฏิบัติผิดสัญญาและทีมงาน ปัจจุบัน คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2562 บริษัทผู้รับเหมาก่อสร้างได้แถลงข้อเท็จจริงต่อศาลปกครองกลางว่า เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2562 ศาลคดีกฎหมายบริษัทแห่งชาติ (The National Company Law Tribunal) แห่งประเทศอินเดีย ได้มีคำสั่งให้ บริษัทผู้รับเหมาก่อสร้างเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการ และมีคำสั่งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ดูแลกิจการของบริษัท ผู้รับเหมาก่อสร้าง (Resolution Professional) ตามกฎหมายประเทศอินเดียแล้ว บริษัทฯ ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริง ดังกล่าว พบว่า เป็นความจริง ต่อมาเมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2562 บริษัทฯ จึงได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าหน้าที่ ดูแลกิจการของบริษัทผู้รับเหมาก่อสร้าง ณ ประเทศอินเดีย ปัจจุบันอยู่ระหว่างเจ้าหน้าที่ดังกล่าวพิจารณาคำขอรับ ชำระหนี้ของบริษัทฯ สำหรับคดีของศาลปกครองกลาง อยู่ระหว่างศาลพิจารณากำหนดแนวทางการดำเนินคดีต่อไป

- 46.9 เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2559 PTTEP AA ได้รับหนังสือจากบริษัทที่ปรึกษากฎหมายในประเทศออสเตรเลีย ซึ่งเป็น ตัวแทนของกลุ่มผู้เสียหายในติมอร์ตะวันออก แจ้งว่าจะเริ่มดำเนินการตามกฎหมายเพื่อเรียกร้องค่าเสียหายจาก เหตุการณ์น้ำมันดิบรั่วไหลจากแหล่งมอหนาราในทะเลติมอร์เมื่อปี 2552 ต่อมาเมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2559 PTTEP AA ได้รับคำฟ้องอย่างเป็นทางการจากตัวแทนของกลุ่มผู้เสียหายที่ได้ยื่นฟ้องร้องคดีแบบกลุ่ม (Class action) ต่อศาลออสเตรเลียกลาง ผ่านทางสำนักทะเบียนของเมืองซิดนีย์ เพื่อเรียกร้องค่าเสียหายที่เกิดขึ้น ซึ่งคำฟ้อง ดังกล่าว ไม่ปรากฏว่ามีพยานหลักฐานที่จะสนับสนุนข้อเรียกร้องแต่อย่างใด ทั้งนี้ PTTEP AA ได้มีการแต่งตั้ง ทนายความเพื่อดำเนินการต่อสู้คดีความในศาลแล้ว ขณะนี้คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล

ทั้งนี้ PTTEP เห็นว่าการฟ้องร้องจากตัวแทนของกลุ่มผู้เสียหายเรื่องความเสียหายจากเหตุการณ์น้ำมันดิบรั่วไหล ในแหล่งมอหนารา ยังไม่มีหลักฐานเพียงพอที่จะพิสูจน์ได้หรือสนับสนุนข้อเรียกร้องดังกล่าว

46. ภาวะผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น (ต่อ)

การเปลี่ยนแปลงภาวะผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นที่มีสาระสำคัญ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (ต่อ)

46.10 ในระหว่างไตรมาสที่ 3 ปี 2557 กลุ่มบุคคลจำนวนหนึ่งในจังหวัดระยอง ได้ยื่นฟ้องต่อศาลแพ่งและศาลจังหวัดระยองจำนวนหลายคดี เพื่อขอให้ PTTGC ชดใช้ค่าเสียหายเพิ่มและขอให้ PTTGC เข้าไปดำเนินการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมทางทะเลและธรรมชาติ จากกรณีที่รับน้ำมันดิบของ PTTGC รั่ว ซึ่งคดีฟ้องร้องบางส่วนได้ยุติแล้ว และคดีฟ้องร้องบางส่วนศาลแพ่งได้มีคำพิพากษาเมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2559 โดยให้ PTTGC ชดใช้ค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยและค่าฟื้นฟูสภาพแวดล้อมเป็นจำนวนเงินประมาณ 11.26 ล้านบาท ซึ่ง PTTGC ได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลเมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2560 ต่อมาเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2561 PTTGC ได้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความกับโจทก์ส่วนใหญ่ที่ศาลแพ่ง โดยเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2561 ศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษาศาตามสัญญาประนีประนอมยอมความดังกล่าว ซึ่ง PTTGC ได้ชำระค่าเสียหายไปครบถ้วนแล้ว ส่วนโจทก์ที่เหลือ ศาลอุทธรณ์พิพากษาให้ PTTGC ชดใช้ค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น แต่ให้ลดจำนวนดอกเบี้ยลง โดย PTTGC ได้ชำระค่าเสียหายให้โจทก์ดังกล่าวแล้ว และไม่มีโจทก์รายใดยื่นฎีกา จึงถือได้ว่าคดีเป็นอันสิ้นสุด

สำหรับคดีฟ้องร้องที่ศาลจังหวัดระยอง เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2561 ศาลจังหวัดระยองได้มีคำพิพากษาให้ PTTGC ชดใช้ค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยเป็นจำนวนเงินสุทธิประมาณ 37.74 ล้านบาท โดยหักเงินเยียวยาที่ PTTGC ได้จ่ายชดใช้ให้โจทก์แล้วก่อนหน้านี้เป็นจำนวน 24.00 ล้านบาท และส่วนที่เหลือ PTTGC ได้นำเงินไปวางที่ศาลจังหวัดระยองในวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2562 โดยมีโจทก์บางรายยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลจังหวัดระยอง และ PTTGC ได้ยื่นคำแก้อุทธรณ์ต่อศาลจังหวัดระยองเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2562 ต่อมาเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2563 ศาลจังหวัดระยอง ได้ส่งหมายนัดฟังคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 2 ในวันที่ 19 มีนาคม 2563

47. เหตุการณ์อื่น

เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2559 ผู้ตรวจการแผ่นดินได้ฟ้องร้องกระทรวงการคลัง กระทรวงพลังงาน บริษัทฯ กับพวก ต่อศาลปกครองกลาง เป็นคดีหมายเลขคำที่ 510/2559 โดยมีคำขอท้ายฟ้อง ดังนี้

- 1) ให้เพิกถอนมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 18 ธันวาคม 2550 และมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 10 สิงหาคม 2553
- 2) ให้กระทรวงการคลัง กระทรวงพลังงาน และบริษัทฯ ดำเนินการแบ่งแยกและโอนทรัพย์สินสุทธิตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง ณ วันที่ 30 กันยายน 2544 จำนวน 68,569.69 ล้านบาท รวมทั้งค่าตอบแทน ผลประโยชน์อื่นใด
- 3) เพิกถอนการแบ่งแยกทรัพย์สินในส่วนที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน สิทธิการใช้ที่ดินเพื่อวางระบบ การขนส่งปีโตรเลียมทางท่อ ตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง

อนึ่ง เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2559 ศาลปกครองกลางมีคำสั่งเรียกบริษัทฯ ให้ทำคำให้การแก้คำฟ้อง โดยให้ชี้แจง เฉพาะในประเด็นเกี่ยวกับกรณีการแบ่งแยกทรัพย์สินของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 10) ในส่วน ที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินให้กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 (กระทรวงการคลัง) ว่า ได้ดำเนินการครบถ้วนตามมติ คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2550 แล้ว หรือไม่ เพียงใด ซึ่งบริษัทฯ ได้ให้พนักงานอัยการจัดทำคำให้การและ คำให้การเพิ่มเติมยื่นต่อศาลปกครองกลางแล้ว และเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2561 ศาลปกครองกลางได้มีคำสั่งสิ้นสุด แสงหาข้อเท็จจริง ปัจจุบันคืออยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

อย่างไรก็ดี ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2550 เป็นคดีหมายเลขแดงที่ พ. 35/2550 ว่าให้ ผู้ถูกฟ้องคดีร่วมกันกระทำการแบ่งแยกทรัพย์สินฯ ตามคำพิพากษาให้แก่กระทรวงการคลัง และเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2550 คณะรัฐมนตรีได้มีมติรับทราบคำพิพากษาและมอบหมายให้กระทรวงการคลังและกระทรวงพลังงานร่วมกันกระทำการ แบ่งแยกทรัพย์สินตามคำพิพากษา จนเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2551 ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำสั่งว่า ผู้ถูกฟ้องคดี ได้ดำเนินการแบ่งแยกทรัพย์สินตามคำพิพากษาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว นอกจากนี้ ผู้ฟ้องคดีกับพวก ได้ยื่นฟ้องหรือ ยื่นคำร้องเกี่ยวกับการแบ่งแยกทรัพย์สินฯ ต่อศาลฯ อีก 4 ครั้ง ซึ่งศาลฯ ได้มีคำสั่งยกฟ้องหรือยกคำร้อง และยืนยัน ตามคำสั่งศาลปกครองสูงสุดในคดีหมายเลขแดงที่ พ. 35/2550 เช่นเดิม ต่อมาเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2553 คณะรัฐมนตรี ได้มีมติรับทราบเรื่องการดำเนินการตามคำวินิจฉัยคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดตามที่กระทรวงพลังงานและ กระทรวงการคลังเสนอแล้ว

48. เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

- 48.1 ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการของ PTTLNG ครั้งที่ 12/2562 เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2562 มีมติอนุมัติให้เรียกชำระค่าหุ้นเพิ่มทุนในส่วนที่ยังชำระไม่เต็มมูลค่าเป็นจำนวนเงิน 25.66 ล้านบาท ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้ชำระค่าหุ้นเพิ่มทุนดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2563
- 48.2 ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ครั้งที่ 2/2563 เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2563 ได้มีมติเห็นชอบให้เสนอที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นเพื่ออนุมัติจ่ายเงินปันผลสำหรับปี 2562 ในอัตราหุ้นละ 2.00 บาท ซึ่งบริษัทฯ ได้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลไปแล้วในอัตราหุ้นละ 0.90 บาท เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2562 ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 42 ดังนั้น คงเหลือเงินปันผลที่จะจ่ายอีกในอัตราหุ้นละ 1.10 บาท คิดเป็นจำนวนเงินประมาณ 31,419 ล้านบาท ทั้งนี้ การอนุมัติให้จ่ายเงินปันผลดังกล่าวจะได้นำเสนอต่อที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2563 ของบริษัทฯ เพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป
- 48.3 คณะกรรมการบริษัทฯ อนุมัติให้ออกงบการเงินในวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2563

